

Memòria 2012

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

BCN

Ajuntament de
Barcelona

MEMÒRIA 2012
ÀREA DE QUALITAT DE VIDA,
IGUALTAT I ESPORTS

Consell de Direcció de l'Àrea de Qualitat de Vida Igualtat i Esports 2012

Xavier Amador, director de Relacions Institucionals

Jordi Arcarons, cap de Gabinet 4a. Tinència d'Alcaldia

Teresa Batet, gerent de l'Institut Barcelona Esports

Àngels Canals, gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Ester Capella, gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

M. Glòria Figuerola, directora executiva de Qualitat de Vida i Igualtat

Àlex Masllorens, assessor de Gerència

Àngel Miret, gerent de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Josep Maria Mirò, director de Projectes d'Innovació Social

Jordi Tolrà, assessor de Gerència

Josep Villarreal, director de Serveis d'Estratègia i Innovació

Equip de coordinació de la Memòria

Maria Gas, directora de Serveis d'Equitat Social i Salut

Pilar Solanes, directora del Programa de Salut

Bàrbara Ana Melenchón, directora del Programa de Dona

Josep Ramon Morell, director del Programa d'Adolescència i Joventut

Xavier Cubells, director del Programa de Drets Civils

Montserrat Calvo, directora del Programa de Temps i Qualitat de Vida

Jordi Sánchez, director de Serveis de Família i Serveis Socials

Josep M. Castiella, Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials

Ramon Sanahuja, director de Serveis d'Immigració i Interculturalitat

Jordi Ribas, director de Recursos i Serveis Generals

Maria Nieves Arranz, cap del Departament d'Administració i Personal

Meritxell Cusí, cap del Departament de Serveis Jurídics

Carmina Català, cap del Departament de Planificació i Processos

Carmen Rueda, cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

Josep Gómez, cap del Departament de Recerca i Coneixement

Magda Orozco, cap del Departament de Comunicació

Emília Pallàs, cap del Departament de Participació Social

Agustí Sanahuja, cap del Departament d'Infraestructures i Equipaments

Núria Postico, responsable d'Arxiu i Gestió Documental

Eladi Torres, Institut Municipal de Serveis Socials

Rosario Borda, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Martí Niubó, Institut Barcelona Esports

Josep Pere, gerent del Consorci de Serveis Socials

Conrad Casas, gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Edició

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Coordinació de l'edició

Cristòfol Collado, Txus Molar

Departament de Recerca i Coneixement

Disseny gràfic i maquetació

Jordi Salvany

Assessorament lingüístic

Coral Romà

Fotografia de coberta

Dimitar Petarchev / Shutterstock.com

1a edició: octubre de 2013

PRESENTACIÓ DE LA TINENT D'ALCALDE

La memòria de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'any 2012 que teniu a les mans és la demostració del compromís polític i social de l'equip de govern de la ciutat per treballar de manera integral tots els àmbits socials per la qualitat de vida de la ciutadania barcelonina, perquè la prioritat municipal ha estat el suport a les persones en moments de dificultat.

Aquesta voluntat s'ha traduït en un increment global pressupostari de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports en moments de disminució general de la totalitat del pressupost de l'Ajuntament. Però també s'ha fet gràcies a uns equips de treball excel·lents que han treballat freqüentment amb una societat civil solidària, exigent i compromesa. Aquesta memòria fa palès l'esforç de l'Ajuntament per estar amatents als canvis de la nostra realitat i oferir solució al màxim de demandes socials possible.

Vull destacar especialment el paper de suport i de prestació de serveis que les nombroses entitats i xarxes ciutadanes ofereixen cada dia en favor de la qualitat de vida de les persones de Barcelona. I en especial vull destacar la tasca impulsada en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva per tal d'establir l'estratègia compartida entre la societat civil i l'Ajuntament, orientada a reduir el risc de vulnerabilitat que afecta un nombre important de persones.

Us presentem amb detall tota l'activitat sistemàtica, que és el resultat del treball col·lectiu de tots els treballadors i treballadores de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports que de forma permanent afronten les necessitats quotidianes de les persones, així com les tasques de promoció i de millora de la qualitat de vida que des de l'Ajuntament es presta a tots els col·lectius, sigui quina sigui la seva edat, condició, formació, orientació o creença.

Vull destacar el capítol d'esports, que detalla la tasca que fa de Barcelona una ciutat de referència esportiva al món. I vull posar especial èmfasi en la implicació progressiva de les estratègies esportives en la promoció de la qualitat de vida de les persones, així com l'augment de la incorporació de les accions solidàries i inclusives en el desenvolupament de les activitats esportives, des de les activitats petites fins als grans esdeveniments internacionals.

A Barcelona treballem amb una dinàmica de participació intensa i compartida, amb flexibilitat i transparència, i amb una clara vocació de servei i de millora.

Maite Fandos

Tinent d'Alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

PRESENTACIÓ DEL GERENT

Presentar la memòria anual de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona ofereix una bona oportunitat per fer balanç de la feina feta, però amb la mirada posada sempre endavant. I amb l'objectiu irrenunciable de fer tot el possible per millorar l'atenció a les persones, any rere any. L'activitat duta a terme per aquesta àrea s'emmarca en el conjunt de serveis que ofereix a tota la ciutadania l'administració municipal. Aquest treball és doncs un bon reflex de l'esforç i la dedicació que centenars de treballadors del sector públic presten tots i cada un dels dies de l'any als seus conciutadans i conciutadanes per fer de Barcelona un lloc de referència en qualitat de vida i en justícia social.

La realitat que ens pertoca gestionar fa temps que es ressent de l'impacte de la crisi econòmica i social que estem patint i exigeix cada dia més atenció dels nostres serveis d'atenció a les persones, als quals aquest Ajuntament ha decidit dedicar cada any més recursos que l'anterior. És la millor manera de fer-hi front i mirar de pal·liar uns desequilibris socials que els darrers anys tendeixen a augmentar de manera preocupant.

La voluntat política d'augmentar els recursos dedicats a les polítiques socials ha hagut de conviure amb un marc de contenció que se'ns ha fixat com a administració pública, amb restriccions molt severes de personal i amb un sistema de gestió que obliga a començar de nou cada principi d'any pressupostari. Però malgrat aquest escenari general força negatiu, hem volgut mostrar-nos positius en l'acció, millorar el servei i l'atenció a les persones i fer directament més amb menys, cercant bones pràctiques, afegint nou coneixement i essent més eficients.

El balanç institucional que ofereix aquesta memòria és molt positiu. I ho és perquè en la lluita en favor de les persones des de l'Ajuntament, que lidera una posició institucional complexa, hem aconseguit la implicació activa de molts sectors de la nostra ciutat. El voluntariat és un motiu permanent d'estímul, el tercer sector és una experiència de superació permanent, la resiliència de les nostres organitzacions socials i el seu exemple permanent són un motiu extraordinari per seguir compromesos activament en la tasca de ser el primer nivell i el més actiu en la prestació de serveis als ciutadans i ciutadanes que més els necessiten.

Les enquestes que s'han fet darrerament per valorar el grau de satisfacció de la ciutadania de Barcelona amb els serveis municipals, i molt especialment amb l'atenció social i amb l'esport de base com a eina d'integració, denoten una millora qualitativa substancial. Els veïns i veïnes de Barcelona són conscients de l'esforç que s'està fent en aquest terreny en temps tan difícils com els actuals i veuen la necessitat i la conveniència de mantenir-lo, i fins i tot incrementar-lo, per tal de garantir al màxim la cohesió social a la ciutat.

És, doncs, a partir de la consciència d'estar fent una feina indispensable per a la ciutat, de disposar per a això d'uns treballadors i treballadores municipals molt preparats i motivats i de la comprensió i el suport actiu de ciutadanes i ciutadans, que continuarem fent tot el que estigui a les nostres mans per reduir els efectes perversos de la crisi, tot garantint al màxim la cohesió d'aquesta meravellosa ciutat, i per plantar noves llavors d'esperança en un futur més just.

Àngel Miret Serra

Gerent de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

ÍNDEX

Gerència. Projectes estratègics transversals	9
1. Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports	17
2. Direcció Executiva de Qualitat de Vida i Igualtat	23
2.1. Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials	26
2.2. Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat	35
2.3. Direcció de Serveis d'Equitat Social i Salut	47
2.3.1. Direcció del Programa de Drets Civils	48
2.3.2. Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut	53
2.3.3. Direcció del Programa de Dona	58
2.3.4. Direcció del Programa de Salut	72
2.3.5. Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida	77
2.4. Direcció de Recursos i Serveis Generals	83
2.4.1. Departament d'Administració i Personal	84
2.4.2. Departament de Serveis Jurídics	86
2.4.3. Departament d'Infraestructures i Equipaments	88
3. Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació	91
3.1. Departament de Planificació i Processos	93
3.2. Departament de Gestió de Sistemes d'Informació	98
3.3. Departament de Recerca i Coneixement	103
3.4. Departament de Comunicació	106
3.5. Departament de Participació Social	111
4. Arxiu i Gestió Documental	121
5. Organismes autònoms	125
5.1. Institut Municipal de Serveis Socials	126
5.2. Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	135
5.3. Institut Barcelona Esports	141
5.4. Agència de Salut Pública de Barcelona	151
5.5. Consorci de Serveis Socials de Barcelona	156
Annex 1. Equipaments	164
Annex 2. Directori WEB	178

Des de la Gerència de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports s'han entomat alguns dels projectes estratègics que requereixen un enfocament holístic i transversal i la implicació d'altres departaments i àrees, però també la implicació de la societat civil.

D'aquests projectes, en destaquem els següents:

APROVACIÓ DEL PLA D'INCLUSIÓ SOCIAL DE BARCELONA 2012-2015, NOVA EINA DE TOTA LA CIUTAT PER LLUITAR CONTRA L'IMPACTE DE LA CRISI¹

Al llarg de l'any 2012 es va redactar, debatre i finalment aprovar en Plenari (desembre del 2012) el nou Pla d'Inclusió Social de Barcelona.

El Pla es defineix com l'instrument destacat per articular una resposta àmplia, unitària i eficaç del conjunt de la ciutat (i no tan sols de l'Ajuntament) amb la voluntat de desenvolupar nous objectius i línies estratègiques innovadores de cara al futur, així com per a l'impuls d'actuacions concretes i eficaces a curt termini per tal de respondre a les necessitats ciutadanes de forma immediata. És també el principal instrument municipal per treballar per una ciutat inclusiva i cohesionada.

L'elaboració del Pla s'ha dut a terme en el marc d'un procés participatiu ampli i ric que ha culminat en un document que desplega 88 objectius i 192 actuacions. Un primer document elaborat per l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, que contenia una diagnosi de la situació i un conjunt de línies estratègiques va ser sotmès a debat i consulta social. El procés participatiu es va desplegar tant a través del Consell Municipal de Benestar Social i les seves Comissions de Treball com per mitjà de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i les seves xarxes d'acció. També va incorporar un gran nombre de propostes provinents del procés de participació ciutadana per

a l'elaboració del Pla d'Acció Municipal (PAM). Finalment el text amb les incorporacions socials va ser enviat als grups polítics municipals. Fruit d'aquest procés fou la incorporació d'un gran nombre d'esmenes procedents de tots els grups.

El document resultant s'estructura en dues parts: la primera desenvolupa el marc conceptual i fa la diagnosi sobre l'estat de la qüestió a la ciutat. La segona estableix els principis rectors de la política d'inclusió, en fixa les línies estratègiques i detalla les actuacions que es duran a terme. També s'hi concreten les eines i els instruments que s'han de fer servir per a construir una ciutat cohesionada, tot especificant el desplegament territorial de les actuacions i, finalment, s'hi especifica l'estratègia de desplegament i de seguiment que es durà a terme.

Els gairebé noranta objectius del Pla s'articulen en quatre línies estratègiques que comprenen actuacions del conjunt de l'Administració municipal (línies I i II), en què tenen un pes preponderant les de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports (línia III).

El Pla conté una quarta línia estratègica (línia IV) proposada per l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, amb objectius i actuacions que es desenvoluparan des de la societat civil i en especial el tercer sector d'acció social. D'aquesta manera el Pla esdevé plenament de ciutat ja que suma les actuacions municipals i les del tercer sector, i suposa un exercici de coresponsabilitat i compromís mutu entre Ajuntament i societat civil per desplegar una estratègia compartida que permeti abordar amb èxit els reptes d'inclusió. S'assenyala especialment l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva com a referent privilegiat i soci destacat

1. Vídeo explicatiu: http://www.youtube.com/watch?v=q8x5s_6tHws

Presentació: <http://prezi.com/eefh19algyk/les-6-claus-del-pla-inclusio-social-de-barcelona/>

Text complet: www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/2013/4/plainclusio.pdf

a l'hora d'establir, en règim compartit, l'estratègia de desplegament del Pla.

Continguts

El Pla d'Inclusió Social de Barcelona 2012-2015 defineix un nou model contra l'exclusió, basat en una estratègia compartida amb la societat civil per reduir les desigualtats i activar la ciutadania. L'atenció a les persones, la millora de la qualitat de vida i fer de Barcelona la ciutat de les persones són la màxima prioritat. Aquesta prioritat es concreta en el Pla d'Inclusió Social de Barcelona 2012-2015. És un Pla de Ciutat, integral i transversal, que inclou tres grans idees:

1. Transformar l'Administració municipal en un instrument que treballi la inclusió des de tots els àmbits.
2. Promoure la cohesió social amb l'adopció de plans sectorials i de programes per a tots els col·lectius que requereixen mesures específiques.
3. Plantejar tota una línia estratègica que inclou accions que es desenvoluparan també des del teixit associatiu, sumant la iniciativa ciutadana a l'esforç municipal. De manera que es pot dir que és un autèntic Pla de Ciutat.

El Pla desplega un total de 88 objectius i 192 actuacions que impliquen tota l'Administració municipal, altres administracions amb les quals es fa imprescindible la col·laboració, el teixit associatiu i la ciutadania, articulats en quatre objectius estratègics:

1. L'Ajuntament de Barcelona, una administració municipal inclusiva.
2. Barcelona, ciutat inclusiva i cohesionada.
3. Les persones i el barri, centrals en les polítiques de qualitat de vida i igualtat.

4. Una estratègia compartida amb la societat civil i la ciutadania.

Un Pla amb deu principis rectors

1. Universalitat, solidaritat i accessibilitat als drets socials.
2. Prevenció i proactivitat.
3. Integralitat i transversalitat.
4. Participació, consens i coresponsabilitat.
5. Proximitat.
6. Enfocament a persones i famílies.
7. Intervencions adequades al cicle de vida i amb visió de gènere.
8. Igualtat en la diversitat.
9. Coordinació institucional.
10. Eficiència, transparència i gestió innovadora i àgil.

ACORD CIUTADÀ PER UNA BARCELONA INCLUSIVA: NEIX L'ESTRATÈGIA COMPARTIDA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és l'espai de participació, de cooperació publicoprivada i d'acció conjunta entre institucions i organitzacions de la ciutat que treballen per construir una Barcelona més inclusiva i amb major qualitat de vida per a totes les persones. En definitiva, és un espai compartit entre el govern de la ciutat i la societat civil per a la inclusió social. La finalitat de l'acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la seva capacitat d'organització i actuació conjuntes. I ho fa mitjançant la promoció de la cooperació i l'articulació de xarxes d'acció per avançar en la construcció plural i democràtica d'un bé comú primordial: la inclusió social.

L'Acord Ciutadà va celebrar el 16 de març de 2012 la seva Jornada Anual, dedicada a les dues qüestions centrals del moment: el debat sobre el nou Pla d'Inclusió Social en procés d'elaboració i la redefinició del seu rol de futur com a espai d'acció en favor de l'impuls de les polítiques d'inclusió.

De la trobada en va sorgir una idea innovadora: la proposta de plantejar a l'Administració municipal que el nou Pla d'Inclusió es desplegués per mitjà d'un nou concepte de governança: l'establiment d'una estratègia compartida per la inclusió social entre l'Administració i els diferents actors socials.

Aquest concepte, l'estratègia compartida, apareix al final de la declaració «**Barcelona s'uneix per fer front a la crisi social**» adoptada per unanimitat dels assistents a la Jornada, i que representa una fita destacada en el treball entre Administració i entitats per treballar conjuntament per sortir amb èxit de la crisi sense fractura social. La Declaració, entre altres coses, assenyala:

«Barcelona, com totes les ciutats de l'Europa mediterrània, està patint la primera gran crisi social del segle XXI. Davant els importants desafiaments socials que planteja i per fer front als nous reptes, la ciutat uneix forces i recursos en una estratègia compartida. [...] l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, organització que aplega 473 organitzacions —l'Ajuntament de Barcelona, entitats socials i actors socials i institucionals de la ciutat com col·legis professionals, sindicats i universitats [...] constata la necessitat d'establir uns objectius i uns programes que articulin tots els recursos públics d'iniciativa social i voluntaris per donar una resposta més àmplia i eficaç a les necessitats socials de la ciutadania. [...]

La ciutat disposa d'una societat civil molt àmplia, compromesa, organitzada i amb una llarga tradició de cooperació pública i privada, que fa possible que el Pla per a la Inclusió Social sigui la base per impulsar una estratègia conjunta per desenvolupar el compromís de tots i totes en la millora de la situació social de Barcelona. Una estratègia que articuli les actuacions i els projectes de l'Ajuntament contemplats en el Pla,

juntament amb les actuacions i els projectes que es realitzin a Barcelona per les entitats i el conjunt d'actors socials de la ciutat finançats amb fons propis, d'altres entitats privades i d'altres administracions públiques diferents de l'Ajuntament. [...]

Davant d'aquests fets ens proposem de la manera més ferma i innovadora:

- Enfortir la ciutat i la ciutadania en l'adversitat, capacitant al màxim les persones i enfortint els seus vincles personals, socials i associatius per afrontar solidàriament els nous reptes socials.
- Multiplicar l'eficàcia dels recursos públics i privats, desenvolupant programes i projectes comuns i amb objectius compartits i realistes, i reforçant tot allò que ens uneix com a ciutat per davant d'allò que ens separa. Dotar del màxim de sinergies les polítiques socials, esportives, culturals, educatives i de desenvolupament econòmic i urbà en la realització d'objectius socials.
- Transformar els sentiments de decepció, por i indignació de bona part de la nostra ciutadania en compromís i acció solidària.

Per totes aquestes raons, i a partir del Pla per a la Inclusió Social 2012-2015, desenvoluparem una singular Estratègia Compartida que ens identificarà com una ciutat capaç d'innovar socialment i de cohesionar-se per fer front als desafiaments socials.»

La Marató per la Pobresa

Barcelona va fer una aportació especial a La Marató per la Pobresa organitzada per TV3 el mes de juny del 2012.

El dijous 24 de maig l'Acord Ciutadà va organitzar l'Àgora Ciutadana de la Barcelona Social per fer visible el treball que es desenvolupa a la ciutat per fer front

a la pobresa i per contribuir a La Marató per la Pobresa promoguda per TV3 i Catalunya Ràdio. Uns actes que, d'una banda, han volgut reconèixer el conjunt de persones i entitats que treballen per la Barcelona social; i, de l'altra, sensibilitzar i fer visible la important tasca que duen a terme les persones voluntàries vers la inclusió social a la ciutat.

A la seu de Sant Joan de Déu Serveis Socials va tenir lloc un espai d'intercanvi i debat en què van participar persones voluntàries del tercer sector social, persones que tenen cura d'altres persones i grups d'ajuda mútua i xarxes d'intercanvi. L'Àgora, conduïda per Ariadna Oltra, periodista i presentadora del programa de TV3 Els Matins, va permetre conèixer de primera mà l'impacte social de la tasca que fan les persones voluntàries amb persones en situació de pobresa, el valor personal que els aporta aquesta tasca i les recomanacions que consideren clau per ajudar a construir una Barcelona cada vegada més social.

Es poden consultar totes les activitats de l'Acord i la seva Memòria 2012 en el seu lloc web: <http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/>

CONGRÉS MUNDIAL DE CIUTATS EDUCADORES 2014²

El XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores, sota el lema «Una ciutat educadora és una ciutat que inclou», tindrà lloc entre els dies 13 i 16 de novembre de 2014, al Palau de Congressos de la Fira de Barcelona. Durant aquests dies, la ciutat acollirà més de mil participants de ciutats de tot el món que presentaran projectes i compartiran experiències. L'any 1990 Barcelona va impulsar la proposta de ciutat educadora, un projecte que actualment és compartit per les 446 ciutats de 36 països que formen part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE).

Càrrecs electes, tècnics municipals i experts d'arreu del món tractaran, per primera vegada en aquest àmbit, de com les ciutats treballen per la inclusió social amb programes, eines i instruments educadors.

La candidatura de Barcelona es va treballar durant el primer semestre del 2012 i va ser presentada i escollida durant el XII Congrés Mundial, a la ciutat coreana de Yangon.

L'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports forma part destacada del Comitè Organitzador del Congrés i hi aporta, entre altres, els objectius següents:

1. Visualització del Model Barcelona d'inclusió social i ciutat educadora.
2. Promoure un model de Congrés més participatiu, obert i connectat amb la ciutat.
3. Un Congrés viscut per la ciutat i sentit per la ciutadania.
4. Implicació del teixit associatiu.
5. Vincular l'Acadèmia al Congrés.

El Congrés es basa en tres grans eixos temàtics:

- La inclusió com a dret.
- La participació i el compromís ciutadà.
- La ciutat com a espai d'innovació i creativitat.

BARCELONA RECUPERA EL SEU LLOC DINS LES CIUTATS EUROPEES PER LA INCLUSIÓ: CITIES FOR ACTIVE INCLUSION³

Durant l'any 2012, l'Ajuntament de Barcelona es va reincorporar al grup de ciutats Cities for Active Inclusion, un grup de treball creat al si d'Eurocities per promoure i desenvolupar en l'àmbit local el concepte d'inclusió activa (*active inclusion*) inspirat per la recomanació 2008 de la Comissió Europea sobre inclusió social activa. L'Ajuntament havia

2. <http://iaec2014.bcn.cat/congres/informacio-del-congres/>

3. <http://www.eurocities-nlao.eu/>

format part del nucli impulsor d'aquest grup, però l'havia abandonat l'any 2011.

La xarxa està formada per nou ciutats: Barcelona, Bolonya, Lille-Roubaix, Birmingham, Rotterdam, Copenhaguen, Estocolm, Brno i Sofia. En representació de l'Ajuntament de Barcelona hi participa la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

Les visites d'estudi dutes a terme pel grup han facilitat la identificació de models de bones pràctiques en la inclusió social que han esdevingut mútuament útils per transferir localment les millors solucions a problemes concrets, com ara la creació de finestres úniques d'atenció al ciutadà, la lluita contra el fracàs escolar, el repte de reincorporar els joves que ni estudien ni treballen, l'operar entre entitats i Administració, la innovació social, els treballs sobre retorn social de la inversió i molts altres.

Aquest programa té el suport financer de la iniciativa PROGRESS de la Unió Europea.

Durant l'any 2012 el grup va organitzar una visita d'estudi a Rotterdam (17-20 de setembre de 2012) en la qual van participar Àngels Canals, gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) i Jordi Tolrà, representant de l'Ajuntament de Barcelona en el grup.

EUROCITIES⁴

Les relacions internacionals de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports tenen Eurocities com a àmbit privilegiat de relació i coordinació. Eurocities és una associació internacional que té la seu a Brussel·les. Està presidida actualment per l'alcaldessa de Varsòvia. L'Alcalde de Barcelona forma part del seu Comitè Executiu. S'organitza en fòrums, grups de treball (que depenen dels fòrums) i projectes. Els fòrums són trobades de professionals i tècnics, presidits per un president i un

vicepresident que acostumen a ser un tinent d'alcalde.

Al llarg del 2012 s'ha recuperat la participació de l'Àrea al Fòrum d'Afers Socials d'Eurocities, un dels quatre fòrums que permeten a les ciutats membres d'aquesta plataforma estudiar les polítiques de cohesió. El Fòrum d'Afers Socials (SAF) es va trobar durant l'any 2012 a Estocolm per estudiar, especialment, la inclusió laboral dels joves.

L'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports participa activament al Fòrum d'Afers Socials (SAF), presidit pel tinent d'alcalde de La Haia (Henk Kool) i el tinent d'alcalde de Leipzig (Thomas Fabian).

El SAF es reuneix dues vegades l'any i aplega tècnics municipals i alguns càrrecs electes de les ciutats que participen als nou grups de treball de l'eix social d'Eurocities. Examina els resultats dels grups de treball i garanteix la transferència de les seves conclusions. També repassa l'agenda social d'Eurocities, els temes tractats a la seva executiva i debat l'agenda de la Comissió Europea pel que fa a la inclusió social.

Del SAF en depenen els grups de treball següents, dels quals indiquem la ciutat que actualment els presideix: Employment (Rotterdam), European Social Fund (ESF) (Birmingham), Health Inequalities (Amsterdam), Homelessness & Housing (Viena), Inclusion through Education (Nantes), Migration & Integration (Barcelona), Roma Inclusion (Gant), Smart Social Inclusion (La Haia), Cities for Active Inclusion (col·lectiu).

L'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports participa en el grup de treball d'Immigració (que presideix), Persones Sense Sostre i Cities for Active Inclusion. També forma part del Fòrum de Mobilitat, que tracta de l'accessibilitat de les persones amb discapacitat, per mitjà de l'IMD.

4. <http://www.eurocities.eu/eurocities/priorities/inclusion>

CIUTATS I GOVERNS LOCALS UNITS (CGLU)⁵

La tinent d'alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, Maite Fandos, ha presidit durant l'any 2012 en representació de l'Ajuntament de Barcelona la Comissió d'Inclusió Social, Democràcia Participativa i Drets Humans de la xarxa Ciutats i Governos Locals Units (CGLU).

L'activitat més destacada de la Comissió ha estat la celebració a la ciutat francesa de Saint-Denis, prop de París, de la Conferència Internacional pel Dret a la Ciutat, (11 i 12 de desembre) en què va participar la regidora de Dona i de Drets Civils, Francina Vila. La Comissió també ha fet una visita d'estudi a la ciutat d'Aubagne, prop de Marsella. La visita d'estudi va permetre identificar projectes innovadors com l'Épicerie Social, un supermercat social que ha servit a l'Ajuntament de Barcelona per inspirar-se en els Supermercats Socials DISA que s'han posat en marxa com una de les noves estratègies per facilitar ajuda alimentària a les persones més necessitades evitant les cues al carrer i recuperant-ne la dignitat humana. Finalment, la Comissió va organitzar el curs «Reinventing the city: participation and innovation» realitzat a Lisboa els dies 2 al 7 de juliol de 2012.

Entre els objectius més rellevants de la Comissió per al 2012 han destacat:

- Promoció de la signatura de la Carta-Agenda Mundial de Drets Humans a la Ciutat i del seu reconeixement al nivell internacional (II Fòrum Mundial de Ciutats pels Drets Humans de Gwangju, Corea del Sud (del 15 al 18 de maig).
- Organització de la Conferència Mundial Ciutats pels Drets Humans, Saint-Denis, França (del 10 al 12 de desembre).
- Consolidació de la interlocució política amb agències de Nacions Uni-

des, amb institucions europees (Consell d'Europa i Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea) i amb altres organitzacions internacionals d'interès amb l'objectiu de donar a conèixer els posicionaments polítics continguts en el document «**Per un món de ciutats inclusives**», a la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat i a la Carta-Agenda Mundial de Drets Humans a la Ciutat.

Jordi Tolrà

Assessor de Gerència de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

5. <http://www.uclg.org/>

MESURES DESENVOLUPADES EN MATÈRIA D'HABITATGE I DESNONAMENTS

Al voltant de la greu problemàtica de l'accés i el manteniment de l'habitatge que patim actualment a Barcelona, l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports ha promogut les accions següents:

El Consell Plenari de l'Ajuntament del 29 de juny de 2012, a través d'una declaració institucional, va donar suport al procés de recollida de signatures de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) destinada a fer possible la discussió al Congrés dels Diputats d'una reforma legislativa per regular la dació en pagament amb efectes retroactius. La declaració també demanava una moratòria immediata dels desnonaments i la reconversió de les hipoteques en lloguer social, com a mesura de mínims destinada a garantir el dret a l'habitatge de les persones afectades per execucions hipotecàries.

El Consell Plenari va facilitar amb mitjans municipals el procés de recollida de signatures de l'esmentada ILP. En la declaració institucional es considerava «inadmissible i totalment injust» que totes les conseqüències de la crisi recaiguin sobre la part més vulnerable del contracte hipotecari, i s'advertia que els «efectes dramàtics» es concentren a l'àmbit municipal, ja que és als serveis socials de les administracions locals on s'adrecen majoritàriament les persones i famílies afectades en busca d'ajut.

El dia 6 de juliol de 2012 l'Ajuntament va enviar al Ministeri de Foment una al·legació a l'Anteproyecto de Ley de Medidas de Flexibilización y Fomento del Mercado de Alquiler de Viviendas, en nom del grup de treball de Mesures Preventives de la Comissió Mixta sobre Llançaments, constituïda l'octubre del 2011. L'al·legació esmentada afirmava, entre altres qüestions, que «tot i que l'Ajuntament pot impulsar algunes mesures preventives i reduir-ne els efectes mitjançant les actuacions dels serveis socials, no pot aturar els llançaments ordenats

per ordre judicial. Per això, en relació amb l'Avantprojecte, el grup de treball de mesures preventives de la Comissió Mixta sobre Llançaments considera que els canvis normatius que es proposen per a la dinamització i la flexibilització del mercat de lloguer desprotegeixen la part més feble i, en el context econòmic i social actual, poden provocar l'augment del nombre de desnonaments. La proposta de reduir els contractes de 5 a 3 anys no ajuda a consolidar el mercat de lloguer, ans tot el contrari. Així doncs, el grup de treball realitza aquest escrit per a mostrar la seva preocupació i el desacord amb qualsevulla modificació legal que redueixi els drets dels inquilins vigents en l'actualitat i converteixi els desnonaments en mers procediments notariais».

El dia 1 d'agost de 2012, l'Alcalde de Barcelona va reclamar al Govern espanyol i als diversos grups parlamentaris amb representació al Congrés dels Diputats que establissin l'obligació legal de reservar un percentatge significatiu dels habitatges de propietat del nou «banc dolent» (SAREB) per als Ajuntaments i les entitats socials que estan atenent persones vulnerables i famílies en situació de pobresa.

El 20 de setembre de 2012, Xavier Trias va anunciar un nou compromís de l'equip de govern municipal: l'Ajuntament de Barcelona no cobrarà les plusvàlues per desnonaments o dació en pagament de l'habitatge habitual. El 5 de desembre de 2012, la Comissió de Govern va aprovar el procediment especial de tramitació per a aquells casos en què hi hagi dació en pagament o execució hipotecària per impagament de préstec garantit amb hipoteca sobre l'habitatge habitual propietat de persones físiques. Caldrà demostrar que ni el subjecte passiu ni la resta de membres de la unitat familiar no tenen altres béns suficients per fer front al deute.

El desembre del 2012, l'Alcalde va enviar una carta a les caixes i entitats bancà-

ries de Barcelona per demanar-los que impulsessin les mesures necessàries per evitar els desnonaments, «ja sigui renegociant les condicions del pagament de la hipoteca o dels lloguers, negociant terminis raonables de carència o admetent en la pràctica la dació en pagament».

Prevenió

El Consorci de l'Habitatge de Barcelona va posar en marxa un servei de mediació entre propietaris i llogaters. Aquest servei té l'objectiu d'evitar, en la mesura del possible, els procediments judicials instats pels propietaris dels habitatges en aquells casos en els quals és possible arribar a una solució alternativa, satisfactòria per a ambdues parts, sense haver de passar per la pèrdua de l'habitatge o bé per un procediment judicial; per exemple, es pot fer mitjançant un refinançament del deute acumulat o una reducció de l'import del lloguer.

A aquests efectes s'ha contemplat una possible subvenció al propietari, per poder incentivar intervencions puntuals de rehabilitació o renovació de l'habitatge, en el marc dels programes de rehabilitació de Barcelona.

El 2012 es va signar un Conveni amb el Col·legi de Procuradors i es va renovar un protocol de col·laboració amb la jutgessa degana de Barcelona. Aquestes actuacions han permès conèixer amb antelació les dates de molts llançaments i oferir una millor atenció social a diverses famílies amb menors o persones grans.

Acció social

El desembre del 2012, l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports va adquirir deu habitatges nous a Torre Baró. Aquests pisos s'han cedit a diverses entitats socials, amb l'objectiu d'augmentar el nombre d'habitatges d'inclusió.

L'agost del 2012 es va signar un conveni a tres bandes amb la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) i l'Observatori de Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC). Els objectius són: 1) crear i coordinar uns espais de trobada i grups d'ajuda mútua per a afectats per llançaments i desnonaments, 2) coordinar serveis de voluntariat amb professionals de diferents sectors (psicòlegs, advocats, treballadors socials...) que puguin assessorar els afectats en problemàtiques derivades de la seva situació, o que puguin prestar ajut per a canviar-la (recerca de feina, orientació laboral...), i 3) estudiar la possible creació d'un servei d'assessorament econòmic de la llar, que podria oferir suport i acompanyament en la gestió econòmica familiar, per ajudar a evitar casos de sobreendeutament en aquest àmbit.

Àlex Masllorens

Assessor de Gerència de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

1.
**ÀREA DE QUALITAT
DE VIDA, IGUALTAT
I ESPORTS**

1. ÀREA DE QUALITAT DE VIDA, IGUALTAT I ESPORTS

MISSIÓ

La missió de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports és fer de Barcelona un referent en qualitat de vida, una ciutat on totes les persones visquin dignament i puguin desenvolupar-se personalment, econòmicament i social en condicions d'equitat i llibertat.

ENTORN

L'impacte continuat de la crisi econòmica està afectant greument moltes famílies i suposa un augment de les demandes de suport que arriben als serveis que presta l'Àrea. Les reduccions i els canvis en les condicions d'accés a determinats serveis i prestacions d'altres administracions han comportat també un increment de les demandes socials al nivell municipal.

Per tal d'afrontar aquesta situació de crisi sostinguda i demanda creixent, l'Àrea parteix d'uns valors, en línia amb els valors de ciutat, que inclouen: austeritat, eficiència, innovació i creativitat, justícia social, proximitat, solidaritat i cooperació, coresponsabilitat i implicació de la ciutadania, esperança i compromís.

En aquest sentit, les línies prioritàries d'actuació passen per garantir l'habitatge, la cobertura de necessitats bàsiques, l'atenció a les famílies i als infants en situacions de risc de pobresa o de pobresa, l'ocupabilitat i la inserció sociolaboral, la convivència i la promoció social i l'atenció especial als col·lectius més vulnerables.

Per assolir aquests reptes l'Àrea disposa de prop de mil professionals directes que presten més d'un centenar de serveis, ha signat 990 contractes, ha establert 272 convenis de col·laboració i ha atorgat 1.298 subvencions a grups i entitats que persegueixen objectius d'interès col·lectiu.

L'estructura organitzativa de l'Àrea es concreta en:

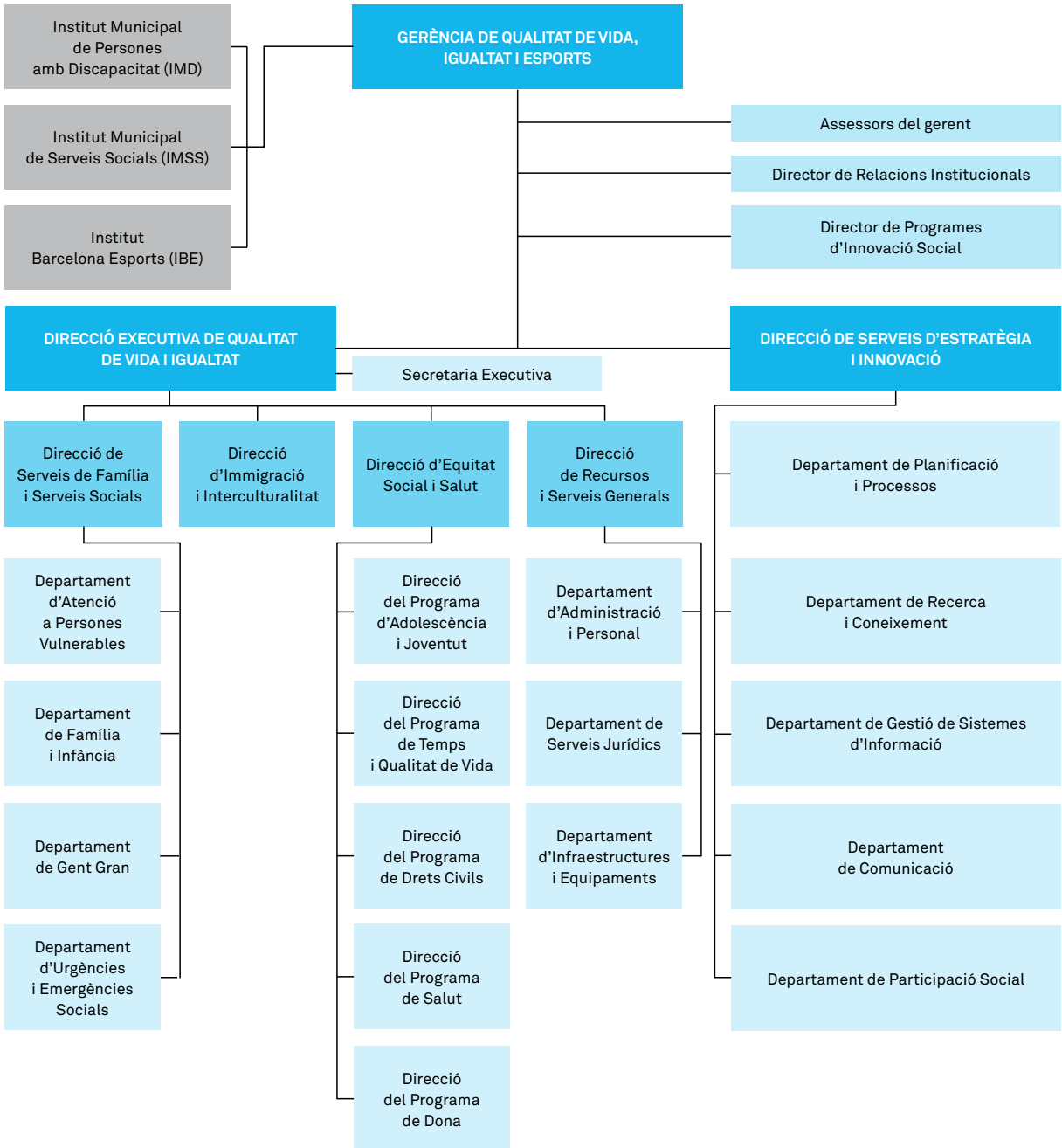
- Dues direccions: la Direcció Executiva (amb serveis d'atenció directa a la ciutadania) i la Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació (amb els serveis transversals de participació social, comunicació, planificació, recerca, informació i qualitat).

- Tres instituts: l'Institut Barcelona Esports (IBE), l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD).

Àmbits prioritaris d'actuació:

Habitatge
Ocupació/formació
Cobertura de necessitats bàsiques
Atenció a infants i famílies
Atenció a col·lectius vulnerables
Convivència
Promoció social

ORGANIGRAMA DE L'ÀREA DE QUALITAT DE VIDA, IGUALTAT I ESPORTS

Taula 1. Despeses de funcionament

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, 2012

	Personal	Béns corrents i Serveis	Transferències corrents	Inversions	€
Gerència	579.943,16	0,00	0,00	0,00	579.943,16
Direcció Executiva	10.721.736,78	54.328.772,83	104.258.116,09	2.109.527,02	171.418.152,72
Direcció Executiva	246.280,12	0,00	0,00	0,00	246.280,12
Total Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials	6.060.094,38	41.136.708,41	50.305.717,37	0,00	97.502.520,16
Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials	5.036.251,91	1.004.658,21	37.594.944,93	0,00	43.635.855,05
Departament d'Atenció a Persones Vulnerables	297.178,99	16.214.859,10	3.077.592,00	0,00	19.589.630,09
Departament de Família i Infància	288.323,26	1.296.768,38	5.707.280,91	0,00	7.292.372,55
Departament de Gent Gran	346.813,63	20.697.849,35	3.789.797,67	0,00	24.834.460,65
Departament d'Urgències i Emergències Socials (CUESB)	91.526,59	1.922.573,37	136.101,86	0,00	2.150.201,82
Total Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat	572.744,97	2.695.420,64	2.532.362,77	0,00	5.800.528,38
Total Direcció de Serveis d'Equitat Social i Salut	1.904.176,50	4.774.343,89	21.941.886,62	0,00	28.620.407,01
Direcció de Serveis d'Equitat Social i Salut	112.876,16	0,00	0,00	0,00	112.876,16
Direcció del Programa de Drets Civils	656.095,63	551.640,51	659.744,00	0,00	1.867.480,14
Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut	333.923,93	1.052.244,69	648.915,00	0,00	2.035.083,62
Direcció del Programa de Dona	413.448,56	2.925.515,94	2.013.013,07	0,00	5.351.977,57
Direcció del Programa de Salut	144.102,83	68.657,78	18.575.682,55	0,00	18.788.443,16
Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida	243.729,39	176.284,97	44.532,00	0,00	464.546,36
Total Direcció de Recursos i Serveis Generals	1.938.440,81	5.722.299,89	29.478.149,33	2.109.527,02	39.248.417,05
Direcció de Recursos i Serveis Generals	300.122,79	868.431,18	29.353.045,28	0,00	30.521.599,25
Departament d'Administració i Personal	920.897,88	338.423,57	4.000,00	121.751,41	1.385.072,86
Departament de Serveis Jurídics	367.389,00	0,00	0,00	0,00	367.389,00
Departament d'Infraestructures i Equipaments	350.031,14	4.515.445,14	121.104,05	1.987.775,61	6.974.355,94
Total Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació	1.696.212,14	1.202.106,45	2.738.829,00	0,00	5.637.147,59
Direcció de Serveis d'Estratègia i innovació	209.107,50	0,00	0,00	0,00	209.107,50
Departament de Planificació i Processos	269.506,22	183.398,81	8.939,00	0,00	461.844,03
Departament de Recerca i Coneixement	254.038,90	171.302,72	0,00	0,00	425.341,62
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació (GSI)	253.188,86	0,00	2.513.206,00	0,00	2.766.394,86
Departament de Comunicació	227.811,07	489.141,56	0,00	0,00	716.952,63
Departament de Participació Social	482.559,59	358.263,36	216.684,00	0,00	1.057.506,95
Total	12.997.892,08	55.530.879,28	106.996.945,09	2.109.527,02	177.635.243,47

	Personal	Béns corrents i Serveis	Despeses financeres	Transferències corrents	Inversions i transferències de capital	€
Institut Municipal de Serveis Socials	26.070.484,89	58.229.131,62	0,00	8.209.666,27	30.264,13	92.539.546,91
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	2.834.523,00	1.262.511,00	160,00	4.425.146,00	75.962,00	8.598.302,00
Institut Barcelona Esports	2.508.979,20	10.049.945,31	0,00	21.245.615,97	10.083.464,31	43.888.004,79
Agència de Salut Pública de Barcelona	14.044.409,73	11.112.013,43	1.242,97	689.714,35	2.143.920,84	27.991.301,32
ConSORCI de Serveis Socials de Barcelona	5.791.046,25	38.346.553,60	195,18	0,00	22.441,14	44.160.236,17
Total	51.249.443,07	119.000.154,96	1.598,15	34.570.142,59	12.356.052,42	217.177.391,19

2. DIRECCIÓ EXECUTIVA DE QUALITAT DE VIDA I IGUALTAT

2. DIRECCIÓ EXECUTIVA DE QUALITAT DE VIDA I IGUALTAT

La situació actual de crisi econòmica i el seu impacte negatiu sobre les taxes d'ocupació han fet aparèixer una nova fragilitat social relacionada amb la privació d'accés a l'adquisició de certs recursos i, particularment, d'accés als recursos que es consideren necessaris per a tenir un nivell de vida mínimament adequat en una societat de benestar social. L'impacte de la crisi socioeconòmica repercuteix en tota la població de Barcelona de forma generalitzada i ha fet emergir nous col·lectius familiars de pobresa, persones i nuclis familiars.

Des de la Direcció Executiva s'ha cercat l'eficiència de les actuacions, a través de la transversalitat de les seves direccions i la complementarietat amb les tasques dels instituts de l'Àrea, d'altres àrees de l'Ajuntament i del tercer sector.

És en aquest context que la Direcció Executiva ha treballat tot aquest any, intentant atendre les noves realitats amb:

- **Accions que s'intensifiquen, reforcen o prioritzen.**
- **Accions d'impacte o pal·liatives**, que donen respostes noves i intensives a situacions greus que s'han detectat.
- **Accions innovadores amb resultats a mitjà termini** que se centren en les conseqüències menys visibles de la crisi però que són clau per prevenir situacions no desitjables en infants i famílies.

En aquest sentit s'han prioritzat els programes adreçats a la problemàtica d'habitatge dels diferents col·lectius (subvencions de lloguer, creació de recursos d'allotjament temporal, subvencions per evitar els desnonaments, protocols i circuits institucionals per coordinar les respostes a les famílies, increment del servei de magatzem de béns i transport per a les famílies que pateixen un desnonament...), dels serveis d'alimentació (increment del nombre de menjadors i de places disponibles, beques de men-

jador...), dels serveis d'atenció a la infància en risc (ampliació de la xarxa de centres oberts, projecte PAIDÓS...), dels serveis d'atenció als col·lectius vulnerables (dona, gent gran, infància...).

S'han realitzat programes transversals de prevenció com els de salut i esports, salut i gent gran, suport a famílies cuidadores de persones grans dependents i d'infants discapacitats, immigració i educació. I també s'han endegat serveis, programes i projectes nous, com el disseny del centre d'adolescents, el servei d'atenció als grups juvenils de risc en l'àmbit de l'espai públic, el centre d'allotjament familiar temporal o el Pla d'Assentaments.

Tot això sense oblidar que una quarta part de la població de Barcelona són ciutadans i ciutadanes de diferents procedències, ni l'aposta de la ciutat per la interculturalitat, perquè és un model que integra persones. També hem continuat mirant de fomentar polítiques d'equitat i de convivència, donant valor a la diversitat existent en la població de la ciutat.

Així mateix hem seguit participant en les xarxes internacionals per confrontar informació sobre les noves problemàtiques que afecten les ciutats del nostre àmbit, així com per compartir les noves polítiques i estratègies que es van posant en marxa per pal·liar-ne els efectes o fins i tot per evitar-les. Així es participa en xarxes com Eurocities (grups de treball sobre Persones sense Sostre, sobre Immigració i Integració, Ciutats per a Tothom Lliures de Barreres, Grup de Treball amb el Poble Gitano) i d'altres com el Grup de Ciutats en contra del Racisme (ECCAR).

La Direcció Executiva està integrada per quatre direccions:

1. Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials.
2. Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat.

3. Direcció de Serveis d'Equitat Social i Salut.
4. Direcció de Recursos i Serveis Generals.

M. Glòria Figuerola

Directora Executiva de Qualitat de Vida i Igualtat

2.1. DIRECCIÓ DE SERVEIS DE FAMÍLIA I SERVEIS SOCIALS

MISSIÓ

La Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials té com a missió contribuir a fer de Barcelona una ciutat més cohesionada socialment, on les persones de totes les edats, orígens i condicions puguin portar a terme els seus projectes vitals amb la màxima autonomia i igualtat, així com accedir als recursos bàsics que faciliten el desenvolupament humà.

ENTORN

Durant l'any 2012, cal destacar pel que fa a l'entorn, principalment, l'impacte continuat de la crisi econòmica, que està afectant greument moltes famílies i que suposa un augment de les demandes de suport als serveis socials. En conseqüència, s'han hagut d'ampliar les prestacions d'alguns serveis, especialment els dedicats a les persones més vulnerables, per la qual cosa el pressupost dels programes de la Direcció ha continuat augmentant el 2012.

En aquest context, també s'han impulsat mesures de racionalització i eficàcia organitzativa, fruit de les quals l'antic Departament de Serveis Socials Bàsics s'ha integrat en l'Institut Municipal de Serveis Socials, reunint així en aquest organisme els programes d'atenció domiciliària, dependència i altres.

RECURSOS

La taula 2 mostra la liquidació del pressupost 2012 de la Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials. En relació amb l'any anterior, hi ha hagut un increment total de més d'un 20%, tot i que cal tenir

en compte que la partida de personal ha disminuït lleugerament per la finalització del traspàs del Departament de Serveis Socials Bàsics a l'Institut de Serveis Socials.

Pel que fa als recursos humans, la Direcció disposava a 31 de desembre de cent trenta una persones, cent onze de les quals són dones (84,7%).

ACTIVITAT

La Direcció s'estructura en quatre departaments:

- Gent Gran
- Família i Infància
- Atenció a Persones Vulnerables
- Urgències i Emergències Socials

A efectes de la Memòria, però, també s'hi inclou el Servei de Gestió de Conflictes d'Àmbit Social en l'Espai Urbà i el Servei de Detecció i Intervenció amb Menors Estrangers sense Referents Familiars.

2.1.1. Departament de Gent Gran

El Departament de Gent Gran ha continuat gestionant els centres residencials, els habitatges amb serveis, el servei d'acolliment d'urgència i les acollides al programa Respir. Enguany ha incorporat el Servei de Teleassistència, que anteriorment estava integrat en el Departament de Serveis Socials Bàsics.

A més, cal destacar les accions següents de l'any 2012:

• Habitatges amb serveis

Durant l'any ha continuat el desplegament del III Acord d'Actuació entre l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, el Patronat Municipal de l'Habitatge i el Consorci d'Habitatge de Barcelona, que ha permès incrementar el parc d'habitatges amb serveis en 281 habitatges amb serveis per a gent gran, distribuïts en quatre equipaments. L'any 2012 s'han inaugurat els equipaments de Còrsega, 363 (trenta-dos habitatges), Torre Júlia

Taula 2. Liquidació del pressupost

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

Capítol	€	%
Personal	6.060.094,38	6,22
Béns corrents i serveis	41.136.708,41	42,19
Transferències corrents	50.305.717,37	51,59
Total	97.502.520,16	100,00

Taula 3. Atenció social a la gent gran

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Persones usuàries ateses majors de 65 anys pel Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)	14.499	16.451	13,46
Taxa de cobertura SAD majors de 75 anys	6,57	7,64	16,29
Persones grans ateses amb el Servei de Teleassistència	53.161	57.617	11,87
Llars de gent gran ateses amb SAD	14.156	15.999	13,02
Persones grans ateses pel programa Respir d'estades temporals	668	688	2,99
Persones grans acollides d'urgència	461	603	30,80
Persones grans en habitatges municipals amb serveis	1.125	1.301	15,64
Estades en residències	106.322	107.343	0,96
Estades en centres de dia	15.961	15.700	-1,64
Persones grans en apartaments tutelats	69	78	13,04
Total de Targetes Roses*	252.139	250.211	-0,76
Targetes Roses gratuïtes	118.356	116.046	-1,95
Targetes Roses reduïdes	133.783	134.165	0,29
Persones que han viatjat amb la Campanya de Vacances de Gent Gran 2011/2012	1.640	1.519	-7,38

* Targetes Roses a 31 de desembre.

(setanta-set habitatges), Navas (setanta-sis habitatges), així com setze apartaments tutelats a Pau Casals.

• Servei de Teleassistència

Aquest servei s'adreça a persones que, a causa de la seva edat, estat de salut, nivell de dependència, etc., poden requerir una atenció puntual d'urgència durant les 24 hores del dia, tots els dies de l'any. El total de persones usuàries a 31 de desembre de 2012 era de 49.869, durant l'any es va donar cobertura a 59.473 persones.

La comunicació de l'IMSERSO que no contribuiria i no faria efectiva la seva aportació al programa durant l'any 2012 va comportar la necessitat de preveure i planificar un nou concurs i l'adquisició de nous aparells per tal de garantir la continuïtat del servei.

També s'ha incrementat la instal·lació dels diferents tipus de **dispositius perifèrics** (detector de gas, de fum, detector de passivitat i d'obertura de porta), en funció de la necessitat i de la valoració del perfil de la persona usuària. Durant l'any 2012 s'han incrementat aquests dispositius un 109%, com es veu a la taula de la pàgina següent.

Taula 4. Aparells actius i beneficiaris

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	31/12/2011	31/12/2012	% d'increment
Aparells actius	45.962	49.869	8,50
Beneficiaris	54.871	59.473	8,39

Taula 5. Persones ateses amb teleassistència per districtes (a 31/12/2012)

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2012	% de distribució
Ciutat Vella	3.098	5,21
Eixample	9.954	16,74
Sants-Montjuïc	6.452	10,85
Les Corts	2.770	4,66
Sarrià – Sant Gervasi	3.270	5,50
Gràcia	4.345	7,31
Horta-Guinardó	6.560	11,03
Nou Barris	8.312	13,98
Sant Andreu	5.426	9,12
Sant Martí	9.286	15,60
Total	59.473	100,00

27

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

Taula 6. Dispositius instal·lats

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

Tipus de dispositiu	31/12/2011	31/12/2012	% d'increment
Detector de gas natural	421	789	87,41
Detector de fums	147	440	199,32
Detector de gas butà	43	75	74,42
Dispositiu de passivitat	4	4	0,00
Detector de nevera	34	53	55,88
Total	649	1.361	109,71

28

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

• Xarxa de Famílies Cuidadores

Durant l'any 2012 la Xarxa de Suport a Famílies Cuidadores ha incrementat els seus membres amb la incorporació dels col·legis professionals que tenen relació amb aquest àmbit (Col·legis de Metges, Infermeres, Treballadors Socials, Psicòlegs). El nombre total d'entitats a finals del 2012 era de divuit. La Xarxa ha seguit treballant per enfortir el treball en xarxa dels professionals dels serveis d'atenció primària de salut i dels serveis socials amb professionals de les entitats del sector com a eix estratègic de millora de l'atenció i la cura de les persones cuidadores.

• Servei d'Atenció i Urgències a la Vellesa (SAUV)

S'han consolidat les millores introduïdes per a una gestió més eficient del servei gràcies a la implantació del protocol d'actuació dels centres residencials amb places d'urgència. L'any 2012 s'ha millorant la qualitat de l'atenció a les persones usuàries, però sobretot s'ha incrementat el nombre de persones ingressades, que han passat de 341 el 2011 a 435 el 2012, la qual cosa suposa un augment del 28%.

• Serveis d'Atenció Residencial

Les residències i els centres de dia municipals estan implicats en un procés de millora contínua, en el qual ja s'ha assolit alguna certificació de qualitat. En aquests moments s'està treballant per tal d'incorporar les famílies de les persones usuàries a les dinàmiques dels centres i s'està dissenyant un sistema de participació que agrupi persones

usuàries, familiars i entitats de l'entorn comunitari.

• Casals, Espais de Gent Gran i promoció social

L'any 2012 destaquen les activitats següents:

a) La promoció de les aules informàtiques i l'impuls en l'ús de les xarxes socials entre les persones grans. La inauguració del Casal de Gent Gran Joan Casanellas al districte de Sant Martí, i de la ciberaula amb conveni amb la Fundació «la Caixa» ha suposat comptar amb dinou aules informàtiques, a més de la creació d'un Twitter i un Facebook en el marc de les activitats de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre les Generacions.

b) La inauguració del nou Casal de Gent Gran Cotxeres de Borbó al districte de Nou Barris ha incrementat el nombre de Casals Municipals de Gent Gran fins a cinquanta-tres.

c) La consolidació i l'expansió de projectes i accions comunitàries. Un exemple n'és el projecte Radars, que té com a objectiu la reducció del risc d'aïllament i d'exclusió social de la gent gran, i està present als districtes de Gràcia, Sarrià – Sant Gervasi, Horta-Guinardó, Sant Martí i Les Corts.

d) L'ampliació dels ajuts a les associacions de gent gran. S'ha incrementat el nombre de subvencions, de vuitanta a cent nou, i la signatura de convenis, que han passat de vuit a quinze, amb l'objectiu de reforçar les tasques d'atenció i promoció social de les persones grans.

• L'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions

La Unió Europea va declarar l'any 2012 Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i de la Solidaritat entre Generacions, amb l'objectiu de donar resposta al procés d'envel·liment de la població de la Unió Europea. L'Ajuntament va aprovar la Mesura

Taula 7. Activitats organitzades per a la gent gran per districtes

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

Districte	Activitats inter-generacionals	Tallers i cursos	Balls	Activitats esportives	Confèrències	Salut	Activitats festives	Activitats artístiques i recreatives	Jornades	Total
Ciutat Vella	17	7	2	3	10	5	12	7	11	74
Eixample	22	45	7	5	18	8	9	20	17	151
Sants-Montjuïc	10	11	5	9	3	7	10	2	4	61
Les Corts	4	10	5	4	1	1	8	8	1	42
Sarrià – Sant Gervasi	13	75	4	24	14	30	22	22	6	210
Gràcia	14	20	5	5	2	9	8	3	4	70
Horta-Guinardó	16	8	8	3	8	5	13	10	10	81
Nou Barris	4	6	7	4	5	3	5	2	1	37
Sant Andreu	6	4	3	2	5	4	8	3	2	37
Sant Martí	13	14	8	4	8	5	17	12	1	82
Total	119	200	54	63	74	77	112	89	57	845

de Govern per a l'adhesió de Barcelona a aquesta iniciativa posant de manifest la voluntat d'avançar en estratègies de cooperació per promoure les polítiques d'envelliment actiu a la ciutat. El marc de col·laboració afecta les àrees municipals, els districtes, el Consell Assessor de la Gent Gran, les institucions, les entitats, el voluntariat, l'àmbit professional, el món acadèmic i els mitjans de comunicació.

Fruit d'aquesta col·laboració s'ha realitzat un ampli programa d'activitats relacionades amb la participació, l'educació al llarg de la vida, la cultura, els serveis socials i de salut, l'activitat física, l'habitatge i l'entorn, la xarxa familiar i comunitària, els espais públics, la mobilitat, l'economia, el reconeixement de la diversitat (generacional, d'orientacions i identitats sexuals, etc.) i la protecció jurídica o la visió de gènere.

• Targeta Rosa

La Targeta Rosa ha continuat incrementant les seves prestacions i ofereix nous avantatges als seus titulars que els permeten obtenir importants descomptes en serveis de podologia, òptiques, audiòlegs, museus, equipaments musicals,

mercats municipals i altres establiments d'interès per a la gent gran. A finals del 2012 hi havia 449 establiments col·laboradors a la ciutat, un 14% més que l'any anterior.

2.1.2. Departament de Família i Infància

El Departament s'encarrega de la coordinació dels Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA) de la ciutat, així com de la gestió d'alguns equipaments i de la campanya de vacances per a infants i joves.

• Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

El Departament gestiona i coordina els tretze Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la ciutat de Barcelona, que disposa de noranta-dos professionals.

Els principals projectes del 2012 han estat:

- La incorporació dels EAIA al sistema d'informació únic d'expedients d'infància en situació de risc i desemparament (SINIA), seguint la regulació de la Llei 14/2010 i liderat per la Direcció

General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA).

– La creació i el desenvolupament de l'espai de reflexió ètica inscrit en el Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya i dins del marc del nucli de Qualitat de Vida de la DGAIA. Prèviament s'ha fet un procés de formació sobre l'ètica en el procés de treball als professionals dels EAIA.

– El disseny del Manual d'acollida als nous professionals dels EAIA.

– L'aplicació de les primeres fases del «Circuit tècnic i organitzatiu dels Serveis Socials per a l'atenció a la infància en risc. El treball conjunt entre els Serveis Socials Bàsics (SSB) i els Serveis Socials Especialitzats (SSE) de l'Ajuntament de Barcelona».

• Centres Oberts

Durant el 2012 s'ha donat un gran impuls als Centres Oberts en conveni amb el tercer sector:

– S'ha ampliat la xarxa de Centres Oberts en conveni amb la incorporació de dos centres nous.

– S'ha iniciat una línia de suport econòmic i tècnic a entitats que, gesti-

onant centres diaris, estan en vies d'arribar a ser centres oberts a mitjà termini.

– S'ha incrementat un 27% la dotació de recursos econòmics als Centres Oberts en conveni amb el tercer sector. El pressupost total ha estat de 744.082 €.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva de la que forma part de la totalitat de la Xarxa de Centres Oberts amb conveni i municipals, ha continuat desenvolupant el procés de definició d'un Model d'intervenció als Centres Oberts de la ciutat de Barcelona, i aquest any ha treballat «Els programes socioeducatius als Centres Oberts».

• Campanya d'Estiu

El 2012 s'ha incrementat el nombre d'entitats que han participat a la Campanya i el nombre de places ofertes. S'ha ofert un total de 139.672 places i s'hi han inscrit 60.012 menors, cosa que representa un increment de més del 2,5%.

S'ha millorat el sistema d'informació a les famílies en la tramitació de les beques, amb la incorporació d'informadors específics per a la campanya a les cinc Oficines d'Atenció al Ciutadà dels districtes amb major nombre de deman-

Taula 8. Departament de Família i Infància

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Menors atesos/es pels EAIA	3.733	3.586	-3,94
Centres Oberts amb convenis	15	17	13,33
Centres Oberts municipals	2	2	0,00
Menors atesos als Centres Oberts	1.591	1.780	11,88
Inscripcions a Campanya d'Estiu	58.538	60.012	2,52
Nombre d'ajuts econòmics atorgats per a la Campanya de Vacances	5.173	5.404	4,47
Despesa final en ajuts econòmics	708.816€	737.588,65€	4,06
Famílies col·laboradores	42	50	19,05
Infants acollits al servei	27	51	88,89
Estades realitzades en dies	1.407	1.271	-9,67

Taula 9. Atenció a Persones Vulnerables

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Places en Centres d'acolliment	827	827	0,00
Places en centres de Dia	275	275	0,00
Persones ateses pels equips del SIS/SASPI	4.673	4.518	-3,32
Persones acollides en centres residencials*	3.640	3.276	-10,00
Nombre d'estades en centres residencials*	238.197	253.554	6,45
Persones ateses en habitatges d'inclusió	262	268	2,29
Persones ateses en centres de dia	2.842	2.801	- 1,44
Persones usuàries del magatzem de desnonaments	293	297	1,37
Traslats en casos de desnonaments	393	419	6,62

* Inclou places dels habitatges d'inclusió.

des.

2.1.3. Departament d'Atenció a Persones Vulnerables

El Departament atén aquelles persones en situació de més vulnerabilitat social, com ara les persones sense sostre. Al llarg de l'any 2012, cal destacar:

- **Menjadors socials.** La xarxa de menjadors socials a la ciutat es va ampliant progressivament. Al llarg de l'any 2012 s'han obert tres nous menjadors: Sarrià (cent deu places), Can Padró a Sants (vint places) i Les Corts (cent places) amb la qual cosa s'ha arribat a un total de disset menjadors socials, entre públics i concertats.

- **Places d'Habitatges d'Inclusió.** A finals del 2012 hi ha una oferta de quarantatres habitatges amb cent noranta-tres places.

- **Habitatges d'Emergència Social.** Al llarg del 2012, la Mesa d'Adjudicació d'Habitatges d'Emergència Social ha adjudicat cent setanta-dos pisos per facilitar l'accés a l'habitatge dels col·lectius més vulnerables.

- **Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar.** La Xarxa, creada el 2005, està formada actualment per trenta entitats

i desenvolupa cinc projectes a través dels corresponents Grups de Treball: Recomppte/Diagnosi, Millora de Recursos, Bones Pràctiques amb Dones, Catàleg de la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSELL) i Retrats sense Sostre. El desembre del 2012 ha aprovat el Reglament Intern de Funcionament.

2.1.4. Centre d'Urgències i Emergències Socials (CUESB)

En general, tots els serveis i actuacions que es realitzen des del Centre d'Urgències i Emergències Socials han experimentat increments. Podem destacar el nombre d'actuacions dels Plans d'Emergència activats (un increment del 123%) i les persones ateses per emergències socials (102% d'augment).

La situació de crisi econòmica també ha afectat, l'any 2012, aquests serveis d'urgència i emergència social. En concret, s'ha produït un augment de les atencions de suport que s'han fet en casos de desnonaments i desallotjaments, que han passat de cent vint-i-sis l'any 2011 a dues-centes cinc aquest any 2012. Com també han augmentat significativament els ajuts econòmics (un 13%).

El Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona ha consolidat les seves línies d'actuació i atenció i ha millorat

Taula 10. Urgències i Emergències Socials

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Actuacions dels Plans d'Emergència activats	13	29	123,08
Nombre d'actuacions d'emergències ordinàries	36	41	13,89
Persones allotjades per emergències socials	400	503	25,75
Persones ateses per emergències socials	636	1.285	102,04
Import dels ajuts econòmics (CUESB)	13.560 €	15.339 €	13,12
Atencions a caigudes	2.439	2.525	3,53
Atencions a desnonaments i desallotjaments	126	205	62,70
Unitats d'atenció a domicili (CUESB)	3.705	3.768	1,70
Unitats d'atenció al Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB)	22.767	27.344	20,10

els processos de qualitat, a més de renovar la nova certificació Norma ISO 22320 sobre els requisits de resposta davant d'emergències.

2.1.5. Servei de Gestió de Conflictes d'Àmbit Social en l'Espai Urbà

El Servei de Gestió de Conflictes d'Àmbit Social en l'Espai Urbà té com a missió mantenir les condicions de convivència entre la ciutadania, analitzant i dissenyant plans d'intervenció coordinada en cas de conflictes que es puguin produir a la ciutat. També duu a terme una tasca preventiva de diagnòsi dels territoris i recomana propostes d'actuacions per facilitar la convivència, el civisme, la tolerància i l'ús compartit de l'espai públic.

Durant l'any 2012 s'ha intervingut en cinquanta localitzacions, cinc més que l'any 2011. Les intervencions s'han fet en nou districtes de la ciutat. Els districtes de Sant Martí i Nou Barris són els que han tingut un major nombre d'espais d'intervenció (vuit i set, respectivament). Les cinquanta actuacions dutes a terme han suposat un total de 3.576 hores d'intervenció.

Pels seus resultats i per la tipologia d'intervenció, mereixen destacar-se les accions desenvolupades a:

– El Districte de Gràcia, on s'ha intervingut durant cinc mesos dins el marc de la Mesura de Govern «Pla d'Actuació Integral per al Civisme i la Convivència a Gràcia» a les places de la Revolució de Setembre de 1868, del Diamant, de la Virreina i del Sol.

– El Districte de Nou Barris, on s'ha intervingut al llarg de sis mesos, per a l'abordatge de les dinàmiques incíviques i de risc vinculades a Nous Grups Juvenils Organitzats i Violents (NGJOV) a les places de Virrei Amat, Torre Llobeta i entorns, Pau Claudell, Santa Eulàlia, Álvaro Cunheiro i Garrigó. Una proposta municipal d'intervenció amb els grups d'adolescents/joves per l'ús territorial de l'espai públic va comportar la incorporació de quatre professionals per iniciar el seu treball amb aquest col·lectiu.

– El Districte de Sant Martí, on es va fer una intervenció especialitzada al carrer Palerm, 2-4 arran de la mort d'un jove d'origen senegalès. L'actuació es va emmarcar en una funció de mediació entre els col·lectius de persones gitanes autòctones i subsaharianes, per tal d'evitar enfrontaments entre grups que puguin dificultar o trencar la convivència del veïnatge de la zona i/o el barri.

– En l'àmbit d'actuació al nivell de ciutat, destaca la demanda d'intervenció de la Primera Tinència d'Alcaldia per estudiar el fenomen del grafit als districtes de Ciutat Vella, l'Eixample, Sants-Montjuïc i Gràcia. Aquest estudi es vincula a la fase 1 de la Prova pilot de la neteja de persianes d'eixos comercials amb tags/grafits de l'Ajuntament de Barcelona, prevista per a l'any 2013, amb un total de 377 hores d'intervenció, contacte amb 489 establiments comercials i fins a cinquanta-un contactes amb Serveis i Recursos municipals amb el col·lectiu grafiter (de manera individual i amb entitats).

2.1.6. Servei de Detecció i Intervenció amb Menors Estrangers sense Referents Familiars

Al llarg del 2012 el Servei de Detecció i Intervenció (SDI) ha treballat principalment amb menors migrants sense referents familiars al territori d'acollida (MENA) i puntualment amb alguns d'aquests joves un cop han assolit la majoria d'edat. El Servei desenvolupa la seva feina al territori de la ciutat de Barcelona i dona resposta a la situació específica de cada jove.

El nombre total de casos atesos ha passat de 245 el 2011 a 148 el 2012, la qual cosa suposa un descens del 39,5%.

El perfil majoritari d'aquests joves respon a les característiques següents: sexe masculí (98% dels casos), d'origen subsaharià (entre els quatre primers països, Ghana, Marroc i Gàmbia i Guinea, sumen gairebé el 70% dels casos) i d'edats compreses majoritàriament entre els 16 i els 17 anys.

La majoria dels menors que han accedit al circuit de protecció i finalment han estat tutelats per l'Administració ha fet un bon procés socioeducatiu, s'ha vinculat a recursos formatius i a entitats i ha adquirit eines per la seva autonomia; aquests casos acaben sent derivats a

altres recursos un cop assoleixen la majoria d'edat. La resta de menors tutelats, població diana del Servei, tot i ser un nombre molt menor tenen un impacte molt més alt tant socialment com a l'espai públic a la ciutat. Les principals dinàmiques conflictives han estat les fugues dels centres de referència, el consum de substàncies tòxiques i els robatoris.

Per tal d'atendre i poder intervenir efectivament en aquestes situacions, des del Servei s'ha treballat per tal de millorar els canals de comunicació i el traspàs d'informació entre els diferents agents susceptibles d'intervenir en aquests casos. Fruit d'aquest esforç ha estat el protocol d'intervenció coordinada desenvolupat conjuntament amb el Consorci de Serveis Socials i l'Oficina d'Atenció al Menor (OAM). També s'han fet altres acords com la notificació immediata via correu electrònic per conèixer situacions irregulars (com escapar-se) dels centres, etc., o la realització d'assemblees als diferents centres per tal de donar a conèixer el Servei i poder contactar amb els menors. Cal valorar també molt positivament la participació en aquestes assemblees d'una intèrpret d'àrab, que va permetre superar les barreres idiomàtiques i respondre als dubtes dels joves.

Ha disminuït el nombre total de menors compareguts i atesos en relació amb el 2011, principalment a causa del descens de menors nouvinguts provinents de l'Àfrica subsahariana.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els principals reptes que es planteja la Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials per al 2013 volen, inexcusablement, enfortir els serveis i la seva capacitat de resposta per fer front a les necessitats socials creixents derivades de la crisi econòmica actual. Entre aquestes prioritats destaquen:

- Reforçar els serveis adreçats a persones en situació de més vulnerabilitat com ara els menjadors socials, amb

l'augment de la dotació de centres i places, així com un reforçament dels equipaments residencials, com el Centre d'Allotjament Temporal per a Famílies (Navas) i el Centre Hort de la Vila.

- Reforçar la col·laboració amb els Centres Oberts d'Infància amb actuacions i recursos que permetin cobrir necessitats especials d'alimentació dels infants.
- Augmentar la cobertura del Servei d'Atenció Domiciliària per a majors de

75 anys i eliminar la llista d'espera a finals de l'any.

- Dissenyar, posar en marxa i concretar un sistema d'atenció d'emergències d'abast metropolità en cooperació amb altres administracions.
- Difondre i implementar el nou Protocol de prevenció i gestió de les agressions als professionals de Serveis Socials.

Jordi Sánchez i Massip
Director de Serveis de Família
i Serveis Socials

Taula 11. Indicadors de producció dels serveis
Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Departament de Gent Gran			
Estades en residències	106.322	107.343	0,96
Estades en Centres de Dia	15.961	15.700	-1,64
Persones acollides en habitatges amb serveis	1.125	1.301	15,64
Persones acollides al Servei d'estades temporals (Respir)	668	688	2,99
Targetes Rosa	252.139	250.211	-0,76
Persones ateses pel Servei de Teleassistència	54.871	59.473	8,39
Aparells en funcionament al final de l'any	45.962	49.869	8,50
Departament de Família i Infància			
Menors en risc atesos/es als EAIA	3.733	3.586	-3,94
Menors atesos/es pels Centres Oberts	1.591	1.780	11,88
Nombre d'inscripcions a la Campanya d'Estiu	58.538	60.012	2,52
Departament d'Atenció a Persones Vulnerables			
Persones ateses pels equips d'inserció social	4.673	4.518	-3,32
Persones allotjades al servei residencial d'estada limitada	3.640	3.276	-10,00
Persones ateses pel servei d'acolliment diürn	2.842	2.801	-1,44
Persones ateses als menjadors socials	11.619	10.423	-10,29
Nombre d'àpats servits	375.709	380.737	1,34
Servei d'Urgències i Emergències Socials			
Persones afectades per sinistres i ateses pel servei	636	1.285	102,04
Servei de Gestió de Conflictos d'Àmbit Social en l'Espai Urbà			
Espais d'intervenció	45	50	11,11
Hores d'intervenció	3.374	3.576	5,99
Servei de Detecció i Intervenció amb Menors Estrangers sense Referents Familiars			
Menors no acompanyats/des atesos/es	245	148	-39,59

2.2. DIRECCIÓ DE SERVEIS D'IMMIGRACIÓ I INTERCULTURALITAT

MISSIÓ

La Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat promou la integració de totes les persones d'origen immigrant a la vida social i participativa de Barcelona i aposta per fomentar que tots els barcelonins i les barcelonines, vinguin d'on vinguin, participin en un projecte comú i convisquin amb sentit de pertinença a la ciutat i al conjunt de Catalunya; i a més, pretén aprofundir en les polítiques de convivència, cohesió social i interculturalitat i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis públics propis de l'estat del benestar (ensenyament, sanitat, habitatge, etc.).

ENTORN

Durant el 2012 podem destacar com a principal fita significativa l'elaboració per consens polític del Pla Municipal d'Immigració, que ha de guiar les polítiques d'immigració i interculturalitat de l'Ajuntament durant la resta del mandat.

Aquest Pla prioritza les polítiques adreçades a la convivència i a la cohesió per donar resposta a la nova situació migratòria de la ciutat. Durant el 2012 s'ha reforçat l'equip d'interculturalitat i s'ha iniciat un procés per adequar el Servei d'Atenció als Immigrants, Estrangers i Refugiats (SAIER) a les noves circumstàncies econòmiques i socials i s'han incorporat nous serveis.

En relació amb el nou moment migratori, es confirma un canvi de tendència que queda reflectit en les dades d'alguns dels serveis de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, com la disminució significativa de les sol·licituds d'arrelament social i reagrupament familiar i la lleu disminució del nombre de persones usuàries del SAIER.

La situació de crisi econòmica ha influït en una disminució de les noves arribades, tot i que la població de nacionalitat estrangera a la ciutat es manté estable, pels volts del 17% del total de residents.

RECURSOS

Pel que fa als recursos econòmics, la taula 12 mostra la liquidació del pressupost del 2012 de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat.

Pel que fa als recursos humans, la Direcció disposava a 31 de desembre d'onze persones (81,82% dones) encarregades de gestionar els serveis d'immigració i interculturalitat. Cal dir també que es treballa amb entitats i empreses del sector de forma coordinada.

Taula 12. Liquidació del pressupost

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

Capítol	€	%
Personal	572.744,97	9,87
Béns corrents i serveis	2.695.420,64	46,47
Transferències corrents	2.532.362,77	43,66
Total	5.800.528,38	100,00

ACTIVITATS

1. Servei d'Atenció a Immigrants, Estrangers i Refugiats (SAIER)

El SAIER ha iniciat un procés de diagnòstic del servei per tal de formular propostes de millora amb la participació activa de totes les entitats que en formen part. Fruit d'aquest procés, s'ha plantejat incorporar un seguit d'actuacions a la mobilitat internacional, és a dir l'emigració, la immigració i el retorn, que forma part inherent dels processos migratoris.

Al llarg del 2012, el SAIER ha atès 10.317 persones i ha realitzat un total de 37.697 atencions; entre altres, segones visites, derivacions, orientacions i informacions.

Si bé el nombre de persones usuàries ha disminuït respecte a l'any 2011, el conjunt d'activitats ha augmentat: l'atenció social (Creu Roja) s'ha incrementat en 1.453 atencions, així com les demandes relacionades amb l'aprenentatge de català del Consorci per a la Normalització

Taula 13. SAIER (persones usuàries i atencions)
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011		2012		% d'increment	
	Persones usuàries ateses	Atencions realitzades	Persones usuàries ateses	Atencions realitzades	Persones usuàries	Atencions
ACSAR	829	1.304	617	1.029	-25,57	-21,09
AMIC	1.257	1.864	1.232	1.828	-1,99	-1,93
CITE	4.196	6.741	4.007	6.903	-4,50	2,40
CPNL	988	1.187	1.616	2.032	63,56	71,19
Creu Roja	1.031	4.097	914	5.436	-11,35	32,68
ICAB	1.650	2.495	1.998	3.116	21,09	24,89
Servei d'informació	9.725	17.706	8.655	17.355	-11,00	-1,98
Total	11.037	35.394	10.317	37.697	-6,52	6,51

Nota: persona usuària és qui ha fet servir un o més serveis del SAIER en funció de la seva situació i necessitat. Per tant, el total de persones usuàries no és igual a la suma de les persones usuàries de cada servei, perquè una mateixa persona pot haver fet servir més d'un servei.

Lingüística (CPNL) (845 visites més). També els serveis jurídics oferts per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB) han estat més demandats: denegacions i sol·licituds de nacionalitat (621 visites més); així com l'assessorament en estrangeria del Centre d'Informació per a Treballadors i Treballadores Estrangers (CITE) (193 visites més).

En el marc del SAIER, les associacions que ofereixen atenció directa són: l'Associació de Solidaritat i Ajuda als Refugiats (ACSAR), l'Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya (AMIC), el Centre d'Informació per a Treballadors i Treballadores Estrangers (CITE), el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB).

2. Sessions informatives d'acollida i acompanyament

Les sessions informatives formen part de l'estratègia d'acollida de ciutat a les persones nouvingudes. Es dona informació actualitzada del territori, els serveis, els recursos bàsics de caràcter general, a més de l'aprenentatge de les llengües oficials, així com dels drets i deures de la ciutadania i els tràmits principals d'estrangeria, entre d'altres.

El 2012 s'ha iniciat un procés de millora per adaptar aquest servei a la nova realitat de la immigració i, així, fer més èmfasi en les polítiques d'acompanyament, tot tenint en compte les modificacions que pugui aportar la Llei 7/2010 d'acollida de Catalunya, un cop se n'aprovi el Reglament regulador. Els canvis principals han estat:

- **Obrir les sessions** a qualsevol persona estrangera que visqui a Barcelona. Aquesta oferta s'ha canalitzat a través de les entitats i els serveis presents a cada territori.
- **Flexibilitzar els continguts.** Això vol dir adaptar els continguts al perfil, els interessos i les necessitats de les persones assistents.
- **Posar en marxa l'estratègia d'acompanyament,** és a dir, el tècnic d'acollida ha recolzat professionalment les persones que necessiten un suport individualitzat per resoldre la seva situació.
- **Enfortir la col·laboració amb altres serveis municipals de l'àmbit de la immigració** que realitzen tasques que poden ser complementàries: Serveis de Traducció, Mediació Intercultural,

Programa d'Atenció Individualitzada (PIA), SAIER, Reagrupament Familiar, Xarxa d'Entitats d'Assessorament Jurídic en Estrangeria (XESAJE), etc.

- **Prioritzar la col·laboració** amb els tècnics d'educació dels districtes, per a la intervenció en centres escolars i associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA).

- **Enfortir la col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística de Catalunya.** S'han impartit sessions adaptades als alumnes dels cursos bàsics de català in situ, a la mateixa aula.

3. Programa Noves Famílies: acompanyament al reagrupament familiar

De les activitats desenvolupades pel Programa al llarg de l'any 2012 en destacaríem les següents:

Taula 14. Sessions d'Acollida i Acompanyament

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Nombre de sessions	334	373	11,68
Nombre d'assistents	2.508	3.604	43,70

Nota: Fins al 2011 es comptaven totes les sessions programades, en canvi el 2012 la dada correspon a les sessions efectivament realitzades.

- **Atenció personalitzada**

Les persones que han sol·licitat el reagrupament familiar juntament amb el seu nucli familiar han estat ateses, orientades i acompanyades de forma més personal pels referents del Programa de cada districte. Se'ls ha ofert espais de trobada perquè coneguin amb detall els serveis i les entitats que des de l'Ajuntament de Barcelona treballen perquè el retrobament entre les persones que arriben i les persones que ja són a Barcelona sigui una experiència més enriquidora.

37

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

Taula 15. Programa Noves Famílies. Acompanyament al reagrupament familiar

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Informes d'habitatge de partida	3.606	3.087	-14,39
Persones contactades	3.597	3.016	-16,15
Participants a l'Espai Inicial	1.914	1.602	-16,30
Participants a l'Espai Inicial de famílies d'origen xinès	-	94	-
Orientació i acompanyament de les famílies en procés de reagrupament familiar	1.948	2.395	22,95
Taller de Pares i Mares de preparació per al retrobament amb els fills i les filles	159	137	-13,84
Espai mensual estable per a pares i mares	46	46	0,00
Suport psicopedagògic	-	91	-
«A l'estiu Barcelona t'acull»	145	154	6,21
Punt de Trobada	69	66	- 4,35
Servei de suport i acompanyament acadèmic PREPARA'T	-	11	-
Tallers per a dones reagrupades	111	69	-37,84

4. Servei de Mediació Intercultural i Traducció

Aquest servei té per objectiu donar suport als professionals municipals en la intervenció amb persones, grups i col·lectius d'origen cultural divers, per tal de facilitar la comunicació i prevenir i resoldre els conflictes que es puguin donar en les relacions interpersonals, grupals, veïnals i comunitàries.

Els aspectes a destacar del 2012 han estat:

- La continuïtat en la millora de l'eficiència del servei: s'ha canalitzat i s'ha limitat la mediació cap a la traducció en les entrevistes individuals. S'ha potenciat la mediació col·lectiva amb assessoraments a equips de professionals, a grups d'usuaris i a iniciatives de treball de mediació comunitària. Ha baixat el nombre de mediacions interpersonals (-27,16%) i ha pujat considerablement el nombre de traduccions presencials (37,30%).
- La prioritització de la línia de treball amb centres escolars. En l'àmbit de la

mediació comunitària, s'ha intervingut en més centres escolars a fi de donar suport intercultural als equips docents i AMPA i per fomentar la participació de les famílies.

- La continuïtat en la col·laboració amb els centres de serveis socials i altres equipaments i entitats, tant d'àmbit de districte com d'àmbit de ciutat.
- Les mediacions comunitàries, que han disminuït encara que es preveu que augmentin per la incorporació de nous centres escolars.

5. Informes de Disponibilitat d'Habitatge

L'informe acredita la idoneïtat de l'habitatge i és preceptiu per al tràmit de reunir el grup familiar; també és necessari per a la renovació de les autoritzacions de residència en virtut de la reunificació familiar si s'ha produït un canvi de domicili des del reagrupament.

Les sol·licituds rebudes són d'estrangers no comunitaris en situació regular, amb habitatge, contracte de treball i uns ingressos que permeten plantejar-se el

Taula 16. Traducció i mediació intercultural

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Traduccions presencials	1.960	2.691	37,30
Mediacions interpersonals	2.220	1.617	-27,16
Mediacions grupals, veïnals comunitàries	142	51	-64,08

Taula 17. Informes de disponibilitat d'habitatge

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Sol·licituds rebudes	3.452	3.118	-9,68
Informes positius	2.672	2.127	-20,40
Informes negatius	300	399	33,00
Arxivats	480	342	-28,75
En procés de resolució	0	219	-
No s'emet proposta	0	30	-
Renúncia	0	1	-

reagrupament familiar o la renovació de residència dels seus familiars.

S'han rebut 334 sol·licituds menys que el 2011, és a dir un 9,68% menys. Aquest descens es pot explicar per dos factors: un és la situació de crisi econòmica, que fa més complicat que les persones iniciïn un procés de reagrupament, i l'altre és el descens de persones immigrades a partir de l'any 2009. Pels volts del 10% de sol·licituds han estat de renovació del número d'identificació d'estrangeria (NIE).

La proporció d'informes favorables i desfavorables dels dos darrers anys és molt similar.

L'augment d'expedients negatius té relació directa amb la instrucció de la Generalitat de Catalunya de no autoritzar el reagrupament si no hi ha una relació directa amb el propietari o llogater de l'habitatge. A més, ha introduït la categoria de «no s'emet proposta», ja sigui per la situació administrativa, la nacionalitat del sol·licitant o el nombre d'informes del domicili.

6. Informes d'Arrelament Social

Són informes per a persones estrangeres que tenen el domicili habitual a la ciutat de Barcelona i han d'obtenir l'autorització de residència temporal en supòsits excepcionals. Els sol·licitants són persones empadronades a la ciutat, que poden acreditar tres anys de permanència a l'Estat i disposen de contracte de treball i/o oferta de treball o altres mitjans de vida.

Les sol·licituds han disminuït un 33% respecte a l'any 2011 i aquest any 2012 el 76% dels expedients s'ha resolt favorablement, cosa que confirma la tendència iniciada fa un parell d'anys.

Els informes desfavorables ho han estat per no tenir coneixements mínims de les llengües oficials, tenir faltes de l'Ordenança cívica o no acreditar una permanència de tres anys.

Taula 18. Informes de disponibilitat d'habitatge per districte

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Ciutat Vella	645	580	-10,08
Eixample	386	408	5,70
Sants-Montjuïc	573	480	-16,23
Les Corts	66	69	4,55
Sarrià – Sant Gervasi	80	71	-11,25
Gràcia	134	136	1,49
Horta-Guinardó	324	284	-12,35
Nou Barris	465	384	-17,42
Sant Andreu	281	275	-2,14
Sant Martí	497	431	-13,28
No consta	1	-	-
Barcelona	3.452	3.118	-9,68

Taula 19. Informes d'arrelament social

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Instàncies rebudes	8.969	5.942	-33,75
Propostes d'informes realitzades	8.220	4.968	-39,56
Expedients resolts			
Informes favorables amb oferta de treball	7.692	4.603	-40,16
Informes favorables amb recomanació d'exempció de contracte	488	313	-35,86
Informes no favorables	40	52	30,00
Incompareixences i renúncies	2.169	1.085	-49,98
Total d'expedients	10.389	6.053	-41,74

Taula 20. Informes d'arrelament social per districte

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Barcelona	6.477	5.909	-8,77
Ciutat Vella	1.150	1.340	16,52
Eixample	668	689	3,14
Sants-Montjuïc	820	853	4,02
Les Corts	117	118	0,85
Sarrià – Sant Gervasi	189	220	16,40
Gràcia	263	257	-2,28
Horta-Guinardó	434	389	-10,37
Nou Barris	787	702	-10,80
Sant Andreu	446	431	-3,36
Sant Martí	683	749	9,66
Sense domicili fix	920	161	-82,50

Les incompareixences i renúncies són casos que s'han tancat perquè les persones no han presentat la documentació o no l'han presentat completa i/o han fet una renúncia voluntària, en no complir alguns dels requisits necessaris establerts en el Reglament.

La major part de les persones sol·licitants són homes (58%), encara que el nombre de sol·licituds ha sofert un descens significatiu respecte a l'any 2011 (63%). Per nacionalitats el major nombre de sol·licitants són pakistanesos (el 27,5%), seguits per indis (8,85%) bolivians, (7,77%), hondurenys (6,82%) i paraguaians (5,85%).

7. Programa BCN d'Interculturalitat

El Programa BCN Interculturalitat aquest any s'ha caracteritzat per la incorporació, el mes de juny, d'un equip de set professionals que han reforçat i donat un nou impuls a tots els projectes iniciats el 2011.

Els projectes englobats en el Programa BCN Intercultural són:

• Espai Avinyó – Llengua i Cultura

És un projecte impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya a través del Consorci per a la Normalització Lingüística.

La finalitat de l'Espai Avinyó – Llengua i Cultura és obrir les activitats a tota la ciutadania i crear un espai d'intercanvi i de reflexió entorn de la diversi-

tat de les formes d'expressió cultural a la ciutat. Les activitats adreçades als alumnes del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) tenen, a més, l'objectiu de fomentar l'ús social del català, facilitar el coneixement de l'entorn i de la vida cultural de la ciutat i afavorir el diàleg i la interrelació entre els participants.

El 2012 s'ha ofert un total de vint-i-tres activitats obertes al públic, entre xerrades, debats, cinefòrums, exposicions i altres activitats de sensibilització, amb una assistència d'unes set-centes persones aproximadament, i seixanta-una activitats per a l'alumnat, entre tallers, visites guiades i activitats per gaudir de la ciutat de manera més lúdica, amb una assistència total de 779 persones.

Una de les principals eines de comunicació de l'Espai Avinyó és el blog <http://blocs.cpnl.cat/espaiavinyo/> i la seva pàgina a Facebook, que a dia d'avui té més de set-cents amics i amigues.

• Projectes interculturals

La Direcció d'Immigració i Interculturalitat recolza tres projectes: el Projecte Rossinyol Barcelona, el Teatre Fòrum – Aula de Teatre Social i Interculturalitat i la Barcelona Coral Àsia.

– **Rossinyol Barcelona** és un projecte de mentoria que cerca accelerar la inclusió social de menors provinents de famílies nouvingudes amb baix nivell social i econòmic.

Taula 21. Espai Avinyó – Llengua i Cultura
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011		2012		% d'increment	
	Activitats	Assistents	Activitats	Assistents	Activitats	Assistents
Activitats obertes a la ciutadania	33	900	23	667	-30,30	-25,89
Activitats per a l'alumnat de català	61	695	61	779	0,00	12,09
Total	94	1.595	84	1.446	-10,64	-9,34

– Dins del **Teatre Fòrum – Aula de Teatre Social i Interculturalitat** s'han organitzat dues aules de teatre social i debat intercultural per a joves, amb la participació de trenta joves de 17 a 35 anys i de disset nacionalitats diferents, amb la col·laboració de Casa Àsia i la Xixa Teatre.

– **Barcelona Coral Àsia** es realitza amb la col·laboració de Casa Àsia i està format per un grup intercultural de seixanta persones de vint nacionalitats diferents, un 60% asiàtics, d'onze països diferents. Es tracta de joves i adults d'entre 17 i 45 anys. La coral està dirigida per Carles Comalada, director de cant del Conservatori Municipal de Música.

• L'estratègia BCN Antirumors

BCN Antirumors neix el 2010 com una estratègia de ciutat amb una important vessant de sensibilització i comunicació. Té la finalitat de mantenir la cohesió social i afavorir la interacció i la convivència interculturals.

Els seus principals eixos de treball durant l'any 2012 han estat:

– Xarxa BCN Antirumors

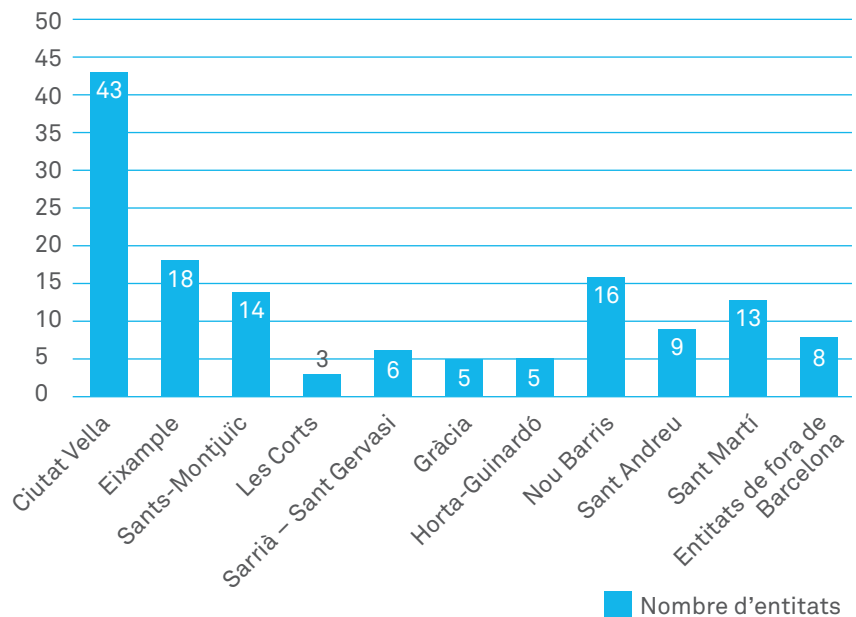
Té per objectiu crear una xarxa per treballar i desmuntar els rumors i estereotips cap a la diversitat cultural. És un espai de col·laboració i coordinació, format per l'Ajuntament de Barcelona, entitats, persones a títol individual i serveis, programes i equipaments municipals de la ciutat de Barcelona. A dia d'avui, la Xarxa està formada per 375 membres, 140 dels quals són entitats de la ciutat i 235 són persones que hi participen a títol individual.

Principals accions realitzades durant l'any 2012:

• **I Jornada de treball de la Xarxa BCN Antirumors.** La jornada va tenir dos objectius fonamentals: el primer, posar en relació les entitats de la Xarxa

Gràfic 1. Entitats de la Xarxa BCN Antirumors per districtes

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

i definir quins n'havien de ser els objectius i les accions de futur; i el segon, elaborar un Pla de Treball de la Xarxa 2012-2014 conjunt: de l'Ajuntament i les entitats.

• **Elaboració i implementació del Pla d'Acció de la Xarxa BCN Antirumors 2012-2014.** Com a resultat de la primera Jornada, celebrada el març.

– Formació Antirumors

La formació «Interculturalitat, una resposta als rumors i als estereotips» va començar el maig del 2010 com a primera acció específica de l'estratègia BCN Antirumors, amb l'objectiu de crear la figura de l'agent antirumors. Des que la formació va començar hi han passat més de nou-centes persones, 665 de les quals han rebut el Certificat d'Agent Antirumors.

Durant l'any 2012 es van portar a terme onze cicles formatius i 229 persones van rebre el certificat d'agents antirumors.

Taula 22. Formació Antirumors

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2010	2011	2012	Total
Edicions	3	5	5	13
Cicles formatius	4	10	11	25
Persones inscrites	243	357	310	910
Persones que reben el certificat	171	265	229	665

41

Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Informe de gestió 2012

Direcció Executiva de Qualitat de Vida i Igualtat

– Catàleg d'Activitats Antirumors

Té com a objectiu principal recollir activitats de sensibilització i educació ciutadana per lluitar contra els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural, i posar-les gratuïtament a disposició de les entitats, els serveis i equips de Barcelona que desitgin treballar per la convivència i la cohesió social.

Aquest catàleg ofereix vint-i-tres tipus d'activitats. L'any 2012 s'han dut a terme seixanta-cinc d'aquestes activitats, en què han participat més de 2.440 persones, de diverses edats, sexes, orígens, contextos i barris.

S'han elaborat diferents materials: primer i segon número del còmic per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural *Blanca Rosita Barcelona* (10.680 còmics), un tríptic anti-rumors (13.083 repartits) i una *Guia metodològica de l'agent antirumors* (310 exemplars).

8. Suport a programes de districte

La Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat dona recolzament econòmic i tècnic als diferents districtes de la ciutat amb l'objectiu de fer arribar les polítiques sobre immigració i diversitat

Taula 23. Ajuts econòmics als districtes (en €)
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Ciutat Vella	194.200	152.255	-21,60
Eixample	-	25.000	-
Sants – Montjuïc	138.000	114.000	-17,39
Sarrià – Sant Gervasi	-	25.750	-
Gràcia	20.000	25.000	25,00
Horta-Guinardó	45.452	45.000	0,99
Nou Barris	107.594	107.500	0,09
Sant Andreu	53.000	45.000	-15,09
Sant Martí	-	60.000	-
Total	558.246	599.505	7,39

cultural a tots els racons de la ciutat i per tal d'aconseguir una ciutat cohesionada.

Com a novetat principal de l'any 2012 podem destacar que enguany s'han implicat en aquest procés nou dels deu districtes de la ciutat, tots llevat del de Les Corts. Enguany, doncs, s'hi han incorporat tres districtes: l'Eixample, Sarrià – Sant Gervasi i Sant Martí, el suport als quals ha tingut una incidència especial.

9. Consell Municipal d'Immigració (CMIB)

El Consell Municipal d'Immigració de Barcelona ha elaborat el seu Pla de Treball 2012-2015, que marca els objectius i les accions que es compromet a implementar.

• Activitats desenvolupades el 2012 pel Consell Municipal d'Immigració

Al llarg del 2012, el Consell ha organitzat la Trobada d'Entitats, així com la Jornada de Dona i Immigració conjuntament amb el Consell Municipal de les Dones. També s'ha creat un Grup de Salut amb motiu de l'aprovació del Reial Decret 1192/2012 del Govern espanyol, que per als immigrants ha comportat incidències per poder disposar de la targeta sanitària. Així mateix els projectes adreçats a la integració del comerç i l'emprenedoria de les persones immigrades han estat els temes del Premi Consell Municipal d'Immigració 2012.

a) Activitats generals i liderades pel mateix Consell Municipal d'Immigració

El Consell Municipal d'Immigració s'ha reunit mensualment i ha elaborat diversos documents. Les accions o sessions de treball liderades pel mateix Consell Municipal d'Immigració queden recollides a la taula 24.

b) Activitat i participació dels òrgans i grups de treball

Les activitats dels òrgans del Consell i dels grups de treball, així com el nombre de reunions individuals amb les

Taula 24. Activitats del Consell Municipal d'Immigració
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	Participació d'entitats	Participació de persones	Documents produïts
Gener	20	23	1
Febrer	47	47	2
Març	27	28	3
Abril	57	68	8
Maig	82	86	13
Juny	95	214	11
Juliol	48	57	12
Setembre	40	49	3
Octubre*	104	11.062	3
Novembre	8	10	18
Desembre	62	124	16

* L'octubre va tenir lloc la Trobada d'Entitats del CMIB al Moll de la Barceloneta.

Taula 26. Participació en el Consell Municipal d'Immigració
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

Plenaris	
Nombre de sessions	2
Mitjana d'entitats participants	39,5
Comissions permanents	
Nombre de sessions	6
Mitjana d'entitats participants	7,17
Comissió d'Opinió d'Urgència (COU)	
Nombre de sessions	1
Nombre d'entitats participants	22
Grups de treball	
Nombre de grups de treball	5
PAM	
Nombre de reunions	1
Nombre d'entitats assistents	20
Valoració del Pla de Treball 2012-2015	
Nombre de reunions	2
Mitjana d'entitats assistents	15
Trobada d'entitats del CMIB	
Nombre de reunions generals	5
Mitjana d'entitats assistents	26,6
Nombre de reunions per carpes	8
Mitjana d'entitats assistents	8,13
Salut	
Nombre de reunions	2
Mitjana d'entitats assistents	7
Dia Mundial de les Persones Refugiades	
Nombre de reunions	2
Mitjana d'entitats assistents	8

Taula 25. Activitats extraordinàries
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

Jornada Dona i Immigració	
Dones participants	34
Trobada d'Entitats del CMIB	
Entitats participants	45
% sobre el total d'entitats del CMIB	80,36%
Activitats realitzades	73
Visitants (valor estimat)	11.000
Premi CMIB	
Propostes presentades	12
Assistents a l'acte de lliurament	55
Dia Mundial de les Persones Refugiades (acte unitari)	
Entitats participants	13
Assistents a l'acte	95
Xerrada informativa sobre el canvi de legislació de les treballadores de la llar	
Assistents	28

entitats vinculades a alguns grups de treball, es presenten a la taula 26.

c) Activitats extraordinàries

A banda de les activitats vinculades a grups de treball, el Consell ha organitzat el Premi CMIB i altres activitats participatives i informatives.

10. Suport a Entitats d'Acollida

La Xarxa d'Acollida i Acompanyament per a Persones Immigrades de Barcelona té com a objectiu complementar els serveis municipals i treballar conjuntament en xarxa per oferir el suport i els recursos necessaris per assegurar la plena autonomia personal i integració social de les persones immigrades. Els darrers anys, ha evolucionat adaptant les línies d'intervenció i els projectes a la nova realitat.

La Xarxa d'Acollida i Acompanyament per a Persones Immigrades de Barcelona a finals del 2012 està formada per cent cinquanta set entitats i cent seixanta-sis punts d'atenció. En el seu si inclou el Servei d'Atenció als Immigrants Estrangers i Refugiats (SAIER), el Consorci per a la Normalització Lingüística, a més dels serveis específics o territorials. L'any 2012 ha incorporat set noves entitats.

A la xarxa funcionen dos grups de treball estables i amb una activitat continuada

durant tot l'any, que constitueixen dues xarxes de treball:

- La Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria (XESAJE).
- La Coordinadora de la Llengua.

Taula 27. Entitats i punts d'atenció de la Xarxa

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	Xarxa global	Coordinadora de la Llengua	XESAJE
Entitats	157	72	54
Punts d'atenció	166	76	60

Tota la informació referida a la Xarxa està recollida al Cercador d'entitats, al web Nova Ciutadania i Immigració. Contempla el conjunt d'entitats, a més d'una fitxa per a cadascuna, i permet fer cerques per entitat, territori, ser-

Taula 28. Xarxa d'Acollida i Acompanyament

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Composició			
Entitats que integren la xarxa	150	157	4,67
Entitats de la XESAJE	52	54	3,85
Entitats de la Coordinadora de la Llengua	60	72	20,00
Activitat de la xarxa			
Projectes o accions de la Xarxa	7	9	28,57
Convocatòries de la Xarxa	30	29	-3,33
Assistents a les convocatòries	496	454	-8,47
Convenis i subvencions			
Entitats en conveni	4	4	0,00
Quantia total dels convenis	235.818 €	235.818	0,00
Entitats que han rebut subvenció	81	48	-40,74
Quantia de les subvencions	400.000 €	219.935 €	-45,02
Quantia total dels convenis i les subvencions	635.818 €	455.753 €	-28,32
Difusió			
Visites al web Nova Ciutadania i Immigració	224.946	282.765	25,70
Mitjana diària de visites	616,3	774,7	25,70

veis, xarxa de pertinença o paraules clau (www.bcn.cat/novaciutadania).

• **Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria (XESAJE)**

Està formada per un conjunt d'entitats del tercer sector que proporcionen assessorament jurídic professional a la ciutat de Barcelona. A finals del 2012 són cinquanta-quatre entitats, amb seixanta punts de prestació. Ha desenvolupat activitats i reunions, en compliment del pla de treball definit per al 2012. Els temes treballats en les tres trobades plenàries amb les institucions competents (Subdelegació del Govern a Barcelona, Direcció General d'Immigració de la Generalitat de Catalunya, CatSalut) han estat:

- Informes vinculats als procediments d'autoritzacions de residència temporal.
- La nova regulació dels comunitaris i els seus familiars.
- Accés al sistema públic de salut. Targeta sanitària i població immigrant.

Les comissions han treballat els temes del Codi ètic i el Guió del qüestionari per a les sessions. També s'han programat sessions de formació sobre dret laboral.

• **Coordinadora de la Llengua**

La Coordinadora de la Llengua constitueix una xarxa que agrupa associacions, entitats i institucions que treballen per a la integració lingüística de la població immigrada a la ciutat de Barcelona. La Xarxa ha experimentat un increment del 20%, de manera que el 2012 ha passat de tenir seixanta entitats a tenir-ne setanta-dues. Ha desenvolupat activitats i reunions en compliment del pla de treball definit per al 2012.

La Comissió de Formació de la Coordinadora de la Llengua ha organitzat un segon curs 2012-2013 al qual s'han ins-

crit vuitanta persones, amb una assistència mitjana de seixanta persones.

El 2012 la Comissió de Material de la Llengua ha iniciat el seu treball, realitzant formació sobre Gestió del Voluntariat.

S'ha fet la recollida i l'elaboració de continguts per a l'edició de la nova *Guia d'acollida i acompanyament* i l'actualització continuada del web Nova Ciutadania i Immigració (<http://www.bcn.cat/novaciutadania>), amb prop de tres-centes mil visites i una mitjana que s'apropa a les vuit-centes diàries. També s'ha treballat en l'actualització contínua del Cercador d'entitats de la Xarxa, que es va iniciar a finals del 2011 i s'ha completat i difós al llarg del 2012. Aquest cercador té com a objectiu tant facilitar la coordinació entre les entitats de la Xarxa com difondre del coneixement i l'accés als recursos per altres serveis i tota la ciutadania. S'ha treballat en el disseny de millores a implementar a inicis del 2013.

• Suport a entitats d'acollida

Des de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat es dona suport econòmic a les entitats que ofereixen serveis d'acollida i acompanyament a persones immigrants a través d'un programa de subvencions. El programa de subvencions es recull per a l'any 2012 en la línia Kd). La línia Kd segueix sent la que disposa d'un major volum pressupostari, si bé el total de pressupost va disminuir el 2012 a causa de la reorientació de les línies de subvenció. L'any 2012 va atorgar 219.935 € a quaranta-vuit entitats i cinquanta projectes.

El suport es completa a través de convenis amb quatre entitats, amb un total de 235.820 €, xifra que s'ha mantingut estable en relació amb la del 2011. El total de la quantia que l'Ajuntament aporta pel suport a entitats és de 455.755 €.

Taula 29. Imports atorgats a entitats de serveis d'acollida i acompanyament (€)

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Ka. Educació i formació	-	140.000	-
Kb. Promoure la participació i el voluntariat	-	94.000	-
Kc. Interculturalitat: antirumors, interacció	200.000	150.000	-25,00
Kd. Acollida	400.000	219.935	-45,00
Import total atorgat	600.000	603.935	0,66

Nota: tal com ja s'ha assenyalat, la reducció en la quantia de les subvencions en acollida i acompanyament ve motivada per una reorientació de les línies de subvencions, que van passar de dues a quatre dins d'immigració. El pressupost global es va mantenir i es va distribuir tal com es recull en aquesta taula.

11. Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)

Als cursos del Consorci per a la Normalització Lingüística s'ha observat un increment de persones inscrites en els cursos inicials i en el B1 i CB, així com en els de més alt nivell, el D, mentre que ha disminuït el nombre de persones inscrites en els nivells bàsics, elementals, intermedis i de suficiència.

Taula 30. Persones inscrites en els cursos del CPNL

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Primer nivell (inicials, B1 i CB)	14.702	15.175	3,22
Altres nivells bàsics (B2 i B3)	9.004	7.682	-14,68
Nivells elementals	3.081	2.903	-5,78
Nivells intermedis	4.215	3.626	-13,97
Nivells de suficiència	4.054	3.466	-14,50
Nivell superior (D) i altres	175	391	123,43
Total	35.231	33.243	-5,64

12. Retorn Voluntari al Senegal

Una mesura de govern va impulsar la creació d'aquest projecte pilot el 2011. L'objecte d'aquest projecte era facilitar a les persones senegaleses que vivien a Barcelona i no disposaven de mitjans econòmics el retorn voluntari al seu país.

Aquesta experiència ha permès recollir informació i valorar el producte i el seu disseny per entendre les variables que intervenen en aquest fenomen. Tanmateix s'ha vist que la gran varietat de perfils de les persones que poden fer ús d'aquest projecte obliga a fer itineraris més personals. S'ha iniciat la segona fase del projecte el mes de juny del 2012.

Hi ha dues opcions de retorn: el retorn ràpid al país d'origen de forma voluntària i el retorn productiu, que comporta un procés de formació prèvia a Barcelona i el disseny d'un pla d'emprenedoria per a l'autoocupació en el país d'origen.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Com a principals reptes per al 2013 podem destacar:

- Adaptar el SAIER al nou moment migratori de la ciutat, incorporant-hi els

serveis d'informació per al retorn voluntari i per a l'emigració.

- Posar en marxa i consolidar el programa Prepara't per al reagrupament familiar de nois i noies arribats que volen accedir a una educació superior.
- Potenciar els programes interculturals.
- Consolidar el programa de retorn voluntari al Senegal.
- Treballar l'àmbit de la formació i la inserció laboral amb les entitats del Consell Municipal d'Immigració.
- Obrir el programa de mediació intercultural grupal a l'àmbit de les escoles i els instituts.

Ramon Sanahuja Vélez

Director de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat

Taula 31. Indicadors de producció dels serveis

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, 2012

	2011	2012	% d'increment
Persones contactades al Programa Noves Famílies a Barcelona	3.597	3.016	-16,15
Persones ateses pel SAIER	11.037	10.317	-6,52
Atencions realitzades al SAIER	35.394	37.697	6,51
Assistents a sessions informatives d'acollida	2.508	3.604	43,70
Mediacions interpersonals	2.220	1.617	-27,16
Instàncies rebudes per a informes de disponibilitat d'habitatge	3.452	3.118	-9,68
Instàncies rebudes per a informes d'arrelament social	8.969	5.942	-33,75
Nombre d'entitats que integren la Xarxa d'Acollida i Acompanyament	150	157	4,70
Inscripcions als cursos del Consorci per a la Normalització Lingüística	35.231	33.243	-5,64

2.3. DIRECCIÓ DE SERVEIS D'EQUITAT SOCIAL I SALUT

La missió d'aquesta Direcció de Serveis ha estat coordinar el conjunt d'actuacions realitzades des de les cinc direccions que la constitueixen: Dones, Adolescència i Joventut, Drets Civils, Temps i Qualitat de Vida i Salut, a partir de quatre nivells:

- **Estratègic.** S'ha vetllat per garantir una estratègia comuna coherent amb les línies d'actuació definides des de la Gerència i també particular per a cada Direcció, que faciliti l'assoliment dels compromisos recollits en el Pla d'Actuació Municipal (PAM).
- **Impuls de la gestió i control.** L'èmfasi s'ha posat en la coordinació i l'impuls de cada un dels programes així com la previsió de recursos necessaris, en la gestió i supervisió d'aquests programes i en el

seguiment i control dels resultats assolits per aquests al llarg de l'any.

- **Coordinació.** Facilitar la relació i el coneixement entre les direccions, amb la Direcció Executiva i la Gerència i amb els departaments polítics referents de cadascun.
- **Transversalitat.** S'ha plasmat a partir de la coordinació entre les mateixes direccions, amb altres sectors municipals i especialment amb els territoris per tal de garantir una definició i aplicació de criteris homogènia i desenvolupar estratègies d'intervenció i realització de projectes.

Maria Gas de Cid
Directora de Serveis d'Equitat Social i Salut

2.3.1. Direcció del Programa de Drets Civils

MISSIÓ

La Direcció del Programa de Drets Civils té com a missió definir, planificar, gestionar i impulsar les polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de promoció, defensa i garantia dels drets de la ciutadania, des de les competències pròpies del govern local i de manera coordinada amb les diverses àrees, instituts i empreses municipals, en consonància amb les polítiques dels diferents organismes europeus i mundials respecte als drets civils. L'objectiu final és que la ciutadania conegui els seus drets i les seves responsabilitats i els pugui exercir amb llibertat i eficàcia.

ENTORN

La situació de profunda crisi econòmica al llarg del 2012 ha provocat una situació de retallades contínues en els diferents drets econòmics, laborals i socials que s'havien aconseguit al llarg dels anys gràcies a la lluita, negociació i voluntat de millora dels diferents actors polítics i socials. L'aplicació de les mesures indicades per la Unió Europea ha provocat decisions que han afectat directament la limitació de drets reconeguts universalment com el dret a la sanitat, l'educació, la justícia, l'habitatge, el treball o la negociació col·lectiva, per citar-ne alguns, la qual cosa està provocant situacions de forta tensió social.

Aquesta situació complicada es fa palesa en el nostre servei amb demandes d'atenció de persones en situacions cada cop més vulnerables i, moltes vegades, vulnerables en més d'un aspecte. Val a dir que la regulació mitjançant decrets i altres mecanismes legals condueix a una realitat en què no es pot parlar de discriminació de diferents persones davant d'un dret determinat per motiu de sexe, orientació sexual o ètnia, per posar-ne alguns exemples, sinó directament a la supressió del dret mateix. Aquesta situació ens porta a actuar en un nombre de casos elevat informant de

la nova realitat i del nou marc legal, fent una acurada tasca de contenció.

Respecte a l'àmbit legal, el marc normatiu i les declaracions institucionals, tres moments destacables de l'any 2012:

- L'aprovació de la Mesura de govern per al reconeixement del fet religiós, la garantia de la llibertat religiosa i la millora de les relacions entre les comunitats religioses i l'Ajuntament de Barcelona del 27 d'abril de 2012.

- La Declaració institucional de l'Ajuntament de Barcelona de rebuig de la pena de mort en els casos derivats d'homosexualitat i identitat de gènere, aprovada per la Comissió de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports el 12 de juny de 2012.

- La desestimació del recurs d'inconstitucionalitat contra el dret de les parelles homosexuals a contraure matrimoni. La decisió del Tribunal Constitucional es va publicar el 6 de novembre de 2012.

RECURSOS

Pel que fa als recursos econòmics, la Direcció del Programa de Drets Civils ha disposat d'un pressupost de 1.867.480,14 €. Una part important d'aquest (el 35,33%) s'ha destinat a donar suport a activitats i projectes de les entitats de la ciutat.

L'equip humà de la Direcció del Programa de Drets Civils està format actualment per tretze professionals. El nombre de professionals ha disminuït per diferents motius i això ha obligat a fer una reorganització del servei.

La Direcció disposa de tres oficines situades en espais diferents.

- En primer lloc, les oficines centrals, situades a l'edifici del passeig de Sant Joan. L'equip està format per una persona de suport administratiu, quatre

Taula 32. Liquidació del pressupost
Direcció del Programa de Drets Civils, 2012

Capítol	€	%
Personal	656.095,63	35,13
Béns corrents i serveis	551.640,51	29,54
Transferències corrents	659.744,00	35,33
Total	1.867.480,14	100,00

tècnics i tècniques i un director de programa.

- L'Oficina per la No Discriminació es troba al carrer Ferran, 32. Formen l'equip una persona de suport i primera atenció, quatre tècnics i tècniques i una responsable de l'oficina. Tenen el suport, en temes legals, de quatre advocades, que presten el servei unes hores determinades a la setmana. Es tracta d'una contractació externalitzada.

- L'Oficina d'Afers Religiosos. El Centre UNESCO de Catalunya (UNESCOCAT) va prestar el servei fins a l'estiu, poc després va fer un expedient de regulació d'ocupació i va tancar. A principis del 2013 està previst fer un nou negociat per tal que una nova entitat doni el servei i es recuperi el bon funcionament de l'oficina.

ACTIVITATS

Malgrat les reorganitzacions necessàries comentades en el punt anterior, des de la Direcció del Programa s'ha mantingut el treball de promoció dels drets humans a la ciutat de Barcelona, consolidant i reforçant aquelles actuacions que es consideren més importants. Hem augmentat els esforços per treballar de forma transversal i col·laborativa amb altres departaments municipals i entitats ciutadanes per assolir els objectius. En aquest aspecte, cal ressaltar el treball de col·laboració amb la Síndica de Greuges quan ha estat necessari, la Secretaria de Família de la Generalitat de Catalunya, els Mossos d'Esquadra i la Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació, entre d'altres.

1. Oficina per la No Discriminació (OND)

El treball fet des de l'Oficina per la No Discriminació ha continuat al llarg de l'any 2012 com a servei especialitzat en la defensa de la igualtat i promoció dels drets civils, i també com a servei d'atenció i acompanyament a aquelles persones que han patit una vulneració dels seus drets.

Al llarg del 2012 s'ha atès un total de 1.418 situacions. D'aquestes, s'han obert tres-cents expedients per vulneració de drets. Dins d'aquest nombre d'atencions, els drets més vulnerats són aquells relacionats amb el dret a la dignitat (20% dels casos), el dret a la informació (13% dels casos) i el dret a la llibertat i la seguretat (12% dels casos).

Pel que fa al treball de prevenció i formació comunitària, han participat en activitats formatives 801 persones; d'aquestes, 476 eren estudiants d'educació secundària obligatòria (ESO) i batxillerat.

2. Oficina d'Afers Religiosos (OAR)

Fins a l'estiu del 2012, l'Oficina d'Afers Religiosos ha mantingut les línies de treball establertes des de la Direcció i gestionades per UNESCOCAT. A partir d'aquest moment, i a causa del tancament no previst d'UNESCOCAT, ens hem vist obligats a mantenir el servei al mínim i actuar només en aquells moments en què calia una mediació o bé el seguiment en situacions concretes.

Tanmateix, la incorporació de la nova figura del Comissionat d'Afers Religiosos

ha suposat una bona oportunitat per reorganitzar els objectius i les actuacions de l'oficina. Aquestes intencions s'han concretat en la **Mesura de govern per al reconeixement del fet religiós, la garantia de la llibertat religiosa i la millora de les relacions entre les comunitats religioses i l'Ajuntament de Barcelona** del 27 d'abril de 2012.

L'Oficina d'Afers Religiosos ha donat suport a les entitats religioses i a particulars, tant en aspectes informatius, com de formació, d'acompanyament i de mediació en conflictes.

Cal destacar l'assessorament sobre la regularització de llocs de culte a quaranta-set entitats religioses que s'han adreçat a l'oficina i setanta-set assessoraments i acompanyaments en activitats realitzades en equipaments i a la via pública.

Dins de les tasques de promoció i acompanyament de les entitats religioses i els diferents cultes a la ciutadania de Barcelona, s'ha fet un total de vint-i-sis visites a centres de culte, amb 592 participants, la majoria estudiants dels diversos centres escolars. Cal remarcar les actuacions fetes des de l'Oficina en intervencions facilitadores o mediadores, sobretot entre serveis de les administracions i entitats religioses o entre entitats religioses i el seu entorn més proper.

ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

Les actuacions més rellevants de l'any han estat:

- Per primer cop, des de la Regidoria de Dona i Drets Civils s'ha signat un conveni amb l'Associació Catalana d'Empreses per a Gais i Lesbianes (ACEGAL) amb un doble objectiu: col·laborar en l'activitat del PRIDE Barcelona, el festival del col·lectiu Gai, Lesbià, Transsexual i Bisexual (LGTB) i treballar també en la inserció laboral de persones del col·lectiu LGTB amb situacions més vulnerables.

- També ha estat el primer any que s'ha signat un conveni amb l'Associació Unió Romaní. L'objectiu és col·laborar en casos de vulneració de drets de persones d'ètnia gitana.

- Signatura d'un conveni amb la Plataforma per la Llengua per col·laborar en la difusió i defensa dels drets lingüístics.

- Estreta col·laboració amb el Consell Municipal del Poble Gitano i amb el Consell Municipal de Lesbianes, Gais i Dones i Homes Transsexuals. En ambdós casos s'ha donat el suport tècnic i de producció a les iniciatives dels consells. També és remarcable el desenvolupament dels diferents apartats que conté el Pla Municipal per al Col·lectiu Gai, Lesbià, Transsexual i Bisexual.

També cal fer referència a les activitats següents:

Actes i esdeveniments

- La Veu dels Infants, el Pregó de la Laia. Hi ha col·laborat l'Institut d'Educació de Barcelona, amb una participació de deu escoles i 318 alumnes. Els nens i les nenes han exercit els seus drets i les seves obligacions com a ciutadans i ciutadanes de Barcelona i han fet propostes i han explicat els seus compromisos a l'Alcalde sobre «El món digital».

- Cicle de Cinema dels Drets dels Infants. Hi han participat més de 3.798 nens i nenes de les escoles de la ciutat de Barcelona.

- Diversity Day. S'ha treballat amb nois i noies de la ciutat per donar a conèixer el valor dels drets humans i les entitats de drets humans que treballen a la ciutat. Hi han participat dotze escoles, 803 joves i quinze entitats, en col·laboració amb l'Agència de Drets Fonamentals (FRA).

- Commemoració de dies internacionals i dates assenyalades:

- 27 de gener. Dia Internacional en Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust.

- 21 de març. Dia Internacional per a l'Eliminació de la Discriminació Racial.

- 8 d'abril. Dia Internacional del Poble Gitano.

- 10 de novembre. Kristallnacht, pogrom de novembre, en record dels milers de jueus que la nit del 9 al 10 de novembre del 1938 van ser assassinats o deportats.

- 10 de desembre. Dia Internacional dels Drets Humans.

- I Seminari Internacional Antisemitisme, en col·laboració amb la Fundació Baruch Spinoza.

- Premis 1978. Premis atorgats per la Coordinadora Gai-Lesbiana a les persones que des de fora del col·lectiu han treballat pels seus drets.

- II Trobada Interreligiosa Iberoamericana, en col·laboració amb el Grup de Treball Estable de les Religions.

Altres projectes

- S'ha continuat la implementació del Pla Municipal per al Col·lectiu Gai, Lesbià, Transsexual i Bisexual de la ciutat de Barcelona amb un total de 228 actuacions.

- S'està dissenyant el Pla Municipal del Poble Gitano, amb les entitats del Consell Municipal del Poble Gitano i seguint les directrius de la Unió Europea en habitatge, salut, educació i ocupació.

- També s'està treballant en el projecte educatiu per crear la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la No Discriminació, amb la col·laboració del Consorci d'Educació. Aquest projecte consisteix a formar en valors per donar a conèixer

els valors dels drets humans i la seva aplicació real amb l'objectiu d'assolir la millora social.

Participació en xarxes de ciutats al nivell internacional

Al nivell internacional s'ha col·laborat en dues xarxes de ciutats:

- L'European Coalition of Cities Against Racism (ECCAR), que aglutina cent quatre ciutats de vint-i-dos països europeus. S'ha participat en les reunions del Comitè Director a la ciutat de Bolonya i s'ha format part del comitè directiu.

- Ciutats i Governos Locals Units (CGLU). La Secretaria d'aquest organisme és a la ciutat de Barcelona. Hi són presents cent vint-i-sis Estats i més de mil ciutats d'arreu del món. S'ha participat a les trobades preparatòries i a la I Trobada Mundial de Governos Locals pel Dret a la Ciutat, a Saint-Denis (França). Des del 2011, la Comissió d'Inclusió Social i Democràcia Participativa i Drets Humans és presidida per la Tinenta d'Alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

PERSPECTIVES DE FUTUR PER AL 2013

Entre els reptes més rellevants del 2013, en destacaríem els següents:

- Consolidar el treball que es fa amb les entitats del poble gitano de la ciutat de Barcelona en els actes de celebració del Dia Internacional del Poble Gitano. Unir esforços i donar un missatge conjunt de convivència i cohesió social.

- Dissenyar l'Estratègia Local amb el Poble Gitano. L'objectiu és fer una feina de col·laboració amb les entitats i els líders territorials per tenir un primer esborrany enllestit cap a finals del 2013. Veure els nexes d'unió amb el futur Pla Integral del Poble Gitano de la Generalitat de Catalunya.

- Estudiar la possibilitat que la ciutat de Barcelona formi part del grup de treball sobre el poble gitano d'Eurociutats i també valorar la possibilitat de formar part del grup de treball que s'està creant dins el Consell d'Europa.

- Prosseguir la implementació del Pla Municipal del Col·lectiu Gai, Lesbià, Transsexual a la ciutat de Barcelona. Tres aspectes rellevants per treballar l'any 2013 seran:

- La situació del col·lectiu transsexual i les dificultats d'inserció laboral i de manteniment del lloc de treball en els processos de canvi de sexe.
- La situació específica del col·lectiu LGTB en arribar a la tercera edat i possibles propostes de millora.
- La creació d'un grup de treball per cercar solucions i crear protocols clars d'actuació en els dos casos anteriors.

- Dissenyar el primer esborrany de la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la No Discriminació. L'objectiu és disposar del document consensuat al llarg del 2013.

- Posar en marxa la nova contractació de l'Oficina d'Afers Religiosos. Principis, objectius, infraestructura, inici del servei...

- Dissenyar i consensuar el primer document de treball de l'Agència per la Igualtat i la No Discriminació. Una idea conceptual que aglutini tots els serveis i programes per a la promoció i defensa dels drets humans a la ciutat de Barcelona. L'objectiu és presentar una Mesura de Govern el quart trimestre de l'any.

- Dissenyar i implementar el nou web de Dona i Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona.

Xavier Cubells Galles

Director del Programa de Drets Civils

Taula 33. Indicadors de producció dels serveis
Direcció del Programa de Drets Civils, 2012

	2011	2012	% d'increment
Oficina per la No Discriminació			
Situacions ateses	1.178	1.418	20,37
Expedients oberts per vulneració de drets	229	300	31,00
Persones que han rebut formació	697	801	14,92
Oficina d'Afers Religiosos			
Actes de difusió i sensibilització	89	111	24,72
Demandes d'informació ateses	299	175	-41,47
Accions de suport i acompanyament	334	200	-40,12

2.3.2.

Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut

MISSIÓ

La Direcció d'Adolescència i Joventut té com a missió incidir en polítiques juvenils relatives als àmbits acadèmic, ocupacional, d'emprenedoria, de l'habitatge, de l'associacionisme i de la salut. A més, s'ocupa de garantir la transversalitat d'aquests polítiques amb les diferents àrees de l'Ajuntament.

ENTORN

L'Ajuntament de Barcelona té la clara voluntat de potenciar aspectes estratègics per al futur de la ciutat, com la formació de joves i adolescents, i lluitar contra l'atur juvenil i per la coresponsabilitat.

Aquestes polítiques de joventut vénen determinades tant pel capteniment del govern municipal com per la Carta Municipal de Barcelona, aprovada pel DOGC l'1 d'agost de 1999. Precisament en el Capítol XI, article 111, la Carta diu textualment: «L'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la inserció professional dels joves, i també la participació d'aquest sector en la vida ciutadana, i ha de prestar una especial atenció al desenvolupament de fórmules de voluntariat i de manteniment de la xarxa associativa juvenil».

L'Ajuntament de Barcelona té la clara voluntat de potenciar aspectes estratègics tant per al present com per al futur de la ciutat. L'ocupació per als joves és la màxima prioritat, atès el context de crisi i l'índex d'atur juvenil existent. Per aquest motiu, promocionar l'ocupació juvenil i recolzar la formació professional i l'emprenedoria juvenil implicarà que s'hi destinin gran part dels esforços de la Regidoria d'Adolescència i Joventut.

RECURSOS

El Programa d'Adolescència i Joventut disposa del director del programa, de cinc tècnics i una administrativa, encarregats d'impulsar aquelles polítiques

Taula 34. Liquidació del pressupost

Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut, 2012

Capítol	€	%
Personal	333.923,93	16,41
Béns corrents i serveis	1.052.244,69	51,71
Transferències corrents	648.915,00	31,89
Total	2.035.083,62	100,00

de joventut i adolescència que des de la Regidoria d'Adolescència i Joventut es consideren més oportunes, a partir de les quals es poden oferir serveis específics, serveis puntuals i programes.

Pel que fa als recursos econòmics, la taula 34 presenta el tancament del 2012.

ACTIVITATS

La Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut disposa de quatre equipaments:

- **Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)**

El CIAJ té la missió de difondre la informació, orientar i assessorar els i les joves de la ciutat de Barcelona en els àmbits d'interès juvenil, facilitant així el seu procés de desenvolupament social, d'autonomia personal i afavorint la ciutadania activa. Una de les dades recollides durant aquest any és el total d'usos realitzats pels nois i noies, que ha estat de 34.365.

- **Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)**

El CAAJ té la missió de realitzar accions de gestió de la informació acadèmica i professional (recerca, tractament, elaboració i classificació) i orientació i assessorament a joves i a professionals dels Punts d'Informació Juvenil (PIJ). El Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves és un servei de promoció social especialitzat en la temàtica acadèmica. Una de les dades recollides durant aquest any és el total d'usos realitzats pels nois i noies, que ha estat de 4.278.

53

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

- **El Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ)**

El CRAJ és un servei que té l'objectiu d'oferir suport i potenciar el teixit associatiu juvenil de la ciutat. Ofereix informació sobre entitats juvenils existents a la ciutat de Barcelona i les seves activitats, dóna suport a grups i associacions juvenils per al seu funcionament i les seves activitats i projectes mitjançant una àmplia oferta de recursos. Una de les dades recollides durant aquest any és el total d'usos realitzats pels nois i noies, que ha estat de 12.795.

- **Granja-Escola Casa de Colònies Can Girona**

Situada a Santa Maria de Martorelles, la Granja-Escola permet oferir a les entitats educatives de la ciutat unes instal·lacions per tal de dur a terme excursions i acampades.

Al llarg de l'any, la Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut ha impulsat un extens catàleg de serveis destinats a joves i adolescents posant l'accent en les necessitats reals de qui esdevindran. Els serveis i programes que s'impulsen pretenen atendre les demandes dels joves principalment en pilars com ara la formació, l'ocupació, la participació i l'habitatge.

Dins de l'extens catàleg de serveis, i amb marcada incidència per als joves, en podem destacar els següents:

- **Les Sales d'Estudi Nocturnes.** Sorgeixen de la necessitat d'oferir espais i eines formatives a joves i adolescents, adaptats a les seves necessitats d'ús. Són espais adequats per a la concentració i l'estudi en horari nocturn (de 21 a 1 h). El servei consta de les Sales d'Estudi Nocturnes Permanents, que funcionen durant tot l'any, i les Sales d'Estudi Nocturnes Puntuals, obertes en època d'exàmens per tal de reforçar el servei en el moment de major demanda. Actualment es disposa de vuit Sales d'Estudi Nocturnes Permanents i quinze Sales d'Estudi Nocturnes Puntuals. El servei es

realitza en conveni amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona i els districtes implicats. Una de les dades recollides durant aquest any és el total d'usos realitzats pels nois i noies, que ha estat de 77.768.

- Un altre servei que s'ha ofert és el **Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària** (Punts JIP). D'una banda és un espai d'atenció presencial estable situat al centre docent que posa a l'abast dels i les joves tot un seguit de recursos informatius d'interès i, de l'altra, genera un conjunt d'accions i estratègies que promouen experiències de participació dels i de les joves. Aquest any s'ha intensificat el servei amb un total de cinquanta-tres Punts JIP en funcionament al desembre del 2012. Una de les dades recollides durant aquest any ha estat el nombre de demandes d'informació realitzades pels nois i noies als Punts JIP, que ha estat d'11.602 en diferents àmbits temàtics.

- Es disposa també de la **Xarxa de Punts d'Informació Juvenil (PIJ)** de Barcelona. Aquesta està constituïda pels diferents PIJ de titularitat municipal (incloent-hi també el PIJ Calàbria, de titularitat de la Generalitat), que estan gestionats per la Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut i els diferents districtes de Barcelona. Aquesta Direcció té la missió de facilitar i coordinar la tasca dels diferents Punts d'Informació Juvenil de la ciutat per així aconseguir una resposta coordinada i amb fonts comunes de dades a les necessitats informatives que té la gent jove de la ciutat. Una de les dades recollides durant aquest any és el total d'usos realitzats pels nois i noies, que ha estat de 81.686.

- Per complementar la importància que té la formació des de la Regidoria s'impulsa un extens catàleg de serveis d'assessorament per als i les joves. Els **serveis d'informació i assessorament especialitzats** estan creats per abordar les necessitats informatives específiques en una temàtica concreta molt demandada per la

població juvenil i que requereix una resposta més concreta i extensa que la d'un servei generalista d'informació juvenil. La temàtica que aborden els assessoraments són drets i deures laborals, itineraris acadèmics, mobilitat europea, associacionisme i turisme.

- A més dels serveis permanents se n'ofereixen de temporals, com és el cas de la campanya anual **In-forma't**, que dona a conèixer en els Punts d'Informació Juvenil els itineraris acadèmics i tràmits que es necessiten per a optar a un o altre estudi, en finalitzar l'educació secundària obligatòria o els ensenyaments secundaris no obligatoris. O la Campanya **Mostra de Turisme Juvenil**, que té com a missió fomentar la mobilitat juvenil mitjançant la promoció del viatge turístic adaptat a les seves necessitats.

- Des de la Direcció s'ha organitzat la **IX edició del Festival Barcelona Visual-Sound**. Aquest festival és un espai d'exhibició i una plataforma de promoció per a la gent jove (menors de 35 anys), artistes i creadors en l'àmbit audiovisual que es mostra en equipaments municipals. El festival consta de cinc categories dintre de la Secció Competició i tres concursos. A banda, es realitza tot un seguit d'activitats paral·leles gratuïtes. Un total de 388 obres hi van participar en les diferents categories, de les quals se'n van seleccionar 156.

A més, s'han realitzat col·laboracions mitjançant convenis amb les diferents Federacions d'Entitats d'Educació i del Lleure, convenis amb Plataformes territorials de Joventut i la convocatòria ordinària de subvencions i projectes d'interès.

ACTUACIONS I ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

El Pla d'Adolescència i Joventut 2013-2016

El projecte més rellevant de l'any va ser treballar en l'elaboració del nou Pla d'Adolescència i Joventut. Es partia del

Pla de Joventut 2006-2010 que estava en pròrroga i es feia del tot necessari adaptar-lo a la nova realitat tot tenint en compte la difícil situació que pateixen els i les joves barcelonins actualment.

Aquest Pla va destinat a adolescents de 12 a 16 anys i joves de 17 a 30 anys. S'ha volgut fer una aposta per l'etapa de l'adolescència, ja que ha estat una franja d'edat oblidada en dissenyar polítiques de promoció.

Cal destacar que, durant el procés de recollida d'informació per a elaborar-lo, s'ha comptat amb l'opinió i les aportacions d'experts, especialistes (tant a escala departamental com del sector) i els mateixos adolescents i joves de la ciutat. Ha estat un procés de participació innovador, ja que s'ha creat un web específic del Pla i s'ha fet un ús intensiu de les xarxes socials per recollir les opinions i les aportacions dels joves de la ciutat.

Punt d'Informació Juvenil al Palau Alòs

Durant el mes de desembre, s'ha obert el Punt d'Informació Juvenil al Palau Alòs, un servei d'orientació, assessorament, informació i suport a la tramitació dissenyat, especialment, per atendre joves i adolescents d'entre 12 i 30 anys del districte de Ciutat Vella. Es tracta del desè punt que la Regidoria d'Adolescència i Joventut obre a Barcelona i està connectat a la xarxa general de Punts d'Informació Juvenil de la ciutat. Està concebut com un espai on poder consultar informació de manera autònoma. Disposa d'accés lliure a Internet, de la possibilitat de fer consultes online i per telèfon i de tauler d'anuncis. Aquest espai pot acollir xerrades, conferències, exposicions i pot oferir atenció individual i a grups.

Assessories de mobilitat

Les assessories de mobilitat estan dirigides a tots els joves i les joves de la ciutat que estan interessats a marxar a l'estranger, ja sigui per motius d'estudis,

de treball o de voluntariat. Pretén oferir informació i orientació sobre els programes i recursos que permetin als joves realitzar el seu projecte d'estada en un altre país. Atesa la demanda cada cop més gran dels joves per obtenir informació per anar a altres països fora de l'àmbit europeu, s'han ampliat les assessories a l'àmbit extracomunitari. Així, els joves poden rebre informació de països com el Canadà, els Estats Units, Austràlia, el Japó, Indonèsia, Malàisia o l'Índia. Al llarg del 2012 s'ha fet fer un total de cinc-centes dues assessories individuals i un total de vint-i-cinc tallers (presentació a grups) als quals han assistit 569 persones.

Al novembre va tenir lloc la primera assessoria internacional, que va anar a càrrec de dos tècnics de l'ambaixada del Canadà en el marc de la Iniciativa «Experiència Internacional Canadà». Aquesta xerrada anava dirigida a joves d'entre 18 i 35 anys interessats a tenir una experiència cultural i laboral en aquest país. Aquesta iniciativa és fruit d'un acord establert entre l'Estat espanyol i el Govern del Canadà. Atesa l'acceptació d'aquesta xerrada, finalment se'n va haver de fer una segona. En total van assistir-hi 243 persones.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Les mesures de la Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut per al proper any del Pla giraran al voltant dels set eixos, els vint objectius i les noranta línies d'actuació definits en el Pla i es concretaran en tota una sèrie d'accions que abordaran, de forma transversal, tots aquells temes que més afecten els i les joves i adolescents de la ciutat. Les accions es concretaran de forma anual per poder-les adequar a les necessitats de cada moment.

Fomentar l'ocupació i la formació

Realitzar un pla de xoc de mesures urgents, en concordança amb el Pla d'Adolescència i Joventut 2013-2016, que

estiguin orientades a combatre l'atur juvenil i a impulsar l'ocupació de qualitat entre els joves de la ciutat. El pla de xoc ha de servir per facilitar i promoure les iniciatives emprenedores i es dirigirà a l'orientació, la formació específica i l'accés a recursos complementaris i d'acompanyament per als joves.

Centre d'Adolescents

Està prevista la posada en marxa del Centre d'Adolescents. La seva finalitat és facilitar un recurs a les famílies que tinguin adolescents de 12 a 18 anys i que es troben o es poden trobar en situacions de crisi i que necessiten assessorament. Aquest recurs permetrà fer una primera atenció del cas, i assessorar, informar, atendre i/o si escau derivar-lo a un altre servei especialitzat.

Xarxa d'Equipaments Juvenils

Partint del Pla d'Equipaments Juvenils 2008-2015 es vol crear la Xarxa d'Equipaments Juvenils de la ciutat de Barcelona. Aquesta xarxa ha de procurar optimitzar al màxim els recursos ja existents dels equipaments en servei i donar preferència a la seva adequació.

Així mateix, una de les mesures que es pretén dur a terme és obrir noves línies de col·laboració entre entitats i districtes. No s'han d'excloure equipaments que no siguin de titularitat municipal, que formin part d'entitats i puguin oferir el servei a la ciutadania per mitjà de col·laboració pública-privada.

Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària (Punts JIP)

El curs 2012-2013 no només implicarà la continuïtat d'un model que ha funcionat, amb la incorporació d'un seguit de millores tècniques que fan el servei més eficient i adequat a les prioritats del moment, sinó que s'obrirà la porta a oferir-lo a les escoles concertades de titularitat privada. D'aquesta manera, es

dóna resposta a la petició de molts centres que al llarg del curs s'han interessat pel projecte i han consultat sobre la possibilitat d'acollir-s'hi. Així el Servei d'Informació i Dinamització incrementarà el nombre de destinataris; això sí, de forma pausada i adequant-se als recursos existents.

Pla d'Skaters

La pràctica de l'esport a l'espai públic contribueix a convertir-lo en un lloc de trobada i convivència, alhora que incideix positivament en la qualitat de vida de la ciutadania. No obstant això, algunes activitats esportives comporten un ús intensiu dels espais públics urbans i poden ser font de molèsties. Es vol treballar per adequar i crear instal·lacions especialitzades que contribueixin a ordenar la pràctica de les activitats esportives que fan ús de l'espai públic com és

l'skate, els patins i la bici-trial. A més, es vol treballar perquè es faci de forma consensuada amb els i les joves que els practiquen.

Nou canal de comunicació amb els joves

Es posarà en marxa un nou canal de comunicació amb els joves a través del Facebook. Aquest serà un espai on els joves trobaran tot el que passa a la ciutat i amb el qual es podrà establir una comunicació directa amb l'Ajuntament. Es tracta de facilitar nous mecanismes d'accés a la informació que pugui ser d'interès per als joves i de generar dinàmiques de participació, opinió i informació.

Josep Ramon Morell Sau

Director del Programa d'Adolescència i Joventut

57

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

Taula 35. Indicadors de producció dels serveis. Nombre d'usos
Direcció del Programa d'Adolescència i Joventut, 2012

	2011	2012	% d'increment
Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)	35.803	34.365	-4,02
Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)	3.910	4.278	9,41
Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ)	5.682	12.795	125,18
Sales d'Estudi Nocturnes	68.571	77.768	13,41
Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària (Punts PIJ)*	6.409	11.602	81,03
Xarxa de Punts d'Informació Juvenil	76.702	81.686	6,50

* L'any 2012 recull les demandes d'informació i les de dinamització. Com que l'any 2011 només van quedar recollides les demandes d'informació, l'increment reflectit en aquests indicadors és superior al real, tot i que s'ha incrementat.

2.3.3.

Direcció del Programa de Dona

MISSIÓ

La Direcció del Programa de Dona té com a missió posar a l'abast de la ciutadania una xarxa de serveis i recursos d'informació, assessorament i atenció per a les dones amb la finalitat de promoure-les personalment i social, lluitar contra la violència masclista i qualsevol discriminació i atendre de manera específica les persones que exerceixen la prostitució o treball sexual al carrer per respondre a les seves necessitats més bàsiques.

ENTORN

La violència contra les dones està profundament arrelada a les estructures socials ja que es tracta d'un fenomen estructural que adopta múltiples formes i requereix respostes integrals i específiques que impliquin i actuïn coordinadament amb els altres serveis i recursos socials (serveis socials, salut, cossos de seguretat, justícia, educació, cultura, treball, habitatge, etc.). Així, la violència envers les dones necessita un abordatge integral que contempli la multifactorialitat de les causes que generen aquest greu problema social. Cal, doncs, un treball coordinat i transversal de les diferents àrees i institucions per potenciar i dissenyar estratègies específiques i espais de treball en xarxa.

Per fer aquest abordatge i el disseny dels serveis és imprescindible contemplar la diversitat i l'especificitat de les barcelonines per donar resposta a les seves necessitats i realitats tenint en compte la seva diversitat (edat, opcions sexuals, nivell socioeconòmic, estat de salut,

origen cultural, situacions de risc, entre d'altres). La proximitat dels serveis en el territori és una primera forma de facilitar aquesta accessibilitat i d'adaptar la resposta a les realitats diferents i plurals.

Al llarg del 2012 s'ha portat a terme bona part de la mesura de govern aprovada el 28 d'octubre de 2011 respecte a les *Actuacions de millora i nou impuls a l'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual* i, el mes d'octubre de 2012, s'ha presentat un informe exhaustiu amb les accions desenvolupades i els primers resultats.

RECURSOS

El pressupost executat el 2012 de la Direcció del Programa de Dona ha estat de 5.351.977,57 €, segons es detalla en la taula 36.

Pel que fa als recursos humans, la Direcció de Dona ha disposat de vuit persones, totes elles dones. Tanmateix, els seus serveis es gestionen de forma externalitzada amb aportació de personal no municipal.

ACTIVITATS

1. Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD)

El CIRD és un servei municipal que té la finalitat de corregir les desigualtats de gènere a la nostra ciutat i garantir els drets de ciutadania de les dones. És un servei dirigit a totes les dones per donar resposta a les diferents demandes d'informació i assessorament i potenciar els processos d'autonomia, per desenvolupar i promoure la participació política i social de les dones.

Durant el 2012, l'equip del CIRD ha estat format per cinc persones: una directora, una dinamitzadora sociocultural, una documentalista i dues administratives.

Les dades del centre recullen un increment substancial respecte a les perso-

Taula 36. Liquidació del pressupost
Direcció del Programa de Dona, 2012

	€	%
Personal	413.448,56	7,73
Béns corrents i serveis	2.925.515,94	54,66
Transferències corrents	2.013.013,07	37,61
Total	5.351.977,57	100,00

Taula 37. Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD)

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Persones usuàries ateses	5.302	6.227	17,45
Participants en actes de dinamització i sensibilització	2.436	3.136	28,73
Visites a la pàgina web	123.250	139.649	13,31
Visites al blog	-	15.110	-

nes usuàries del servei i les participants als actes durant el 2012, increment que es relaciona amb l'ampliació de la programació d'activitats i, especialment, amb les accions formatives amb perspectiva de gènere. Especial incidència va tenir el curs «Economia amb perspectiva de Gènere. Com sortir-nos-en col·lectivament de la crisi?».

Al Servei, s'hi van adreçar 2.646 persones: 1.319 a títol individual (49,8%), 498 a títol professional (18,8%), 476 dels diferents serveis municipals (18,0%), 343 entitats o grups de dones (13,0%) i deu més d'altres tipologies (0,4%).

Pel que fa al **Centre de Documentació**, s'hi han rebut 667 demandes: 344 han estat de préstec, 184 de consulta, 120 de recerca bibliogràfica, tretze del fons audiovisual i sis més d'altres tipologies.

En relació amb els **recursos pedagògics**, el centre va rebre 1.522 demandes. Les maletes pedagògiques amb més demanda van ser: «Drets sexuals i reproductius», «Dones grans, dones sàvies, dones sanes» i «Motxilla de contes coeducatius», però les novetats del 2012 van ser: «Princeses que no esperen prínceps i nens que no volen ser pirates» (de contes no sexistes) i «L'anàlisi de la violència masclista als mitjans de comunicació», a més de «Coresponsable 100%» (en preparació).

Respecte a les exposicions itinerants destacaríem: «Violència masclista a la parella: desmuntem mites?» i «Les paraules i les imatges transmeten valors»; el 2012 es va elaborar una còpia itinerant de l'exposició de la Creu Roja «Et corres-

pon, ens correspon» per a la sensibilització entorn de la coresponsabilitat de les tasques de cura i domèstiques entre homes i dones.

La distribució de les demandes dels recursos pedagògics es presenta a la taula 38.

Taula 38. Recursos pedagògics (demandes)

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2012	%
Activitats CIRD	678	44,55
Exposicions pròpies o externes	251	16,49
Acord Ciutadà	212	13,93
Gestió d'espais i préstecs	140	9,20
Maletes pedagògiques	118	7,75
Fitxer de recursos de dinamització	78	5,12
Observatori de les Dones als Mitjans de Comunicació	39	2,56
Sense informació	4	0,26
Altres	2	0,13
Total	1.522	100,00

Altres activitats que cal destacar són:

- El Jurat del Premi 8 de Març – Maria Aurèlia Capmany, dotat amb 15.000 €, va ser per a «TEMPS DE CANVIAR. Flexibilitat a les empreses, conciliació a les persones i coresponsabilitat a la llar», per contribuir a la promoció de la coresponsabilitat en l'àmbit empresarial i en la gestió flexible i individualitzada dels horaris laborals i la gestió del temps que faciliti actuar en les mesures de conciliació laboral. Per unanimitat, el jurat va fer una menció especial al projecte «EDUCA & CO. Programa

per al foment de la coresponsabilitat a partir de l'educació per a la igualtat», presentat per l'Associació Trama, Serveis Culturals, per contribuir a la tasca d'educació i sensibilització, i als canvis culturals en relació amb els rols estereotipats de gènere que dificulten la coeducació i la coresponsabilitat.

- La Direcció va participar a la Mostra d'Entitats de la Mercè amb l'estand «Les coses no es fan soles» amb activitats d'informació i de sensibilització sobre temes de coresponsabilitat.
- El XXII Cicle de Cinema de Dones es va celebrar a l'octubre al Parc de les Aigües del Guinardó amb el mateix lema que l'estand de la Mercè.
- El 29 de novembre, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), es va realitzar l'acte commemoratiu del Dia Internacional contra la Violència vers les Dones i la celebració del desè aniversari del Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones i de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Lliure de Violència vers les Dones, amb un reconeixement i compromís interinstitucional. Dins dels actes es va inaugurar al portal de l'Àngel l'exposició «El Passeig de la Vergonya» en què es va denunciar a través de seixanta casos reals la realitat de la violència masclista que viuen milions de dones a tot el món.

Respecte a altres iniciatives amb suport del CIRD i de la Direcció del Programa de Dona s'ha de destacar, un any més, la presència de la Patge Estel a la Cavalcada de Reis, una figura que contribueix a

avançar cap a l'equitat entre dones i homes amb la finalitat d'explicar als nens i a les nenes de la ciutat i, sobretot, als pares i a les mares, la importància d'escollir joguines no sexistes i no violentes; el projecte «Dones i moviments urbans», que està treballant en el districte de Nou Barris i els projectes Els Sabers de les Dones i (Re)Imagina't.

2. Punts d'Informació a les Dones (PIAD)

La ciutat disposa de deu PIAD, un per cada districte. Són serveis que ofereixen informació, orientació i atenció a les dones, de forma individual, grupal i comunitària i tenen voluntat de proximitat i d'implicació territorial.

Pel que fa a la violència masclista, els PIAD fan la detecció, valoren el risc i acompanyen en la derivació. L'acompanyament psicològic del PIAD dona respostes específiques i especialitzades a les dones perquè puguin trobar la forma de fer servir el seu propi potencial per resoldre els problemes i els conflictes personals i relacionals que viuen; així mateix afavoreix el procés d'empoderament per fer front a les diferents situacions vitals que com a dones els corresponen, i millora les seves relacions amb els altres en processos de separació i divorci, dols, crisis i canvis en el cicle vital de la dona.

Durant el 2012, els PIAD han incrementat l'atenció general: la informació ha augmentat un 7%, l'assessorament jurídic un 6,8% i un 3,72% de persones usuàries ha demanat l'acompanyament psicològic. L'atenció en segones visites ha sofert un augment perquè les dones requereixen un major seguiment.

Taula 39. Atenció individual

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Dones ateses en primera entrevista	1.811	1.814	0,17
Dones a partir de la segona entrevista	1.558	1.666	6,93
Dones ateses per la psicòloga	188	195	3,72
Dones ateses per l'advocada	978	1.045	6,85

Taula 40. Intervenció grupal

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Conducció de grups (sessions) ¹	102	110	7,84
Organització de grups (sessions) ²	511	427	-16,44
Total participants ³	1.501	1.579	5,20

1. La conducció de grups es refereix als grups organitzats pel PIAD. Són dirigits per la tècnica referent del PIAD i la psicòloga.

2. Es refereix a diferents accions grupals (tallers).

3. No són participants diferents, les dones poden assistir a diferents grups o tallers.

Durant aquest any 2012 s'han conduït cent deu sessions de grups del PIAD. Pel que fa als tallers, el 2012 s'han organitzat menys grups però s'ha incrementat un 5% el nombre de dones participants.

Durant el 2012 ha augmentat el nombre d'entitats participants (22%) perquè els PIAD s'han implicat en el plans de barri i comunitaris, en xarxes i plataformes locals, de manera que moltes activitats s'han organitzat conjuntament i per aquets motiu ha disminuït el nombre d'actes propis (en total quinze) i el nombre de participants (un 26%).

3. Equip d'Atenció a les Dones (EAD)

L'Equip d'Atenció a les Dones (EAD) és un servei municipal ambulatori d'atenció específica a les dones que viuen violència masclista i als seus fills i filles. Disposa d'un equip multidisciplinari de treballadors/es socials, psicòlegs/logues, educador/a social, advocat/da i insertora laboral, que ofereixen atenció integral per tal de poder treballar els processos de recuperació de les dones ateses i dels seus fills i filles, tinguin o no necessitat de recursos d'acolliment.

L'atenció integral es concreta en un pla de treball adaptat a l'evolució de la situació mentre la dona i els seus fills i filles necessitin una intervenció centrada en la violència masclista, independentment que calgui o no activar recursos especialitzats: (teleassistència mòbil, Renda Activa d'Inserció (RAI), recursos d'acolliment d'urgència o temporal, entre d'altres.

Taula 41. Intervenció comunitària

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Nombre de xerrades o actes	132	117	-11,37
Nombre d'entitats participants	144	175	21,53
Total de participants	4.130	3.041	-26,37

Taula 42. Dones ateses als EAD

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Dones ateses als EAD	1.210	1.139	-5,87
Persones usuàries que s'adrecen per primera vegada als EAD	425	500	17,64
Dones ateses per via d'urgència	245	195	-20,41

L'EAD és la porta d'entrada als recursos públics i privats d'acolliment d'urgència i d'acolliment de llarga estada per a dones que viuen situacions de violència masclista i per als seus fills i filles.

L'any 2012 un 65,12% de les dones ateses al servei per la via d'urgència van requerir activar recursos d'acolliment, cosa que representa un increment molt important si es compara amb la proporció que es va donar l'any 2011 (39,18%). Dit d'una altra manera, l'any 2012 han arribat menys dones que l'any anterior, però la majoria estaven en situacions límit.

D'altra banda, cal destacar que l'any 2012 hi va haver un increment del 32,29% de dones que van necessitar un acolliment d'urgència, respecte de l'any anterior, xifra encara més significativa si es té en compte que el nombre de dones ateses per via d'urgència va disminuir un 20,41%.

• Intervenció Grupal amb Dones

La intervenció grupal és una eina especialment útil per promoure canvis, consolidar processos de recuperació i definir projectes de vida exempts de violència.

El nou contracte de l'EAD va suposar un salt qualitatiu pel que fa a la incorporació del treball grupal amb dones i infants i adolescents i es va incrementar substancialment el nombre de projectes. Dins la categoria de grups psicoterapèutics s'ha mantingut el grup adreçat a dones

i s'ha dissenyat un grup d'infants de 7 a 12 anys i un grup simultani amb les seves mares, a més d'un grup de mares i nans, aquests grups es posaran en marxa el gener del 2013. Respecte als grups socioeducatius, com a novetat es va fer el taller «El repte de ser mare» i el grup «Territori de dones»; a més es van dur a terme sis tallers de preparació per a la inserció laboral (tres d'iniciació i tres d'aprofundiment). Quant a activitats grupals socioeducatives, es va portar a terme el Projecte APROPA, del qual s'han realitzat nou activitats, cadascuna d'una sessió.

• Espais d'interconsulta per a professionals

L'EAD ofereix assessorament sobre intervenció i recursos en situacions de violència masclista a professionals i serveis molt diversos (serveis socials, ser-

veis sanitaris, cossos policials, Justícia, etc.). L'any 2012 s'ha realitzat un total de 134 assessoraments a professionals i serveis.

4. Servei de Teleassistència Mòbil per Violència de Gènere (ATENPRO)

El Servei de Teleassistència Mòbil per Violència de Gènere és un servei voluntari i gratuït que permet a la dona estar permanentment localitzable sigui on sigui, i en contacte les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, amb professionals específicament preparats per donar resposta a les necessitats que pugui plantejar (angoixa, por, tristesa, inseguretat...).

L'any 2012 es va donar un lleuger increment de dones que van disposar del Servei de Teleassistència Mòbil respecte a l'any 2011.

Taula 43. Assessoraments i interconsultes
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Serveis Socials municipals	71	83	61,94
• Centres de Serveis Socials	-	67	-
• Serveis d'Atenció Socioeducativa (ABITS)	-	1	-
• Departament d'Atenció a Persones Vulnerables	-	2	-
• CUESB	-	4	-
• EAIA	-	3	-
• PIAD	-	4	-
• SAH	-	1	-
• Casa d'Acollida	-	1	-
Serveis de Salut	29	10	7,46
Fundacions	-	5	-
Àmbit de la Justícia	-	3	-
Guàrdia Urbana	-	2	-
Entitats de dones	4	2	-50,00
Ajuntaments i Consells Comarcals	4	1	-75,00
Altres serveis públics diversos, persones particulars, estudiants, etc.	7	28	300,00
Total	115	134	16,52

Taula 44. Servei ATENPRO
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Dones amb servei ATENPRO	269	286	6,32

5. Acolliment d'Urgència per Violència Masclista

L'any 2012 es va acollir d'urgència per violència masclista un total de cent vint-i-set dones i cent tretze infants i/o adolescents. D'aquestes persones, el Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista (CMAU-VM) va acollir cent una dones diferents i vuitanta infants o adolescents. La resta, vint-i-sis dones i trenta-tres fills i filles van ser derivats a altres recursos d'urgències privats (amb convenis o no, i pagats tots des de la Direcció de Dona) perquè la zona de risc de la unitat familiar coincidís amb la zona on es trobava ubicat el CMAU-VM o perquè totes les places estaven ocupades.

• **El Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista (CMAU-VM)**

El CMAU-VM és un servei residencial d'urgència per a dones i per als seus fills i filles que viuen violència masclista. Funciona les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. El Centre disposa d'un equip multidisciplinari integrat per professionals de l'educació social, la psicologia i el treball familiar. Es tracta d'un recurs de caràcter confidencial que aporta un espai de protecció, reflexió i acompanyament temporal. Disposa de deu habitacions amb capacitat per acollir un màxim de vint-i-set persones (deu dones i disset infants).

Qualsevol dona major d'edat que estigui vivint una situació de violència masclista a la ciutat de Barcelona, sense xarxa

social pròpia a la qual recórrer de forma segura i que hagi decidit abandonar de manera immediata la llar on pateix violència, o bé que es trobi en estat de xoc a conseqüència de l'últim episodi de violència viscut, té dret a ser acollida d'urgència, juntament amb els seus fills i filles a càrrec. L'acolliment d'urgència té caràcter voluntari, per la qual cosa és requisit que la dona manifesti lliurement la voluntat d'ingressar al centre i complir-ne la normativa. El temps màxim d'estada són quinze dies, tot i que es pot flexibilitzar en funció de cada procés.

Els tres únics serveis que poden derivar casos són els següents: l'EAD, el Servei d'Atenció Socioeducativa de l'Agència ABITS i el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB).

63

Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Informe de gestió 2012

Direcció Executiva de Qualitat de Vida i Igualtat

Taula 45. CMAU-VM
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Serveis prestats pel CMAU-VM			
Ingressos produïts	74	98	32,43
Unitats familiars acollides	69	102	47,83
Dones diferents acollides	69	101	46,38
Infants i adolescents diferents acollits	64	80	25,00
Total de persones diferents (dones més fills i filles) acollides	133	182	36,84
Unitats familiars que han ingressat en més d'una ocasió durant l'any	5 ¹	1 ²	-80,00
Sortides produïdes	70	93	32,86
Casos en actiu a 31 de desembre	4 ³	9 ⁴	125,00
Nombre d'àpats (esmorzars, dinars, berenars i sopars) servits	11.923	20.222	69,60
Nombre d'ajuts econòmics d'urgència tramitats	518	633	22,20
Quantia dels ajuts econòmics d'urgència	6.127,74 €	5.623,68 €	- 8,23 ⁵
Altres dades del CMAU-VM			
Mitjana de temps (en dies) necessari per completar l'exploració, valoració i orientació dels casos (conjuntament amb l'EAD)	14,0	13,6	-2,86
Mitjana anual d'ocupació del CMAU-VM	67,42%	80,18%	18,93
Estada mínima (en dies)	1	1	0,00
Estada màxima (en dies)	79	89	12,66

1. Corresponent a nou persones.

2. Corresponent a una persona.

3. Corresponent a nou persones.

4. Corresponent a divuit persones.

5. A finals del 2011 es va contractar una empresa de taxis de manera que els trasllats efectuats l'any 2012 ja no es comptabilitzen com a ajuts econòmics sinó que es facturen al proveïdor.

La mitjana d'edat de les dones ingressades l'any 2012 va ser de 33,61 anys i un 84% de les dones no tenien feina en el moment de l'ingrés al servei. La mitjana d'edat dels fills i filles acollits va ser de 5,53 anys i en el 91% dels casos van suspendre temporalment l'assistència al centre educatiu, mentre van estar acollits.

L'estada al CMAU-VM va superar els quinze dies en seixanta-quatre casos. Els motius van ser de diferent tipologia: espera de plaça en un recurs d'acolliment, dificultats d'exploració del cas, espera de plaça en una altra tipologia de servei, recerca d'habitació de lloguer, malaltia de la dona, etc.

Els mesos amb el percentatge d'habitacions ocupades més alt van ser juliol (99%) i agost (97,4%). Al mes de gener (30,7%) li correspon el percentatge d'ocupació més baix.

6. Acolliment de llarga estada

L'any 2012 es va atendre un total de seixanta-nou dones i setanta-tres infants o adolescents en recursos de llarga estada, tant públics com privats, amb con-

veni o sense. Les places ocupades en entitats privades han estat finançades per la Direcció del Programa de Dona. Algunes d'aquestes dones ja es trobaven acollides abans de l'1 de gener de 2012.

A continuació s'enumeren els recursos públics d'acolliment de llarga estada de la ciutat de Barcelona.

1. Casa d'Acollida de Dones (CAD). Casa d'Acolliment de llarga estada de Barcelona. Es tracta d'un servei públic finançat per la Direcció de Dona i que gestiona el Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Disposa de deu habitacions amb una capacitat màxima de vint-i-set places.

2. Casa d'Acollida d'una entitat privada, amb la qual es tenen acordades cinc places de llarga estada.

3. Pis tutelat en conveni amb una entitat privada. Disposa de sis habitacions amb una capacitat màxima de dotze places.

4. Pisos d'acollida en comunitats de veïns i veïnes. Estan gestionats pel Consorci de Serveis Socials de Barcelona i finançats íntegrament per la Direcció del Programa de Dona. Cada un disposa de tres habitacions amb una oferta màxima de quatre places, cosa que suposa un total d'un màxim de sis unitats familiars i vuit places (dones i infants). Aquest és el recurs que requereix major autonomia dins la tipologia de recursos d'acolliment de llarga estada.

7. Recursos d'atenció a la infància i a l'adolescència que viu violència masclista

L'Ajuntament de Barcelona disposa de dos serveis que atenen la infància i l'adolescència en situació de violència masclista:

- **Equip d'Atenció a les Dones (EAD)**, on els infants i adolescents són atesos a partir de la demanda que fan les mares en tant que dones i, sovint, són les pro-

Taula 46. Tipologia de nuclis familiars acollits (CMAU-VM)

Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012
Dones soles	40,58%	48,04%
Dones amb 1 fill/a	33,33%	31,37%
Dones amb 2 fills/es	18,84%	16,67%
Dones amb 3 fills/es	7,25%	2,94%
Dones amb 4 fills/es	–	0,98%

Taula 47. Acolliment de llarga estada en recursos públics

Direcció del Programa de Dona, 2012

	Dones	Infants o adolescents
Casa d'Acollida de Dones (CAD)	25	26
Casa d'acollida amb conveni	19	15
Pis tutelat amb conveni	6	9
Pisos d'acolliment en comunitats de veïns	9	14

Nota: una mateixa persona pot haver estat acollida en diferents recursos al llarg de l'any. Per tant, les dades d'aquesta taula no es poden acumular.

professionals les que han de fer conscient la mare de l'impacte que la violència està tenint en els seus fills i filles i de la qual, en la majoria dels casos, ella vol creure que n'estan preservats.

• **Servei d'Atenció a nenes i nens (SAN) que han patit violència de gènere a l'àmbit familiar**, on les mares o persones referents fan la demanda directa d'atenció per als infants i adolescents.

Si es comparen les dades anuals del 2012 amb les del 2011 s'observa un increment del 30,39% en el nombre d'infants i adolescents atesos/es (vegeu la taula 48).

8. Servei d'Atenció a Homes (SAH) per a la promoció de relacions no violentes

El Servei d'Atenció a Homes (SAH) per a la promoció de relacions no violentes és un espai d'informació, assessorament i tractament psicoeducatiu adreçat a homes que exerceixen o han exercit qualsevol tipus de violència cap a la seva parella i/o les seves filles i/o fills. L'objectiu principal del servei és treballar amb els homes per eliminar o disminuir els maltractaments i aconseguir unes relacions familiars i de parella més respectuoses i igualitàries.

En el 2012 s'ha atès noranta-nou homes com a usuaris del servei i seixanta-una dones que s'han contactat com a parelles o exparelles d'aquests usuaris. D'altra banda, disset homes i quinze dones més es van posar en contacte presencial o telefònic amb el Servei, però no es va arribar a obrir expedient. S'ha atès en total cent noranta-dues persones.

El 59,6% dels homes atesos són espanyols i el 40,4% estrangers. El 36% tenen entre 18 i 35 anys, i, aquest any, augmenten un 4% els homes de 18 a 25 anys. Això fa que hi hagi un bon pronòstic dels tractaments, atès que la durada de la violència exercida és més breu.

La major part dels usuaris tenen fills o filles (64%), encara que només un 24%

Taula 48. Atenció EAD i SAN
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Total infants atesos	408	532	30,39
Unitats familiars ateses directa o indirectament per EAD i SAN ¹	245	310	26,53

1. L'atenció indirecta es realitza a través de la intervenció amb la mare de l'infant o de l'adolescent a l'EAD i al SAN.

hi conviu. El 43,4% dels homes atesos té assumptes pendents amb la justícia, el 90% d'ells per violència de gènere.

Durant el 2012 hi ha hagut un 40,43% més d'homes atesos en la fase d'acollida, un 138,89% més en tractament individual (vint-i-cinc homes) i un 15,38% més en tractament grupal, respecte a l'any 2011. Pel que fa a les atencions telefòniques, s'han reduït un 26,09%, fet valorat positivament, perquè el nivell de vinculació al Servei és més alt quan els homes són atesos presencialment.

Al llarg del 2012, el Servei ha fet seixanta-sis assessoraments: vuit a serveis, vint-i-tres a professionals i trenta-cinc a particulars.

Taula 49. Tipus d'atenció SAH
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Homes atesos presencialment	114	99	-13,16
Homes atesos telefònicament	23	17	-26,09
Total homes	137	116	-15,33
Dones ateses presencialment, com a (ex)parelles dels homes atesos	45	61	35,56
Dones ateses telefònicament, com a (ex)parelles dels homes atesos	3	15	400,00
Total dones	48	76	58,33
Total	185	192	3,78

• Projecte de Prevenció «Canviem-ho. Homes per l'equitat de gènere»

Aquest any s'ha continuat amb el treball de consolidació i arrelament del Projecte «Canviem-ho» entre els diferents serveis de l'Ajuntament de Barcelona i la

65

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

xarxa de professionals i associacions de la ciutat.

El 2012 s'ha fet la difusió del projecte a través de presentacions públiques, contactes, reunions i web, a més de tenir presència en diferents diaris i programes.

La pàgina web (www.bcn.cat/canviem-ho) del projecte va rebre 22.672 visites (que suposen un increment del 20% respecte al 2011), 7.195 visitants, i es visualitzaren 58.749 pàgines de ràdio, televisió i Internet.

En aquesta línia, el treball realitzat durant aquest any en els diferents sotsprojectes ha començat a donar fruits en forma de consolidació dels grups de treball i de les accions realitzades:

- **Grups de Pares per a la Preparació al Naixement (paternitat responsable):** Un cop acabada la fase pilot, es van realitzar el 2012 quatre edicions als diferents Programes d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) en diferents CAP de la ciutat de Barcelona.
- **Comissió sobre Detecció de Violència Masclista en Homes Agressors, del Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones:** treball conjunt per tal de millorar la prevenció i detecció de la violència masclista i per elaborar una guia de recomanacions adreçada a diferents professionals de la xarxa pública.

El 2012 es van fer nou accions comunitàries, de sensibilització (conferències, xerrades i comunicacions), i es va participar en la celebració del Dia del Pare Igualitari, i en la Roda d'Homes contra la Violència Masclista (21 d'octubre). També cal destacar l'augment de les demandes de xerrades de sensibilització per diferents Punts d'Informació i Atenció a les Dones de la ciutat de Barcelona, i la posada en marxa de nous projectes conjunts per treballar en plans comunitaris.

9. Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS)

L'Agència ABITS es va posar en funcionament el 2006 i tenia un Pla específic sobre explotació sexual i prostitució. El Pla per a la Igualtat d'Oportunitats Real i Efectiva entre Dones i Homes (2012-2015), aprovat com a mesura de Govern, ha incorporat els eixos estratègics, els objectius específics i les accions de l'Agència.

De l'any 2012 s'ha de destacar:

• Servei d'Atenció i Mediació al Carrer (SAMC)

El Servei d'Atenció i Mediació al Carrer –anomenat a partir de l'1 de gener de 2013 Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS)– de l'Agència ABITS és un servei específic que l'Ajuntament posa a disposició de les dones que exerceixen prostitució o són víctimes d'explotació sexual, especialment aquelles que ofereixen i negocien els serveis a la via pública. És un servei multidisciplinari integrat durant el 2012 per una treballadora social i quatre educadores a jornada completa i dues agents de salut i una psicòloga a temps parcial.

Les educadores i les agents de salut surten –de dilluns a divendres– al carrer a contactar amb les dones i garantint un mínim de quaranta hores de permanència al carrer. A més es disposa d'una línia telefònica gratuïta per a les usuàries, així com unes hores d'atenció al servei sense cita prèvia.

Des del mes de maig, l'equip ha ampliat les zones de sortida al carrer incorporant-hi el barri de la Marina (districte de Sants-Montjuïc), a més de les zones on ja s'intervenien (Ciutat Vella, Sant Martí i Les Corts, incloses en els dos primers casos les zones frontereres amb l'Eixample). El desplegament del servei s'ha donat per finalitzat.

Taula 50. Dones ateses pel SAMC
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Contactes al carrer	18.603	20.721	11,39
Atencions	23.833	26.660	11,86
Dones diferents ateses (amb expedient obert)	441	396	-10,20
Nombre de demandes	4.376	9.069	107,24
Principals demandes			
Atenció sanitària	30%	25%	
Formació i inserció laboral	25%	19%	
Atenció jurídica	9%	15%	
Necessitats bàsiques	9%	8%	

A 31 de desembre el SAMC tenia 371 expedients actius. Si bé el nombre total de dones ateses ha disminuït respecte a l'any anterior, s'han incrementat totes les dades d'atenció (contactes, atencions, demandes rebudes...), així com les coordinacions amb altres serveis (augment del 15%).

Al llarg del 2012, el SAMC va fer un total de 313 entrevistes socioeducatives, 349 d'atenció psicològica i 677 acompanyaments.

Quant al perfil de les usuàries del servei, el 85% són dones immigrades, el 26% de Romania i el 19% de Nigèria.

• Servei d'Inserció Laboral

El 2012 s'han doblat les places del recurs formatiu. El Departament ha fet quatre convenis de col·laboració amb entitats privades per tal de tirar endavant projectes d'inserció laboral per a dones que exercien la prostitució i una prova pilot d'inserció per a persones transsexuals. La Fundació Surt va portar a terme dos cursos de formació en què van participar quaranta dones en l'un i vint-i-cinc en l'altre. L'entitat Anem per Feina va atendre quaranta-quatre dones. Germanes Oblates –El Lloc de la Dona va fer un curs de formació en cos-

tura i per últim la Fundació APIP-A-CAM (Associació per a la Promoció i la Inserció Professional – Associació Cívica d'Ajuda Mútua) va fer la prova pilot amb persones transsexuals; s'hi van incorporar vint-i-sis persones.

• Servei d'Acolliment i Protecció

Durant el 2012 es va donar continuïtat al Servei de Representació Jurídica per a les dones que volien denunciar explotació sexual.

Al Programa d'Acolliment d'Urgència SICAR (entitat de religioses adoratrius que treballen amb l'entorn de la prostitució i l'explotació sexual) hi va haver un total de setze ingressos, tretze dels quals van correspondre a dones que patien una situació d'explotació sexual a la ciutat de Barcelona; nou provenien d'Àfrica i set de països de l'Est; el 75% tenia entre 18 i 25 anys.

El març del 2012 es va posar en funcionament el projecte Recuperació, Apoderament i Inclusió (RAI) com a prova pilot per respondre a la necessitat detectada d'un recurs formatiu especialitzat per a les víctimes de tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual. Hi va participar un total de dotze dones.

• Altres actuacions de l'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS)

El 2012 es va continuar amb el conveni de col·laboració amb la fundació Àmbit Prevenció per al Projecte Urgències Intermèdies i Inclusió Social, que va atorgat un total de cent trenta ajuts econòmics a cinquanta-una usuàries del servei. Es van realitzar dos tallers per a mares, que contemplaven cadascun un total de 20 hores amb un total de dotze dones participants.

Es va ampliar l'import del conveni amb l'entitat Genera, que es destina a garantir la millora de la qualitat de vida i a fomentar l'autonomia de les dones que exerceixen la prostitució en espais tancats de la ciutat de Barcelona, tot incidint en els diversos factors de vulnerabilitat social que les afecten. L'entitat va visitar el 2012 un total de trenta-un espais tancats, i va atendre dones d'un total de vuitanta-cinc espais tancats (pisos i locals).

La Taula Tècnica de l'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS) va portar a terme un total de cinc sessions de treball, amb les nou entitats que hi participen i els diferents àmbits de l'Ajuntament. Es va mantenir també la coordinació amb els cosos policials (especialment la Guàrdia Urbana), la col·laboració institucional amb les altres administracions i la participació en grups de treball. Així mateix, l'Agència ABITS va fer l'esforç per ser present en jornades, atendre peti-

cions del món acadèmic i promoure la sensibilització i el coneixement.

10. Tallers de Prevenció de Relacions Abusives per a Adolescents i Joves

Els Tallers de Prevenció de Relacions Abusives per a Adolescents i Joves promouen estratègies educatives, preventives i de sensibilització encaminades a incrementar la conscienciació entorn a la presència de la violència en la quotidianitat.

Els temes tractats en els tallers han estat: Estereotips i identitats de gènere; L'amor. La idealització de l'amor. Indicadors de relacions abusives; El fenomen de la violència. Conductes agressives. Les violències vers les dones; Alternatives.

El 2012 s'ha continuat fent aquest taller i se n'ha impartit un total de setanta-quatre, que suposen 318 hores d'intervenció i un total de 1.402 participants. El 2012 hi han participat vint-i-dos centres de diferents districtes de la ciutat i de diferents nivells educatius.

11. Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones

L'Ajuntament de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) van impulsar l'any 2001 la creació del Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones, amb la finalitat d'implementar estratègies de coordinació entre diferents àmbits i professionals (sanitari, serveis socials, policial, judicial, educatiu, etc.).

El 29 de novembre de 2012 es va celebrar al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) l'acte de commemoració d'aquesta iniciativa interinstitucional, en què es reconeixia la col·laboració entre les administracions i la cooperació entre professionals. Hi van assistir 250 persones.

Durant l'any 2012 la Comissió Tècnica de Coordinació ha mantingut tres reunions

Taula 51. Tallers de prevenció
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Nombre de tallers	86	74	-13,95
Total d'hores	344	318	-7,56
Participants	1.795	1.402	-21,89
• Nois	991	644	-35,02
• Noies	804	737	-8,33

ordinàries, en què hi han participat més de vint-i-cinc professionals, persones expertes i representants d'institucions. Dins del marc de la Comissió Tècnica es va crear un comitè per a l'organització de la commemoració del desè aniversari del Circuit.

Durant l'any 2012 han funcionat dues subcomissions sectorials:

1. Comissió de seguiment del Protocol RVD-Barcelona de valoració del risc de violència de parella contra la dona.
2. Comissió de treball sobre intervenció amb homes agressors.

D'altra banda, han continuat funcionant els deu Circuits Territorials (un per districte) i s'han realitzat cinquanta-dues reunions de Circuits Territorials amb professionals de l'EAD a tots els districtes i tècnics de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD).

Enguany, el Circuit ha realitzat tretze accions formatives adreçades als professionals que les integren.

12. Acord Ciutadà per una Barcelona Lliure de Violència vers les Dones

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Lliure de Violència vers les Dones es va concebre en el marc del Programa d'Accions contra la Violència vers les Dones i va ser impulsat pel Consell de Dones de Barcelona i el suport dels Consells de Dones de tots els districtes.

Actualment l'Acord té adherides cinc-centes setanta entitats, vint-i-sis de les quals s'hi van sumar durant el 2012. L'any 2012 s'han realitzat quaranta-cinc activitats segons demandes d'entitats adherides, que han suposat la participació de 1.130 persones.

Dins de l'acte «Per una Barcelona lliure de violència vers les dones», el 29 de novembre es va celebrar el desè aniversari de l'Acord Ciutadà, donant reconeixement

institucional a les associacions i a les entitats del teixit social de la ciutat.

ACTUACIONS RELLEVANTS

La Direcció del Programa de Dona resalta com a projectes destacats del 2012:

- La presentació i divulgació dels resultats de la recerca aplicada de l'EAD sobre *El procés de recuperació de la dona que viu situacions de violència masclista*.
- La validació del model d'intervenció i d'articulació del CMAU-VM amb l'Equip d'Atenció a les Dones (EAD) sobre la base de l'experiència del primer any de funcionament del centre.
- L'avenç de les línies de treball del «Canviem-ho» amb els PASSIR, els serveis penitenciaris i el Consorci de Serveis Socials (centres de menors).
- La creació d'un grup de treball per al disseny d'un programa curricular per a la prevenció de la violència masclista adreçat a nenes i nens, i noies i nois de 6 a 16 anys.
- La commemoració dels deu anys del Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones i de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Lliure de Violència vers les Dones.
- L'impuls de l'Agència ABITS mitjançant les accions desenvolupades a la mesura de Govern.

PERSPECTIVES DE FUTUR PER AL 2013

Els reptes principals per al 2013 en els diferents àmbits d'actuació de la Direcció del Programa de Dona són:

- Impulsar i donar a conèixer el Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD) com un servei de referència en el suport al desplegament de la trans-

versalitat de gènere amb les àrees i districtes municipals i amb els organismes públics i privats.

- Executar el Pla per a la Igualtat d'Oportunitats Real i Efectiva entre Dones i Homes (2012-2015).

- Traslladar el servei del CIRDA a una nova ubicació amb millores en l'equipament.

- Implementar el model definit d'atenció a la infància i l'adolescència.

- Signar el Protocol d'intervenció psicosocial d'emergència en situacions de violència masclista amb els Mossos d'Esquadra, l'Institut Català de les Dones i el Consorci Sanitari de Barcelona.

- Continuar el desplegament de la Mesura de Govern del 28 d'octubre de 2011: Millora i nou Impuls per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual, que promou accions formatives específiques adreçades a dones, recursos per a la inserció en el mercat laboral formal i d'altres.

- Millorar el Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS), anomenat abans del 2013 Servei de Mediació i Atenció al Carrer (SAMC), incrementant hores d'atenció psicològica, d'agent de salut i de treballadora social, incorporant-hi la figura de la directora i contemplant una bossa d'hores per atendre les dones dins dels operatius policials.

- Finalitzar i publicar conjuntament amb el Circuit Barcelona la *Guia de recomanacions per a la detecció de violència masclista en homes agressors*.

- Consolidar les línies de treball del Projecte «Canviem-ho», especialment pel que fa a paternitats responsables i prevenció de violència amb joves.

- Dissenyar un programa curricular de prevenció de violència masclista adreçat a nenes i nens, i noies i nois de 6 a 16 anys.

- Adaptar els continguts dels tallers «Paranys de l'amor» a grups amb diferents procedències, tot cercant estratègies per apropar el discurs entorn de les relacions abusives i els seus riscos a persones socialitzades en altres cultures i d'altres procedències.

- Contemplar la importància de treballar les masculinitats en grups de nois no mixtos (a PTT/PQPI o graus formatius de professions masculinitzades).

- Presentar una Mesura de Govern de millora de l'atenció dispensada pels serveis socials públics a la infància i a l'adolescència que viu, o ha viscut, situacions de violència masclista.

- Ampliar les places d'acolliment de llarga estada per violència masclista.

- Publicar els resultats de recerques finalitzades l'any 2012 i implementar els instruments validats: *Procés d'alliberament i recuperació de les dones en situació de violència masclista de parella: descripció i instrumentació*.

- Preparar i definir el sistema per a la integració de la informació dels expedients de les usuàries dels PIAD i EAD a l'entorn corporatiu SIAS (Sistema d'Informació i d'Atenció Social).

Bàrbara Ana Melenchón Serrano
Directora del Programa de Dona

Taula 52. Indicadors de producció dels serveis
Direcció del Programa de Dona, 2012

	2011	2012	% d'increment
CIRD			
Persones usuàries ateses	5.302	6.227	17,45
Participants en actes de dinamització i sensibilització	2.436	3.136	28,74
PIAD			
Dones ateses en primera entrevista	1.811	1.814	0,17
Dones ateses al llarg de l'any	3.369	3.480	3,29
Intervenció grupal. Participants	1.501	1.579	5,20
Intervenció comunitària. Participants	4.130	3.041	-26,37
EAD			
Dones ateses	1.210	1.139	-5,87
Dones ateses per via d'urgència	245	195	-20,41
Atenció a nens i nenes en EAD i SAN	408	532	30,39
Acolliments			
Dones acollides d'urgència	96	127	32,29
Infants i adolescents acollits d'urgència	100	113	13,00
Dones acollides en llarga estada	73	69	-5,48
Infants i adolescents acollits en llarga estada	82	73	-10,98
SAH			
Homes atesos	137	116	-15,33
ABITS			
Nombre d'atencions al carrer	23.833	26.660	11,86
Nombre de dones diferents ateses	441	396	-10,20
Tallers de prevenció per a adolescents i joves			
Hores de taller	344	318	-7,56
Participants	1.795	1.402	-21,89
Circuit Barcelona Contra la Violència vers les Dones			
Accions formatives adreçades a professionals	18	13	-27,78
Professionals formats	330	264	-20,00
Acord Ciutadà per una Barcelona Lliure de Violència vers les Dones			
Noves entitats adherides	23	26	13,04
Participants en les activitats	1.052	1.130	7,41

71

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

2.3.4. Direcció del Programa de Salut

MISSIÓ

La Direcció del Programa de Salut té com a missió vetllar per la qualitat de la salut de les persones residents a Barcelona i els visitants mitjançant el coneixement de l'estat de salut de la població i dels factors que la determinen; contribuir al desenvolupament de polítiques públiques per mantenir i millorar la salut de la població amb el compromís de millorar els serveis d'atenció sanitària de la ciutat, el desplegament de la participació ciutadana, estendre el concepte de salut a totes les polítiques i garantir la presència de l'Ajuntament als diferents estaments de salut de la ciutat.

ENTORN

Durant el 2012, les qüestions d'entorn que més han incidit en la salut a la nostra ciutat han estat:

- Reial Decret Llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prestacions.
- Reial Decret 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i de beneficiari a l'efecte de l'assistència sanitària a l'Estat espanyol, amb càrrec a fons públics, mitjançant el Sistema Nacional de Salut.
- Instrucció CatSalut 10/2012, de 30 d'agost, d'accés a l'assistència de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut.

- Continuació del desplegament, iniciat el 2008, de la reordenació dels Serveis d'Urgències, seguint el model iniciat els darrers anys més adequat sobre la base de la proximitat territorial.

- Seguiment del Conveni per a la millora de la qualitat de la xarxa sanitària de la ciutat de Barcelona 2008-2015.

- Seguiment del Pla de Salut de Barcelona.

RECURSOS

Pel que fa als recursos econòmics, la taula 51 presenta els valors de la liquidació del pressupost de la Direcció del Programa de Salut corresponent al 2012.

La Direcció del Programa de Salut té una directora, dues tècniques polivalents en gestió i participació i una administrativa. De la gestió dels centres i dels serveis de salut pública de la ciutat se n'encarrega l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB). A més, la participació de l'Ajuntament en la Direcció del Consorci Sanitari de Barcelona també hi garanteix el seguiment de les decisions sobre les polítiques sanitàries generals que cal desenvolupar a la ciutat.

ACTIVITAT

Les activitats portades a terme durant l'any 2012 per la Direcció del Programa de Salut han estat relacionades amb els eixos del Pla d'Actuació Municipal (2011-2015):

1. Fomentar i vetllar per la salut de les persones

Es va presentar l'*Informe de salut de Barcelona 2011* i dels deu districtes elaborat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) amb un nou format més orientat als resultats en salut, tot tenint en compte els entorns, el context econòmic i social, la participació de la ciutadania, els estils de vida i l'estat de

Taula 53. Liquidació del pressupost
Direcció del Programa de Salut, 2012

Capítol	€	%
Personal	144.102,83	0,76
Béns corrents i serveis	68.657,78	0,37
Transferències corrents	18.575.682,55	98,87
Total	18.788.443,16	100,00

salut. Aquest informe ha estat presentat a tots els Consells de Salut dels districtes i al Grup de Salut i de Drogues del Consell Municipal de Benestar Social.

Seguint la línia de fer entenedora la informació de salut que arriba a la ciutadania, s'ha treballat per tenir una versió d'aquests informes comprensible per a les persones no expertes en temes sanitaris. S'ha treballat amb l'Associació de Lectura Fàcil (LF), entitat sense afany de lucre que treballa per apropar la lectura a les persones des d'una òptica de la millora de la comprensió lectora.

2. Consells de Participació

S'ha seguit impulsant i reforçant la participació, tant als Consells de Salut de districte, com al Grup de Salut i Drogues del Consell Municipal de Benestar Social des del punt de vista més comú vinculat a les prioritats de salut de la ciutat assenyalades a l'Informe de salut.

Una vegada complert el mapa de Consells de Salut dels districtes de la ciutat, la Direcció del Programa de Salut ha donat recolzament a les estructures dels districtes, tant tècniques com polítiques, per a la programació i metodologia de treball dels Consells. Aquesta tasca s'ha fet conjuntament amb l'Agència de Salut Pública i el Consorci Sanitari de Barcelona.

S'ha continuat treballant en programes de salut comunitària, conjuntament amb l'ASPB, especialment en aquells territoris de la ciutat amb majors necessitats de salut: Poble Sec, Roquetes, Casc Antic, Zona Nord, Bon Pastor – Baró de Viver, Barceloneta i Raval. S'ha acordat incorporar dos nous barris del Districte de Sant Martí al programa Salut als Barris.

S'ha elaborat el projecte Districte Saludable, per tal d'abordar la transversalitat de la salut en el territori. Aquest projecte té per objectiu canalitzar l'interès i la col·laboració entre institucions i entitats ciutadanes en favor de la millora

de la salut del territori. Aquest projecte s'ha construït conjuntament amb l'ASPB i el CSB.

3. Convenis i subvencions

S'ha reforçat la col·laboració amb les entitats relacionades amb el sector, aproximadament unes dues-centes, i s'ha incrementat el nombre de convenis de col·laboració: l'any 2012 es van fer divuit convenis per un import de 310.144 €, mentre que el 2011 havien estat onze per un import de 124.975 €, és a dir, més del doble de l'any anterior.

L'Ajuntament de Barcelona ha signat **conveni** amb les entitats següents:

- Creu Roja (dos convenis)
- Consell de la Joventut de Barcelona
- Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer (AFAB)
- Associació per a la Prevenció i Promoció de la Salut (CEPS)
- Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS)
- Rauxa
- Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears
- Grup IGIA per a l'Abordatge i la Prevenció de les Drogodependències
- Amputats Sant Jordi
- Oncolliga
- Gais Positius
- Centre Català Solidaritat (CECAS)
- Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat (CUS)
- Comitè 1r de Desembre
- Federació Catalana de Familiars de Malalts Mentals (FECAFAMM)
- Fundación Lucía para el SIDA Pediátrico (FLUSIP)
- Fundació Lluita contra la Sida

Respecte a les subvencions atorgades, les aportacions més comunes han estat per al suport als grups d'ajuda mútua relacionats amb drogues, amb una mitjana aproximada de 1.500 € i 6.000 €. L'any 2012 s'han atorgat cinquanta-nou subvencions, amb un import total de 203.800 €.

D'altra banda, es van fer gestions perquè vuit entitats de l'àmbit de la salut poguessin accedir a un millor local a la ciutat per tal de donar resposta a les seves necessitats i, en algun cas, evitar la seva desaparició.

D'acord amb l'objectiu d'obrir la Xarxa de Suport a Famílies Cuidadores als col·legis professionals, s'hi han incorporat representants del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya i del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya. Amb la seva presència, junt amb la dels representants del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona i el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, hi estan representats gran part dels professionals que atenen a familiars cuidadors.

4. Promoció i sensibilització de la salut

Aquest any s'han fet accions orientades a la millora de la comunicació dels recursos i serveis existents, així com al suport i acompanyament a les persones cuidadores. Aquestes accions tenien una doble vessant: d'una banda, dels professionals de serveis socials bàsics i dels centres de salut que intervenen en l'atenció d'aquest col·lectiu i de l'altra, les mateixes famílies cuidadores. En aquest sentit s'ha treballat en sessions específiques la comunicació i la visualització de la xarxa, i s'han consensuat idees per a la seva presentació.

En la línia de reforçar les accions de promoció dels hàbits saludables s'ha participat en la revisió del conte *El repte de l'Ona* per promoure els hàbits de vida saludable i la pràctica de l'exercici físic entre els infants. Aquest conte es va repartir encartat dins del diari *La Vanguardia* del dia 2 de desembre de 2012, i se'n va fer difusió a escoles, biblioteques, entitats, etc.; també es va exposar al Saló de la Infància.

A més, s'ha col·laborat en la revisió i difusió d'una campanya radiofònica durant el mes de desembre dirigida a joves d'entre 12 i 19 anys, a través de les emissores del grup Flaix FM, per difondre consells

de promoció d'hàbits de vida saludable, de coneixement de la pròpia salut i per facilitar eines per reconèixer conductes de risc.

En el marc de la sensibilització ciutadana i prevenció de malalties prevalent durant el mes d'octubre es va organitzar al districte de Sarrià – Sant Gervasi una exposició itinerant d'educació sanitària per donar a conèixer a la ciutadania què és un ictus. Aquesta exposició tenia com a característica principal la implicació de tots els agents que formen la comunitat: el mercat, la farmàcia, l'escola, el comerç, els casals de gent gran, el centre sanitari, les entitats, etc. Mentre va romandre oberta van visitar l'exposició unes 2.000 persones, de les quals 1.829 van participar a les dinàmiques proposades.

S'han continuat fent les actuacions de sensibilització i visualització de determinades malalties, entre altres: el Dia contra el Càncer de Mama (18 d'octubre) i el Dia Internacional de la Sida (1 de desembre).

Es va donar suport a la Fundació Lluita contra la Sida, amb un conveni de cessió del Palau Sant Jordi per al festival de recollida de fons i també en la tercera gala benèfica a l'Hotel W Barcelona, anomenat Hotel Vela, per recaptar fons per a projectes de recerca que lluiten contra aquesta malaltia.

Es va col·laborar activament amb la Marató de Donació de Sang 2.0, que pretenia sensibilitzar la població sobre la importància de donar sang, i que enguany ha aconseguit unes quatre mil donacions, quasi el doble que l'any anterior. S'ha donat suport a través del BCN Espai Social, i amb una roda de premsa organitzada a l'Ajuntament de Barcelona.

En general s'ha establert interrelació regular amb vuitanta-vuit entitats relacionades amb l'àmbit de la salut.

S'ha establert la coordinació amb la Direcció d'Immigració i el CatSalut per tal

de facilitar la informació i la coordinació per a l'accés als recursos sanitaris als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut, com a conseqüència de la Instrucció del CatSalut 10/2012, de 30 d'agost, d'accés a l'assistència de cobertura pública del CatSalut.

També s'ha establert un marc de treball amb altres direccions que atenen persones estrangeres (programa ABITS, Pla de Drogues...). En el mateix sentit s'ha establert una coordinació amb la plataforma d'entitats ciutadanes que atenen persones immigrades.

5. Garantir la protecció de la salut pública com a autoritat sanitària

S'ha participat en l'elaboració i difusió de la campanya de consells alimentaris per a la gent gran conjuntament amb el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona. Aquesta campanya ha estat promoguda per Agència de Salut Pública de Catalunya, l'ASPB, el CSB, la Diputació i el Consell de Col·legis de Farmacèutics.

• La salut present a totes les polítiques

Es va participar a la reunió anual de la Xarxa de Ciutats Saludables Europees promoguda per la OMS a Sant Petersburg i s'hi va presentar l'estratègia «Barcelona, una ciutat saludable» així com els Programes de Salut als Barris.

També es va signar un document amb una sèrie de mesures per tal de donar impuls al compromís «Ajuntament, organització promotora de la salut». Durant aquest any s'ha elaborat el catàleg de programes i accions que hi estan vinculades i s'ha creat una comissió tècnica integrada per l'ASPB i el Departament de Riscos i Salut Laboral.

S'ha constituït el Consell Assessor de Salut Laboral i s'ha celebrat l'edició

del Premi Ignasi Fina de Salut Laboral 2012, dedicat a la perspectiva de dona, presidida per l'Alcalde de Barcelona.

Al plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona del 30 de març de 2012 es va aprovar per unanimitat de tots els grups la Declaració Institucional amb motiu del Dia Mundial de la Salut: «Envel·liment saludable: més anys i més salut», que va ser promoguda de forma conjunta per la Delegació de Salut i per la Comissionada de Gent Gran.

En els plans municipals (inclusió, joventut, infància...) s'ha incorporat el tema de la salut a tretze programes i s'ha renovat la col·laboració amb la Xarxa de Biblioteques, per tal d'incorporar accions relacionades amb la salut en la seva programació (xerrades, contacontes...).

6. Barcelona, un referent en serveis de salut, recerca i innovació

Des de la Direcció del Programa de Salut s'ha facilitat i/o donat suport a més de quaranta-dos actes, jornades i congressos relacionats amb les ciències de la salut al llarg de l'any 2012.

També s'ha participat en l'avaluació del Pla de Drogues de Portugal i en la definició de les estratègies d'avenç, conjuntament amb la Direcció del Pla de Drogues de Barcelona.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els principals reptes de la Direcció del Programa de Salut per l'any 2013 són:

- Desplegament del Programa Districte Saludable.
- Finalització i aprovació del nou Pla de Drogues 2013-2016, seguint una metodologia participativa i incorporant la transversalitat amb diferents polítiques sectorials.

- Programa Pilot de l'Abordatge Integral de l'Envel·liment Actiu i Saludable a alguns barris de la ciutat.
- Desplegament del programa: «Ajuntament, promotor de la salut».

Pilar Solanes Salses

Directora del Programa de Salut

2.3.5.

Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida

MISSIÓ

L'Ajuntament de Barcelona entén la gestió del temps com un dret de ciutadania, i per aquest motiu, la Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida té com a missió promoure canvis en l'organització social que satisfacin les necessitats de la gestió de la vida quotidiana i donar solucions que millorin la qualitat de vida i defineixin Barcelona com una ciutat socialment innovadora.

ENTORN

L'any 2010, el Consell d'Europa va aprovar la **Resolució 313/2010** i la **Recomanació 295/2010**, vinculades a les polítiques locals del temps. En aquesta Recomanació adreçada al Comitè de Ministres, el Consell d'Europa convidava els Estats membres a impulsar diverses actuacions vinculades a les polítiques d'usos del temps. Finalment, el Congrés va demanar al Comitè de Ministres del Consell d'Europa que considerés el **temps com un dret** i que convidés els organismes pertinents del Consell, especialment aquells que tracten sobre la igualtat de gènere i la cohesió social, a encarar polítiques de temps de forma explícita i a incorporar la gestió del temps a les seves activitats, juntament amb els conceptes de benestar i qualitat de vida temporal.

L'Ajuntament de Barcelona, des de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, treballa des del primer moment de l'aprovació de la resolució per ampliar i promocionar canvis en l'organització social per tal que la ciutadania millori la seva qualitat de vida.

RECURSOS

Pel que fa als recursos econòmics, la Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida ha disposat d'un pressupost d'un total de 464.546,36 €. El seu desglossament apareix a la taula 54.

Taula 54. Liquidació del pressupost

Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida, 2012

Capítol	€	%
Personal	243.729,39	52,47
Béns corrents i serveis	176.284,97	37,95
Transferències corrents	44.532,00	9,59
Total	464.546,36	100,00

L'equip humà del Programa de Temps i Qualitat de Vida ha estat format per cinc professionals.

ACTIVITAT

La Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida inclou intervencions en polítiques socialment innovadores ja que són uns serveis pioners en una administració pública local.

Aquests serveis s'ofereixen des de quatre àmbits de treball:

1. L'impuls de programes d'intervenció en la vida quotidiana.
2. La concertació amb agents econòmics i socials de la ciutat amb l'impuls i dinamització de la Xarxa d'Empreses en Nous Usos Socials del temps (NUST).
3. L'impuls d'accions en el temps per la comunitat: els bancs del temps i altres formes de col·laboració amb la comunitat.
4. La sensibilització a través del portal i de l'edició d'estudis de diagnosi així com dels dossiers del temps.

1. Programes d'intervenció en la vida quotidiana

• **Programa Temps de barri, Temps per tu**
El projecte Temps de barri, Temps per tu és un servei per fomentar la conciliació de la vida laboral, familiar i personal de les famílies cuidadores de persones amb discapacitat o dependència, que ofereix el Programa de Temps i Qualitat

de Vida de la Regidoria de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats, i els diversos districtes de la ciutat.

El projecte té tres línies d'actuació en funció dels beneficiaris a qui es dirigeix:

- Temps de barri, Temps per tu per a famílies d'infants amb discapacitat.
- Temps de barri, Temps per tu per a famílies cuidadores de persones amb dependència.
- Temps de barri, Temps per a joves i adults amb discapacitat.

Permet a les famílies cuidadores disposar de temps personal, mentre els infants o joves amb discapacitat o persones amb dependència participen en activitats lúdiques de qualitat i adequades a les seves necessitats, realitzades en equipaments públics del territori.

El projecte ofereix:

- Activitats per a infants amb discapacitat de 4 a 18 anys els dissabtes, cada quinze dies, durant 3 hores.
- Activitats per a persones amb dependència els dissabtes setmanalment o dies d'entre setmana durant 3 hores.
- Activitats per a joves i/o adults amb discapacitat, els dissabtes, cada quinze dies, durant 3-4 hores.

El desplegament d'aquests projectes es va iniciar amb les famílies amb diversitat funcional en vuit districtes de Barcelona i posteriorment, amb les famílies cuidadores en dos districtes. També s'ha fet la prova pilot de joves i adults amb discapacitat als districtes d'Horta-Guinardó i de Gràcia.

El mes de juny es va fer una enquesta de satisfacció de les dues primeres línies de treball, les més consolidades en el temps. El 94,5% de les famílies usuàries del servei amb infants amb discapacitat i el 100% de les famílies cuidadores de persones amb dependència van considerar que el servei els havia aportat beneficis i pràcticament la totalitat van considerar que havien millorat la conciliació del seu temps familiar.

• De Deuauna

Aquest és un programa d'intervenció per a joves en el seu temps lliure desocupat, amb edats compreses entre els 16 i els 24 anys i en risc d'exclusió social, amb l'objectiu d'oferir un espai estable de formació i creixement personal que permeti una reflexió i aprenentatge sobre les capacitats, les habilitats, els interessos i les aptituds d'un mateix, ajudant-lo a superar les seves limitacions i afavorint la implicació dels joves desocupats en el seu itinerari formatiu i/o laboral.

El novembre del 2012 s'ha iniciat un projecte pilot amb trenta places a l'Espai Jove Les Basses adreçat als joves del districte de Nou Barris que en aquests moments estan desconnectats del sis-

Taula 55. Programa Temps de barri, Temps per tu
Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida, 2012

Famílies amb infants amb discapacitat	
Famílies ateses	64
Cobertura trimestral	71%
Assistència dels participants	70%
Serveis oberts	13
Districtes amb servei	8
Hores ofertes d'activitat	530
Famílies cuidadores de persones amb dependència	
Famílies ateses	9
Cobertura trimestral	90%
Assistència dels participants	85%
Serveis oberts	2
Districtes amb servei	2
Hores ofertes d'activitat	270
Joves i adults amb diversitat funcional	
Serveis oberts	4
Serveis en períodes de vacances (estiu i Nadal)	2
Participants	25
Serveis de cap de setmana (curs escolar)	2
Participants	20

tema educatiu, no han finalitzat la seva etapa formativa i encara no s'han pogut incorporar al món laboral.

Els agents participants han estat l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports (Programa de Temps i Qualitat de Vida i Programa de Joves), el Districte de Nou Barris (Direcció de Serveis a les Persones i l'Espai Jove Les Basses), a més dels Serveis Socials i del Consorci d'Educació en coordinació amb els serveis de Barcelona Activa.

2. La concertació amb agents econòmics i socials

• Xarxa d'Empreses NUST

La Xarxa NUST (Nous Usos Socials del Temps) és una iniciativa impulsada conjuntament per l'Ajuntament de Barcelona i empreses compromeses amb la tasca de facilitar una millor gestió del temps i la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

Pertanyer a la Xarxa NUST vol dir compartir coneixements i impulsar mesures per incrementar la satisfacció, motivació i qualitat de vida dels treballadors i treballadores, alhora que s'aconsegueixen beneficis per a l'empresa.

S'ha realitzat una Jornada de Reconeixement a les Empreses de la Xarxa NUST. A més s'han fet tres tallers temàtics: un sobre la Flexibilitat Horària i les Bosses d'Hores, un altre sobre l'Aplicació de Mesures de Temps i Conciliació i el tercer sobre la Gestió de Torns a les Empreses.

El nombre d'empreses que formen part de la xarxa és de setanta-cinc i l'any 2012 hi ha hagut quatre noves incorporacions.

• Edició del I Premi Barcelona Empresa Innovadora en Conciliació i Temps

El Premi Barcelona Empresa Innovadora en Mesures de Temps i Conciliació pretén reconèixer les bones pràctiques de les empreses que afavoreixen la

gestió del temps i la conciliació de les persones que treballen en la seva organització.

L'any 2012 es van presentar dotze propostes en les dues modalitats del premi: empreses amb menys de cinquanta treballadors i treballadores i empreses de més de cinquanta.

• Xarxa de Ciutats Europees en Usos del Temps

La Xarxa Europea de Ciutats del Temps té com a objectiu treballar i intercanviar experiències, estratègies i processos en l'aplicació de mesures i polítiques del temps. Els entorns urbans estan experimentant canvis que afecten les seves poblacions i un dels més importants és la diversificació dels horaris laborals, que comporta també modificacions en els serveis.

Formen part de la xarxa trenta-cinc governs locals i regionals de França, Itàlia i Espanya. Barcelona forma part del Grup Motor. Aquest grup és membre dels grups de treball següents:

- Serveis Públics, liderat per la ciutat de Torí.
- Avaluació: liderat per Tempo Territoriale.
- Igualtat d'oportunitats, liderat per la regió de la Toscana.

La secretaria tècnica es coordina des de la Diputació de Barcelona.

3. Programes de temps per / amb la comunitat

• Bancs del Temps

Són una iniciativa comunitària d'intercanvi de temps, habilitats, serveis i ajuda de forma gratuïta entre els veïns i veïnes del barri. El Banc del Temps fomenta la confiança, l'amistat, la solidaritat i el coneixement entre persones que viuen en el mateix barri.

El Banc del Temps és un projecte promogut per la Direcció del Programa de

Taula 56. Bancs del Temps
Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida, 2012

Districte	Bancs del Temps	Persones inscrites
Ciutat Vella	Banc del Temps El Raval	180
	Banc del Temps Barceloneta	86
Eixample	Banc del Temps Sagrada Família	126
	Banc del Temps Dreta Eixample i El Fort Pienc	5
Les Corts	Banc solidari Serveis Gratuïts Riera Blanca ¹	–
Sarrià – Sant Gervasi	Banc del Temps Sarrià	84
Gràcia	Banc del Temps Gràcia	476
Horta-Guinardó	Banc del Temps Can Baró	53
	Banc del Temps El Carmel	7
Nou Barris	Intercanvi Xarxa Coneixements Roquetes ¹	–
Sant Andreu	Banc del Temps Bon Pastor	206
	Banc del Temps Trinitat Vella	75
Sant Martí	Banc del Temps Sant Martí – Clot	236
	Banc del Temps El Poblenou	27
	Banc del Temps La Verneda ²	–
Total		1.561

1. No pertany a la xarxa de Bancs del Temps coordinats per Salut i Família. Sense dades de persones inscrites
2. Inici de l'activitat el desembre del 2012.

80

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

Temps i Qualitat de Vida, conjuntament amb els districtes de la ciutat i l'Associació Salut i Família, mitjançant conveni de col·laboració, i amb la implicació de diverses entitats veïnals i agents socials de cada territori. Actualment existeixen dotze Bancs del Temps en funcionament a set districtes de la ciutat.

4. Sensibilització

La sensibilització té un paper protagonista per tal de donar a conèixer i implicar a la ciutadania en aquest Programa.

• Web: Portal Usos del Temps (bcn.cat/usosdeltemps)

S'ha estructurat en dues àrees:

• **Usos del temps:** mostra els projectes que el Programa i altres departaments de l'Ajuntament desenvolupen relacio-

nats amb l'ús del temps i que volen incidir en la vida diària de les persones.

• **Laboratori del Temps (LabTemps):** és un banc de recursos amb documents, enllaços i notícies elaborats per institucions d'àmbit nacional i internacional, que aporten informació sobre l'evolució de les polítiques del temps i sobre la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

• Dossiers del Temps

La col·lecció Dossiers del Temps pretén incitar el debat sobre les diferents dimensions del temps i divulgar els nous conceptes sobre el temps. Tracten d'àmbits transversals que afecten els usos del temps de la ciutadania.

El darrer exemplar, publicat al juliol de 2012, tracta el tema Joventut i temps, cap a una política utilitarista, i l'autor n'és Fabián Mohedano. La presentació es preveu que es farà a mitjan 2013.

El darrer trimestre del 2012 es van iniciar els treballs de redacció de tres nous dossiers amb els títols provisionals de *Temps i gent gran*, *Temps i infància* i *Espai urbà i nouvinguts*.

Taula 57. Web

Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida, 2012

	2011	2012	% d'increment
Visites	51.288	51.895	1,18
Visitants	12.065	16.852	39,68
Mitjana de visites per visitant	4,25	3,08	-27,53
Pàgines visualitzades	188.590	175.600	-6,86

ACTUACIONS I ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

Pacte del Temps

El Pacte del Temps és una mesura que vol aconseguir un acord social per avançar cap a una ciutat més conciliadora, una ciutat que impulsa la participació, la complicitat de la societat per millorar la vida quotidiana.

L'any 2012 s'ha donat impuls al Pacte del Temps amb la Creació del Grup Motor, presidit per la Regidora de Família, Infància, Usos del Temps i Discapacitats i amb representants de l'Ajuntament de Barcelona com Participació Ciutadana, Recursos Humans i Promoció Econòmica, a més de representants de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, com Participació Social, Planificació i Processos de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports (QVIE) i Programa de Temps i Qualitat de Vida.

S'ha presentat el Procés a la Comissió de Govern (octubre del 2012) i s'ha fet la presentació del Pacte al Consell de la Gent Gran i a la taula de treball amb representants de les entitats del Consell. A més s'ha iniciat la preparació de les taules de treball amb les xarxes d'empreses impulsades des de l'Ajuntament: NUST i Xarxa d'Empreses d'Inserció Social i el Charter de la Diversitat i s'ha fet una revisió i una adaptació del document en lectura fàcil per al Consell i les taules de treball.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Mesura de govern Projecte Temps de barri, Temps per tu

- Preparació i presentació de la Mesura de Govern del projecte Temps de barri, Temps per tu amb l'objectiu d'impulsar projectes que recolzin les famílies que tenen cura d'infants i joves amb discapacitat i/o persones amb dependència i, al mateix temps, col·laborar en la gestió autònoma del temps personal en un entorn inclusiu per als joves i els adults amb diversitat funcional, a tots els districtes de la ciutat.

Pacte del Temps

- Publicació del web: bcn.cat/pactedeltemps, com a espai de participació per a recollir les aportacions de les entitats i de la ciutadania.
- Presentació als plenaries i/o permanents dels Consells, i sessió de treball amb les entitats:
 - Benestar Social.
 - Dona.
 - Consell de Ciutat.
 - Consell d'Associacions de Barcelona.
- Taules de treball amb el sector econòmic i d'empresa.
- Taula de treball Vida Quotidiana:
 - Acció comunitària: bancs del temps, plans comunitaris...
 - Oci i lleure: activitats extraescolars, esportives, intergeneracionals.
 - Mobilitat.
- Presentació de l'Informe al plenari, al mes de maig del 2013.
- Presentació pública del pacte i les adhesions de les entitats: desembre de 2013.

Montserrat Calvo Vallverdú

Directora de Temps i Qualitat de vida

Taula 58. Indicadors de producció dels serveis
Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida, 2012

	2011	2012	% d'increment
Programa Temps de barri, Temps per tu¹ (famílies amb infants amb diversitat funcional)			
Famílies ateses	-	64	-
Serveis oberts	-	13	-
Districtes amb servei	-	8	-
Programa Temps de barri, Temps per tu¹ famílies cuidadores de persones amb dependència)			
Famílies ateses	-	9	-
Serveis oberts	-	2	-
Districtes amb servei	-	2	-
Programa Temps de barri, Temps per tu¹ (joves i adults amb diversitat funcional)			
Servei en període de vacances (Estiu i Nadal)	-	2	-
Participants	-	25	-
Serveis de cap de setmana (curs escolar)	-	2	-
Participants	-	20	-
Xarxa d'empreses NUST			
Empreses a la Xarxa NUST	71	75	5,63
Noves empreses incorporades	17	4	-76,47
Jornades de treball organitzades	4	4	0,00
Bancs del Temps			
Bancs del Temps en funcionament ²	9	12	33,33

1. El programa Temps de barri, Temps per tu s'inicia com a experiència pilot durant el darrer trimestre del 2011 en un districte. L'any 2012 és quan s'ha desenvolupat.

2. Bancs del Temps coordinats per Salut i Família. No hi comptabilitzem el Banc del Temps de la Verneda, que va iniciar l'activitat el desembre del 2012.

2.4. DIRECCIÓ DE RECURSOS I SERVEIS GENERALS

MISSIÓ

La Direcció de Recursos i Serveis Generals té com a missió proposar, executar i difondre les estratègies de gestió dels recursos humans, econòmics i d'infraestructures de la Gerència de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports per tal de facilitar la màxima eficiència en l'execució de les seves polítiques.

ENTORN

Durant l'exercici 2012, s'ha consolidat el procés de fusió de les dues anteriors gerències d'Acció Social i Ciutadania i d'Educació, Cultura i Benestar, fruit del nou organigrama municipal, i s'han adaptat de manera definitiva tots els departaments de tecnoestructura que donen suport a l'organització de l'Àrea (entre ells els serveis administratius, jurídics, de recursos humans i materials, així com els serveis generals). Aquest procés ha suposat un redimensionament dels recursos a partir de les necessitats de la nova organització.

Funcions

Per dur a terme la seva missió, la Direcció realitza les funcions següents:

- Disseny de les línies estratègiques en l'àmbit de la gestió de recursos humans, econòmics, jurídics, materials i d'infraestructures de la Gerència de l'Àrea.
- Direcció de la planificació, l'organització i la prestació dels serveis trans-

versals (de suport) a la Gerència de l'Àrea: Administració, Personal, Serveis Jurídics, Infraestructures i Serveis Tècnics.

- Implementació dels procediments adequats per garantir una gestió econòmica-pessupostària i de contractació, convenis i subvencions eficient i ajustada a dret, així com assegurar la bona coordinació amb els altres departaments i direccions de programa.
- Assistència a la Gerència en tots aquells aspectes de la seva competència.
- Propostes al gerent del sector sobre l'adopció d'acords en les matèries pròpies de les seves competències.
- Representació en nom del gerent del sector, per delegació d'aquest, en les actuacions pròpies de les seves competències.

La Direcció de Recursos i Serveis Generals consta de tres departaments:

- Departament d'Administració i Personal.
- Departament de Serveis Jurídics.
- Departament d'Infraestructures i Equipaments.

Jordi Ribas i Vilanova

Director de Recursos i Serveis Generals

2.4.1.

Departament d'Administració i Personal

MISSIÓ

El Departament d'Administració i Personal té com a missió donar suport a la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i a les diverses direccions i departaments que en depenen, en matèries econòmiques, pressupostàries i de recursos humans, i impulsar la tramitació dels expedients de contingut econòmic, tant d'ingressos com de despeses, i en matèria de recursos humans.

ENTORN

Les qüestions d'entorn que han influït més en la gestió del Departament d'Administració i Personal han estat, entre d'altres:

- Les modificacions legals en matèria de comptabilitat pública i pressupostària.
- Els canvis derivats del nou Organigrama municipal i la seva implantació.
- L'acumulació de tramitació d'expedients en l'últim trimestre de l'any arran de la finalització d'un gran nombre dels contractes oberts i la gestió de nous convenis amb entitats sense ànim de lucre per a projectes de caire social com a conseqüència de la situació econòmica actual.

RECURSOS

En relació amb els recursos econòmics, el Departament d'Administració i Personal ha disposat de 1.385.072,86 €. D'altra banda, en el Departament d'Administra-

ció i Personal hi han treballat vint-i-dues persones.

ACTIVITAT

De les activitats del Departament d'Administració i Personal, en destaquem les següents:

- La contractació electrònica (e-Contractes).
- Les justificacions dels convenis d'ingressos.
- La gestió dels expedients de la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.
- La gestió i el seguiment dels ingressos ICASS en concepte de subvencions a persones usuàries de residències i centres de dia.
- La tramitació de les quotes de persones usuàries de centres residencials i de centres de dia, i la tramitació d'altres preus públics de nova creació durant l'any 2012.
- La conciliació i el seguiment administratiu dels habitatges amb serveis amb el Patronat Municipal de l'Habitatge.
- La tramitació de tot tipus d'expedients en matèria de recursos humans dins les competències delegades en la Gerència de l'Àrea.
- La justificació del Conveni marc Ajuntament-Generalitat en matèria d'acció social.

Taula 59. Liquidació del pressupost
Departament d'Administració i Personal, 2012

Capítol	€	%
Personal	920.897,88	66,49
Béns corrents i serveis	338.423,57	24,43
Transferències corrents	4.000,00	0,29
Inversions	121.751,41	8,79
Total	1.385.072,86	100,00

ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

Durant aquest exercici destaquen els esdeveniments següents:

- La revisió de l'estructura pressupostària dels programes i subprogrames, en la part que pertoca a la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, per adaptar-se a la nova classificació.
- La reordenació i assignació de les tasques que corresponen al personal adscrit al Departament d'Administració i Personal.
- La implantació de l'aplicatiu informàtic e-facturació per a la tramitació de factures des del mes d'abril del 2012. Aquest ha suposat una major agilitat en els processos interns de la mateixa Administració i alhora ha escurçat els terminis de pagament per als proveïdors.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

El Departament d'Administració i Personal es proposa els reptes següents per al proper exercici:

- Donar suport al Model de Serveis Socials implantat dins de l'actual marc de restriccions pressupostàries.
- Aprovació del Sistema d'Ordenació Municipal (SOM) i implantació durant l'any 2013 a tot el personal funcionari, laboral i eventual de la Gerència.
- Pròrroga del Pressupost Municipal 2012 per a l'any 2013, per primer cop en la història de l'Ajuntament des de la instauració de la democràcia a l'Estat espanyol.

María Nieves Arranz Gallego

Cap del Departament d'Administració i Personal

85

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

Taula 60. Indicadors d'activitat
Departament d'Administració i Personal, 2012

	2011	2012	% d'increment
Administració			
Expedients tramitats	2.735	1.959	-28,37
Factures gestionades / pagaments	7.642	5.428	-28,97
Bestretes / ADOPJ	1.581	958	-39,41
Minitransferències	1.112	1.082	-2,70
Modificacions de crèdit	294	224	-23,81
Personal			
Total personal	330	222	-32,73
Contractes d'interinitat (desembre)	73	59	-19,18
Jubilacions	11	8	-27,27

Nota: Les dades del 2011 són un valor agregat fruit de la fusió de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania i l'Àrea d'Educació, Cultura i Benestar.

2.4.2.

Departament de Serveis Jurídics

MISSIÓ

La missió del Departament de Serveis Jurídics és donar suport i assessorament jurídic als òrgans de govern, consultius, directius i operatius de la Gerència en els diferents vessants de la seva actuació, la tramitació d'expedients, i altres tasques expressament delegades per la Secretaria General de la Corporació.

La cap del Departament és, a la vegada, la secretària jurídica delegada de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, i un altre tècnic jurídic és el secretari delegat de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) i de l'Institut Municipal per a Persones amb Discapacitat (IMD).

ENTORN

L'any 2012 ha estat el de la consolidació de la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. D'altra banda, la situació econòmica, financera i social afecta el benestar social i la qualitat de vida de les persones produint un increment considerable del nombre d'expedients a tramitar i gestionar pel Departament de Serveis Jurídics. A més, ha estat necessari potenciar la capacitat de resposta a les situacions d'urgència de persones i famílies generades per l'impacte de la crisi.

RECURSOS

L'equip del Departament de Serveis Jurídics ha estat format per la cap del Departament, una assessora jurídica, un tècnic superior en Dret i dos integrants de l'equip administratiu i de gestió d'expedients de contractació, convenis i subvencions.

L'any 2012 ha disminuït el nombre d'integrants per baixes i jubilacions.

Els recursos econòmics corresponents a aquest departament han estat 367.389,00 €, tots corresponents al capítol de personal.

ACTIVITATS

L'any 2012, el Departament de Serveis Jurídics ha tramitat, entre altres, vint-i-nou expedients oberts, vint-i-set expedients negociats i cent vuitanta-dos convenis.

Cal remarcar que l'any 2012 s'ha fet també la tramitació de tots els projectes següents:

- La creació d'un fons de dos milions d'euros per fer front a contingències socials.
- La creació i ampliació de nous equipaments: set nous habitatges d'inclusió i cent vuitanta-cinc nous habitatges amb serveis per a la gent gran en tres nous equipaments.
- La creació d'un centre d'allotjament temporal familiar per a famílies vulnerables que travessin situacions d'urgència social, per pèrdua d'habitatge.
- L'atorgament de pisos de protecció oficial, des del Patronat de l'Habitatge, per a la inclusió de persones vulnerables i dones.
- El conveni amb Càritas per millorar l'atenció a les famílies amb problemes en l'àmbit de l'habitatge.
- La tramitació del contracte de teleassistència a causa de la finalització, el 31 de desembre de 2012, del Conveni marc amb l'Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO) i la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP), adjudicat per import de 20.075.000,00 €, IVA inclòs, per als exercicis 2013 i 2014.

També cal esmentar que en els contractes tramitats durant l'any 2012 s'ha iniciat la contractació responsable i l'aplicació de clàusules socials.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Per al proper any tenim la previsió de participar en l'elaboració dels models i circuits de convenis, i en la implantació de clàusules socials, i iniciar la coordinació de criteris jurídics entre les diverses secretaries delegades. També s'iniciarà i intensificarà la millora de procediments i circuits interns.

Meritxell Cusí Pérez

Cap del Departament de Serveis Jurídics

87

**Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports**

**Informe de gestió
2012**

Direcció Executiva
de Qualitat de Vida
i Igualtat

2.4.3.

Departament d'Infraestructures i Equipaments

MISSIÓ

La missió del Departament d'Infraestructures i Equipaments és proposar, gestionar i executar els recursos assignats de la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, per tal d'efectuar les obres i tasques de manteniment i logística dels equipaments adscrits, i per planificar, desenvolupar i executar altres projectes que li siguin encomanats.

ENTORN

Actualment el Departament d'Infraestructures Equipaments és responsable de 222 edificis i equipaments. Dins d'un marc de contenció pressupostària, el manteniment i la millora del patrimoni existent esdevé una peça clau de la gestió global dels serveis.

RECURSOS

Pel que fa als recursos humans, el Departament d'Infraestructures i Equipaments disposa de set persones.

El pressupost liquidat pel Departament es detalla a la taula 61:

ACTIVITAT

L'any 2012 ha estat marcat per l'execució de les actuacions següents:

- Finalització de les obres del nou Centre de Serveis Socials de Sant Gervasi.

- Execució de les obres per a la reforma integral del Centre de Serveis Socials del Gòtic i del Centre de Serveis Socials i Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència de Roquetes – Trinitat Nova – Canyelles.

- Execució de les obres de reforma i adaptació de vint-i-quatre nous apartaments per a la Gent Gran «Pau Casals».

- Inici de les obres del nou Centre de Serveis Socials de Poble Sec al carrer Roser, 15.

- Recerca d'un nou edifici per a la ubicació de l'Equip d'Atenció a la Dona i el Servei d'Atenció a Nenes i Nens (EAD-SAN) i la redacció del Projecte Executiu i inici de les obres d'adequació.

- Recerca de nous locals per a la ubicació definitiva dels equipaments i la consegüent redacció del projecte executiu de:

- Nou Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB).

- Centre de Serveis Socials de Sant Martí – La Verneda.

- Centre de Serveis Socials i Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència de Casc Antic.

- Equip Interdisciplinari de Primera Infància del Casc Antic (EIPi), al carrer Reina Amàlia.

Taula 61. Liquidació del pressupost
Departament d'Infraestructures i Equipaments, 2012

Capítol	€	%
Personal	350.031,14	5,02
Béns corrents i serveis	4.515.445,14	64,74
Transferències corrents	121.104,05	1,74
Inversions	1.987.775,61	28,50
Total	6.974.355,94	100,00

- Inici de l'execució de la primera fase de la reforma del Centre per a la Rehabilitació de Drogodependents de Can Puig.

- Adaptació i equipament de:

- Nou Centre d'Allotjament Temporal Familiar amb capacitat per acollir vint-i-cinc famílies al carrer Navas de Tolosa, 312.

- Tres nous centres d'Àpats en Companyia per a Gent Gran:

- Al Districte de Gràcia, al carrer Aldea.

- Al Districte de Sant Andreu, al carrer Gran de Sant Andreu.

- Al Districte de Sant Martí, al carrer Concili de Trento.

- Habilitació d'espais per al desplegament de l'Operació Fred per un total de cent trenta-quatre places:

- Carrer de les Acàcies, amb setanta-quatre places.

- Carrer Cardenal Casañas, amb seixanta places.

- Obres per a la posada en marxa de la nova zona d'acampada i de seguretat per al tancament provisional de la Masia de Can Girona.

- Manteniment incidental i preventiu a cent vuitanta-cinc edificis i locals.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Pel que fa a les perspectives d'actuacions per a l'exercici 2013, cal destacar:

- Finalitzar les obres de rehabilitació i equipaments de:

- CSS de Poble Sec, al carrer Roser, 15.

- Obres de la primera fase de la refor-

ma del Centre per a la Rehabilitació de Drogodependents de Can Puig.

- Iniciar noves obres d'equipaments:

- CSS Sant Martí – La Verneda.

- CSS – EAIA Casc Antic.

- Centre d'Urgències i Emergències Socials Barcelona (CUESB).

- EIPI Ciutat Vella.

- CSS Vall d'Hebron.

- Centre d'Allotjament Temporal al carrer Londres – Villarroel.

- Equipament per a joves La Sedeta.

- Altres actuacions:

- Rehabilitació i adequació dels CSS Carmel.

- Recerca d'habitatge social de compra o lloguer.

- Adaptació i equipament de nous pisos d'inclusió.

- Nou Centre Integral per a Persones Vulnerables.

- Recerca i adaptació d'un local per al Centre Obert d'Infants Nou Barris.

- Adaptació d'espais per a l'Operació Fred.

- Rehabilitació de deu apartaments per a la gent gran a l'edifici Pau Casals.

- Rehabilitació d'oficines, supressió de barreres arquitectòniques i instal·lació d'escala d'emergència a Can Puig.

Agustí Sanahuja i Castells

Cap de projectes d'Infraestructures i Equipaments

**3.
DIRECCIÓ
DE SERVEIS
D'ESTRATÈGIA
I INNOVACIÓ**

La Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació té la missió essencial d'aportar visió a la tasca executiva i d'intervenció que es desenvolupa des de les grans unitats operatives de l'Àrea: la Direcció Executiva i els tres instituts que la conformen, el de Serveis Socials, el de Persones amb Discapacitat i el d'Esports.

En aquest sentit hem estat un element actiu en les tasques dutes a terme per a la planificació sectorial i horitzontal que ha evolucionat en la presentació, per a la seva aprovació, dels Plans d'Infància, de Família, de Gent Gran i d'Inclusió. Hem aportat coneixement tècnic a l'anàlisi de processos per a la millora dels serveis bàsics de l'Àrea i dels instituts. Hem treballat per proveir eines de treball i informació permanent de l'activitat de l'Àrea als directius i gestors per afavorir el rigor en la gestió dels diferents serveis en el marc de les polítiques acordades per l'equip de govern.

Hem atès, impulsat i preparat l'immens treball de participació que es duu a terme en els diferents òrgans de participació i assessorament de l'Ajuntament en l'Àrea Social. Aquesta és una de les tasques en què la Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació té un paper més crític: esdevenir canal de comunicació entre la societat i el govern municipal. Apropar la iniciativa institucional i de govern a les entitats i palesar la seva posició davant els òrgans polítics i de gestió. En aquest context podem acreditar l'immens dinamisme de la vida associativa social de la nostra ciutat i la riquesa dels seus posicionaments i les seves reflexions, que permeten acotar i reorientar el treball de les diferents unitats operatives de l'Àrea.

S'ha continuat fent el treball de suport als programes de treball bàsics de l'Àrea, i s'ha mantingut la línia ja consolidada de recerca en relació amb la dinàmica i l'evolució social de les persones i els territoris que conformen la ciutat.

Volem destacar l'inici del treball en l'àmbit de la Qualitat, per tal de millorar el treball que es presta des dels diferents serveis mitjançant tercers, com a resultat de concursos o convenis de col·laboració. La millora permanent redundarà en la qualitat dels serveis que prestem a les persones, veritable motor del nostre treball.

Hem treballat activament per a preparar i impulsar el Pla de Formació i per implementar les estratègies per compartir coneixement amb la finalitat de vetllar pel manteniment i la millora del principal actiu en el treball social, que són les persones que formen l'Àrea. I hem donat suport al treball de difusió i presentació pública de la tasca que es fa en el dia a dia.

En definitiva hem estat ocupats, en la part en ombra de l'Àrea, per fer possible el treball que es presta als milers de ciutadans i ciutadanes que reben directament o indirecta els serveis d'atenció a les persones a Barcelona. I ho fem perquè funcioni el dia a dia sense perdre de vista la perspectiva del manteniment d'aquests serveis en el futur.

3.1. DEPARTAMENT DE PLANIFICACIÓ I PROCESSOS

MISSIÓ

El Departament de Planificació i Processos té com a missió donar suport tècnic al conjunt de l'organització de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports per tal de fer viables els processos estratègics de canvi i millora de l'atenció social que s'estan impulsant i que impacten, de forma interrelacionada, tant en l'estructura central com en la territorial dels Serveis Socials Municipals. La seva finalitat és vetllar per la qualitat, la innovació i la millora contínua en el funcionament de l'Àrea.

ENTORN

Podem considerar dos elements claus d'entorn:

- **L'impacte de la crisi socioeconòmica** que afecta les necessitats socials de les persones i famílies que s'atenen des de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. D'una banda s'ha continuat realitzant la protocolarització tècnica i les millores en la qualitat dels serveis i, de l'altra, s'han dissenyat mesures i projectes encaminats a pal·liar els efectes greus de la crisi. També ens hem centrat en la recerca de projectes innovadors i preventius per abordar noves situacions de nous perfils familiars a mitjà termini.

- **El nou context organitzatiu** de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports ha comportat que el Departament de Planificació i Processos, que estava emmarcat dins dels Serveis Socials, passi a formar part de la Direcció d'Estratègia i Innovació, que té responsabilitat sobre tot l'organigrama de la Gerència. A més, l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) ha anat assumint funcions pròpies de suport tècnic, formació i gestió de pràctiques del seu personal, que el Departament de Planificació i Processos ha deixat de fer.

RECURSOS

El pressupost executat del Departament de Planificació i Processos es detalla a la taula 62:

Taula 62. Liquidació del pressupost
Departament de Planificació i Processos, 2012

Capítol	€	%
Personal	269.506,22	58,35
Béns corrents i serveis	183.398,81	39,71
Transferències corrents	8.939,00	1,94
Total	461.844,03	100,00

Fins al mes de maig, el Departament de Planificació i Processos ha disposat de quatre tècnics. A partir d'aquest mes el Departament ha funcionat amb dos tècnics.

ACTIVITAT

Durant l'any 2012, el Departament de Planificació i Processos ha concretat la seva activitat en tres grans àrees de treball:

1. Anàlisi i desenvolupament tècnic.
2. Gestió del coneixement i desenvolupament professional.
3. Planificació estratègica.

1. Anàlisi i desenvolupament tècnic

Aquesta àrea de treball consisteix en:

- Prestar suport tècnic i metodològic per elaborar models i projectes d'actuació per abordar les necessitats socials.
- Realitzar anàlisis i propostes de millora dels processos de treball.
- Desenvolupar projectes, protocols i procediments, i donar suport per a la seva implantació.

Dins d'aquesta àrea, l'any 2012 destaquen els projectes següents:

• **Atenció Grupal als Serveis Socials Bàsics (SSB).**

És un projecte per definir les tipologies i el disseny tècnic dels projectes grupals dels Serveis Socials Bàsics segons els itineraris d'atenció i els perfils socials o les problemàtiques.

El 2012 s'ha fet el disseny del projecte de treball (procés tècnic participatiu) i el primer buidat de dades dels projectes grupals. Tot aquest projecte s'ha realitzat en col·laboració amb el món acadèmic. Per al 2013 està previst el desplegament del projecte i la seva presentació.

• **Dispositiu d'Atenció Telefònica Centralitzat (DATC), protocols d'atenció i grup de millora contínua.**

Aquest és un projecte de monitorització i millora contínua del servei que ofereix el DATC. Es fa una revisió permanent dels protocols i processos del servei, una anàlisi i identificació dels requeriments per a la millora i innovació contínua del servei, l'ampliació de funcions del mateix i la dinamització del Grup de Millora Contínua.

El 2012 s'han creat cinc nous protocols i se n'han actualitzat i modificat deu més. Pel que fa als grups de millora contínua, s'han fet dues sessions de grup, s'han implantat set millores i s'ha articulat la posada en marxa de totes les millores acordades.

• **Anàlisi del temps d'espera per primera visita als Centres de Serveis Socials (CSS) i detecció d'àrees de millora.**

S'han analitzat les variables clau que expliquen el temps d'espera per una primera visita als Centres de Serveis Socials i s'han identificat les àrees de millora per fer propostes que permetin reduir aquest temps.

El 2012 es va presentar un informe final en què es proposaven quinze millores, tres de les quals ja es van començar a aplicar. També es va dissenyar i posar en marxa el sistema automatitzat de monitorització del temps d'espera als Centres de Serveis Socials.

• **Suport en la millora del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD).**

És un projecte que vol donar suport i millorar els processos vinculats al Servei d'Atenció Domiciliària. El projecte s'ha realitzat en dues fases:

- Fase 1: revisió dels documents d'informació i sol·licitud del servei i unificació de criteris de seguiment dels processos i d'avaluació de l'impacte del servei.
- Fase 2: revisió del plec de clàusules tècniques i elaboració de criteris de valoració subjectius de les ofertes que es puguin presentar.

El 2012 s'ha elaborat un nou pacte de prestació del servei que queda recollit en el document «Condicions generals del servei». També s'ha acordat un seguit de protocols per homogeneïtzar la prestació del servei: actuació quan la persona usuària no obre la porta, gestió de petites compres, gestions econòmiques, cessió de claus.

Finalment, també s'han establert els criteris d'accés a la modalitat SAD preventiu i els criteris de redacció de les clàusules tècniques del Plec de condicions del SAD.

• **Suport en la definició dels evolutius del Sistema Informàtic d'Atenció Social (SIAS).**

S'ha revisat la proposta d'evolutius per incorporar al SIAS durant el proper any 2013 i s'ha elaborat una proposta per incorporar l'expedient familiar a SIAS.

- **Millora organitzativa per reduir el temps d'espera i millorar l'eficiència en l'elaboració dels Programes Individuals d'Atenció (PIA).**

S'està elaborant el projecte que recull l'anàlisi i les propostes per millorar l'eficiència del sistema i el model organitzatiu en l'elaboració dels Programes Individuals d'Atenció dins del marc de la Llei de dependència.

2. Gestió del coneixement i desenvolupament professional

Dins d'aquesta àrea de treball es realitzen les activitats següents:

- Gestió del coneixement, promovent projectes com el Banc d'Experiències i Bones Pràctiques i els grups de millora.
- Formació i desenvolupament professional de l'Àrea.
- Actualització i manteniment del catàleg, gestor documental i web, realitzant la funció de curador de contingut.
- Col·laboració amb les universitats, els col·legis professionals i altres fòrums acadèmics i professionals.

Les actuacions més destacades del 2012 han estat:

- **Catàleg de serveis de l'AQVIE.**

El Catàleg de serveis de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports conforma els diferents serveis, prestacions i tràmits als quals pot accedir directament la ciutadania. Aquest document requereix una actualització permanent per facilitar una informació unificada i actualitzada, disponible a través dels diferents canals de difusió: consulta telefònica al 010, Oficines d'Atenció a la Ciutadania, Unitats administratives dels CSS.

Durant l'any 2012 es va plantejar com a objectiu prioritari l'actualització de les noves fitxes relacionades amb les noves competències del mandat corresponents al període 2011-2015. Això s'ha traduït en un document amb el compen-

di de totes les fitxes i els enllaços actualitzats i se n'ha fet difusió a través del web de serveis socials.

- **Dinamització del Portal del Professional.**

Aquest projecte té com a finalitat garantir la qualitat (vigència, rigor, sistemàtica, terminis, etc.) dels continguts del Portal del Professional i, a la vegada, transformar aquesta eina tecnològica en una eina generadora de coneixement.

L'any 2012 es va elaborar el document *Guia orientadora sobre el tractament dels continguts del Portal del Professional* (juliol 2012), així com un document amb els resultats del procés d'avaluació i les propostes de millora del Portal.

- **El web de Serveis Socials.**

A través d'aquest projecte es pretén facilitar i donar a conèixer, d'una manera propera a la ciutadania, la informació necessària i d'interès en matèria dels serveis socials que ofereix l'Ajuntament de Barcelona. Això requereix en tot moment una selecció de notícies, materials divulgatius, així com una vigència permanent pel que fa al Catàleg de serveis.

- **Banc d'Experiències i Bones Pràctiques.**

El projecte consisteix a identificar, valoritzar i donar a conèixer l'experiència del treball diari dels professionals a la resta de l'organització per a compartirla i aprofitar-la, cosa que afavorirà una transmissió de coneixement i alhora facilitarà la millora contínua.

Es tracta, per tant, de valoritzar el capital humà, l'expertesa i el saber acumulat dels professionals de l'Àrea.

Es pretén potenciar la participació activa i fer circular el coneixement de la nostra organització promovent la difusió i l'intercanvi d'experiències provades, validades, que funcionen i ens ajuden a resoldre dificultats d'una manera més eficaç i eficient.

• **Formació i desenvolupament professional.**

Durant el 2012 s'ha planificat la formació transversal de l'AQVIE amb l'objectiu de millorar la qualitat tècnica, les habilitats i les competències dels professionals de l'Àrea. El resultat ha estat un programa d'accions formatives:

- 7 accions formatives/9 edicions
- 73 hores de formació
- 122 participants
- 17.915 € invertits
- 5 accions prestades per formadors externs i 2 amb formadors interns

• **Pràctiques de professionals i relacions amb universitats.**

Durant tot l'any 2012 s'ha deixat de gestionar les pràctiques que fan els alumnes d'algunes universitats als Serveis Socials Bàsics Territorialitzats, i que han passat a dependre directament de l'IMSS.

Tanmateix, s'han fet les gestions necessàries per formalitzar i actualitzar tots els convenis de pràctiques amb els centres universitaris per realitzar pràctiques curriculars als altres departaments de Gestió de l'AQVIE i als Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA). També s'han establert canals de col·laboració amb diverses universitats de cara a futurs projectes i /o recerques.

Taula 63. Accions formatives

Departament de Planificació i Processos, 2012

Curs	Col·lectiu	Edicions	Participants	Hores/curs	Total hores
Noves metodologies i estratègies de participació	Tècnics/ques de la Direcció d'Estratègia i Innovació	1	18	3	3
La innovació social	Tècnics/ques de la Direcció d'Estratègia i Innovació	1	19	2	2
Participació en època de xarxes	Tècnics/ques de la Direcció d'Estratègia i Innovació	1	17	2	2
Comunicació assertiva i màrqueting de serveis	Caps de Departament de la Direcció d'Estratègia i Innovació	1	8	16	16
Autogestió del lloc de treball	Tècnics/ques de la Direcció d'Estratègia i Innovació i Direcció Executiva	1	15	15	15
Xarxes socials i noves tecnologies de la comunicació i la informació	Tècnics/ques de la Direcció d'Estratègia i Innovació i de la Direcció Executiva	1	16	25	25
Social Return on Investment (SROI)	Tècnics/ques de l'AQVIE	3	29	10	30
Total		9	122	73	93

Taula 64. Col·laboració amb universitats

Departament de Planificació i Processos, 2012

Total d'alumnes en pràctiques	7
Becaris i becàries	1
Universitats amb col·laboració	6

3. Planificació estratègica

Aquesta àrea de treball consisteix en l'elaboració, coordinació i prestació de suport metodològic per a la construcció i el seguiment de plans estratègics de ciutat. També es dóna suport tècnic a la planificació institucional per definir les prioritats de mandat.

Els principals projectes duts a terme el 2012 són:

- Balanç del Pla per a la Infància 2006-2010.
- Balanç del Pla per a les Famílies 2007-2010.
- Definició i establiment d'una metodologia per a la construcció dels plans que s'ha estès a tota l'Àrea.
- Coordinació tècnica, articulació, desenvolupament i elaboració del document del Pla per a la Infància 2013-2016.
- Coordinació tècnica, articulació i desenvolupament del Pla de Família 2013-2016.
- Coordinació metodològica i participació tècnica en el Pla per a les Persones Grans 2013-2016.
- Definició d'un sistema d'indicadors per al seguiment i l'avaluació del Pla per a la Infància que pot ser model metodològic per a la resta de plans.
- Establiment i coordinació d'estructures i sistemes de treball transversal i cooperatius, que són imprescindibles per a la planificació estratègica.
- Document final de les línies estratègiques de mandat.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els principals reptes del Departament de Planificació i Processos per al 2013 són:

- Posada en marxa d'un Pla Global de Gestió del Coneixement i els projectes clau que se'n derivin, com ara el Banc d'Experiències i Bones Pràctiques.
- Coordinació del Pla de Formació i Desenvolupament Professional de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Desenvolupament d'un pla concret per a l'AQVIE. Posada en marxa de projectes singulars de desenvolupament professional com ara la Transferència del coneixement adquirit, o un Equip de professionals-formadors interns.
- Finalitzar el Pla de Família 2013-2016 i fer la presentació del document.
- Posada en marxa d'un Pla de Desenvolupament Professional vinculat al Pla Global de Gestió del Coneixement.
- Desenvolupament de les noves funcionalitats (evolutius) del Sistema Informàtic d'Atenció Social (SIAS).
- Desplegament del projecte d'Atenció Grupal dels Serveis Socials Bàsics.
- Elaboració del Reglament i la carta de serveis del SAD.

Carmina Català i Galofré

Cap del Departament de Planificació i Processos

3.2. DEPARTAMENT DE GESTIÓ DE SISTEMES D'INFORMACIÓ

MISSIÓ

El Departament de Gestió de Sistemes d'Informació (GSI) té com a missió l'impuls de les tecnologies de la informació com a eina per millorar l'eficiència i l'eficàcia del conjunt de l'organització de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i de l'Institut Municipal de Serveis Socials. La seva directriu és la generació de coneixement i la incorporació de les noves tecnologies al funcionament dels serveis.

ENTORN

Durant el 2012 les qüestions d'entorn que més han incidit dins d'aquest Departament han estat:

- El seguiment i compliment de la Llei de serveis socials.
- El seguiment i compliment de la Llei de protecció de dades (LOPD) en tots els serveis informatitzats.
- El seguiment i compliment de la Llei de dependència (LAPAD) dins dels processos de gestió de l'aplicació de la dependència.

RECURSOS

L'equip humà del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació està format per sis tècnics, tres homes (50%) i tres dones (50 %).

Quant a recursos econòmics, el detall del pressupost executat l'any 2012 es presenta a la taula 65.

ACTIVITAT

Durant l'any 2012 s'ha continuat organitzant l'activitat sota el paraigües del Pla de Sistemes, que conforma un conjunt d'aplicacions informàtiques que permeten conèixer la realitat dels ciutadans i les ciutadanes que s'adrecen als centres d'atenció social en tots els territoris de la ciutat de Barcelona.

Des dels sistemes d'informació es mesuren les activitats que es fan amb els ciutadans i les ciutadanes tant al nivell individual i familiar com al nivell col·lectiu o grupal. Amb el coneixement d'aquesta realitat i amb la gestió de la informació podem conèixer quines necessitats té la població dins dels territoris, i adequar-hi els diferents recursos existents o crear-ne de nous.

El Departament (GSI) dona suport a l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports (AQVIE) i intervé en les fases de definició, construcció i formació de les aplicacions de gestió, així com el manteniment posterior de les ja implantades. El Departament també s'encarrega de la formació específica del personal i la gestió i el manteniment de les persones usuàries de les aplicacions (gestió de les altes i les baixes dels i les professionals que utilitzen les aplicacions).

En tot el seu funcionament el Departament té en compte el criteri d'interoperabilitat (no demanar a la ciutadania cap document acreditatiu del qual ja disposa qualsevol Administració pública).

L'activitat realitzada des del Departament de Gestió de Sistemes d'informació s'organitza sobre la base de quatre grans àrees:

1. Desenvolupament i implantació de projectes nous.
2. Manteniment de projectes ja existents.
3. Suport al professional amb dues branques:
 - 3.1. Formació.

Taula 65. Liquidació del pressupost
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2012

Capítol	€	%
Personal	253.188,86	9,15
Transferències corrents	2.513.206,00	90,85
Total	2.766.394,86	100,00

- 3.2. Gestió i manteniment de les persones usuàries
- 4. Realització d'informes i consultes de dades.

1. Desenvolupament i implantació de nous projectes

• Aplicació del Sistema d'Informació d'Atenció Social (SIAS).

Aquesta aplicació és on es relacionen la resta d'aplicacions que formen part del Pla de Sistemes. Al llarg del 2012 s'ha desenvolupat la base de dades i s'han dissenyat i posat en marxa tretze noves funcionalitats (anomenades evolutius).

• Aplicació per als menjadors socials.

Permet el registre dels àpats servits i de les persones usuàries dels menjadors socials. Això ha comportat:

- La informatització i la posada en marxa de l'aplicació en tres nous menjadors socials.
- L'accés a tres entitats socials per tramitar les sol·licituds dels menjadors socials. El 2012 han estat setze els menjadors informatitzats amb un volum de gestió de 1.306 places.
- El disseny dels requeriments i/o les necessitats per incorporar el **Servei d'Àpats en Companyia**. Aquest servei disposa de vint-i-dos punts de prescripció.
- El desenvolupament de cinc noves funcionalitats per millorar l'aplicació dels menjadors.

• Aplicació per als ajuts econòmics.

Gestiona tots els ajuts econòmics que es concedeixen en els quaranta Centres de Serveis Socials Bàsics de Barcelona i en els nou serveis de sense sostre. El 2012 s'ha realitzat:

- La implantació de l'aplicació d'ajuts econòmics als trenta-vuit centres que estaven pendents d'incorporar-s'hi.

- La creació del mòdul de gestió **Porta Signatures** dins de l'aplicació d'ajuts per tal que els directors territorials validin els ajuts amb el certificat digital i la signatura electrònica.

• Aplicació per al Servei de Teleassistència.

Permet als professionals de diverses administracions, entitats i serveis sol·licitar, registrar i gestionar les sol·licituds. Actualment hi accedeixen quaranta Centres de Serveis Socials de Barcelona (CSS), seixanta-vuit equipaments de l'Àrea Bàsica de Salut de Barcelona (ABS), nou programes d'Atenció Domiciliària i Equips de Suport (PADES), vint-i-tres habitatges de Serveis per a la Gent Gran, l'Oficina d'Atenció Ciutadana de Sant Miquel (OAC), Mutuam, Càritas, tres hospitals i el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB). En aquesta aplicació s'ha fet:

- El disseny dels requeriments i el desenvolupament del mòdul d'ingressos.
- L'habilitació de l'accés a sis nous centres per poder tramitar les sol·licituds.

• Aplicació del Servei d'Ajuda a Domicili (SAD).

Gestiona tant la prescripció dels serveis pels professionals com els mateixos recursos d'Atenció Personal Domiciliària, de neteja de la llar i del Servei d'Àpats a Domicili i transports. El circuit integrat en l'aplicació està format per tres mòduls principals, relacionats i interdependents: circuit de petició, circuit de facturació, circuit de copagament.

Aquest any 2012 s'ha fet:

- El disseny d'un nou model de gestió comptable.
- El disseny del projecte Emprems, actualment en fase de proves, que té com a objectiu millorar la gestió del pressupost i detectar i localitzar amb

més eficàcia els problemes comptables i millorar el circuit de facturació d'aquest servei.

- La informatització del procés per facilitar els informes de pressupost que es demanen des dels diferents centres.
- L'extensió de la implantació del mòdul de gestió d'ingressos a tots els informes del Servei d'Ajuda a Domicili.
- La implementació de funcionalitats que relacionen l'aplicació Dependència i l'aplicació del SAD que s'ha iniciat en fase de proves.
- L'adaptació de l'aplicació al nou plec del Servei d'Àpats a Domicili.

• Aplicació per a l'Equip d'Atenció a la Dona (EAD).

S'ha treballat en el disseny requerit pel mateix servei de la Direcció del Programa de Dona per tal d'informatitzar-lo.

• Portal del Professional.

És una intranet de treball de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports on es dipositen totes les eines que ha d'utilitzar qualsevol professional.

Durant l'any 2012 s'han instal·lat les millores següents:

- Interoperabilitat. Incorporació al Portal del Professional dels canvis sol·licitats per l'Administració Oberta de Catalunya (AOC) que permet la transmissió telemàtica de dades i documents electrònics entre Administracions referent al registre del NIF i nom complet del funcionari en les sol·lici-

tuds de certificats de renda individual i renda social de l'AEAT.

- Catàleg de serveis. S'han creat enllaços entre les fitxes del Catàleg de serveis i el Portal de tràmits. S'ha fet el treball conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos.
- Compartir documentació. Es posa en marxa l'espai «Documents de consulta per districtes», que permet compartir documentació als professionals d'un mateix territori. S'ha posat en marxa al Districte de Sants-Montjuïc i s'hi ha treballat conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos.
- Àrea de gestió del Portal del Professional. S'han actualitzat les eines de gestió d'indicadors d'acord amb el nou sistema SIAS i s'ha instal·lat el sistema Cognos.
- Avaluació del Portal. S'ha posat en marxa l'avaluació conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos.

2. Manteniment de projectes ja existents

Durant l'any 2012 s'ha mantingut i millorat:

- Totes les aplicacions del Portal: Servei d'Informació d'Atenció Social, Agenda del Professional, Llei de Dependència, Servei d'Ajuda a Domicili, Ajuts Econòmics, Renda d'Inserció Mínima, Teleassistència, Menjadors, Sense Sostre, Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA).
- En el manteniment dels projectes ja existents s'han rebut 6.350 incidències generades per les aplicacions, de les quals se n'han resolt 6.132 (96,57%).

Taula 66. Atenció d'incidències

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2012

	2011	2012	% d'increment
Incidències rebudes	5.721	6.350	10,99
Incidències resoltes	5.454	6.132	12,43
Percentatge d'incidències resoltes	95,33%	96,57%	1,29

Taula 68. Sessions de suport

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2012

Aplicacions	Sessions de suport
Servei d'Informació d'Acció Social – Agenda – Portal	3
Llei de Dependència – Servei d'Ajuda a Domicili	2
Teleassistència – Menjadors	3
Agenda plantilles	10
SAD copagament	12
Total	30

3. Suport al professional

Durant l'any 2012 s'han realitzat accions formatives i de suport a professionals nous i professionals que necessitaven reforç (vegeu la taula 67, de formacions i la taula 68, de suport).

En la gestió de l'accés i les baixes dels professionals i/o administració de persones usuàries s'han incorporat a l'ús de l'eina del Portal del Professional quatre-cents professionals més, que se sumen als 1.313 de l'any 2011 fent un total de 1.713 professionals. S'han gestionat tres-cents peticions de baixes, trasllats i altes de professionals.

4. Realització d'informes i consultes de dades

- Disseny i publicació en l'eina d'exploració de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports (QVIE) d'un total de **quaranta-dos informes**.
- Realització i publicació periòdica d'informes. Durant l'any 2012 s'han publicat **tres-cents trenta informes**, de caràcter setmanal, mensual, trimestral o anual.
- Peticions d'informacions puntuals. S'ha recollit un total de vuitanta peticions de demandes de informes o consultes, que s'han proporcionat. Les peticions corres-

Taula 69. Tipus d'informe

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2012

Tipus d'informe	
Informe de Dependència (mensual, trimestral i anual)	16
Informe de temps mitjà acord PIA des de la primera visita (entrevista)	12
Informe Validacions PIA (mensual i anual)	13
Indicadors Cognos (mensual)	12
Informe de pressupost (Setmanal)	48
Informe de pressupost tancament albarans (mensual)	12
Informe Certificacions (mensual)	12
Indicador Cognos hores SAD mensuals i per districte (mensual)	120
Indicadors QPR Mensuals	12
Indicadors QPR Trimestrals	3
Indicadors QPR Anuals	1
Indicadors SAD producció districtes i ciutat (mensual)	12
Informe Satisfacció SAD (anual)	1
Informe Onada de Calor SAD_DEP_TAT (anual)	1
Informe SAD Equip Bàsic d'Atenció Social (EBAS) (anual)	1
Informe Justificació SAD_SOCIAL (anual)	1
Informe Justificació SAD_DEP (anual)	1
Informe Indicadors Semestrals i Anuals SAD TF i NET	13
Informe SAD Estudi d'Impacte Social SAD	1
Informe SAD Altes, Baixes i Persones Ateses (mensual)	12
Informe mensual d'interrupcions (mensual)	12
Informe DEP mensual nous Acords PIA i Acords amb SAD (mensual)	12
Informe dades necessàries per estudi SROI	1
Informe dispositiu de reforç	1
Total	330

Nota: QPR: Quadre de comandament del SAD; SAD TF i NET: treballadora familiar/neteja.

Taula 67. Sessions formatives

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2012

Curs	Col·lectiu	Edicions	Participants	Hores/curs
SIAS – Agenda – Portal	T.S., educadors/es, UGA, APC, psicòlegs/òlogues	7	40	3
Dependència – SAD	T.S., educadors/es, UGA	7	32	3
TAD – Menjadors	T.S., UGA	4	19	2
RMI	T.S., educadors/es	6	20	2
Agenda plantilles	UGA, administratius/ves	4	15	2
SAD Copagament	T.S., educadors/es	2	33	2
Total		30	159	74

Nota: APC: Programa a Partir del Carrer; TAD: Teleassistència; T.S.: treballadors/es socials; UGA: Unitat de Gestió Administrativa; RMI: Renda Mínima d'Inserció.

ponen a dades que no poden ser extretes directament pels professionals.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Per al 2013 es plantegen els nous projectes següents:

- Desenvolupar informàticament les aplicacions que formaran el Sistema d'Informació de la Dona: Equip d'Atenció a la Dona (EAD), Centre Municipal d'Atenció d'Urgències de Dones que han sofert violència masclista (CMAU), incorporació dels deu Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) al Sistema d'Informació i Atenció Social.

- Desenvolupar millores informàtiques, incorporant cubs d'anàlisi de diferents serveis (analitzar el Servei d'Atenció Domiciliària i el temps d'espera en els Centres de Serveis Socials) tot dintre de l'eina d'exploració de dades pròpia de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

- Desenvolupar en el Sistema d'Atenció Social el mòdul «número d'expedient familiar». Aquest mòdul ha de permetre identificar famílies, poder saber de quin tipus són, quantes són, etc.

- Desenvolupar informàticament un grup d'evolutius que milloren els usos de l'aplicació del Sistema d'Informació d'Atenció Social (SIAS).

- Fer un estudi/auditoria de les dades que hi ha en el conjunt d'aplicacions que conformen tot el Sistema d'Informació d'Atenció Social i, sobre el resultat, emprendre accions per depurar les dades que estiguin corruptes i assegurar al cent per cent la fiabilitat d'aquestes.

- Desenvolupar informàticament les millores corresponents per a la campanya de beques de les vacances d'infants del 2013.

- Desenvolupar mòduls informàtics dins de l'aplicació de Teleassistència que permetin gestionar de forma eficient

les interrupcions del servei, crear una adaptació i un servei web en l'aplicació per poder generar la mateixa informació des de les empreses gestores com a responsables del servei (integració empreses).

- Publicar en el Portal de tràmits de l'Ajuntament la possibilitat que el ciutadà o ciutadana pugui demanar visita d'entrevista amb el professional de primeres atencions en els Centres de Serveis Socials Bàsics (tràmits web cita prèvia).

- Fer l'evolució de l'eina intranet de treball Portal del Professional a una intranet general de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

- Desenvolupar millores en l'aplicació que gestiona la sol·licitud de demanda de l'ajuda de Renda Mínima d'Inserció (RMI).

- Integrar informàticament la integració de processos que comparteixen els serveis de dependència i del Servei d'Ajuda Domiciliària.

- Desenvolupar el pla de formació tant per als nous professionals que s'incorporen als diferents serveis i han de fer servir les aplicacions informàtiques de l'Àrea com per al personal de l'Àrea per tal de donar-los una formació contínua.

- Fer l'evolució de les segones fases de les aplicacions que actualment estan en funcionament (Ajuts econòmics, Menjadors, Sense Sostre, Servei d'Atenció, i Informació a l'Estranger i Refugiat, etc.).

- Desenvolupar el pla de formació tant per als nous professionals que s'incorporen als diferents serveis i han de fer servir les aplicacions informàtiques de l'Àrea com per al personal propi per tal de donar-los una formació contínua.

Carmen Rueda Palenzuela

Cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

3.3.

DEPARTAMENT DE RECERCA I CONEIXEMENT

MISSIÓ

El Departament de Recerca i Coneixement té com a missió la interpretació de la realitat social de Barcelona, dins el seu context metropolità i europeu, per tal d'orientar les intervencions públiques de les diferents direccions i/o àmbits de l'Àrea.

ENTORN

El 2012 ha estat un any de consolidació de la nova estructura organitzativa de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports fruit de la fusió de les antigues àrees d'Acció Social i Ciutadania i Benestar Social, Cultura i Educació. S'han plantejat canvis en algunes de les funcions desenvolupades fins ara pel Departament, en aquest sentit s'ha deixat d'editar la revista *Barcelona Societat* i l'activitat del Departament s'ha orientat cap al suport a la gestió i als projectes estratègics dels instituts i les Direccions de l'Àrea, posant èmfasi en temes relacionats amb l'avaluació d'impacte dels serveis i la millora contínua. També s'han encetat nous estudis per conèixer l'impacte de la crisi en els diferents col·lectius poblacionals.

RECURSOS

El Departament ha disposat de 425.341,62 €, dels quals 254.038,90 € corresponen a despeses de personal, cosa que representa un 59,73% del total del pressupost. La resta correspon a compres de béns i serveis (171.302,72 €).

Pel que fa als recursos humans, el Departament ha disposat de cinc persones, tres homes (60%) i dues dones (40%).

Taula 70. Liquidació de pressupost
Departament de Recerca i Coneixement, 2012

Capítol	€	%
Personal	254.038,90	59,73
Béns corrents i serveis	171.302,72	40,27
Total	425.341,62	100,00

ACTIVITAT

La funció bàsica del Departament de Recerca i Coneixement s'orienta a donar suport a les direccions i els departaments de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i també elabora productes orientats a la generació i difusió de coneixement.

1. Generació i difusió de coneixement

Durant el 2012 s'han realitzat els estudis següents:

- *Família i relacions intergeneracionals*: un espai d'oportunitats per a l'educació dels fills i filles, en col·laboració amb el Consorci Institut de la Infància i el Món Urbà (CIIMU).
- *La pobresa infantil a Barcelona*, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB).
- *Avaluació de l'Impacte del Servei d'Atenció Domiciliària. Retorn Social de la Inversió (SROI)*, en col·laboració amb la Direcció de Programes d'Innovació Social.
- Prova pilot per a la realització de l'Avaluació de l'impacte dels Centres Oberts.

També s'han organitzat dos fòrums amb la presentació i distribució dels estudis i/o documents següents:

- *IV Informe sobre la situació de la infància, l'adolescència i la família a Catalunya i Barcelona*.
- *Informe diagnòstic dels impactes de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat a la Ciutat de Barcelona*.

El web de l'Observatori Social Barcelona ha estat l'instrument per a la difusió dels diversos productes elaborats pel Departament de Recerca i Coneixement. El nombre de visites el 2012 ha estat de 35.199. Com a aspecte destacable, cal

mencionar que el 84,9% d'aquestes visites són de procedència internacional.

2. Xarxes internacionals

Des del Departament de Recerca i Coneixement s'ha donat suport a la participació del Departament de Persones Vulnerables en la xarxa de ciutats europees Eurocities. En concret s'ha participat en la trobada del Grup de Treball sobre Persones sense Llar que va tenir lloc a la ciutat de Viena del 10 al 12 d'octubre, on es van posar en comú les polítiques d'intervenció davant d'aquesta problemàtica a càrrec de les diferents ciutats participants i es van valorar les noves tendències i problemàtiques.

3. Suport a altres departaments i direccions

El Departament de Recerca i Coneixement dóna suport als altres departaments de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. De l'any 2012 destaquem:

- La coordinació, conjuntament amb el Departament de Participació Social, del document *Marc estratègic* de l'Àrea de Qualitat de Vida Igualtat i Esports, que dóna resposta a totes les qüestions plantejades per la ciutadania.
- La posada en marxa de diferents projectes, en col·laboració amb la Direcció de Programes d'Innovació Social:
 - Programa Social Innovation for Communities (SIC). Projecte per impulsar la innovació social amb l'objectiu d'importar solucions provades per resoldre reptes socials crítics plantejats en l'àmbit de les discapacitats, l'atur juvenil i les famílies monoparentals.
 - Projecte d'assessorament tècnic en matèria d'inclusió de clàusules socials en matèria de contractació pública municipal.
 - Projecte «Entrada Social +1» que té com a objectiu incrementar els ingres-

sos municipals fomentant la venda d'entrades socials en els grans esdeveniments socials que es desenvolupin a la ciutat, amb la finalitat d'aconseguir microdonacions que vagin destinades a causes socials.

- Projecte Xarxa d'Innovació Social, que té com a objectius principals aprofitar les potencialitats del sector públic, de les empreses i la societat civil per millorar els processos d'innovació social, a més d'interconnectar experiències, impulsar bones pràctiques i generar activitat econòmica amb els efectes socials positius consegüents.
- Projecte Habitatge Intel·ligent, que consisteix en un procés consultiu i participatiu destinat a involucrar la ciutadania en la generació de solucions innovadores per a la dinamització del mercat d'habitatge social a la ciutat de Barcelona.
- Implementació del model de Gestió per Objectius. S'ha treballat amb els diferents departaments de l'Àrea per tal de fer operatiu aquest sistema: s'ha explicat el funcionament de l'aplicatiu Cognos, s'han administrat els diferents perfils de les persones usuàries i també s'ha creat un document per tal de fer més amigable la informació del sistema. A més, s'han coordinat les reunions de validació dels indicadors mensuals de la Gerència Municipal.
- Elaboració, manteniment i difusió del Quadre de Comandament del Gerent Municipal.
- Disseny i desenvolupament dels tretze Quadres de Comandament de les diferents unitats organitzatives de la Direcció Executiva de l'Àrea de Qualitat de Vida i dels tres instituts.
- Col·laboració en l'organització de la formació específica per a personal de l'Àrea sobre metodologia per a l'anàlisi del retorn social de la inversió (SROI).

- Realització, conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos, de l'estudi sobre «Llistes d'espera per accedir a una primera visita als Centres de Serveis Socials», elaborant propostes de millora i dissenyant la monitorització de la demanda i del temps d'espera.

- Participació en l'elaboració de l'informe *La salut a Barcelona, 2011* de l'Agència de Salut Pública, amb la redacció d'un article sobre la violència masclista a la ciutat de Barcelona.

- Participació en el Comitè Executiu de l'Anuari del Tercer Sector Social.

- Actualització del document Presentació de la ciutat.

- Coordinació de la memòria d'activitats de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

- Facilitació d'indicadors relatius a les temàtiques i/o els projectes següents:

- Indicadors sociodemogràfics de la ciutat per a l'elaboració dels Programes d'Acció Social dels deu districtes.

- Indicadors sociodemogràfics per a Centres de Serveis Socials.

- Indicadors de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania per a l'Anuari d'estadística 2009.

- Indicadors d'infància per al CIIMU.

- Indicadors per a la memòria de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

- Indicadors per al balanç d'Atenció Social.

- Indicadors per als diferents Plans d'Actuació Municipal (gent gran, famílies, infància, igualtat d'oportunitats real i efectiva entre homes i dones, inclusió).

- Indicadors per al Consell Econòmic i Social.

- Indicadors per al Projecte 20*27.

- Indicadors per al Projecte Franja Besòs.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els reptes del Departament de Recerca i Coneixement per al 2013 són els següents:

- Participar en la introducció de nous elements per tal d'optimitzar la gestió, com ara el retorn social de la inversió (SROI) i l'anàlisi de l'impacte de serveis estratègics.

- Col·laborar en diferents projectes municipals com els Centres de Cost, el Quadre de Comandament de l'Espai Públic i la Taula d'Anàlisi vinculada a la Gerència Adjunta de Projectes Estratègics.

- Donar suport a la Gestió, amb el desenvolupament i la implantació dels Quadres de Comandament.

- Col·laborar en projectes estratègics de millora, com ara el nou model organitzatiu per a l'elaboració de Projectes Individuals d'Atenció Social dins del marc de la Llei de la dependència, i l'anàlisi i de la demanda i de les noves persones usuàries de serveis socials.

- Realitzar dos estudis: *Condicions de vida de les dones a la ciutat de Barcelona* i *Condicions de vida de la gent gran*.

Pep Gómez Garcia

Cap del Departament de Recerca i Coneixement

Taula 71. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Recerca i Coneixement, 2012

	2011	2012	% d'increment
Fòrums organitzats	4	2	-50,00
Assistència mitjana per fòrum	145	147	1,38
Estudis elaborats	3	4	33,33
Visites a la pàgina web	34.447	35.199	2,18

3.4. DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ

MISSIÓ

El Departament de Comunicació té com a missió incrementar el coneixement i la percepció dels serveis de l'Àrea per la ciutadania i donar a conèixer que l'Ajuntament de Barcelona és el responsable d'aquests serveis, mitjançant la planificació, l'organització i la gestió de la informació de l'Àrea, fent prevaler la imatge corporativa en la seva globalitat.

ENTORN

L'adhesió de la ciutat de Barcelona a l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions ha estat un dels eixos comunicatius essencials i diferenciadors d'aquest any. Aquest fet ha comportat la celebració d'un extens programa d'activitats a tota la ciutat i la promoció i difusió dels valors de l'envel·liment actiu i la solidaritat entre generacions a través d'una campanya de comunicació.

El 2012 ha estat també un any en què la crisi econòmica i social ha començat a fer-se evident a la ciutat, per això, al nivell de comunicació s'ha posat l'èmfasi en explicar els serveis adreçats a les persones i en promocionar la solidaritat i la ciutadania activa amb la finalitat de mobilitzar la societat per tal que participi en el finançament cívic i col·lectiu de projectes d'entitats socials.

RECURSOS

La taula 72 mostra la liquidació del pressupost 2012 del Departament de Comunicació.

Pel que fa als recursos humans, el Departament disposava a 31 de desembre de sis persones, quatre de les quals són dones (66,67%).

ACTIVITAT

El Departament de Comunicació és responsable de l'estratègia comunicativa i de les **campanyes de comunicació** que tenen relació amb els àmbits d'actuació de l'Àrea. En aquest sentit, podem destacar tres accions: la campanya de comunicació de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions, una campanya de voluntariat social i una acció solidària de suport a les entitats socials per Nadal (vegeu l'apartat 2.5).

Més enllà de l'execució de campanyes, el Departament també és l'encarregat de la gestió de la informació, de la imatge corporativa, de la producció editorial i gràfica, de l'atenció a la ciutadania, de la comunicació digital i de les relacions externes i protocol·làries del sector. Per realitzar tot això, el Departament organitza la seva activitat en quatre grans blocs, que són:

- 1) Producció gràfica, publicacions i publicitat.
- 2) Relacions externes i protocol.
- 3) Comunicació digital.
- 4) Comunicació interna.

1. Producció gràfica, publicacions i publicitat

Les dades de la producció gràfica, les publicacions i la publicitat (taula 73) mostren que la producció en paper continua, però ha augmentat la presència de la comunicació audiovisual per mitjà dels vídeos o píndoles audiovisuals que expliquen i donen visibilitat als serveis i projectes adreçats a la gent gran i als altres serveis de l'Àrea.

Els vídeos adreçats a la gent gran han estat protagonitzats per ells mateixos i expliquen les seves vivències*, al mateix

*<http://www.youtube.com/playlist?list=PL7270AA00B72AF5B7>

Taula 72. Liquidació del pressupost
Departament de Comunicació, 2012

Capítol	€	%
Personal	227.811,07	31,77
Béns corrents i serveis	489.141,56	68,23
Total	716.952,63	100,00

temps que permeten conèixer totes les activitats de promoció de l'envelliment actiu.

D'altra banda, el nombre d'articles lligats als diferents serveis de l'Àrea (Temps i Qualitat de vida, Dona, Gent Gran, Joventut, Immigració, Família i Serveis Socials, etc.) han suposat un augment considerable respecte a l'any 2011 perquè des de la Direcció de Comunicació s'ha volgut donar més presència i visibilitat a tot el ventall de serveis i projectes socials.

2. Relacions externes i protocol

Pel que fa a les relacions externes i el protocol, s'ha donat suport o s'ha organitzat directament un total de cent set actes institucionals de l'Àrea amb diferents nivells d'implicació.

– Participació de l'Àrea en mostres: Firagran, Saló de la Infància o Mostra de Turisme, amb l'objectiu de donar a conèixer els serveis i productes municipals.

– Suport en l'organització dels esdeveniments: la Festa de la Infància, el Dia Internacional de les Dones, el Dia contra la Violència de Gènere, el Premi del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació...

– Organització d'activitats com la Fira de Nadal d'Economia Social.

3. Comunicació digital

Pel que fa a la comunicació digital, caldria destacar dos elements clau. D'una banda, la difusió del web de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, com a portal web que inclou quaranta-vuit webs associades amb l'Àrea. Així mateix s'han posat en marxa accions de manteniment i millora del web de Serveis Socials (www.bcn.cat/serveissocials). Aquesta millora ha suposat un increment en les visites al web, tot i que aquest augment no ha quedat reflectit en les dades de la taula 73

perquè enguany s'ha realitzat un canvi en el sistema d'indicadors.

Dins del món de les xarxes socials s'ha creat la pàgina Facebook i un Twitter per donar difusió als projectes i a la campanya de l'Envelliment Actiu. Tot això ha permès conèixer el gran potencial que tenen aquestes xarxes amb la gent gran, cada dia més interessada en la informàtica, i per tant la possibilitat d'ampliar aquestes xarxes més enllà d'una campanya específica com ha estat la de l'Envelliment Actiu.

4. Comunicació interna

Pel que fa a la comunicació interna s'ha fet un treball intern per posar en marxa les mesures previstes en el si de la Comissió de Comunicació Interna. L'objectiu de la comissió és aconseguir un sistema de gestió del coneixement per tal de compartir-lo dins de l'organització. A més, vol donar a conèixer l'expertesa dels professionals de l'Àrea dins i fora de l'Administració.

ACTUACIONS I ESDEVENIMENTS RELLEVANTS

Des del punt de vista de la comunicació podríem destacar tres accions que s'han dut a terme al llarg del 2012:

• Campanya de l'Any Europeu de l'Envelliment Actiu.

Aquesta campanya ha tingut lloc de maig a desembre del 2012, i tenia com a objectius:

- 1) Sensibilitzar sobre la importància d'adquirir pautes que ajudin a envellir amb qualitat de vida.
- 2) Reconèixer i valoritzar les persones grans per la seva contribució a l'entorn familiar i social.
- 3) Difondre i valorar les bones pràctiques d'envelliment existents i impulsar-ne de noves.

4) Promoure i impulsar la solidaritat entre generacions per afavorir la cohesió social.

La campanya ha comportat la creació de diferents elements comunicatius per fer-ne la difusió. D'una banda, elements tradicionals com fulletons, banderoles de ciutat, opis, anuncis, etc.; i de l'altra, elements tecnològics com el lloc web i les xarxes socials. El web www.bcn.cat/envellimentactiu ha estat el puntal de la campanya perquè s'hi podien trobar vídeos, un apartat d'adhesió amb el formulari corresponent i els compromisos de l'any, a més de notícies, agenda d'activitats, i recomanacions per envellir activament. El web ha rebut 3.913 visites. El lema de la campanya ha estat: «**Gent Gran, un gran actiu de Barcelona**».

Per tal d'implicar la ciutadania i fer-la partícip de la campanya ha estat necessari:

1. Explicar els conceptes d'envelliment actiu i solidaritat entre generacions. S'han organitzat activitats i jornades conjuntament amb l'Institut de l'Envel·liment Actiu. A més, s'han elaborat dotze recomanacions per envellir activament que s'han penjat al web www.bcn.cat/envellimentactiu i que s'han difós a través d'un llibret, de les xarxes socials i del canal de televisió dels Ferrocarrils de la Generalitat.
2. Posar a l'abast iniciatives i projectes que es concreten a animar i a participar de les bones pràctiques a la ciutat. Per això s'han fet uns vídeos curts que expliquen d'una manera amena aquestes bones pràctiques i que es poden veure a través del web www.bcn.cat/envellimentactiu
3. Fer que totes les edats puguin participar de l'Any a través d'una agenda d'activitats que es podia consultar a www.bcn.cat/envellimentactiu i també trucant al 010.

4. Les xarxes socials, tant Facebook (www.facebook.com/envellimentBCN) com Twitter (twitter.com/Envellimentbcn) han recollit tota la programació i els continguts de l'Any. S'han aconseguit 329 amics a Facebook i 307 seguidors a Twitter amb la campanya Nosaltres no ens arruguem.

• **Campanya de voluntariat.**

Del 27 de novembre al 28 de desembre ha tingut lloc una campanya de promoció del voluntariat com a expressió del compromís social i de la solidaritat de les persones. La campanya «Tu ets l'amic invisible de Barcelona, suma't a les ONG socials» s'ha emmarcat dins del web www.donemelmillordenosaltres.cat de la Taula del Tercer Sector. També s'ha disposat, com a via per fer-se voluntari o voluntària, d'un telèfon d'atenció.

Com a dades a destacar, cal dir que en aquest període el web ha rebut 52.920 visites, de les quals 219 han entrat a l'apartat de Fes-te Voluntari, i l'espot de la campanya ha tingut 3.514 visualitzacions. El més rellevant de tot plegat és que s'han ofert 541 places de voluntariat que han estat cobertes en un 58,85%.

Amb la campanya s'ha fet palès un increment de l'interès de la població per col·laborar amb les entitats socials, s'ha donat ressò a les entitats i als projectes socials i alhora s'ha propiciat que en alguns casos es donés impuls a nous projectes amb voluntariat.

• **Accions solidàries de suport a les entitats per Nadal.**

Per donar suport a les entitats en el període nadalenc s'han fet dues accions:

El galet solidari

L'acció ha consistit en la venda d'una polsera (galet solidari), a un preu de 2 €, que volia aconseguir:

- Difondre l'objectiu de la solidaritat entre els ciutadans de Barcelona.
- Captar fons per a projectes solidaris desenvolupats a la ciutat de Barcelona. Per això tots els diners recaptats han estat destinats a les entitats amb projectes relacionats amb la gent gran i l'alimentació.

La selecció dels projectes s'ha fet a través de la Federació Catalana de Voluntariat Social, que ha escollit les entitats receptores següents: Amics de la Gent Gran, Avismón Catalunya, Gresol Guinardó, Centre Assís, L'Hora de Déu i Obra Social Sanitària Cor de Maria.

La recaptació de les polseres ha estat de 21.000 €, que representa un retorn a cada entitat d'uns 3.500 €.

Les polseres s'han distribuït a les botigues associades a la Fundació Barcelona Comerç (eixos comercials), als Mercats de Barcelona, a l'Oficina d'Informació de Turisme de Barcelona, als principals diaris de la ciutat, a la Sala Ciutat de l'Ajuntament de Barcelona, a la Fira Solidària de Nadal d'Economia Social i a l'estand de l'Ajuntament del Saló de la Infància.

La Fira Solidària d'Economia Social

La Fira de productes, celebrada del 15 al 23 de desembre als Jardinetes de Gràcia, ha permès a les entitats i empreses d'economia social que treballen en la inserció sociolaboral exposar i vendre els productes que elaboren. Hi han participat vint-i-tres entitats, que pertanyien a sis federacions de la Xarxa d'Economia Social (XES) amb dotze casetes.

Aquesta fira ha permès disposar d'un espai per visibilitzar les entitats i empreses d'economia social i ha estat valorat molt positivament per les entitats, atès que l'aproximació econòmica de les vendes de totes les entitats ha estat de 37.800 €.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

El Departament de Comunicació dóna suport a tots els Departaments de l'Àrea i a totes les Direccions de Programes i vetlla perquè totes les campanyes tinguin la major difusió i promoció. Per al proper exercici 2013, ens plantegen els reptes o actuacions comunicatives següents:

- Endegar una campanya de comunicació per a promocionar els valors de coresponsabilitat en les tasques domèstiques.
- Apropar el coneixement dels Serveis Socials a la ciutadania amb accions adreçades a col·lectius específics.
- Posar en marxa un nou canal de comunicació amb els adolescents i joves a través de les xarxes socials.
- Promocionar els valors del bon tracte a les persones grans de la ciutat en una campanya de comunicació.
- Difondre els diferents plans i programes municipals que representen els compromisos:
 - a) Pla d'Inclusió Social.
 - b) Pla d'Immigració.
 - c) Pla d'Infància.
 - d) Pla de Famílies.
 - e) Pla Jove.
 - f) Pla per a la Igualtat d'Oportunitats Real i Efectiva entre Dones i Homes.
 - g) Pla de Gent Gran.
- Donar continuïtat i impulsar una segona Fira Solidària d'Economia Social que permeti conèixer la tasca desenvolupada per les entitats que treballen en la inserció sociolaboral.

Pel que fa a la **comunicació interna** es vol posar en marxa jornades i trobades, tant de caràcter intern com extern, amb professionals experts per tal de fer fluir i compartir el coneixement. L'objectiu és

compartir experiències, projectes i iniciatives entre els professionals de l'Àrea per tal de visibilitzar els projectes i donar-los a conèixer internament.

Magda Orozco i Areny
Cap del Departament de Comunicació

Taula 73. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Comunicació, 2012

	2011	2012	% d'increment
Producció gràfica, publicacions i publicitat			
Publicacions pròpies	18	28	55,56
Altres edicions (fulletons, cartells, invitacions, protocol)	175	196	12,00
Insercions publicitàries	35	8	-77,14
Campanyes de senyalització externa (banderoles)	35	37	5,71
Articles publicats a mitjans de premsa escrita	10	48	380,00
Vídeos	3	43	1.333,33
Comunicació digital			
Webs en manteniment	46	48	4,35
Webs de nova creació	11	4	-63,64
Visites enregistrades als webs de l'Àrea	2.361.711	2.208.366	-6,49
Organització i suport a actes			
Actes organitzats	10	11	10,00
Actes als quals s'ha donat suport	97	96	-1,03

3.5. DEPARTAMENT DE PARTICIPACIÓ SOCIAL

MISSIÓ

El Departament de Participació Social té com a missió potenciar un model de ciutat basat en la cooperació, la coresponsabilitat i l'acció conjunta entre l'Ajuntament i els diferents agents socials de la ciutat, reforçant els espais de deliberació i participació del tercer sector social per a la construcció de polítiques socials, així com per impulsar el diàleg i el consens entre la societat civil i l'Ajuntament en l'àmbit del benestar i la qualitat de vida de la ciutadania.

ENTORN

La situació de crisi econòmica ha continuat tenint, al llarg de l'any 2012, un impacte directe en la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes de Barcelona. En aquest context, els espais de deliberació i participació amb les entitats del tercer sector, i el treball en xarxa entre l'Ajuntament i les entitats i organitzacions socials de la ciutat, han estat un element clau per avançar en la construcció de polítiques per a la millora del benestar i la qualitat de vida a la ciutat.

Barcelona disposa d'un tercer sector⁷ social plural i amb grans potencialitats, que ha estat clau en el desenvolupament de les polítiques socials de la ciutat. Per canalitzar aquest potencial han estat fonamentals els espais de participació i treball conjunt amb el sector social.

En aquest sentit, els consells de participació social són un dels instruments clau per al consens, la millora i la innovació en les polítiques socials, a partir del coneixement i debat a l'entorn dels programes i projectes que poden millorar l'eficàcia i l'impacte de les polítiques públiques. Des de cadascun dels àmbits propis de cada consell sectorial, les entitats membres aporten propostes i suggeriments per a la construcció conjunta de les polítiques municipals.

7. El tercer sector és el conjunt d'entitats o organitzacions no lucratives que actuen en el camp social.

Però a més, en el marc de la participació social i de la inclusió social, Barcelona té una estratègia singular de compromís i acció, com és l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i les xarxes d'acció que s'impulsen en el marc d'aquest Acord, que han esdevingut, sens dubte, un element clau per reforçar un model de ciutat basat en la cooperació, la coresponsabilitat i l'acció conjunta entre l'Ajuntament i els diferents agents socials de la ciutat que actuen en el camp de la inclusió social.

RECURSOS

El pressupost liquidat del Departament de Participació Social de l'any 2012 ha estat de 1.057.506,95 € segons es detalla a la taula 74.

Taula 74. Liquidació del pressupost
Departament de Participació Social, 2012

Capítol	€	%
Personal	482.559,59	45,63
Béns corrents i serveis	358.263,36	33,88
Transferències corrents	216.684,00	20,49
Total	1.057.506,95	100,00

Pel que fa als recursos humans, el Departament ha incorporat una nova àrea de treball per tal de donar impuls i coordinar els Plans de Desenvolupament Comunitari de la ciutat, que han estat adscrits a la Direcció d'Estratègia i Innovació de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

ACTIVITAT

L'activitat del Departament de Participació Social se centra en el funcionament dels consells i òrgans de participació adscrits i en la realització de les accions i/o projectes que se'n deriven, així com en la millora de les estratègies participatives en l'àmbit social. Depenen del Departament de Participació Social:

- El Consell Municipal de Benestar Social.
- El Consell Assessor de la Gent Gran.
- El Consell Municipal del Poble Gitano.
- El Consell Municipal de Gais, Lesbianes, Dones i Homes Transsexuals.
- L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.
- Els Plans de Desenvolupament Comunitari de la ciutat.

Els Consells de Participació són un instrument per a la millora i la innovació de les polítiques socials a la ciutat, així com per a exercir la responsabilitat política, entesa com a defensa de l'interès general de la ciutat. Analitzen, proposen i fan el seguiment de les polítiques socials de l'Ajuntament de Barcelona; consensuen fórmules per aplicar les polítiques socials a la ciutat; incorporen la societat civil en el disseny i la implantació d'aquestes polítiques i fomenten el consens entre tots els agents implicats.

Cada Consell s'estructura en plenaris, permanents i comissions o grups de treball, tal com queda recollit a les bases reguladores. Les comissions o els grups de treball s'organitzen a partir del pla de treball de cada Consell. Els Consells els conformen representants d'entitats de la ciutat, persones reconegudament expertes en la temàtica objecte del Consell, els representants polítics del consistori, institucions i tècnics municipals, entre d'altres.

Pel que fa a l'activitat dels quatre Consells, cal dir que al llarg de l'any 2012 s'ha realitzat un total de cent quatre convocatòries dels òrgans formals dels consells i trenta-nou activitats promogudes pels mateixos Consells de Participació, que han mobilitzat al llarg de l'any un total de 4.318 persones.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és l'espai, promogut i liderat per l'Ajuntament, de relació i compromís en favor de l'acció conjunta d'institucions i entitats de la ciutat, orientat a generar i enfortir la inclusió social a la ciutat. La fi-

nalitat de l'Acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la capacitat d'organització i actuació conjunta. I ho fa mitjançant la promoció de la cooperació i l'articulació de xarxes d'acció per avançar en la construcció plural i democràtica de la inclusió social. La seva estructura organitzativa consisteix en un Consell de Govern, el Plenari (jornada anual) i comissions de treball. Al llarg de l'any, l'Acord Ciutadà ha promogut un total de cent vuitanta-dues convocatòries dels òrgans de govern i de les nou xarxes d'acció, amb una participació de 3.245 persones.

1. Consell Municipal de Benestar Social

L'any 2012 el Consell Municipal de Benestar Social ha realitzat el seu 24è curs. Ha estat treballant de manera ininterrompuda des de l'any 1988 i s'ha consolidat com un espai referent, expert i plural, per al debat i seguiment de les polítiques socials a la ciutat i per a compartir i establir compromisos entorn dels grans temes que afecten la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania.

Durant aquest any s'han realitzat cinquanta sessions de treball, en les quals han participat 327 persones integrants dels vuit grups de treball. Com cada any s'ha fet la difusió de les propostes presentades pels grups de treball a totes les entitats del Consell Municipal de Benestar Social, als diferents departaments de l'Ajuntament i en altres institucions de la ciutat.

Al llarg de tot el curs el Consell ha mobilitzat 582 persones, que s'han implicat com a membres del plenari, de la Permanent o com a convidades a les sessions de treball del consell.

La Comissió Permanent ha tractat aspectes clau en la política social de la ciutat: el pressupost municipal del 2012, la informació sobre el procés d'elaboració del Programa d'Actuació Municipal, del Pla d'Inclusió Social o la resposta a la manca d'habitatge social i als desnonaments a la ciutat de Barcelona.

Taula 75. El Consell Municipal de Benestar Social en xifres

Departament de Participació Social, 2012

	Membres	Homes	Dones
Plenari	82	35	47
Comissió permanent	37	18	19
Grups de treball	327	91	236
Convidats i convidades	136		
Total de participants	582		
Total d'entitats participants en el Consell	129		

El programa dels grups de treball ha estat marcat per l'elaboració de propostes als diferents plans municipals de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. En primer lloc, el Pla per a la Inclusió Social, com a marc estratègic comú, però també el Pla d'infància, el Pla de Famílies, o el Pla per a la Igualtat Real i Efectiva entre Dones i Homes, amb aportacions que han contribuït a millorar els futurs plans que orientaran l'actuació municipal en aquest àmbit. Més enllà de les aportacions als plans, les propostes dels grups de treball han fet incidència en temàtiques que tenen un impacte directe en la gestió municipal, però també en les entitats que en formen part: l'abordatge del maltractament de les persones grans, la prevenció de les situacions de *grooming*⁸ i *bullying* en la infància, les perspectives de les empreses d'inserció, l'impacte de la crisi en les dinàmiques familiars i l'abordatge des dels serveis socials bàsics, la prevenció de les relacions abusives amb noies adolescents i joves, noves estratègies de prevenció de les drogodependències amb joves, l'avaluació de l'acció comunitària o la necessària coordinació entre els sistemes de serveis socials i de salut a partir del territori i centrats en la persona.

• **Premi Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació.**

L'any 2012 s'ha celebrat la vintena edició dels Premis als Mitjans de Comunicació del Consell Municipal de Benestar So-

cial, per tal de fomentar el periodisme social, cívic, responsable i compromès amb una millor informació i tractament dels problemes socials a la ciutat. El premi és un reconeixement a la tasca dels professionals del món de la comunicació per a cadascuna de les modalitats de la convocatòria: premsa, ràdio, televisió i Internet. En aquesta edició, s'han presentat cent treballs.

Taula 76. Premi als Mitjans de Comunicació

Departament de Participació Social, 2012

Modalitat	Treballs presentats	Mitjans presentats
Premsa	55	8
Ràdio	17	6
Televisió	8	7
Internet	20	18
Total	100	39

2. Consell Assessor de la Gent Gran

L'activitat del Consell al llarg de l'any 2012 ha estat centrada en la celebració de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions amb l'objectiu de promoure i continuar impulsant els seus valors més enllà de la finalització de l'Any. En aquest sentit, el Consell Assessor de la Gent Gran ha donat suport a la iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona de crear marcs de compromís i coresponsabilitat del teixit social de la ciutat amb els valors de l'Any, i ha promogut l'adhesió al «Compromís compartit per continuar avançant més enllà del 2012», d'un total de 176 entitats de tots els àmbits.

113

Qualitat de Vida,
Igualtat i EsportsInforme de gestió
2012Direcció
de Serveis
d'Estratègia
i Innovació

8. Grooming: assetjament de menors a Internet.

Per coordinar aquests treballs, el Consell va posar en marxa un grup de treball específic que ha estat treballant activament en la promoció i elaboració de documents i recomanacions, i en actes organitzats amb motiu de l'Any Europeu com el Ple de l'Experiència al Parlament de Catalunya o la Caminada Intergeneracional a Montjuïc. El Consell Assessor de la Gent Gran ha organitzat també un seguit d'actes específics com els Debats del Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG), el cicle Compartim Experiència i el Cicle de Cinema Intergeneracional, entre d'altres, en què han participat més de 1.400 persones grans.

Taula 77. Activitats de l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu
Departament de Participació Social, 2012

Modalitat	Activitats	Participants
Cicle de Cinema Intergeneracional	6	640
Cicle Compartim Experiència	3	170
Jornades	2	240
Total	11	1.050

A més del treball desenvolupat pel grup de l'Any Europeu, el Consell Assessor de la Gent Gran ha desplegat una activitat intensa al voltant de la resta de grups de treball, de la qual destaca:

- L'elaboració del Pla de Comunicació interna i externa (grup de Comunicació).
- El seguiment de les polítiques socials (grup de Qualitat de Vida).
- La posada en marxa d'un grup per a l'abordatge dels maltractaments de les persones grans.
- L'establiment de prioritats del document de bases per al Pla d'Acció (grup de Ciutat Amiga de la Gent Gran).

En aquest sentit, s'han organitzat vint-i-una convocatòries relatives a la tasca dels cinc grups de treball i han tingut lloc tres Comissions Plenàries i tres sessions de treball de la Comissió Permanent.

Cal destacar, però, la preocupació que el Consell ha mantingut durant tot l'any sobre la situació de vulnerabilitat en què es troben moltes persones grans i les seves famílies com a conseqüència de la situació econòmica. Per aquest motiu, el Plenari del Consell, a proposta de la Comissió Permanent, ha aprovat l'elaboració d'una Declaració del Consell que recull la preocupació i les propostes del Consell per fer front a aquesta situació.

L'agenda del Consell en el darrer període de l'any s'ha centrat en el procés participatiu posat en marxa en el marc de l'elaboració del Pla Municipal de Persones Grans 2013-2015. Un ampli grup de membres del Consell ha treballat el darrer trimestre per tal de fer aportacions al Pla en la seva fase d'elaboració.

3. Consell Municipal del Poble Gitano

Pel que fa al Pla de Treball del Consell Municipal del Poble Gitano, l'any 2012 s'ha centrat en:

- L'ampliació del Plenari i la renovació de la Comissió Permanent.
- La renovació de la vicepresidència associativa.
- El treball conjunt i de coordinació amb la Direcció de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona.
- La participació en el procés d'elaboració del Programa d'Acció Municipal 2012-2015.
- L'impuls de la programació dels actes del Dia Internacional del Poble Gitano.
- La participació en la redacció i el seguiment del procés d'elaboració de l'Estratègia Municipal amb el Poble Gitano.

L'any 2012 les activitats més rellevants dutes a terme pel Consell han estat:

- Les iniciatives per promoure el coneixement i reconeixement de la cultura

gitana. Amb motiu del Dia Internacional del Poble Gitano, durant tota una setmana (del 2 al 8 d'abril) van tenir lloc diverses activitats organitzades per les entitats del Consell.

- La lluita contra la discriminació, amb l'emissió de comunicats i la redacció de manifestos, així com la difusió dels materials educatius impulsats pel Consell.

- L'establiment i el seguiment de convenis de col·laboració per a programes d'inserció laboral amb la Fundació Secretariado Gitano; per a programes educatius com el projecte La Casa de Shere Rom adreçat a comunitats educatives d'aprenentatge en col·laboració mediat per les noves tecnologies per combatre l'absentisme, en conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona; per a la promoció de l'èxit escolar i el desenvolupament comunitari amb la Fundació Pere Closa.

- L'estímul de la participació, fomentant l'associacionisme i donant suport als projectes de les entitats i el suport a la celebració del 8 d'abril, Dia Internacional del Poble Gitano.

- Altres activitats, com la rebuda institucional a l'Ajuntament per la tinenta d'Alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i la regidora de Dona i Drets Civils, la Jornada de salut, la Jornada sobre el paper dels ancians i les dones, la gimcana per a infants, el taller sobre els colors del món, el tast de cuina gitana, la mostra documental gitana o la cerimònia del riu Besòs.

Pel que fa a l'organització i el funcionament dels òrgans del Consell en el període 2012, s'ha realitzat un total de quinze convocatòries, i s'ha organitzat un total de tretze activitats promogudes directament pel Consell, amb una participació total de pels volts de mil persones.

Actualment formen part del Consell vint-i-una entitats de poble gitano. En aquest

sentit, cal destacar molt especialment la incorporació, el mes de juliol del 2012, de les associacions culturals cristianes.

4. Consell Municipal de Gais, Lesbianes, Dones i Homes Transsexuals

Durant l'any 2012, l'activitat del Consell s'ha centrat en:

- La participació en el procés d'elaboració del Programa d'Actuació Municipal 2012-2015 a partir dels continguts del Pla LGTB aprovat en el mandat anterior.

- La coordinació amb l'Oficina per la No-Discriminació (OND) i la creació d'un grup de treball coordinat per ella.

- El procés de renovació de la comissió permanent i l'elecció d'una nova vicepresidència associativa.

- La creació d'un grup de treball de transsexualitat, que ha abordat específicament les dificultats d'inserció en el mercat laboral i el manteniment del lloc de treball d'aquest col·lectiu.

- Impuls de la publicació del dossier *Noves formes de família*.

- L'acord per demanar oficialment que la glorieta de la Ciutadella s'anomeni glorieta de la Transsexual Sònia.

Pel que fa a l'organització i el funcionament dels òrgans formals del Consell en el període 2012, s'ha realitzat un total de sis convocatòries, amb una participació de noranta-cinc persones.

5. Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

A finals de l'any 2012, 493 organitzacions, entitats, col·legis professionals, universitats, empreses i institucions formaven part de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (ACBI).

El Consell de Govern, l'òrgan de govern executiu i de gestió de l'Acord Ciutadà,

està presidit per l'Ajuntament de Barcelona i s'ha reunit en tres ocasions durant l'any 2012. La darrera reunió del Consell de l'any ha estat presidida per l'Alcalde de Barcelona.

Finalment, la Taula de Referents Tècnics de les xarxes d'acció, que és l'espai de treball per millorar les capacitats de treball conjunt i d'interacció per establir una visió compartida entre les diferents xarxes d'acció, ha dut a terme dues sessions de treball durant l'any 2012.

• Xarxes d'acció.

Són espais generadors d'activitats i treball coordinat en xarxa, que són la força i el motor de l'Acord.

Aquestes xarxes estan integrades per entitats, organitzacions i institucions de la ciutat que comparteixen unes finalitats, amb la voluntat de treballar conjuntament sobre un mateix eix i/o matèria i assolir millores en els camps d'acció respectius.

El nombre de xarxes s'ha incrementat progressivament des de l'inici de l'Acord. Actualment hi ha en funcionament nou xarxes d'acció:

- Xarxa d'acollida i acompanyament per a persones immigrants a Barcelona.
- Xarxa d'atenció a persones sense llar.
- Xarxa d'economia social de Barcelona.
- Xarxa de centres oberts d'atenció a la infància i l'adolescència.
- Xarxa de cultura per la inclusió social.
- Xarxa de drets dels infants.
- Xarxa de prevenció i convivència.
- Xarxa de suport a les famílies cuidadores.
- Xarxa d'habitatges d'inclusió social.

• Comunicació de l'Acord.

Enguany s'ha fet una aposta important per la presència de l'Acord a les xarxes socials. La posada en funcionament del Twitter de l'Acord Ciutadà (@AcordCiutadà) constitueix la principal eina de la seva projecció a les xarxes socials.

El Twitter se suma al lloc o portal web (<http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva>) i al butlletí electrònic mensual, dues potents eines de projecció externa i interna de l'Acord i de difusió. El seu ús freqüent serveix per informar sobre temes clau, actes i activitats, projectes i experiències promogudes per les diverses organitzacions i institucions membres entorn de l'àmbit social, comunitari i d'inclusió i que s'esdevenen a la ciutat.

La vinculació dels continguts entre el lloc web, el butlletí i el Twitter ha facilitat les sinergies entre els principals mitjans de comunicació de l'Acord i ha permès un augment substancial de la interactivitat entre les tres eines.

Actes i accions públiques de l'Acord

- **Jornada Anual de l'Acord 2012.** El 16 de març es va celebrar a la Biblioteca Jaume Fuster la Jornada Anual de l'Acord Ciutadà, que va aplegar cent noranta persones representants de les entitats i organitzacions membres.

La primera part de la Jornada es va centrar en els continguts i les aportacions de l'Acord al nou Pla per a la Inclusió Social 2012-2015. A la segona part de la Jornada, el Consell de Govern de l'Acord va presentar la declaració «**Barcelona s'uneix per fer front a la crisi social**», amb l'objectiu de fer pública la seva voluntat d'elaborar amb totes les organitzacions de l'Acord una Estratègia Compartida de Ciutat per fer front conjuntament als aspectes socials de la crisi.

- **Àgora ciutadana de la Barcelona Social.** El 24 de maig l'Acord va organitzar l'Àgora ciutadana de la Barcelona Social per fer visible el treball que es desenvolupa a la ciutat per fer front a la pobresa i per contribuir (donar un major impuls) a la Marató per la Pobresa promoguda per TV3 i Catalunya Ràdio.

L'Àgora va ser un espai d'intercanvi i debat que va permetre conèixer de primera mà l'impacte social de la tasca

que realitzen les persones voluntàries amb persones en situació de pobresa, el valor personal que els aporta aquesta tasca i aquelles recomanacions que consideren claus per ajudar a construir una Barcelona cada vegada més social.

L'Àgora va permetre reconèixer el conjunt de persones i entitats que treballen per la Barcelona social; i, de l'altra, sensibilitzar i fer visible la important tasca que les persones voluntàries fan per la inclusió social a la ciutat.

Van participar-hi persones voluntàries del tercer sector social, persones que tenen cura d'altres persones i grups d'ajuda mútua i xarxes d'intercanvi.

• **Acte públic de suport a la Marató per la Pobresa al Poble Sec.** L'Acord va organitzar un acte participatiu al parc de les Tres Xemeneies en suport a la Marató per la Pobresa. Durant tota la tarda, el parc de les Tres Xemeneies del Poble Sec va ser l'escenari d'un conjunt de tallers i actes per sensibilitzar la ciutadania sobre el voluntariat i la Marató mateixa.

• **Consell de Govern de l'Acord presidit per l'Alcalde de Barcelona.** El 19 de desembre l'Alcalde de Barcelona, Xavier Trias, amb l'assistència de les entitats membres del Consell i representants de les nou xarxes d'acció de l'Acord, va presidir la reunió del Consell de Govern de l'Acord, que va tenir lloc al Saló de Cròniques de l'Ajuntament.

• **El procés de participació del Pla d'Inclusió Social 2012-2015**

El Pla per a la Inclusió Social és el principal instrument municipal per treballar per una ciutat inclusiva i cohesionada i va ser aprovat el 21 de desembre de 2012 al Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

El procés participatiu s'ha realitzat a través de les entrevistes i les aporta-

cions de les entitats membres del Consell de Govern de l'Acord, les sessions de treball extraordinàries amb les nou xarxes de l'Acord, i la incorporació de la visió de les persones usuàries a través de focus grups.

En total, en el marc de l'Acord, hi van participar 221 persones sobre la base del primer esborrany del Pla.

Enllaç: <http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva>

• **Campanyes i projectes de col·laboració**

• **«Tu ets l'amic invisible de Barcelona. Suma't a les ONG socials».**

L'Ajuntament de Barcelona, en el marc de l'Acord Ciutadà, va col·laborar amb la campanya «Suma't a les ONG socials» promoguda per la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya per promoure el voluntariat social, especialment durant les dates nadalenesques.

Enllaç: <http://www.donemelmillordnosaltres.cat>

• **Fira Solidària de Nadal d'Economia Social.**

Durant el Nadal, l'Ajuntament de Barcelona des de la Xarxa d'Economia Social de Barcelona, en col·laboració amb les entitats i federacions d'inserció sociolaboral, van promoure la primera Fira Solidària de Nadal d'Economia Social que va tenir lloc als Jardinetes de Gràcia, en la qual van participar vint-i-tres empreses d'inserció i centres especials de treball de la Xarxa d'Economia Social. La Fira ha permès donar a conèixer la tasca que desenvolupen aquestes entitats així com vendre els productes que fabriquen.

• **Banc de Productes no Alimentaris.**

És una iniciativa impulsada per l'Associació Cívica La Nau i per l'Institut

de Reinserció Social (Fundació IReS), que gestiona productes procedents del mecenatge i de donacions que fan les empreses, amb la voluntat de distribuir aquest material a les entitats de l'Acord Ciutadà que atenen a població en risc d'exclusió social.

Durant el 2012, cinquanta-sis empreses i entitats han donat materials i productes per a la seva manipulació i/o distribució. S'han repartit a més de cent catorze organitzacions i entitats sense ànim de lucre de la ciutat. Hi han participat quaranta-dues persones voluntàries.

El Banc disposa de web propi, en què les entitats i organitzacions de l'Acord poden realitzar sol·licituds de comandes de material i consultar els diversos productes existents.

Enllaç: <http://www.bancdeproductenonalimentaris.com>

• **L'Auditori Apropa i Apropa Cultura.**

L'Auditori, mitjançant el conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i amb la Generalitat de Catalunya, ha obert, un any més, la seva programació als col·lectius socials menys afavorits com un instrument més per a la integració i la normalització. L'Auditori va iniciar el programa Apropa Cultura, oferint música, teatre, dansa i circ amb la participació del Teatre Nacional de Catalunya, el Mercat de les Flors i el Teatre Lliure.

El 2012 hi han participat vint-i-cinc equipaments culturals que han ofert el 2% de les seves localitats a col·lectius en risc d'exclusió social.

Durant l'any 2012, 11.982 persones usuàries de centres socials d'arreu de Catalunya han assistit als espectacles. D'aquests, 5.476 han estat a Barcelona. Als espectacles oferts hi ha assistit un total de 8.375 persones de centres socials de tot Catalunya.

6. Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC)

L'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports col·labora amb els districtes municipals en la posada en marxa i manteniment dels diferents Plans de Desenvolupament Comunitari de la ciutat, perquè es considera que són l'expressió més integrada i articulada de les accions conformades a partir de principis i metodologies comunitàries.

Per aquest motiu, des del Departament de Participació Social s'ha establert una línia de suport econòmic i tècnic als Plans de Desenvolupament Comunitari dels districtes, a la vegada que es garanteix la coordinació global de ciutat amb el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya. Aquesta aportació se suma a la de la Generalitat, a parts iguals.

S'ha donat suport tècnic i formació a alguns dels PDC, d'acord amb un model de tutorització de projectes i seminaris.

Actualment s'està col·laborant en l'elaboració d'una guia operativa per a l'avaluació de l'acció comunitària, que permeti una aproximació qualitativa a l'anàlisi dels resultats i l'impacte de l'acció comunitària, conjuntament amb l'Institut Municipal de Serveis Socials.

Al llarg del 2012 hi ha hagut catorze Plans de Desenvolupament Comunitari en funcionament a la ciutat, que es relacionen a continuació:

Enguany s'ha continuat el conveni de col·laboració amb la Unió d'Entitats de la Marina per tal de potenciar l'acció comunitària en aquest barri de la ciutat.

Taula 78. Plans de Desenvolupament Comunitari
Departament de Participació Social, 2012

	Districte	Entitat gestora
PDC Barceloneta	Ciutat Vella	Associació Barceloneta Alerta (ABA)
PDC Casc Antic	Ciutat Vella	Pla Integral del Casc Antic (PICA)*
PDC Sagrada Família	Eixample	AAVV Sagrada Família
PDC Poble Sec	Sants-Montjuïc	Coordinadora d'Entitats
PDC La Salut	Gràcia	La Miranda
PDC El Carmel	Horta-Guinardó	Associació Carmel Amunt
PDC Ciutat Meridiana	Nou Barris	Parròquia Sant Bernat de Claravall
PDC Roquetes	Nou Barris	Plataforma d'Entitats de Roquetes
PDC Trinitat Nova	Nou Barris	AAVV Trinitat Nova
PDC Verdum	Nou Barris	Associació Comunitària Verdum
PDC Baró de Viver	Sant Andreu	AAVV Pi i Margall
PDC Navas	Sant Andreu	Parròquia Sant Joan Bosco
PDC Poblenou (Apropem-nos)	Sant Martí	AAVV Poblenou
PDC Besòs-Maresme	Sant Martí	Associació En Xarxa
Total	14	

* El PICA renuncia a la convocatòria de la Generalitat a mitjan any 2012.

119

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Direcció
de Serveis
d'Estratègia
i Innovació

ESDEVENIMENTS RELLEVANTS DE L'ANY 2012

De les activitats realitzades al llarg del 2012, destaquem:

- L'any 2012 s'ha celebrat la vintena edició dels Premis del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació i s'ha superat el nombre de treballs i mitjans presentats.
- El Consell Assessor de la Gent Gran ha organitzat un seguit d'actes específics en la celebració de l'Any Europeu de l'Envelliment Actiu i la Solidaritat entre Generacions en els quals han participat més de 1.400 persones grans.
- Dins del Consell Municipal de Gais, Lesbianes, Dones i Homes Transsexuals s'ha constituït un nou grup de treball de transsexualitat, que abordarà específicament les dificultats d'inserció en el

mercat laboral i altres problemàtiques que afecten aquest col·lectiu.

- Dins del Consell Municipal del Poble Gitano s'ha treballat per ampliar la participació del poble gitano en l'elaboració de l'Estratègia Local amb el Poble Gitano, en consonància amb el marc europeu i la seva Estratègia 20/20.
- En el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva cal destacar la Declaració «Barcelona s'uneix per fer front a la crisi social» amb l'objectiu de desenvolupar una estratègia d'inclusió social compartida a la ciutat de Barcelona.
- La celebració de l'Àgora ciutadana per la Barcelona Social, dins de la Marató per la Pobresa, organitzada per TV3 i Catalunya Ràdio, ha permès fer un reconeixement al conjunt de persones i entitats que treballen per la Barcelona social. A més ha sensibilitzat i fet visible la important tas-

ca que realitzen les persones voluntàries per la inclusió social a la ciutat.

- L'Ajuntament de Barcelona, en el marc de l'Acord Ciutadà, va col·laborar amb la Taula del Tercer Sector en la campanya «Tu ets l'amic invisible de Barcelona. Suma't a les ONG socials», amb la voluntat de promoure el voluntariat social, especialment durant les dates nadalenes.

- La realització de la primera Fira Solidària de Nadal des de la Xarxa d'Economia Social de Barcelona, en col·laboració amb les entitats i federacions d'inserció sociolaboral, ha permès conèixer la tasca que desenvolupen i vendre els productes que fabriquen. Hi van participar vint-i-tres entitats.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els principals reptes per al 2013 del Departament de Participació Social en els diferents àmbits d'actuació són:

- Enfortir i articular millor els diferents Consells de Participació Social per tal que puguin elaborar recomanacions i propostes per a la millora de les polítiques de qualitat de vida a la ciutat.

- Introduir noves estratègies i metodologies de participació per aconseguir una major implicació d'entitats i de la ciutadania en el procés de desenvolupament de les polítiques socials a la ciutat.

- Consolidar l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva com a espai de compromís i acció conjunta entre l'Ajuntament i les entitats de la ciutat per enfortir la inclusió social i desplegar l'Estratègia Compartida acordada en el marc del Pla Municipal per a la Inclusió Social 2012-2015.

- Enfortir l'acció comunitària i donar impuls i suport al desenvolupament dels Plans d'Acció Comunitària als barris de la ciutat.

Emília Pallàs Zenke

Cap del Departament de Participació Social

Taula 79. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Participació Social, 2012

	2011	2012	% d'increment
Consells i òrgans de participació social			
Persones assistents a activitats	6.520	7.563	16,00
Entitats membres	681	740	8,66
Consell Municipal de Benestar Social			
Persones assistents a activitats del Consell	1.210	1.305	7,85
Entitats membres	149	129	-13,42
Consell Assessor de la Gent Gran			
Persones assistents a activitats del Consell	1.595	1.881	17,93
Entitats membres	60	59	-1,67
Consell Municipal del Poble Gitano			
Persones assistents a activitats del Consell	1.333	1.033	-22,51
Entitats membres	16	23	43,75
Consell Municipal de Gais, Lesbianes i Dones i Homes Transsexuals			
Persones assistents a activitats del Consell	91	99	8,79
Entitats membres	43	36	-16,28
Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (ACBI)			
Persones assistents a activitats de l'Acord	2.291	3.245	41,64
Entitats membres	473	493	4,23
Plans de Desenvolupament Domunitari (PDC)			
PDC en funcionament	15	14	-6,67

4. ARXIU I GESTIÓ DOCUMENTAL

4. ARXIU I GESTIÓ DOCUMENTAL

MISSIÓ

La persona responsable de l'Arxiu i Gestió Documental té com a missió implantar i supervisar les actuacions en matèria de gestió documental i arxivística en l'àmbit d'actuació de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, seguint els criteris generals de la política arxivística de l'Ajuntament de Barcelona que estableix la Direcció Executiva del Sistema Municipal d'Arxius.

ENTORN

Enguany s'ha elaborat un nou Pla Director d'Arxius a l'Ajuntament de Barcelona que serà el marc estratègic i el full de ruta per al període 2012-2015.

Aquest Pla Director d'Arxius 2012-2015 estableix que la missió dels Arxius Municipals «és servir la ciutadania i l'Administració municipal, garantint la gestió, el tractament i la preservació dels documents, i contribuir a la memòria de la Ciutat i als drets de les persones, essent un fonament de la transparència de la gestió pública» (www.bcn.cat/arxiu/).

D'altra banda cal destacar que s'ha complert el primer any de funcionament del grup de treball d'accés i avaluació de la documentació d'assistència i serveis socials de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental de la Generalitat de Catalunya, del qual forma part la responsable d'arxiu i gestió documental de l'Àrea, en representació de l'Ajuntament de Barcelona (www20.gencat.cat).

RECURSOS

Pel que fa als recursos de personal propi, un auxiliar, depenent de l'Àrea, ha donat suport a la responsable d'Arxiu i Gestió Documental, que depèn de la Direcció Executiva del Sistema Municipal d'Arxius.

A més, s'ha disposat del reforç d'un servei de suport extern, l'empresa Doc6 (experts en documentació), per a gestionar i condicionar la documentació transferi-

da de l'antiga Gerència d'Educació, Cultura i Benestar al dipòsit documental de l'Arxiu Central de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ha calgut millorar les instal·lacions i instal·lar armaris compactes per tal d'ubicar aquesta documentació amb totes les garanties per al seu tractament i conservació.

Finalment cal destacar que enguany s'ha signat un conveni de col·laboració amb l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents per a poder tenir el suport d'un alumne de pràctiques remunerades.

ACTIVITATS

Les activitats més destacades del 2012 han estat les següents:

• Integració i ubicació de la documentació.

La documentació produïda per l'antiga Gerència d'Educació, Cultura i Benestar, de 220 metres lineals (m l.) s'ha ubicat al dipòsit central de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esport juntament amb la documentació que ha generat l'antiga Gerència d'Acció Social i Ciutadania que ja s'hi custodiava.

Les instal·lacions del dipòsit documental s'han incrementat amb 541 m l. per garantir un tractament i una conservació de la documentació òptims i s'ha creat un dipòsit de documentació semiactiu.

• Tractament de la documentació.

Aquest tractament ha permès:

- La descripció de 15.450 unitats documentals (expedients) amb el programa de gestió d'arxius Albalà per agilitzar el servei de consulta i préstec a les unitats gestores.

- L'estudi del tipus de documentació i de la legislació que la regula en els diferents àmbits, com immigració, joventut, dona i temps i qualitat de vida, que no formaven part de l'antiga Gerència d'Acció Social i Ciutadania.

- La transferència de 278 m l. de documentació tancada dels diferents òrgans gestors al dipòsit documental de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.
- L'elaboració d'un topogràfic de localització de la documentació al dipòsit.
- L'assessorament als departaments i centres externs perquè puguin organitzar els seus arxius de gestió.
- La gestió del préstec de documentació a les oficines, centres i serveis productors.
- L'eliminació certificada de 86 m l. de dues sèries documentals, informes de reagrupament familiar i informes d'arrelament social, seguint les directrius de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD).
- La intervenció en l'estructura de classificació i les metadades de conservació que consten en el projecte d'expedient electrònic e-ajuds, per tal de poder-ho desar al gestor documental corporatiu Documentum.

Tot i l'esforç que suposa la descripció de la documentació en l'eina de gestió, això ens permet, posteriorment, el seu control i tractament així com agilitzar el servei de consulta i préstec a les unitats gestores.

Cal destacar que enguany, en centrar l'activitat en el tractament, la integració i la ubicació de la documentació, les xifres d'indicadors de tractament arxivístic han crescut notablement, pels volts d'un 25% en la seva globalitat respecte al 2011.

• **Implantació del sistema de gestió documental corporatiu: sistema AIDA.**

La implantació del sistema de gestió documental Contínuum a les oficines productores per garantir la correcta transferència de la documentació, que ha finalitzat el seu tràmit a l'Arxiu Central de l'Àrea.

Aquesta implantació gradual del sistema de gestió documental als òrgans productors de la documentació ens porta a unes xifres d'indicadors de consulta i préstec en ascens gradual, i reflecteix un increment de pels volts del 40% en el nombre de persones usuàries que sol·liciten documentació transferida a l'Arxiu.

ACTUACIONS RELLEVANTS

L'actuació més rellevant tal i com estava previst en els objectius anuals, ha estat la integració de la documentació de les antigues gerències d'Acció Social i Ciutadania i d'Educació, Cultura i Benestar en un dipòsit central únic de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

Aquesta actuació es va portar a terme durant els mesos de juliol a setembre del 2012 i va comportar el trasllat de mil tres-cents caixes de documentació.

Al marge de la integració física de la documentació, aquesta actuació ha comportat un estudi del tipus de documentació i de la legislació en què es basa dins d'àmbits com immigració, dona, joventut i temps i qualitat de vida, que no formaven part de l'antiga Gerència d'Acció Social i Ciutadania; i així poder fer l'inventari i descriure-la al programari de gestió d'arxius.

La integració de les Àrees ha suposat un increment de documentació a custodiar, cosa que ha implicat adaptar i millorar les instal·lacions del dipòsit documental actual, i a més se n'ha incrementat la capacitat d'espai fins a 4.235 caixes, per tal d'ubicar-hi la documentació amb totes les garanties per al seu tractament i conservació.

Aquest canvi ha estat força enriquidor i molt útil per al treball que s'està portant a terme conjuntament amb el Servei de Gestió Documental de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius, de revisió de la secció Serveis i Benestar Social del quadre de classificació de l'Arxiu Municipal de Barcelona. A més, hi ha inter-

vingut el grup de treball d'Assistència i Serveis Socials, de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental de la Generalitat de Catalunya, per tal d'avaluar la documentació.

REPTES DE FUTUR

Els reptes de futur, encaminats a l'aplicació i vetlla per al compliment de les normes que regulen l'organització i el funcionament dels documents i de l'arxiu, estan emmarcats en el Pla Director d'Arxius 2012-2015. En destaquem els següents:

- Continuar implementant el sistema integral de gestió documental de l'Ajuntament de Barcelona a les unitats productores per a la millora de processos i generar una cultura organitzativa comuna.
- Realitzar el tractament arxivístic i preparar les transferències de la documentació que està custodiada en cen-

tres externs per tal que sigui ingressada a l'Arxiu Central de l'Àrea.

- Treballar conjuntament amb la Direcció d'Arxius per adequar el quadre de classificació a les sèries documentals que es produeixen a l'Àrea.
- Impulsar l'avaluació de documentació, participant en el grup de treball de Documentació de serveis socials de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental, per tal de garantir i determinar el període de conservació de la documentació i la seva accessibilitat.
- Treballar conjuntament amb la Direcció d'Arxius per al desenvolupament de l'administració electrònica en la gestió documental.

Núria Postico Soler

Responsable d'Arxiu i Gestió Documental

Taula 80. Indicadors d'activitat

Arxiu i Gestió Documental, 2012

	2011	2012	% d'increment
Gestió Documental			
Nombre de transferències de documentació	31	17	-45,16
Volum de transferències de documentació (en metres lineals)	181	278	53,59
Nombre d'assessoraments a oficines	58	6	-89,66
Tractament arxivístic			
Documents descrits al programa de gestió d'arxiu (Albalà)	2.040	15.450	657,35
Documents que han rebut tractament tècnic	13.000	5.740	-55,85
Centres en què s'ha intervingut	10	5	-50,00
Consulta i préstec			
Sol·licituds de préstec de documentació	94	238	153,19
Unitats documentals en préstec a les oficines	124	193	55,65
Persones usuàries	75	140	86,67

5. ORGANISMES AUTÒNOMS

5.1. INSTITUT MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS

MISSIÓ

L'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSSB) té com a missió impulsar, organitzar i coordinar internament i externament el procés de prestació dels serveis socials bàsics de responsabilitat municipal adreçats a la ciutadania, i fer-ho amb uns paràmetres de qualitat i equitat que contribueixin a garantir el benestar de totes les persones que viuen i conviuen a la ciutat.

Centres de Serveis Socials (CSS) i en els Serveis Socials Bàsics.

A més la situació general de crisi econòmica, amb l'augment consegüent de les situacions individuals i familiars de vulnerabilitat social, ha fet incrementar la demanda de serveis socials a la ciutat, tant pel que fa a la xarxa municipal com a les entitats que treballen amb persones amb necessitat de recursos i prestacions socials.

ENTORN

Com en els darrers anys, la Llei de serveis socials, la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, així com les disposicions de la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència pel que fa al tractament de la infància i l'adolescència en risc, han tingut un impacte important en el treball en els

RECURSOS

Pel que fa als recursos econòmics, la taula 81 mostra la liquidació del pressupost, que el 2012 s'ha incrementat un 18,40% respecte al 2011.

El 2012 el Departament de Serveis Socials Bàsics s'ha integrat dins l'Institut Municipal de Serveis Socials amb l'augment consegüent de personal.

126

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 81. Liquidació del pressupost
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Capítols de despesa	€	%
Personal*	26.070.484,89	28,17
Béns corrents i serveis	58.229.131,62	62,92
Transferències corrents	8.209.666,27	8,87
Inversió i transferències de capital	30.264,13	0,03
Total	92.539.546,91	100,00

* Descomptada la paga de Nadal del 2012.

Fonts de finançament	€	%
Ajuntament	88.727.438,69	99,57
Altres fonts**	387.023,64	0,43
Total	89.114.462,33	100,00

** Altres fonts: preus públics del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) i del Servei d'Àpats en Companyia, interessos bancaris, cànon i rendiments de les empreses adjudicatàries del SAD.

La diferència entre els ingressos i les despeses correspon a l'aplicació de romanents de tresoreria de l'any 2011.

Taula 82. Recursos humans

Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

	Directius/ ves	Tècnics / tècniques	Administ. i auxiliars	Altres	Total 2012	Mitjana d'edat	% de dones
Gerència	12	1	1	-	14	48,64	78,60
Departament de Recursos Humans	1	2	6	-	9	50,44	88,90
Direcció de Serveis Generals i Planificació Territorial	1	1	8	-	10	47,90	70
Departament de Serveis Socials Bàsics	1	14	-	-	15	42,53	80
Equip volant	-	3	3	-	6	44,50	83,30
Personal traspasat*	-	-	-	21	21	63	38,10
Centres de Serveis Socials	40	408	85	-	533	42,66	87,90
Total IMSS	55	429	103	21	608	43,03	87,20
Mitjana d'edat (total sense personal traspasat)	47,65	41,72	46	63	43,03		
% de dones	86,8	91,6	83,3	38,1	87,2		

* Personal traspasat a l'IMSS per tramitar la seva prejubilació.

Taula 83. Personal dels Centres de Serveis Socials per perfil professional

Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Districte	Directors/es	Psicòlegs/òlogues	Educadors/es	Treballadors/es socials	UGA	Altres	Total
Ciutat Vella	5	5	12	37	9	1	69
Eixample	6	4	9	45	12	2	78
Sants-Montjuïc	4	3	11	37	7	1	63
Les Corts	2	1	2	12	4	-	21
Sarrià – Sant Gervasi	2	1	3	14	4	1	25
Gràcia	3	1	6	22	6	1	39
Horta-Guinardó	5	3	11	32	10	1	62
Nou Barris	5	3	12	35	10	-	65
Sant Andreu	3	3	7	22	6	-	41
Sant Martí	5	4	10	40	10	1	70
Total	40	28	83	296	78	8	533

Nota: UGA: Unitat de Gestió Administrativa.

ACTIVITAT

1. Centres de Serveis Socials

Des dels Centres de Serveis Socials s'atén la ciutadania per donar respostes orientades a cobrir les necessitats bàsiques o per a l'assoliment d'objectius que plantegen les persones, especialment aquelles que presenten manca d'integració o d'autonomia, i es treballa per l'enfortiment de la xarxa social i relacional. Durant l'any 2012 s'ha atès un total de 68.635 persones en els Centres de Serveis Socials, que han generat un volum de 179.973 atencions directes.

La tendència dels darrers anys, i també de l'any 2012, ha estat un augment progressiu de les persones ateses, amb un increment del 6,40% respecte al 2011 i d'un 9,35% pel que fa a unitats d'atenció. També cal esmentar que s'aprecia un fort impacte qualitatiu de les situacions ateses, motivat per un augment considerable de la diversitat i complexitat de les tipologies i situacions de les persones que han entrat en el sistema d'atenció.

Taula 84. Persones usuàries i atencions als Centres de Serveis Socials
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Persones ateses als CSS	64.514	68.635	6,39
Unitats d'atenció	164.582	179.973	9,35

Taula 85. Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Nombre de llars ateses durant tot l'any*	16.582	18.788	13,30
Llars ateses a 31 de desembre*	13.342	14.823	11,10
Nombre de persones usuàries+beneficiàries el mes de desembre*	14.625	16.035	9,64
Nombre d'hores SAD	2.479.088	2.883.708	16,32
Import econòmic (en €)	44.909.423,90	52.596.497,81	17,12

* Atenció personal, neteja i àpats a domicili.

2. Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El SAD és el conjunt de serveis que ofereixen suport a les persones en el seu domicili, per tal que mantinguin o millorin la seva qualitat de vida en el seu entorn habitual.

• Servei d'Atenció Personal

El servei inclou les tasques realitzades pels treballadors i les treballadores en el domicili de la persona usuària (neteja, atenció personal...). El Servei d'Atenció Personal ha experimentat un gran creixement l'any 2012, seguint la tendència dels darrers anys.

El nombre de llars que han rebut algun dels serveis al llarg de l'any s'ha incrementat un 13,30% i les llars amb serveis actius a finals de desembre s'han incrementat un 11,10%.

• Servei d'Àpats Socials: Servei d'Àpats en Companyia i Servei d'Àpats a Domicili

El Servei d'Àpats Socials és un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària per a persones en situació de vulnerabilitat o persones grans en situació de fragilitat que atén simultàniament les necessitats de gaudir d'una alimentació equilibrada i d'un espai relacional acollidor. Aquest servei facilita els vincles d'amistat (en el cas del Servei d'Àpats en Companyia) i de connexió amb la comunitat. El servei inclou el Servei d'Àpats en Companyia i el Servei d'Àpats a Domicili.

Taula 86. Servei d'Àpats Socials

Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Àpats en Companyia	2011	2012	% d'increment
Nombre de menjadors	21	24	14,29
Places ofertes (màximes)	743	841	13,19
Persones (usuàries) ateses	903	1.039	15,06
Àpats (o menús) servits	145.430	168.694	16,00
Àpats a Domicili	2011	2012	% d'increment
Persones (usuàries) ateses	1.009	1.138	12,78
Àpats (o menús) servits	252.953	282.368	11,63

Els àpats se serveixen al domicili de la persona beneficiària en el cas dels Àpats a Domicili i en els menjadors habilitats a l'efecte en el cas de la modalitat d'Àpats en Companyia.

El 2012 s'han ofert 841 places, repartides en 24 punts de prestació del Servei d'Àpats en Companyia. Aquestes places han representat un increment del 13,19% respecte al 2011.

Pel que fa al Servei d'Àpats a Domicili, s'han servit 282.368 menús, cosa que representa un increment de l'11,63% respecte a l'any 2011, i el nombre de persones ateses ha estat de 1.138.

3. Elaboració de Programes Individuals d'Atenció (PIA)

La Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD), estableix com a instrument de procediment i reconeixement de la situació de dependència i les prestacions o serveis corresponents, els Programes Individuals d'Atenció (PIA) que elaboren els professionals dels Serveis Socials Bàsics.

Aquests serveis els prestava la Direcció de Serveis Socials Bàsics, però ara formen part de l'Institut Municipal de Serveis Socials, fet que ha comportat canvis que han afectat la gestió dels PIA

després de la publicació del Reial Decret Llei 20/2012 de 13 de juliol.

Alguns dels canvis que s'han produït són:

- L'eliminació de nivells dintre de cada grau de dependència.
- La reducció, en general, de l'import de les prestacions econòmiques.
- La disminució de la intensitat del Servei d'Atenció Domiciliària per a tots els graus.
- L'ampliació de la cobertura de la prestació econòmica d'assistent personal als graus I i II.

Taula 87. Dades de la LAPAD acumulades* del municipi

Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Dades	31/12/2011	31/12/2012	Increment
Sol·licituds registrades	90.581	101.174	10.593
Sol·licituds valorades	75.040	86.880	11.840
Resolucions emeses elegibles	56.817	66.783	9.966
PIA inicials elaborats (municipi de Barcelona)	42.438	56.100	13.662
PIA inicials elaborats (Ajuntament)	32.141	42.862	10.721
PIA pendants d'elaboració	9.042	2.745	-6.297

* Dades acumulades des de l'inici de l'aplicació de la LAPAD.

Taula 88. PIA realitzats

Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
PIA realitzats*	10.680	13.662	27,92

* Municipi de Barcelona.

4. Ajuts Econòmics d'Inclusió

Són prestacions econòmiques, destinades a la cobertura de necessitats bàsiques, que es concedeixen a persones i/o famílies en situació de vulnerabilitat econòmica puntual o que es troben en situacions de pobresa i/o exclusió social. S'hi inclouen tant les prestacions de serveis com les econòmiques.

L'impacte de la crisi econòmica s'ha fet notar en els ajuts econòmics d'inclusió. Aquest any s'ha incrementat en 3.563 el nombre d'ajuts concedits respecte a l'any passat. L'any 2012 s'han destinat 3.135.127,70 € per donar resposta a les necessitats d'ajuts econòmics, cosa que suposa un increment del 14% respecte a l'any 2011.

Taula 89. Ajuts econòmics d'inclusió per districtes
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Districte	2011		2012		% d'increment dels imports
	Nombre d'ajuts	Import	Nombre d'ajuts	Import	
Ciutat Vella	2.850	606.185,17 €	3.205	594.667,48 €	-1,90
Eixample	1.080	245.196,53 €	1.255	264.942,94 €	8,05
Sants-Montjuïc	1.539	275.421,87 €	1.830	337.964,44 €	22,71
Les Corts	403	125.029,71 €	588	150.858,51 €	20,66
Sarrià – Sant Gervasi	392	94.411,88 €	667	121.521,57 €	28,71
Gràcia	740	217.313,73 €	1.105	284.833,14 €	31,07
Horta-Guinardó	1.784	355.942,00 €	2.541	430.765,80 €	21,02
Nou Barris	1.558	389.691,05 €	1.996	411.774,37 €	5,67
Sant Andreu	658	163.989,09 €	1.090	224.215,98 €	36,73
Sant Martí	1.112	277.655,80 €	1.402	313.583,48 €	12,94
Barcelona	12.116	2.750.836,83 €	15.679	3.135.127,71 €	13,97

Taula 90. Ajuts econòmics d'inclusió per conceptes
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Conceptes	2011		2012		% d'increment dels imports
	Nombre d'ajuts	Import	Nombre d'ajuts	Import	
Alimentació	1.907	191.521,71 €	2.923	263.442,11 €	37,55
Roba i higiene personal	281	13.732,09 €	520	10.070,43 €	-26,66
Transport	659	37.161,41 €	1.002	70.144,00 €	88,75
Salut	892	151.308,52 €	1.158	168.300,29 €	11,23
Habitatge, allotjament	2.557	1.147.632,83 €	3.078	1.258.622,48 €	9,67
Habitatge, manteniment	3.078	736.842,79 €	3.625	830.773,16 €	12,75
Escolars	1.742	313.484,68 €	2.063	345.973,05 €	10,36
Lleure	756	128.909,53 €	835	113.169,71 €	-12,21
Inserció laboral	77	13.962,29 €	137	23.003,39 €	64,75
Altres	167	16.280,98 €	338	51.629,09 €	217,11
Total	12.116	2.750.836,83 €	15.679	3.135.127,71 €	13,97

S'ha simplificat el procés dels ajuts econòmics a famílies a través d'unes targetes moneder al servei dels CSS de la ciutat i d'una nova aplicació informàtica que permet reduir el temps de gestió per a les famílies.

S'ha d'assenyalar, però, que els diversos conceptes d'ajuts econòmics a famílies són «vasos comunicants». Per exemple, l'ajut en despeses d'habitatge fa que les famílies puguin destinar recursos propis a alimentació i altres necessitats.

5. Projectes grupals, comunitaris i coordinació institucional

Una part important de la tasca que realitzen els Centres de Serveis Socials consisteix en el desenvolupament de projectes grupals, comunitaris i de coordinació institucional, d'acord amb el caràcter polivalent, comunitari i preven-

tiu que preveu la Llei 12/2007 de serveis socials.

En aquest sentit, durant l'any 2012 s'ha impulsat el desenvolupament de projectes d'acord amb les línies d'actuació marcades en els Plans d'Actuació Social Territorial de cada districte i emmarcats en els mateixos Programes d'Acció Social dels CSS.

Així doncs, pel que fa a projectes grupals i/o comunitaris, el nombre d'intervencions fetes ha estat de 154 a tota la ciutat. En relació amb les accions de coordinació institucional, cal destacar projectes generalitzats a escala de ciutat com les Comissions Socials als centres educatius, les Comissions d'Absentisme de cada districte, els circuits territorials Barcelona Contra la Violència Vers les Dones, els Circuits de Maltractament Infantil i altres espais de treball.

131

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 91. Projectes grupals i comunitaris
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Districte	Nombre de projectes comunitaris	Nombre de projectes grupals
Ciutat Vella	7	15
Eixample	8	16
Sants-Montjuïc	10	28
Les Corts	1	4
Sarrià – Sant Gervasi	3	5
Gràcia	1	2
Horta-Guinardó	3	6
Nou Barris	14	5
Sant Andreu	2	3
Sant Martí	6	15
Barcelona	55	99

ESDEVENIMENTS RELLEVANTS DE L'ANY 2012

En aquest sentit, les accions més rellevants han estat les següents:

1. Reducció als Centres del temps d'espera de la primera visita al Centre de Serveis Socials. L'any 2011 el temps mitjà d'espera per a la primera visita era de 28,09 dies i el 2012 ha passat a ser de 18,38 dies.

Taula 92. Nous projectes iniciats el 2012
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Projecte	Tipus de millora	Resultat
Ràdars	Nou projecte	Extensió, a diversos districtes de Barcelona, del projecte de Gràcia de vetllar per la gent gran que viu sola a través de les xarxes veïnals i comercials de les persones grans.
Programes de Qualificació Professional Inicial (PQPI)	Nou projecte	Participació en el finançament de cursos i ajuts a joves que no han acabat l'ESO.
Formació laboral a aturats i aturades de llarga durada amb risc d'exclusió social	Nou projecte	Acord amb Barcelona Activa per a la realització de cursos d'inserció laboral per a persones en risc d'exclusió social.
Projecte Escola i Família Raval Sud	Nou projecte	Acord entre l'Escola Collaso i Gil i Serveis Socials Raval Sud. Servei de mediació per afavorir el coneixement del sistema educatiu, la conscienciació sobre la importància de l'escolarització així com l'assistència regular a l'escola. S'han fet trobades amb les famílies de Bangla Desh, Magrib i Pakistan.
Eixam		Projecte interxarxa del districte de l'Eixample: s'ha aprovat el projecte, s'han celebrat dues sessions plenàries i s'han constituït diverses comissions de treball. Enguany s'ha prioritzat l'àmbit d'infància i adolescència que inclou el Circuit de Prevenció del Maltractament Infantil.
Banc del Temps	Conciliació de la vida personal, familiar i laboral	Projecte impulsat pels Serveis Socials de la Dreta de l'Eixample i Fort Pienc: ajuda a la conciliació de la vida personal, familiar i laboral dels seus usuaris i usuàries a través de la promoció d'intercanvis de temps que faciliten la solució a problemàtiques de la vida diària.
Grup de suport educatiu per a pares i mares	Nou projecte	Facilitar l'aprenentatge i el desenvolupament de les habilitats parentals, així com el benestar de tota la família (vuit participants). Sarrià – Sant Gervasi.
Accions preventives als instituts: relacions afectives (programa d'acció socioeducativa A Partir del Carrer)	Nou projecte	Població diana: adolescents de segon d'ESO dels instituts d'educació secundària (IES). L'objectiu implícit és detectar possibles situacions de risc i esdevenir referents per als i les menors. L'objectiu explícit és bàsicament fomentar, mitjançant la reflexió, la responsabilitat i la coherència en la presa de decisions (quaranta-cinc participants).
Grup de Cuidadors Sant Gervasi		Els objectius són, entre d'altres, detectar i prevenir situacions d'esgotament físic i emocional i evitar l'aïllament social (nou participants).
Taller «Sortides a les crisis»	Nou projecte	Primera edició pilot del taller «Sortides a les crisis»: projecte grupal, adreçat a homes en situació d'atur perllongat, de suport psicoemocional orientat a fer emergir noves potencialitats i aprofitar i compartir amb el grup la seva experiència social, familiar i personal. Orientat, també, a treballar aspectes relacionats amb la paternitat, la masculinitat i la inserció sociolaboral. Horta-Guinardó.

2. Realització de les actuacions d'obres previstes per garantir els requeriments bàsics per a la implantació del nou Model de Serveis Socials Bàsics:

- Roquetes – Trinitat Nova – Canyelles (trasllat al nou local)
- Sant Gervasi (trasllat al nou local)
- Horta (adaptació)
- Numància (trasllat al nou local)
- Gòtic (remodelació i ampliació del local)

3. Projectes engegats el 2012. Al llarg del 2012 s'han engegat els projectes que es detallen a la taula 93.

4. Convenis del 2012: el 2012 s'ha realitzat un total de vint convenis amb diferents entitats del tercer sector, per un import total de 3.824.685,26 €.

Taula 93. Convenis realitzats el 2012
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

Convenis 2012	€
Creu Roja: promoció del voluntariat, kits de suport social, sistema intel·ligent de monitorització d'alertes personals (SIMAP), Projecte Acredita	442.538,00
Càritas: atenció a persones immigrants	228.949,80
Formació i Treball: acord marc en el Programa d'Entregues Socials i Inserció Laboral Districte d'Horta-Guinardó	237.812,49
ADSIS: atenció a infants i joves en risc d'exclusió social: servei complementari al projecte APC a Ciutat Vella	36.000,00
Surt: inserció laboral de dones	10.300,00
Exit: Inserció sociolaboral de joves en risc	30.000,00
Engrunes: inserció laboral	20.767,80
Futur: inserció laboral	20.767,80
Acció Solidària contra l'Atur: inserció laboral	20.767,80
Associació Vida Independent: programa d'adaptació de la llar per a persones grans amb dependència i/o discapacitat	800.000,00
Pro Vida: ajuts a mares gestants	20.000,00
Barcelona Activa	752.025,57
Banc dels Aliments	250.000,00
ARED: inserció sociolaboral	56.100,00
IRES: Casal en Família: actuacions de caràcter preventiu i socioeducatiu	18.000,00
Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP)	40.000,00
RÀDARS (diversos actors)	100.000,00
CEJAC: distribució d'aliments frescos Horta-Guinardó	18.000,00
Temps i Compromís: distribució d'aliments frescos Horta-Guinardó	12.000,00
PQPI: inserció laboral de joves	710.656,00
Total	3.824.685,26

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Tal com ja s'ha explicat, el repte del mandat és adaptar els models dels Serveis Socials de Barcelona a la nova realitat social marcada pel context de crisi econòmica.

Per això, durant l'any 2013 l'IMSSB, en coordinació amb l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, continuarà executant els objectius operatius previstos al Pla de Mandat i que estan emmarcats en els objectius estratègics següents:

1. Millorar la qualitat dels serveis que es presten als Centres de Serveis Socials i adaptar la seva capacitat de resposta de manera equitativa i eficient.

2. Repensar noves formes d'intervenció adaptades al context actual i als recursos disponibles que garanteixin la cobertura de les necessitats.

3. Millorar l'accessibilitat de la ciutadania als serveis socials.

4. Potenciar el treball en col·laboració i en xarxa amb la resta d'agents per tal d'afrontar amb èxit les situacions derivades del complex entorn actual.

5. Desenvolupar el sistema de gestió dels professionals de l'IMSSB per tal de garantir els seus objectius.

Àngels Canals Vila

Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Taula 94. Indicadors de producció dels serveis
Institut Municipal de Serveis Socials, 2012

	2011	2012	% d'increment
Unitats d'atenció	164.582	179.973	9,35
Persones ateses	64.514	68.635	6,39
Servei d'Atenció Domiciliària			
Persones usuàries ateses	18.060	20.205	11,88
Llars ateses	16.582	18.788	13,30
Elaboració de PIA			
Sol·licituds de reconeixement de situació de dependència	15.985	10.593	-33,73
PIA finalitzats	10.680	13.662	27,92

5.2. INSTITUT MUNICIPAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

MISSIÓ

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD) té com a missió dissenyar i impulsar les polítiques de promoció de l'accessibilitat de les persones amb discapacitat als serveis, activitats i espais de la ciutat, tant pel que fa a les possibilitats de desplaçament com a la possibilitat d'accedir i gaudir d'aquests recursos com a part de la ciutadania.

Per tal de portar a terme la seva missió, l'IMD estructura la seva organització en tres unitats de treball:

- Promoció i suport.
- Gestió de serveis d'atenció directa.
- Planificació i prospectiva.

L'IMD també és present a Internet: www.bcn.cat/imd

ENTORN

El 2012 es va presentar l'*Informe diagnòstic dels impactes de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat a la ciutat de Barcelona*. En aquest informe es fa una anàlisi sobre el compliment de la Convenció per l'Ajuntament de Barcelona i es recullen recomanacions que han servit de base per a la realització del Programa d'Actuació Municipal en relació amb les polítiques que es porten a terme per a les persones amb discapacitat.

RECURSOS

Abans de repassar els aspectes més rellevants de la gestió i les fites més significatives assolides al llarg del 2012, farem menció dels recursos humans i econòmics de què hem disposat.

La despesa total obligada creix un 8,2% respecte a l'any 2011. En aquest sentit, cal destacar dos conceptes principals: el pressupost aplicat als convenis for-

135

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 95. Liquidació del pressupost 2012
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2012

Despesa	Gerència i Administració (€)	Planificació i prospectiva (€)	Promoció i suport (€)	Serveis d'atenció directa (€)	Total (€)	%
Personal	323.910	70.679	516.211	1.923.723	2.834.523	32,97
Béns corrents i serveis	97.133	33.378	262.466	869.534	1.262.511	14,68
Despeses financeres	160	-	-	-	160	0,00
Transferències corrents	923.473	132.479	26.198	3.342.996	4.425.146	51,47
Inversions i transferències de capital	29.575	-	40.699	5.688	75.962	0,88
Total	1.374.251	236.536	845.574	6.141.941	8.598.302	100,00

Finançament	Gerència i Administració (€)	Planificació i prospectiva (€)	Promoció i suport (€)	Serveis d'atenció directa (€)	Total (€)	%
Ajuntament	2.472.608	234.373	845.574	2.329.270	5.881.825	65,10
Altres fonts	343	2.163	-	3.150.277	3.152.783	34,90
Romanents incorporats	-	-	-	-	-	0,00
Total	2.472.951	236.536	845.574	5.479.547	9.034.608	100,00

malitzats amb entitats de Barcelona en el marc del projecte Suport a Entitats per a la realització de projectes d'inserció laboral, d'autonomia personal i vida independent i les campanyes contra l'estigma en salut mental; i l'assumpció de la gestió del Servei Municipal d'Assistent Personal per l'IMD.

Pel que fa a les fonts de finançament, els ingressos externs disminueixen un 1,8% respecte al 2011. Destaquem, però, que l'aportació municipal s'incrementa en conjunt un 74,8%. Això ha estat així per l'aplicació de recursos als projectes Suport a Entitats i Servei d'Assistent Personal i per l'aportació al Servei de Transport Especial, principalment.

A 31 de desembre de 2012, la plantilla de l'IMD era de 62 persones, com es detalla a la taula 96. La mitjana d'edat era de 47 anys i el 80,65% de la plantilla eren dones. En termes totals, la disminució de la plantilla respecte al 2011 es deu a la reorganització de l'estructura assignada als serveis residencials.

ACTIVITAT

Mitjançant aquests recursos, l'IMD promou diverses activitats dirigides a la promoció i atenció de les persones amb discapacitat, de cara a la seva integració social, segons els principis de normalització i reconeixement de la diferència. Amb aquesta finalitat, l'IMD treballa amb la col·laboració d'altres òrgans i àrees municipals i estructura les seves actuacions al voltant dels objectius estratègics següents:

1. Ciutat de futur sense barreres. Avançar en la construcció d'un model de ciutat de futur sense barreres, dissenyat de manera transversal per a garantir el gaudi de tots els drets de les persones amb discapacitat, que faci possible l'autonomia personal i la vida independent, mitjançant la implicació i la participació de la ciutadania. Per això es treballa en **accessibilitat, mobilitat, habitatge, recerca i coneixement i participació.**

2. Autonomia personal i independència de les persones amb discapacitat. Fomentar i facilitar la prestació de serveis i donar suport als àmbits municipals per tal que les persones amb discapacitat puguin desenvolupar la seva vida de la manera més independent i autònoma

Taula 96. Recursos humans a 31/12/2012
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2012

Despesa	Gerència i Administració	Planificació i prospectiva	Promoció i suport	Serveis d'atenció directa	Total	%
Tècnic/a superior	1	2	-	8	11	17,74
Tècnic/a mitjà/ana	5	2	12	12	31	50,00
Administratiu/va i tècnic/a auxiliar administratiu/va especial	2	-	-	9	11	17,74
Auxiliar administratiu/va, auxiliar administratiu/va especial i subaltern/a	4	-	-	5	9	14,52
Total	12	4	12	34	62	100,00
Personal fix	11	3	10	28	52	83,87
Personal interí	1	1	2	6	10	16,13

possible. S'han ampliat les prestacions de suport als **serveis a les persones, als serveis especialitzats, al pla d'equipaments i a projectes amb entitats**.

De les actuacions desenvolupades durant el 2012, en destaquem les següents:

1. Ciutat de futur sense barreres

• Accessibilitat

L'any 2012 s'ha reiniciat el grup de treball per a la millora de l'accessibilitat, presidit per l'IMD, amb l'objectiu d'establir i unificar criteris d'actuació en matèria d'accessibilitat física, comunicativa i de béns i serveis. Hi participen tretze departaments municipals.

També s'ha elaborat *l'Informe relatiu a l'estat de l'accessibilitat en el transport públic i a la via pública*, que s'ha presentat a la Comissió de Seguretat i de Mobilitat de l'Ajuntament.

Per garantir l'accessibilitat comunicativa, s'ha elaborat un document d'accessibilitat a la lletra escrita que recull recomanacions pel que fa al disseny de la informació d'accessibilitat per als diferents departaments municipals. En actes i celebracions públiques s'han fet 388 actuacions de promoció i suport per garantir els drets de les persones amb discapacitat. S'han instal·lat setze nous anells magnètics en equipaments municipals. També s'ha posat en marxa informació accessible d'obres a la via pública i s'han iniciat projectes d'accessibilitat a les tecnologies de la informació a cinc biblioteques de la ciutat.

• Mobilitat

S'ha iniciat un grup de treball liderat per la Guàrdia Urbana amb la participació dels Serveis de Mobilitat, l'Institut Municipal d'Hisenda, Barcelona de Serveis Municipals (BSM) i l'IMD, per tal de millorar l'ús de la targeta d'aparcament de discapacitat.

Quant a la xarxa de metro, no hi ha variacions en relació amb les dades de l'any

anterior: el 83,5% de les estacions tenen ascensor, el 4,5% estan en obres, el 12% amb projecte d'obres i 119 estacions tenen mecanismes per minimitzar l'espai entre l'andana i els vagons. La xarxa d'autobusos és totalment accessible i disposa d'un sistema d'informació a l'usuari incorporat (SIU). També s'ha instal·lat el sistema de pantalles d'informació a l'usuari (PIU) en 280 marquesines.

• Habitatge

Pel que fa a les polítiques d'habitatge s'ha fet la cessió de nou habitatges a tres entitats de persones amb discapacitat que gestionen projectes de vida independent. En total ja s'han cedit vint-i-tres habitatges a sis entitats des de l'inici del Pla d'Habitatge.

• Recerca i coneixement

L'Observatori Europeu Ciutats i Pobles per a Tothom, que gestiona l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, reuneix a la fi del 2012 setanta-cinc ciutats, vint organitzacions i cent trenta-una bones pràctiques. També s'han recollit cinquanta noves bones pràctiques que s'introduiran al web durant el 2013.

L'IMD és membre del grup de treball Barrier-free City for All, d'Eurocities (xarxa de ciutats europees), per tal d'intercanviar experiències i identificar solucions en l'àmbit de l'accessibilitat i les persones amb discapacitat. Al llarg del 2012 s'ha participat en les reunions del grup organitzades a París, Munic i Lió, on s'han presentat dues ponències: una sobre turisme accessible i l'altra sobre transport públic accessible a Barcelona.

Així mateix s'ha col·laborat en el projecte ObertaMent, l'objectiu del qual és la lluita contra les pràctiques estigmatitzadores i discriminatòries que viuen les persones amb un problema de salut mental. Durant aquest any s'ha fet la campanya de presentació del projecte en mitjans de comunicació massius. Aquest projecte té el suport de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, a més de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant l'any 2012 s'han realitzat els estudis següents:

- *Avaluació de l'impacte social del programa d'inserció laboral amb Parcs i Jardins.*
- *Avaluació de l'impacte social del Servei Municipal d'Assistent Personal.*
- *Població amb discapacitat a Barcelona ciutat i districtes.*

• Participació

Amb l'objectiu de fomentar la participació de les persones amb discapacitat, s'han creat taules temàtiques per tal d'aportar solucions a diversos temes o actuacions. Aquestes taules han estat integrades per representants de les persones amb discapacitat del Consell Rector, entitats del sector de persones amb discapacitat i tècnics municipals. Els temes tractats han estat:

- Adaptació del servei de teleassistència municipal.
- Avisos als vianants per obres de carrer. Inserció laboral.
- Accessibilitat a les platges i servei de suport al bany.
- Millora d'encaminaments de les parades de bus.
- Nova xarxa d'autobusos.

2. Autonomia i independència de les persones amb discapacitat

• Suport als serveis a les persones

El servei de suport al bany per a persones amb discapacitat a les platges de Barcelona ha atès 2.260 persones, amb un total de 4.665 intervencions, i hi han col·laborat noranta-tres voluntaris que han ofert 2.523 hores d'atenció voluntària.

La campanya d'activitats de vacances d'estiu per a infants i joves ha ofert 602 torns d'activitats i ha disposat de monitor de suport per a un total de 197 infants amb discapacitat. A més, en casals especials s'ha donat suport a 205 famílies de nens i nenes i s'han fet 410 torns.

La despesa total de les vacances d'estiu ha estat de 235.387 €.

En col·laboració amb la Direcció d'Usos del Temps s'ha treballat el projecte Temps de Barri, Temps per Tu, que pretén oferir un respir a famílies o cuidadors d'infants o joves i adults amb discapacitat, mentre els infants i/o joves participen en un espai de lleure de qualitat. Es realitza en espais municipals a càrrec d'entitats expertes en el lleure de persones amb discapacitat. El projecte ja està en marxa als districtes de l'Eixample, Sants-Montjuïc, Les Corts, Gràcia, Sarrià – Sant Gervasi, Horta-Guinardó, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

• Serveis especialitzats

S'ha consolidat el Servei Municipal d'Assistent Personal, al qual s'han incorporat les persones usuàries del projecte pilot «Per a l'Autonomia Personal i la Vida Independent». Se n'han beneficiat trenta persones, que han tingut 59.100 hores d'assistent personal.

Els serveis de llar-residència Vila Olímpica s'han reconvertit en tres habitatges amb servei d'assistent personal.

El Servei Públic de Transport Especial (STE), que l'IMD ofereix conjuntament amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, ha estat utilitzat per 3.777 persones amb discapacitat i mobilitat reduïda.

L'Equip d'Assessorament Laboral (EAL) ha continuat col·laborant amb Parcs i Jardins de Barcelona per tal de millorar la integració laboral de cinquanta-dos treballadors amb discapacitat. Durant el 2012, l'EAL també ha elaborat 542 itineraris d'inserció laboral amb actuacions de recerca, formació i inserció.

• Pla d'equipaments

En relació amb el Conveni de col·laboració entre el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en matèria d'equipaments socials per a persones amb discapacitat a la ciutat de

Barcelona, s'ha iniciat l'activitat en els equipaments següents:

- Residència pública Tres Pins (vint-i-set places residencials i dotze de centres de dia) per a persones amb discapacitat intel·lectual al districte de Sants-Montjuïc.
- Llar-residència pública Montnegre (quaranta-vuit places), club social (setanta places) i servei de suport a la integració (vint-i-cinc places) per a persones amb trastorn mental al districte de les Corts.
- Residència concertada ACAM (quaranta-vuit places), per a persones amb discapacitat física, al districte de Ciutat Vella.

• Projectes amb entitats

L'IMD ha assessorat i informat un total de 343 projectes, dins la convocatòria de subvencions a projectes d'entitats de ciutat i de districtes. D'aquests projectes se n'han aprovat i subvencionat 247 per un import total de 471.046,79 €.

També s'han signat vint-i-tres convenis de col·laboració amb entitats de persones amb discapacitat per realitzar projectes d'inserció laboral, d'autonomia personal i vida independent i campanyes contra l'estigmatització en salut mental.

ACTUACIONS O ESDEVENIMENTS RELLEVANTS DE L'ANY 2012

Com a actuacions més rellevants de l'any 2012 destaquem:

- La reconversió de les llars-residència Vila Olímpica en habitatges amb servei d'assistent personal i integració del projecte «Per a l'autonomia personal i la vida independent» dins del Servei Municipal d'Assistent Personal. L'estudi sobre l'impacte social del Servei d'Assistent personal (SROI) conclou que per cada euro invertit hi ha un retorn social per valor de 3,20 €.
- L'aprovació pel Plenari Municipal de 29 de juny de la Declaració Institucional per

tal de no posar en perill les polítiques d'ocupació per a persones amb discapacitat i poder-los donar continuïtat. Aquestes polítiques han generat convenis de col·laboració amb entitats per desenvolupar projectes que incentivin la inserció laboral de persones amb discapacitat.

ORIENTACIONS I REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Per a l'any 2013, es plantegen com a reptes principals:

- Fer propostes per a la inclusió de les persones amb discapacitat en els òrgans de participació de l'Ajuntament i millorar la seva participació en l'IMD.
- Redefinir els serveis especialitzats de l'IMD per adequar-los a la realitat actual i incrementar-ne l'eficiència i l'eficàcia.

Ester Capella Farré

Gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Taula 97. Indicadors de producció de serveis
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2012

Dades	2011	2012	% d'increment
Persones amb discapacitat informades	26.742	29.261	9,42
Divulgació i comunicació			
Intervencions, actes, jornades, conferències, cursets	49	49	0,00
Intervencions en premsa i ràdio i televisió	23	12	-47,83
Exemplars de material divulgatiu	26.217	1.448	-94,48
Exemplars de revistes, llibres...	27.815	464	-98,33
Servei d'atenció al públic			
Persones usuàries ateses	5.426	6.684	23,18
Targetes de transport adaptat atorgades	2.164	2.453	13,35
Targetes d'aparcament tramitades	3.079	2.925	-5,00
Servei de promoció i suport			
Serveis personals (serveis socials, educació, cultura, esport...)	1.738	3.196	83,89
Serveis tècnics (urbanisme, via pública, transport)	535	1.011	88,97
Associacionisme i participació	995	606	-39,10
Comunicació	231	388	67,97
Servei de transport especial			
Viatges realitzats	302.809	270.521	-10,66
Servei d'atenció precoç (Ciutat Vella i Nou Barris)			
Nens i nenes atesos	546	544	-0,37
Equip d'Assessorament Laboral (EAL)			
Valoracions i orientacions laborals	393	371	-5,60
Contractes laborals aconseguits	203	213	4,93
Inscripcions en cursos de formació	211	205	-2,84

5.3. INSTITUT BARCELONA ESPORTS

MISSIÓ

L'Institut Barcelona Esports (IBE) té com a missió donar suport i participar en la gestió de l'esport i l'activitat física de forma innovadora i eficaç per contribuir al desenvolupament de la ciutat i a la seva projecció internacional des de la pràctica esportiva.

ENTORN

L'Institut Barcelona Esports és una peça clau en la gestió municipal de l'esport, en la prestació de suport als projectes associatius i federatius que es desenvolupen a la ciutat, i assumeix un rol important en el seguiment i control de la

prestació dels serveis esportius des de la xarxa d'equipaments esportius municipals. És un organisme autònom local.

RECURSOS

L'Institut Barcelona Esports ha continuat gestionant els programes desenvolupats l'any anterior i, pel que fa al 2012, cal destacar les cent trenta obres de millora realitzades i el condicionament d'un total de quaranta-quatre instal·lacions esportives municipals, així com la participació en l'organització de grans esdeveniments esportius del calendari internacional com ara el Mundial de Pàdel per parelles, el Mundial de Vela 470 i el Campionat del Món Júnior d'Atletisme.

141

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 98. Liquidació del pressupost. Despeses
Institut Barcelona Esports, 2012

Capítols de despesa	Gestió de l'esport a Barcelona	Foment i promoció de la pràctica esportiva	Esdeveniments esportius	Instal·lacions esportives	Total	%
Personal	2.508.979,20	-	-	-	2.508.979,20	5,72
Béns corrents i serveis	482.170,79	1.213.763,17	5.231.458,69	3.122.552,66	10.049.945,31	22,90
Transferències corrents	5.828,68	5.842.094,79	13.303.047,86	2.094.644,64	21.245.615,97	48,41
Inversions	6.562,39	-	-	6.466.770,69	6.473.333,08	14,75
Transferències de capital	-	-	-	3.610.131,23	3.610.131,23	8,23
Total	3.003.541,06	7.055.857,96	18.534.506,55	15.294.099,22	43.888.004,79	100,00

Taula 99. Liquidació del pressupost. Ingressos
Institut Barcelona Esports, 2012

Fonts de finançament	€	%
Ajuntament de Barcelona	38.900.133,72	85,83
Diputació de Barcelona	2.515.954,98	5,55
Altres fonts	2.412.748,06	5,32
Romanents incorporats	1.492.574,39	3,29
Total	45.321.411,15	100,00

Taula 100. Recursos humans a 31 de desembre de 2012
Institut Barcelona Esports, 2012

	Directius/ves	Tècnics/ques	Administratius/ves i auxiliars	Altres	Total	Mitjana d'edat	% de dones
Gerència	1	3	3	1	8	52	75,00
Recursos i serveis generals	1	2	1	1	5	53	0,00
Secretaria jurídica	1	2	1	0	4	46	75,00
Comunicació i premsa	1	3	1	0	5	48	80,00
Promoció i esdeveniments esportius	1	4	2	0	7	52	57,14
Projectes i obres	1	4	3	0	8	57	37,50
Instal·lacions esportives	1	7	0	0	8	52	62,50
Total	7	25	11	2	45	52	55,56

ACTIVITAT

L'Institut Barcelona Esports, mitjançant les seves direccions i els seus departaments, ha desenvolupat les següents actuacions destacables:

1. Planificació i control de la gestió de les instal·lacions esportives municipals (IEM)

El Departament de Planificació i Control de la Gestió té com a funció el seguiment i el control de les instal·lacions esportives municipals adscrites a l'IBE, a través de les comissions de gestió o els consells d'equipament.

Durant el 2012 s'han dut a terme algunes actuacions a destacar:

- Modificacions dels contractes dels Centres Esportius Municipals (CEM) Joan Miró, Sant Andreu, Perill, Can Dragó i Sant Sebastià.
- Licitació de la nova concessió del Centre Municipal d'Esgrima Reina Elisenda, amb la previsió de l'adjudicació durant el 2013.
- Subvencions extraordinàries als dèficits d'explotació dels CEM Mundet, Horta, Verneda, la Bordeta, Piscina Municipal Turó, Piscina Sant Jordi – Instal·la-

cions Esportives de l'Escola Industrial de Barcelona, Complex Esportiu Municipal Pau Negre – Parc del Migdia i Centre Municipal de Vela.

- Elaboració dels plecs de condicions i licitació del servei de cardioprotecció de setanta Instal·lacions Esportives Municipals (IEM).
- Programa d'ajuts a persones en situació d'atur. Per al 2012, s'han definit alguns canvis importants en aquest programa. En primer lloc, l'ajut municipal només ha cobert el 50% del cost de l'abonament, mentre que l'altre 50% anava a càrrec de la persona usuària beneficiària de l'ajut. D'altra banda, s'ha establert un nombre màxim de persones beneficiàries en cada Centre Esportiu Municipal (CEM) participant en el programa. El màxim de persones beneficiàries de l'ajut, simultàniament, s'ha establert en 6.500. Durant l'any 2012, un total de 7.979 persones han gaudit d'aquest ajut.
- Projecte de revisió dels reglaments i les normatives internes dels CEM adscrits a l'IBE. S'ha fet una anàlisi de les normatives vigents, per tal de determinar-ne els continguts i les mancances, amb l'objectiu d'elaborar uns criteris bàsics comuns a tots els CEM. Es preveu que aquesta homogeneïtzació s'haurà enllestit l'any 2013.

- S'han dut a terme dues sessions de treball col·lectives amb els gestors de les IEM adscrites a l'IBE en què s'han abordat temes d'interès comú a tots ells.
- Elaboració i presentació de l'informe sobre la situació actual de la pràctica esportiva, la distribució i els usos dels locals del passeig Marítim i noves propostes a la franja litoral de Barcelona.
- Sistema d'Informació d'Esports (SIE). Durant el 2012, s'ha definit el model d'explotació de les dades; s'han fet les adaptacions dels diversos sistemes informàtics de gestió de les IEM, per tal que puguin exportar la informació al SIE; s'han fet proves amb dades reals i s'ha començat a treballar en la definició i construcció del web de captura manual de dades.

2. Projectes i obres

Les obres de manteniment i millora en equipaments esportius han estat relacionades amb els circuits d'evacuació, de baixa tensió, de l'aigua calenta sanitària i d'altres millores de minimització de riscos i/o de reducció de consums de diferents instal·lacions per millorar-ne el funcionament i el servei i per augmentar-ne l'eficiència energètica.

En total s'han dut a terme actuacions de millora i renovació a instal·lacions de tot el territori de la ciutat de Barcelona i en equipaments o espais esportius dels deu districtes de la ciutat. S'ha actuat al llarg del 2012 en quaranta-quatre instal·lacions esportives per millorar-ne la xarxa d'equipaments. El Consistori ha invertit 9,6 milions d'euros en obres de condicionament de diferents instal·lacions (incloent redacció de projectes, auditories, obres, etc.) i, al llarg de l'any, s'han realitzat cent trenta obres de millora i condicionament per tal de potenciar l'eficiència de les instal·lacions i millorar la qualitat dels equipaments esportius. Entre les cent trenta actuacions de millora destaquen:

- La reforma i millora de la Piscina Municipal de Montjuïc amb motiu de la celebració dels Mundials de Natació.
- La instal·lació d'un nou paviment esportiu a quatre pavellons de la ciutat: al CEM Marbella, al CEM Can Ricart, al CEM Carmel i al CEM Creueta del Coll.
- La millora i ampliació de les instal·lacions solars tèrmiques d'onze equipaments: CEM Can Toda, CEM Sagrada Família, Camp Municipal de Beisbol Pérez de Rozas, Estadi Municipal d'Atletisme Serrahima, CEM Maresme, CEM Bon Pastor, CEM Can Ricart, CEM Carmel, Centre Municipal de Vela, CEM Ciutadella i CEM Guinardó.
- La instal·lació de tres cadires hidràuliques per a persones amb discapacitat física a les piscines del CEM Can Cuiàs, del CEM Piscina Turó i del CEM la Bordeta.
- La renovació del paviment de les pistes del Centre Municipal de Tennis Vall d'Hebron.
- La renovació de l'enllumenat del Pavelló del CEM Mar Bella amb un nou sistema que suposarà un estalvi energètic del 25% del consum de llum.
- La climatització de les sales d'activitats del CEM Frontó Colom.
- La instal·lació de tres àrees de salut per a la gent gran als districtes de Gràcia, Ciutat Vella i Les Corts (circuit amb elements per fer exercici físic).
- L'adequació del Palau Sant Jordi per a la celebració de grans esdeveniments esportius (5 milions d'euros l'any 2012 a càrrec de BSM).

3. Promoció esportiva

La Direcció de Promoció i Esdeveniments Esportius de l'Institut Barcelona Esports ha desenvolupat les activitats següents:

• Promoció de l'activitat física i l'esport escolar en horari lectiu

Pel que fa a l'horari lectiu, s'ha mantingut i ha augmentat el suport a l'educació física escolar amb el Programa «L'escola fa esport a la ciutat», amb accions com: Ja nedo, Biatló i Triatló escolars, Curses d'Orientació, Raid Atlètic, Joc Perdut, Flic Flac Circ, Dansa Ara, «L'esport... fa per tu», Escala de Valors, Sobre rodes, pedala i De marxa... fent esport. Aquests programes i activitats han comptat amb la participació de 41.724 nois i noies.

D'altra banda s'han organitzat, per novè any consecutiu, les Jornades «Educació i Esport» per contribuir a la formació permanent del professorat d'educació física i dels tècnics d'esport en edat escolar participants en el Pla de Suport a l'Educació Física Escolar.

• Promoció de l'activitat esportiva escolar fora de l'horari lectiu

El desenvolupament del Pla de l'Esport en Edat Escolar de la ciutat s'ha restringit, principalment, a dues accions: d'una banda, la publicació i la difusió, al setembre, de la setena edició de la Guia d'oferta esportiva per a infants i joves, amb el recull d'activitats esportives proposades a la ciutadania per les entitats, les instal·lacions i els centres educatius i, de l'altra, els Plans de Creixement a nou centres educatius i instal·lacions esportives on es dona suport per consolidar l'escassa oferta existent d'activitats esportives fora de l'horari escolar en aquests territoris. El Programa «Convivim Esportivament» es va portar també al Plenari com a Mesura de Govern el 19 de juny. Amb aquest programa es vol incidir i donar alternatives a l'ús del temps lliure de la població infantil i adolescent en risc d'exclusió, impulsant activitats esportives en horari escolar i no escolar entre tot l'alumnat dels centres educatius de primària i de secundària i entre aquells adolescents i joves que no estan en edat escolar ni treballen.

Aquesta mesura recull intervencions com els Plans de Creixement (IBE), jun-

tament amb els Plans d'Activació, promoguts per la Fundació per a l'Esport i l'Educació de Barcelona (FEEB). La mesura també pretén fomentar la pràctica esportiva entre infants i adolescents en edat escolar en aquells barris i centres educatius on no existeix cap tipus d'activitat esportiva fora de l'horari lectiu. L'any 2012 s'ha tancat amb 1.225 participants. Les actuacions principals s'han produït a Sants-Montjuïc (33%) i a Nou Barris (33%). S'ha dinamitzat seixantatres grups d'activitat d'infants i joves en centres educatius i tretze grups d'activitat per a joves i adolescents.

També relacionats amb la promoció esportiva en edat escolar, altres programes i campanyes de promoció esportiva han continuat funcionant, com els Campus Olímpia integrats dins la campanya de vacances municipal i la campanya «Compta fins a tres», en el marc de la qual s'han lliurat els XI Premis a l'Esportivitat, i s'han incorporat al web diversos articles i recursos adreçats als agents del sector. També cal destacar la continuïtat del servei de préstec de material esportiu a escoles i clubs.

En total, en els diferents plans i programes adreçats a la població escolar en horari no lectiu, hi ha participat un total de 90.704 noies i nois.

També cal destacar les accions de promoció esportiva escolar realitzades amb ocasió de la celebració de competicions esportives d'alt nivell. Així es va fer amb la final de la Copa del Rei de Bàsquet al passeig Lluís Companys, i també s'ha dut a terme amb el programa de promoció de l'handbol Barcelona HandboliCat aprofitant que Barcelona serà la seu de la fase final del Campionat del Món d'Handbol el 2013.

• Promoció esportiva entre els col·lectius de persones amb discapacitat

El 25 de maig es va presentar al Plenari de l'Ajuntament la Mesura de Govern «L'Esport Inclou» que vol normalitzar la pràctica esportiva i fer-la accessible i

universal per a totes les persones amb discapacitat.

«L'Esport Inclou» ha assumit el servei de suport al vestidor (vint-i-una persones beneficiàries), el servei de monitoratge de suport (CEM), el servei d'assessorament pedagògic i el Pla de Formació (326 participants) dirigit al personal dels centres esportius municipals i les entitats del Pla Municipal d'Esport en Edat Escolar de Barcelona. En aquest marc del pla de formació s'ha celebrat la I Jornada «L'Esport Inclou». També s'ha continuat incentivant la participació d'esportistes amb discapacitat en els esdeveniments esportius, s'ha garantit la participació de l'alumnat amb discapacitat en el programa «L'escola fa esport a la ciutat», s'ha incorporat material adaptat al servei de préstec i s'ha vetllat pel compliment de la normativa d'accessibilitat en els projectes de remodelació d'instal·lacions esportives municipals.

S'ha editat la *Guia d'accessibilitat de material i ajudes tècniques per a centres esportius* i s'ha posat en marxa el nou portal www.bcn.cat/lesportinclou on es poden trobar totes aquelles activitats i programes que promouen la inclusió de les persones amb discapacitat.

• Promoció esportiva entre el col·lectiu de gent gran

S'ha realitzat el programa Activa't, amb 840 persones inscrites. Aquest programa fomenta la pràctica d'activitat física a l'aire lliure amb l'objectiu de fer una vida activa psicològicament i socialment, trobar-se en millors condicions i disminuir el risc de malalties, mentre es gaudeix dels espais verds de la ciutat. Es duu a terme dos dies per setmana a cada espai i consta de dos tipus d'activitats: caminades suaus pels parcs i les places combinades amb propostes d'exercicis de memòria i gimnàstiques orientals (tai-txi i txi-kung). El mes d'octubre s'han obert dos nous espais d'activitat que se sumen als onze ja existents (Jardins de la Mediterrània i Plaça Roja de la Ciutat Meridiana) i s'han canviat d'ubicació les

activitats dels Jardins de la Tamarita i del Parc del Mirador del Poble-Sec, que s'han passat a fer als Jardins de la Vil·la Amèlia i als Jardins de les Tres Xemeneies, respectivament.

• Altres activitats de promoció

– Dinamització d'activitats esportives a l'espai municipal del Festival de la Infància 2012 per promoure els valors vinculats a l'esport i aprofitar per donar a conèixer els propers campionats del món de natació, handbol, i els X Games.

– Posada en marxa del Centre Internacional Nàutic Fòrum, per a la promoció de diferents esports nàutics (vela, rem, piragüisme i submarinisme).

4. Esdeveniments esportius

Barcelona ha estat seu de diversos esdeveniments de caràcter nacional i internacional. És una ciutat de referència per la seva capacitat d'organització així com per les seves instal·lacions. A llarg de l'any 2012 s'han celebrat nombroses competicions, però sens dubte un dels èxits més importants en aquest àmbit ha estat aconseguir que Barcelona sigui la seu durant tres anys consecutius (2013, 2014 i 2015) de la celebració de les competicions de quatre modalitats d'esports d'acció que confomen el programa dels X Games.

Els principals esdeveniments esportius de l'any 2012 han estat els següents:

- Barcelona va acollir durant el mes de maig el Campionat del Món de Vela en classe 470, que va suposar la inauguració de les instal·lacions del Centre Internacional de Vela situat al recinte del Fòrum.

- Dos anys més tard de la celebració dels Europeus d'Atletisme, la Federació Internacional d'Atletisme (IAAF) va tornar a confiar en Barcelona per a la celebració dels Mundials d'Atletisme Júnior, que es van celebrar durant el mes de juliol a l'Estadi Olímpic.

- A l'octubre es va celebrar el centenari i la Gran Gala de la IAAF.
- Altres esdeveniments que han configurat el calendari esportiu internacional de la ciutat han estat els partits de bàsquet preolímpics de les seleccions dels Estats Units, Argentina i Espanya, o el partit entre el Futbol Club Barcelona i els Dallas Mavericks, que es van celebrar al Palau Sant Jordi.
- A l'octubre el Pavelló de la Vall d'Hebron va ser l'escenari triat per a la celebració del Mundial sots-23 de Còrfbal.
- Altres esdeveniments han estat fixats en el calendari des de fa anys, com ara l'Open Banc de Sabadell (Torneig de tennis Conde de Godó) o la celebració de vint-i-cinc competicions federades «Trofeus Internacionals Ciutat de Barcelona», amb la participació dels millors esportistes d'elit internacionals.
- Així mateix s'ha signat un conveni amb la Federació Europea d'Hoquei, per a celebrar durant quatre anys diferents fases de competicions europees de l'Euro Hoquei League a la nostra ciutat.
- Barcelona va acollir la presentació dels vehicles participants al WRC Rally RACC Catalunya Barcelona – Costa Daurada. Va ser el primer cop que els pilots feien la sortida des de la plaça de la Catedral de la nostra ciutat.
- L'edició del Trofeu Internacional Ciutat de Barcelona de Gimnàstica, Memorial Joaquim Blume, va congrega grans figures de la gimnàstica actual i va comptar amb la presència de Vitaly Scherbo, que va ser l'estrella dels Jocs Olímpics de Barcelona 92 amb sis medalles d'or.
- Altres competicions de gran projecció van ser la celebració de la Copa del Rei de Bàsquet, que va tenir com a escenari el Palau Sant Jordi, o l'arribada a la nostra ciutat d'una etapa de la Vuelta Ciclista a España.
- En relació amb la candidatura Barcelona Pirineus 2022, s'ha organitzat a Barcelona el Preolímpic d'Hoquei Gel Femení, amb la participació de la selecció espanyola d'aquesta modalitat, i s'han dinamitzat activitats promocionals dels diferents esports olímpics de gel en el marc de la Campanya Barcelona aprofitant la instal·lació, per segon any consecutiu, d'una pista de gel a la plaça de Catalunya durant les vacances escolars de Nadal.
- Pel que fa als esdeveniments amb participació popular, cal posar de manifest que la participació en les curses de ciutat, any rere any, es va incrementant, a conseqüència del gran nombre de ciutadans i ciutadanes que practiquen activitat física amb l'objectiu de fer salut i gaudir de l'esport a l'aire lliure. La darrera edició de la Marató de Barcelona va tornar a assolir un nou rècord de participació amb 19.711 persones inscrites. També han destacat els 16.000 participants de la Cursa de la Mercè, que enguany també ha tingut un caràcter solidari, i la Cursa de les Dones amb 15.000 esportistes inscrites, 3.000 més que en l'edició anterior.
- Cal destacar també, la participació en les caminades del Barnatresc, en què més de 24.279 persones van conèixer onze rutes urbanes de la ciutat i el seu entorn. El creixement d'aquesta activitat ha estat per sobre del 38% respecte a l'any 2011.
- S'han consolidat també dues celebracions de referència en el calendari esportiu de la ciutat: la Festa de la Bici, al Parc del Fòrum, i l'Outdoor Sports Festival, al Parc de Montjuïc. Tots dos esdeveniments tenen característiques comunes, com ara ocupar els dos dies del cap de setmana, combinar els espectacles amb la participació popular i el fet d'adreçar-se a tot tipus de públic perquè incorporin ofertes de caire familiar que es combinen amb competicions en què hi participen esportistes populars i d'elit.

En total durant l'any 2012 s'ha celebrat més d'un centenar d'esdeveniments, promoguts o amb suport de l'Institut Barcelona Esports (IBE).

5. Estudis, ponències, seminaris, congressos i exposicions

L'Institut Barcelona Esports, a més de desenvolupar les tasques de planificació i gestió que té assignades, també assumeix un rol important en l'impuls o el suport a actuacions que permeten la generació d'accions formatives, i en especial aquelles relacionades amb les dinàmiques esportives que es donen a la ciutat.

Les principals accions d'aquest tipus en què l'IBE ha intervingut durant l'any 2012 han estat:

- La nova edició del Global Sports Fòrum Barcelona, del 7 al 9 de març, amb assistència de destacats esportistes, dirigents i professionals d'organitzacions i empreses d'arreu del món.
- L'organització de la I Jornada «L'Esport Inclou – Bones Pràctiques d'inclusió de persones amb discapacitat a les instal·lacions esportives», el 30 de novembre de 2012.
- L'edició, a càrrec del servei de publicacions de l'Ajuntament, del llibre *Barcelona Corre*, que recull informació d'aquesta pràctica esportiva i proporciona vint-i-tres rutes urbanes per poder-la fer al mateix temps que es descobreix la ciutat.
- La Guia per a l'accessibilitat de les instal·lacions esportives, recollida en la mesura «L'Esport Inclou».
- Col·laboració en l'edició de la publicació de promoció de la pràctica esportiva: *El repte de l'Ona*.
- Setena edició de la guia *Oferta esportiva per a infants i joves*, que des del 2006 es publica amb la voluntat d'informar les famílies de l'oferta d'activitats esportives

en horari no lectiu que s'organitzen a la ciutat.

- Diverses accions de formació del professorat i dels tècnics participants en les activitats esportives en edat escolar. Hi ha participat un total de 900 professionals.
- Tercera edició del BCN Sports Film Festival, celebrat al Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch, organitzat per la Fundació Barcelona Olímpica i per la Federació Internacional de Cinema i Televisió Esportiva. Aquest esdeveniment forma part del World FICTS Challenge 2011: un circuit internacional constituït per catorze festivals dedicats exclusivament a produccions audiovisuals amb temàtica esportiva.

6. Comunicació

El Departament de Comunicació i Premsa ha gestionat un total de setanta accions d'informació i publicitàries. D'aquestes, en trenta-sis s'han gestionat permisos de publicitat a la via pública (banderoles i/o opis).

En aquest apartat, cal destacar la feina encaminada a aconseguir la implicació dels operadors de les activitats esportives de la ciutat, en aplicar els criteris gràfics de la Direcció de Comunicació de l'Ajuntament de Barcelona.

En l'apartat d'Internet i de xarxes socials, cal destacar l'inici del projecte de creació del nou portal web d'esports, amb l'objectiu de posar-lo en marxa l'any 2013. Paral·lelament, s'han creat sis webs corresponents a sis activitats esportives específiques. El 2012 s'ha consolidat el sistema de xarxes socials creat el 2011 i la comunicació virtual amb els usuaris i usuàries dels nostres productes.

7. Participació

El 25 de juliol el **Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona** va ser presentat en

el Plenari de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest Pla ha estat realitzat i definit amb la col·laboració dels diferents agents del sistema esportiu de la ciutat. A la primera sessió plenària, celebrada al CEM l'Estació del Nord, hi van participar 212 persones; a la segona sessió, que es va fer al Palau de Congressos de Catalunya, 185 persones van contribuir-hi amb les seves aportacions; finalment, 236 persones van assistir a la darrera sessió, duta a terme al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona. A més, cal comptar les 232 persones que, en total, van incorporar-se als tallers de treball organitzats en les dues fases per tal d'aprofundir en les diferents realitats esportives de Barcelona.

L'objectiu principal del Pla és situar Barcelona com a capital de l'esport i fomentar la pràctica esportiva en tots els àmbits de la ciutadania. Contempla un nou model esportiu que vincula la vessant social amb la pràctica esportiva. El Pla està estructurat en sis Plans Directores que integren un total de vint-i-dos projectes estratègics, la majoria dels quals es posaran en marxa en el Pla d'Acció que es desenvoluparà fins l'any 2015.

Aquests Plans Directores s'han formulat per donar resposta als àmbits del sistema esportiu de la ciutat relacionats amb:

1. Les teories de l'aprenentatge i el coneixement i les noves tecnologies de la informació i la comunicació.
2. L'esport educatiu i per a la població en edat escolar.
3. L'esport i la salut.
4. El finançament de l'esport.
5. La projecció internacional de Barcelona mitjançant l'esport.
6. Els escenaris de la pràctica esportiva: els equipaments i la mateixa ciutat com a instal·lació per fer-hi esport.

D'altra banda, el mes de novembre va tenir lloc la presentació al Plenari de l'Ajuntament de la **Constitució del Consell Municipal de l'Esport**, com a resultat de totes les gestions prèvies per a la definició de les seves funcions, òrgans, reglament intern de funcionament i composició.

8. Relacions institucionals i internacionals

Altres activitats de relació amb delegacions, institucions i entitats que s'han dut a terme durant l'any 2012, tant de caràcter local, com estatal i internacional:

- Celebració del 20è aniversari de l'organització dels Jocs Olímpics i Paralímpics Barcelona 1992, entre els quals són destacables el recorregut de la Torxa Olímpica, l'acte commemoratiu celebrat al Saló de Cent i la Cursa de la Mercè (enguany s'ha recordat aquesta cita de l'olimpisme amb l'eslògan «Sempre Olímpics» en la seva comunicació).

- Lliurament a quatre entitats socials dels ingressos obtinguts per les inscripcions a la Cursa de la Mercè.

- Presència institucional en els actes i esdeveniments organitzats per les entitats i els clubs de la ciutat, així com recepcions amb l'Alcalde de Barcelona als esportistes i equips que han aconseguit èxits esportius en diferents modalitats: esgrima, bàsquet, beisbol, futbol, natació sincronitzada, en diferents competicions nacionals, internacionals o en els Jocs Olímpics i Paralímpics de Londres 2012. Les més destacades han estat:

- La recepció a l'Expedició a l'Everest de la UEC Horta.
- La recepció als gimnastes del Trofeu Internacional Ciutat de Barcelona Memorial Joaquim Blume 2012 (20 anys dels Jocs Olímpics).
- La recepció als Lluïsos de Gràcia amb motiu del triomf de la Copa Catalunya 2012.
- La recepció al Club Beisbol Barcelona per ser els guanyadors de la Lliga Nacional, divisió d'Honor.
- La recepció a l'equip d'esgrima Sala d'Armes Montjuïc pel seu triomf a la Copa del Rei d'Esgrima.
- La recepció a l'equip de vòlei femení del Futbol Club Barcelona.
- La recepció a l'equip femení de futbol del RCD Espanyol pel seu triomf a la Copa de la Reina.

- La recepció als equips nacionals del Mundial d'Handbol.
- La recepció als Museus Olímpics d'arreu del món.
- La recepció als guanyadors (Reial Club de Tennis Barcelona i Club de Tennis La Salut) del Trofeu Joan Compta.

- Atenció a diverses delegacions internacionals, per a intercanviar experiències relatives als Jocs Olímpics (instal·lacions, organització, llegat olímpic per a la ciutat, etc.).

ACTIVITATS RELLEVANTS DE L'ANY 2012

De tots els fets del 2012 que s'han presentat en aquesta memòria, en volem destacar els següents:

- L'elaboració del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022, que va ser presentat al Ple de l'Ajuntament de Barcelona el 25 de juliol. El Pla pretén situar Barcelona com a capital de l'esport.
- La presentació de tres mesures de govern al Plenari de l'Ajuntament. Les dues primeres estan relacionades amb la promoció esportiva: «L'Esport Inclou» i «Convivim esportivament». La primera pretén estendre el dret a la pràctica de l'esport en el col·lectiu de persones amb discapacitat. La segona, una nova manera d'articular i utilitzar l'esport com a eina d'interacció, cohesió social, proximitat i participació d'infants i joves, tot garantint l'accés a la pràctica esportiva a aquells segments poblacionals que puguin estar en situacions de risc d'exclusió social. La tercera mesura de govern va ser l'aprovació de la Constitució del Consell Municipal de l'Esport de Barcelona, que haurà de ser el principal òrgan de participació dels clubs i associacions en el seguiment de la política esportiva de la ciutat. Es preveu que aquest Consell entri en funcionament durant el primer semestre de l'any 2013.
- En relació amb la millora de la xarxa dels equipaments esportius municipals de la ciutat s'han dut a terme projec-

tes en quaranta-quatre instal·lacions esportives, amb un total de cent trenta obres de millora i condicionament, amb una inversió de 9,63 milions d'euros. S'ha actuat en equipaments dels deu districtes de la ciutat.

- El nombre de participants en els diferents esdeveniments esportius que s'han fet a Barcelona, i que han rebut algun tipus de suport de l'Institut Barcelona Esports, ha superat la xifra dels 245.000 participants, un 13,9% més que l'any 2011.

- El nomenament com a seu de Barcelona de la celebració dels X Games durant tres anys consecutius (2013, 2014 i 2015).

- La celebració de nombroses competicions d'àmbit estatal i internacional a la ciutat, entre les quals cal destacar l'excepcionalitat de:

- La Final de la Copa del Rei de Bàsquet.
- El Campionat del Món de Vela 470.
- El Campionat del Món de Pàdel per parelles.
- L'arribada d'etapa de la Vuelta Ciclista a España.
- La realització dels Special Olympics amb més d'un miler d'esportistes.
- Lliga Europea d'Hoquei i Campionat del Món de Còrfbal sots-23.

- La celebració a la nostra ciutat del Campionat del Món Júnior d'Atletisme 2012, així com l'elecció de Barcelona com a seu del centenari de la Federació Internacional d'Atletisme (IAAF). L'esdeveniment va reunir més de vuit-cents membres de la família de l'atletisme internacional, entre ells els campions dels Jocs Olímpics de Londres 2012.

- Pel que fa als grans esdeveniments s'ha iniciat una línia d'actuació per aprofitar aquest actes i fer-ne la promoció esportiva escolar. A la Final de la Copa del Rei es va dur a terme una acció de bàsquet escolar al passeig Lluís Companys, pel Mundial Junior d'Atletisme es va promoure l'assistència infantil com

a espectadors dels actes, i pel Campionat del Món d'Handbol 2013 s'ha posat en marxa i s'està desenvolupant un programa específic anomenat Barcelona HandboliCat.

- Finalment s'ha commemorat els vint anys de l'organització dels Jocs Olímpics i Paralímpics del 1992, així com també dels Special Olympics, que han estat recordats, a més de celebrar la cerimònia d'inauguració de l'edició d'enguany.

REPTES DE FUTUR PER A L'ANY 2013

El principals reptes de l'Institut de Barcelona Esports previstos per al 2013 són:

- Constituir el Consell Municipal de l'Esport de Barcelona.
- Impulsar els projectes del Pla d'Acció 2012-2015 del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022.
- Aprovar el Pla Municipal de l'Esport Escolar i, dins d'aquest, l'ampliació del

Programa «Convivim esportivament» a un major nombre de centres i espais de la ciutat.

- Celebrar la primera edició dels X Games Barcelona.
- Organitzar la fase final del Campionat del Món d'Handbol 2013, de seleccions masculines.
- Celebrar els Campionats del Món de Natació de la Federació Internacional de Natació (FINA).
- Finalitzar les obres d'adequació de les instal·lacions esportives municipals per als grans esdeveniments esportius del 2013.
- Planejar els diferents espais esportius del front marítim de la ciutat, per a la millor dinamització dels esports de platja i nàutics.

Teresa Batet Calaf

Gerent de l'Institut Barcelona Esports

Taula 101. Indicadors de producció dels serveis
Institut Barcelona Esports, 2012

	2011	2012	% d'increment
Gestió d'equipaments esportius adscrits a l'IBE			
Nombre de persones abonades a 31 de desembre	193.979	175.444	-9,56
Nombre de persones usuàries	587.722	515.650	-12,26
Organització d'esdeveniments esportius			
Participants a les activitats populars	215.021	245.667	12,25
Foment de la pràctica esportiva (participants)			
Activitats en horari no lectiu	81.708	90.704	11,01
Campanya de vacances Campus Olímpia	19.128	13.442	-29,73
Jocs Escolars de Barcelona (CEEB)	33.080	35.538	7,43
Saló de la Infància i la Joventut	29.500	21.074	-28,56
Activitats en horari lectiu	38.872	41.724	7,34

5.4. AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE BARCELONA

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) és un ens de l'Administració pública. Es tracta d'un organisme autònom consorciat, amb personalitat jurídica pròpia i patrimoni independent. El va crear el Consorci Sanitari de Barcelona, en virtut d'allò que disposa la Llei de la Carta Municipal de Barcelona, com a fruit de l'acord entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya i que es vincula funcionalment a l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.

L'Agència és l'interlocutor únic en matèria de salut pública de la ciutat, i concentra totes les competències de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en aquest camp. D'acord amb la Llei de salut pública, assumeix les funcions de l'Agència de Salut Pública de Catalunya pel que fa a la ciutat de Barcelona.

MISSIÓ

L'Agència de Salut Pública de Barcelona dirigeix i gestiona els centres i serveis de salut pública de la ciutat per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. La seva raó de ser és vetllar per la salut de les persones residents a Barcelona i els seus visitants.

ENTORN

Com en els anys anteriors, la difícil i complexa situació econòmica ha repercutit en la gestió de l'ASPB, que ha continuat fent un exercici rigorós de control de la despesa per mantenir els serveis de salut pública amb la mínima afectació per a la ciutadania de Barcelona. La situació de tresoreria de la Generalitat de Catalunya i l'aplicació dels criteris de comptabilitat pública derivats del Sistema Europeu de Comptes (SEC95) han tingut també un impacte en la situació financera, en afectar els romanents de tresoreria existents.

Els condicionants econòmics i de contenció de despesa en matèria de recur-

sos humans han dut a la necessitat d'elaborar un Pla Estratègic 2013-2016 que intenti preservar i millorar els serveis de salut pública essencials per a la ciutat.

Durant l'any 2012 s'ha consensuat el nou Conveni de finançament de l'Agència 2013-2016 i que va ser aprovat en el Plenari municipal del mes de desembre.

RECURSOS

El pressupost liquidat provisional de l'ASPB del 2012 ha estat de 27.768.566 €. Pel que fa als ingressos procedents de les dues administracions mares, s'ha mantingut la proporció del 60/40% entre les aportacions econòmiques de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, assolida el 2009. Pel que fa a les despeses, el capítol més important correspon al personal, amb 14.044.409 €, seguit del de béns corrents i serveis amb 11.112.013 €.

151

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 102. Liquidació del pressupost
Agència de Salut Pública de Barcelona, 2012

Despeses	€	%
Personal	14.044.409,73	50,17
Béns corrents i serveis	11.112.013,43	39,70
Transferències corrents	689.714,35	2,46
Inversió i transferències de capital	2.143.920,84	7,66
Passius financers	0,00	0,00
Despeses financeres	1.242,97	0,00
Total	27.991.301,32	100,00

Ingressos	€	%
Ajuntament de Barcelona (aportacions)	16.928.170,24	60,96
Generalitat de Catalunya (aportacions i contractes de serveis)	9.542.685,23	34,37
Estat (transferències corrents i subvencions)	240.748,57	0,87
Altres transferències	387.619,15	1,40
Altres ingressos propis i patrimonials	669.342,85	2,41
Total	27.768.566,04	100,00

Taula 103. Personal

Agència de Salut Pública de Barcelona, 2012

Perfil	Treballadors/es	Mitjana d'edat	% de dones
Directius/ves	9	54,55	44,40
Tècnics/ques	199	43,35	86,91
Administratius/ves, auxiliars i operaris/àries	111	45,00	89,67
Total*	319	44,24	86,67

* El nombre total de treballadors en plantilla inclou les quinze persones procedents de la Generalitat de Catalunya, adscrites funcionalment al Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

152

Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

ACTIVITAT

Les funcions de l'Agència de Salut Pública es desglossen en un catàleg de serveis amb onze grans àmbits d'actuació i cinquanta-sis línies de treball, el resum de les quals es troba a la taula d'indicadors de producció.

Els grans àmbits d'actuació són els següents:

- Sistemes d'informació sanitària, mitjançant els quals es recullen i analitzen les dades de salut dels ciutadans i les ciutadanes de Barcelona.
- Vigilància i control epidemiològic de les malalties de declaració obligatòria i brots epidèmics.
- Vigilància i control dels factors de risc ambiental que poden suposar un perill per a la salut.
- Vigilància i control d'aliments i d'establiments alimentaris de la ciutat de cara a garantir la seguretat alimentària per als consumidors.
- Vigilància i control de la fauna i les plagues urbanes.
- Promoció de la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, a través de programes i accions en els vessants assistencial, educatiu i laboral.

- Prevenció de la malaltia, amb especial rellevància de les activitats preventives que s'integren a la praxi assistencial.

- Atenció a les addiccions amb accions de prevenció i tractament.

- Laboratori de salut pública, que duu a terme les anàlisis microbiològiques i químiques dels aliments, les aigües i l'aire.

- Coordinació i enllaç amb les altres estructures de salut de l'Ajuntament i d'altres administracions.

- Exercici de l'autoritat sanitària, fent complir la normativa vigent en el camp del control ambiental, els aliments i els establiments alimentaris.

Les actuacions més destacades al llarg de l'any 2012 han estat:

• Sistemes d'informació sanitària

A partir de l'anàlisi de les dades recollides a través dels diferents sistemes d'informació sanitària de l'ASPB s'elabora anualment l'Informe de salut de la ciutat. L'informe de salut ha estat i és una eina clau per millorar el coneixement sobre els determinants de salut que afecten la població i, a partir d'aquí, planificar i dissenyar intervencions de salut i orientar les polítiques de salut basades en l'evidència. L'informe d'enguany ha revisat el model i ha posat més èmfasi en els resultats en salut.

Durant l'any 2012, s'ha fet l'explotació de dades del treball de camp de l'Enquesta de Salut de Barcelona. Algunes d'aquestes dades ja s'han incorporat a l'Informe de salut de la ciutat del 2012. També s'ha fet una enquesta sobre estils de vida als escolars de secundària (FRESC), que s'està analitzant.

• Vigilància epidemiològica i intervenció

En aquest apartat cal destacar els avenços assolits en la integració dels

sistemes d'informació sanitària de les malalties de declaració obligatòria entre l'ASPB i l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

D'altra banda, el programa de vigilància i control de la tuberculosi a Barcelona ha celebrat els seus vint-i-cinc anys i ha estat un instrument clau per assolir les taxes de prevalença de la malaltia més baixes de tots aquests anys.

• **Vigilància i intervenció ambiental**

Durant l'any 2012, s'han mantingut estables les activitats de vigilància i control del medi hídric, de les aigües de consum humà i d'establiments amb risc sanitari, com ara piscines d'ús públic, establiments que comercialitzen plaguicides, albergs juvenils i establiments de tatuatges, pírcings i micropigmentació.

També s'ha consolidat el sistema d'informació sanitària sobre la qualitat de l'aigua, i se n'ha publicat i difós el primer informe.

• **Prevenició de les malalties i promoció de la salut**

«Salut als barris» és un projecte participatiu en què col·laboren les diverses administracions que tenen un rol en la salut de les persones i les entitats veïnals del barri amb la finalitat de reduir les desigualtats en salut de la població. Al llarg del 2012 s'han avaluat les intervencions realitzades al Casc Antic i a la Zona Nord. A més, s'han previst noves intervencions a Maresme-Besòs i La Verneda – La Pau.

Al llarg d'aquest any, s'han distribuït 477.515 dosis de vacunes als centres sanitaris públics de la ciutat i s'han administrat 3.273 dosis de vacunes a la unitat de vacunació de Lesseps.

• **Prevenició i atenció a les addiccions**

S'han mantingut tots els serveis de titularitat municipal d'atenció a les perso-

nes amb problemes de drogoaddicció, així com els programes de prevenció del consum.

Durant l'any 2012 s'ha fet l'avaluació de l'actual Pla d'Acció de Drogues de la ciutat 2009-2012.

• **Seguretat alimentària**

Pel que fa a la seguretat alimentària, al llarg del 2012 s'han mantingut els programes de vigilància i control basats majoritàriament en la inspecció d'establiments alimentaris. Les inspeccions sanitàries de les indústries alimentàries s'han adequat a la freqüència mínima de control associada al seu risc sanitari.

La qualitat sanitària dels aliments que es consumeixen a la ciutat, com en anys anteriors, s'ha vigilat mitjançant la recollida de diferents mostres de productes alimentaris en establiments minoristes d'alimentació que posteriorment han estat analitzats al Laboratori de l'Agència, tant des d'un punt de vista microbiològic com químic.

• **Laboratori de Salut Pública**

Amb la finalitat de poder fer front a les noves exigències legals pel que fa al control oficial, el Laboratori ha actualitzat i acreditat les seves línies analítiques tant de l'àmbit microbiològic com químic.

Durant el 2012 han finalitzat les obres de remodelació i adequació del Laboratori, que han comportat una inversió en obres de 945.000 € a càrrec del Pla d'Inversions Municipal i 630.000 € en renovació de l'equipament analític, finançat amb l'esforç inversor de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

• **Qualitat**

Seguint la voluntat decidida i el compromís continuat amb la millora dels serveis que prestem, l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) ha assolit la certificació ISO 9001 de forma global.

S'ha certificat el Servei de Prevenció de Riscos Laborals d'acord amb la norma OSHAS i s'ha superat l'auditoria bianual de verificació de compliment de la Llei de protecció de dades.

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Per a l'any 2013, l'Agència de Salut Pública de Barcelona es planteja els reptes següents:

- Presentar els resultats de l'Enquesta de Salut de Barcelona i l'enquesta d'estils de vida dels escolars FRESC.
- Estendre el programa Salut als Barris a Maresme-Besòs i La Verneda – La Pau.
- Elaborar el nou Pla d'Acció sobre Drogues de la ciutat per al període 2013-2016 que s'haurà de presentar al Plenari de l'Ajuntament.

- Participar en el desplegament del Model Ciutat/Districte Saludable, impulsat des de la Delegació de Salut.

- Mantenir el segell EFQM 300+ i la ISO 9001 per al conjunt de l'ASPB. Mantenir l'acreditació ISO 17025 del Laboratori i la certificació OSHAS del Servei de Prevenció de Riscos Laborals. Dissenyar i implantar un sistema de gestió mediamiental segons l'ISO 14001 i assolir-ne la certificació.

- Iniciar el desplegament del Pla Estratègic de l'Agència de Salut Pública de Barcelona 2013-2016.

Conrad Casas i Segalà

Gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Taula 104. Indicadors de producció de serveis
Agència de Salut Pública de Barcelona, 2012

Sistemes d'informació sanitària	2011	2012	% d'increment
Sistema d'informació d'accidents de trànsit			
Casos d'urgència codificats	11.000	10.012	-8,98
Vigilància epidemiològica i intervenció	2011	2012	% d'increment
Programa de prevenció i control de la tuberculosi			
Casos notificats i estudiats	605	624	3,14
Vigilància i control de la sida/VIH i de l'hepatitis			
Declaracions de sida	58	86	48,28
Declaracions de nous diagnòstics de VIH	259	396	52,90
Declaracions d'hepatitis víriques ¹	136	323	137,50
Vigilància i control de la legionel·losi			
Casos de legionel·losi investigats	60	66	10,00
Vigilància i control d'altres malalties transmissibles			
Declaracions nominals d'altres malalties transmissibles	1.651	1.864	12,90
Vigilància de la salut ocupacional			
Informes sobre casos investigats emesos	243	193	-20,58
Vigilància i intervenció ambiental	2011	2012	% d'increment
Vigilància i control de les aigües de consum humà			
Controls de desinfecció de la xarxa i dipòsits	244	347	42,21
Controls de qualitat de l'aigua de proveïment	16	16	0,00
Controls d'aixeta de consumidor, abastaments propis i fonts naturals	538	277	-48,51

Vigilància i control del medi hídic			
Controls d'aigües freàtiques	248	214	-13,71
Controls d'aigües litorals	173	161	-6,94
Controls de sorres de platges	278	272	-2,16
Vigilància i control d'instal·lacions de risc sanitari			
Piscines: controls sistemàtics	202	180	-10,89
Albergs juvenils			
Inspeccions preventives i de comprovació	43	43	0,00
Instal·lacions de risc de legionel·losi			
<i>Torres de refrigeració i condensadors evaporatius</i>			
Inspeccions preventives i de comprovació	186	141	-24,19
<i>Altres instal·lacions de risc (centres sanitaris, ACS, i AFCH, spas i anèlegs)</i>			
Inspeccions preventives i de comprovació	175	176	0,57
Prevençió i promoció de la salut	2011	2012	% d'increment
Programa de cribatge de càncer de mama			
Citacions de dones fetes	90.909	95.000	4,50
Pla de vacunació continuada			
Vacunes administrades a les escoles	58.595	62.383	6,46
Vacunes de la grip subministrades	306.252	283.100	-7,56
Prevençió i control del tabaquisme			
Inspeccions de tabac en establiments alimentaris ²	6.952	6.495	-6,57
Suport a altres intervencions de salut a l'escola			
Escoles participants en el programa de fluoracions	163	133	-18,40
Prevençió i atenció a les addiccions	2011	2012	% d'increment
Programes de disminució de risc en centres sociosanitaris			
Persones usuàries actives al Servei d'Atenció i Prevençió Sociosanitària (SAPS)	834	738	-11,51
Persones usuàries actives a la Sala Baluard	2.496	1.866	-25,24
Persones usuàries actives a la Sala Mòbil Zona Franca	276	270	-2,17
Persones usuàries actives a la Sala Vall d'Hebron	97	108	11,34
Programes de disminució de risc al carrer			
Xeringues recollides	230.804	197.710	-14,34
Seguretat alimentària	2011	2012	% d'increment
Vigilància i control d'establiments alimentaris			
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva social	1.361	1.229	-9,70
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva comercial	3.181	1.894	-40,46
Respostes relatives al RSIPAC	836	1.547	85,05
Autoritzacions sanitàries tramitades	429	-	-
Vigilància i control de plagues urbanes	2011	2012	% d'increment
Vigilància i control ambiental de plagues a la via pública			
Inspeccions inicials i de seguiment de múrids	8.978	8.551	-4,76
Inspeccions inicials i de seguiment de paneroles	774	1.145	47,93
Inspeccions inicials i de seguiment de mosquits	1.323	896	-32,28
Laboratori de Salut Pública	2011	2012	% d'increment
Mostres analitzades (inclou altres mostres i controls de qualitat)	26.173	26.421	0,95
Paràmetres analitzats	500.082	523.000	4,58

1 La posada en marxa de la notificació electrònica ha comportat canvis metodològics que suposen un increment artificial dels casos. En realitat, només un 22% són casos nous.

2 El control de la normativa del tabac s'ha incorporat dins les activitats habituals d'inspecció dels establiments alimentaris a partir del 2009.

5.5.

CONSORCI DE SERVEIS SOCIALS DE BARCELONA

La Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, crea, a l'article 61, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona i el defineix com un ens associatiu entre la Generalitat de Catalunya (60%) i l'Ajuntament de Barcelona (40%).

El Consorci de Serveis Socials té personalitat jurídica pròpia i independent de la de les administracions consorciades, així com capacitat de ser titular de drets i obligacions, dins els límits establerts per l'ordenament jurídic. Es regeix per uns estatuts propis i per l'esmentada Carta Municipal.

L'òrgan de govern superior del Consorci és el seu Consell de Govern, presidit per l'Honorable Consellera del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, i actua com a vicepresidenta la Il·lustríssima Quarta Tinent d'Alcalde de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona.

MISSIÓ

El Consorci té com a missió consolidar, completar i desenvolupar una xarxa de serveis socials universal i de qualitat per a la ciutadania de Barcelona, mitjançant la planificació estratègica i la gestió de serveis socials especialitzats per tal de garantir, especialment, la cobertura de les necessitats socials dels col·lectius amb més risc d'exclusió.

ENTORN

El Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSB) garanteix l'atenció social especialitzada a les persones més vulnerables mitjançant els recursos amb què compta i és una peça clau en les polítiques públiques en aquest àmbit a la ciutat.

La seva autonomia i dimensió li permeten atendre amb eficiència i eficàcia els serveis que li han estat traspassats,

però, sobretot, li permet fer efectiu el principi de proximitat que han de perseguir les polítiques públiques.

Les funcions principals del Consorci són:

- La planificació general en matèria de serveis socials a l'àmbit del municipi de Barcelona, especialment en l'àmbit del suport a l'autonomia personal i a l'atenció a la dependència.
- Programar, prestar i gestionar els serveis socials d'atenció especialitzada d'abast superior, que impliquen funcions de valoració, diagnòstic, tractament, suport o rehabilitació, especialment en l'àmbit d'infància, dona i discapacitat.
- Organitzar la informació a la ciutadania i proporcionar suport informatiu, d'avaluació i estadístic a les tasques ordenadores i planificadores dels serveis socials, especialment en l'atenció dels familiars i les persones en situació de dependència.

Per atendre les necessitats en l'entorn actual de crisi i d'austeritat econòmica, el Consorci s'estructura en tres àrees de gestió de serveis: el Servei d'Atenció a les Persones Dependents i Drogodependents, el Servei d'Atenció a Persones amb Discapacitats i el Servei d'Atenció a la Infància i a les Dones.

Des de la Gerència, a més, es dona suport a aquests serveis mitjançant altres unitats amb una funció transversal: Planificació i Comunicació, Secretaria Tècnica, Assessoria Jurídica i Administració General.

RECURSOS

Per a la realització dels seus objectius, el Consorci disposa de recursos econòmics provinents de les aportacions realitzades per les Administracions consorciades, d'aportacions efectuades per persones físiques i de cessions d'ús dels béns, efectuades per les Administracions consorciades.

Aquestes aportacions es recullen en els pressupostos d'ingressos i despeses que el Consell de Govern aprova anualment. La Gerència del Consorci eleva al Consell de Govern la liquidació del pressupost degudament intervinguda i també els comptes anuals prèviament intervinguts.

El pressupost de despesa executat durant aquests darrers anys s'ha anat incrementant quan hi ha hagut traspasos de centres i serveis i ha disminuït quan ha calgut donar compliment als decrets de contenció de la despesa, sense que això afectés la qualitat dels serveis.

El Consorci té diversos centres de responsabilitat que disposen d'una autonomia de gestió de la seva despesa. Durant aquest any 2012 s'ha mantingut el treball per objectius en els centres i s'ha millorat un sistema de seguiment pressupostari, que permet obtenir informació periòdica de l'evolució del pressupost.

Pel que fa als recursos humans, la plantilla del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSB) està formada per personal laboral contractat pel Consorci, així com pel personal adscrit funcionalment des de la Generalitat de Catalunya i des de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant l'any 2012 el Consorci ha donat compliment a tots els decrets i requeriments de contenció de la despesa de recursos humans, la qual cosa ha representat una disminució d'aquesta despesa distribuïda per centres de responsabilitat.

Per incrementar la qualitat de l'atenció en els centres, el 2012 s'ha impulsat significativament la formació dels nostres treballadors i treballadores. Igualment s'ha reforçat i multiplicat l'atenció, el seguiment i el suport a la gestió que els i les caps de serveis i els tècnics i tècniques dels serveis centrals donen a tots els centres.

157

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 105. Liquidació del pressupost
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2012

Despeses	€	%
Personal	5.791.046,25	13,11
Béns corrents i serveis	38.346.553,60	86,84
Inversió i transferències de capital	22.441,14	0,05
Despeses financeres	195,18	0,00
Total	44.160.236,17	100,00
Ingressos	€	%
Ingressos propis i altres	1.023.622,92	2,32
Ajuntament de Barcelona	1.214.894,23	2,75
Generalitat de Catalunya	41.883.982,92	94,93
Altres transferències	107,48	0,00
Total	44.122.607,55	100,00

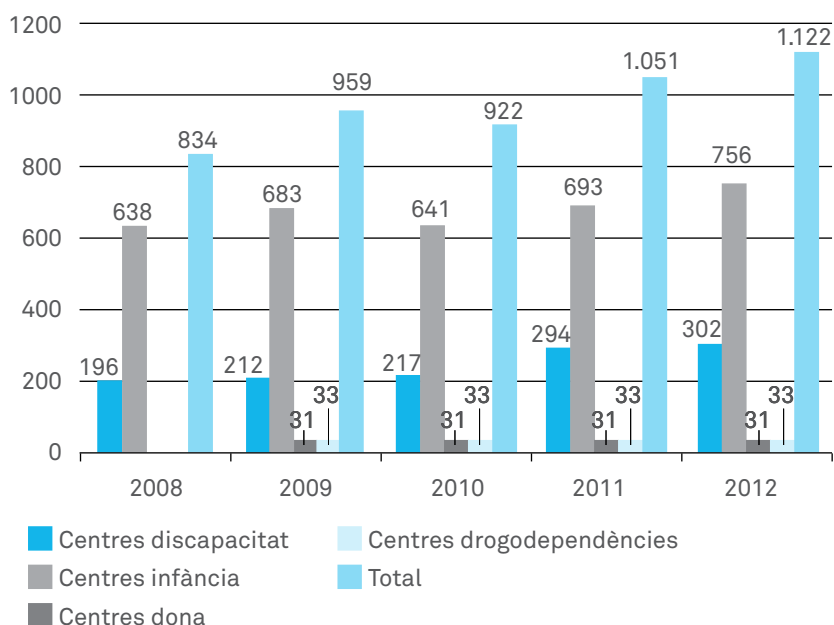
Taula 106. Recursos humans a 31 de desembre de 2012
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2012

		Mitjana d'edat	% de dones
Directius/ves	7	48,27	42,85
Tècnics/ques	141	50,79	69,50
Administratius/ves i auxiliars	52	46,40	80,76
Total	200	49,56	71,50

ACTIVITAT

Durant l'any 2012 el Consorci de Serveis Socials de Barcelona ha continuat gestionant i fent el seguiment de la gestió de tots els centres traspassats.

Gràfic 2. Evolució de les places gestionades pel Consorci
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2012

1. El Servei d'Atenció a la Infància en Risc i Desemparada

El Consorci gestiona o controla la gestió de trenta-cinc recursos d'infància a la ciutat. Assumeix la gestió directa i la supervisió dels centres propis (Centre d'Acollida Els Llimoners i Centre Residencial d'Acció Educativa Sant Andreu), així com fa el seguiment, la coordinació i la supervisió de la gestió de la resta dels centres per a infants i adolescents tutelats de la ciutat de Barcelona.

La seva tasca també comprèn el seguiment tècnic i de gestió d'altres projectes relacionats amb la infància i l'adolescència, com ara les Cases d'Infants, l'atenció residencial per a joves vulnerables o el projecte «Jo torno a casa».

El conjunt de població atesa entre els recursos residencials i els projectes esmentats ha estat, aquest 2012, de 1.392 menors.

El Consorci exerceix i revisa la guarda dels menors; fa el seguiment periòdic dels centres que els tenen acollits; estableix protocols de coordinació de serveis d'infància; aporta valor afegit als centres (formació de professionals, facilitats per al lleure, renovació d'espais, facilita compres de material); participa en programes de col·laboració amb Educació i Sanitat; col·labora en la millora dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i les famílies i s'integra en els circuits contra el maltractament infantil de la ciutat.

2. El Servei d'Atenció a les Dones que han patit la Violència Masclista

Entre els equipaments residencials per a dones que gestiona el Consorci cal comptar la Casa d'Acollida, dos pisos pont per a dones que han patit violència masclista i dos pisos d'acollida per a dones que han estat vinculades a xarxes de prostitució.

Com en anys anteriors s'ha continuat donant recolzament als centres, als serveis de dones i als altres serveis vinculats, tant respecte a les incidències de les persones que hi viuen o de gestió dels equips, com facilitant recursos i compartint l'anàlisi de les situacions preocupants o urgents.

Al llarg del 2012 s'ha atès un total de setanta-sis persones: vint-i-tres dones i vint-i-quatre menors a la Casa d'Acollida; vuit dones i catorze menors als Pisos Pont, i sis dones i un/a menor als pisos d'acollida.

Els ingressos als Pisos Pont són proposats des de l'Equip d'Atenció a la Dona (EAD), però s'intenta que siguin dones procedents de la Casa d'Acollida per tal de donar sortida a aquelles que

fa massa temps que hi són. En aquest sentit, aquest 2012 s'ha incentivat especialment el treball conjunt entre la Casa d'Acollida i els Pisos Pont en una aposta per coordinar al màxim els dos serveis.

El Consorci també impulsa i participa en projectes de recerca, així com en tots els espais de coordinació institucional que impliquen posada en comú de l'expertise de tots els professionals de l'àmbit, per tal de generar coneixement i propostes de millora al nivell institucional.

3. El Servei d'Atenció a les Persones amb Discapacitat

El Servei és el responsable de la gestió dels centres propis, del seguiment tècnic i el control de la gestió dels centres residencials i de dia concertats per a persones amb discapacitat física o intel·lectual amb necessitat de suport extens o generalitzat de Barcelona.

El Consorci ha controlat la gestió de setze serveis: tretze centres residencials i tres centres de dia. Els centres disposen d'una oferta per a l'atenció a les persones amb discapacitat de 276 places.

A finals del 2012 hi havia en funcionament a la ciutat de Barcelona cent dinou places d'atenció residencial per a persones amb discapacitat física i cent tretze places per a persones amb discapacitats intel·lectuals i pluridiscapacitats.

El gener del 2012 va entrar en funcionament la Residència Tres Pins per a persones amb discapacitat intel·lectual lleus i malalties mentals afegides, que constitueix el primer equipament a la ciutat per atendre persones amb aquestes característiques.

També l'agost de 2012 es va produir el trasllat dels residents de l'antiga Residència Maria Feixa al nou equipament del carrer Vigatans de Barcelona, fent un salt important en la qualitat de l'atenció.

Des del servei també s'impulsa i es dona suport a les iniciatives innovadores que aposten pel foment de l'autonomia de les persones usuàries i la seva qualitat de vida (com per exemple: el projecte de teràpia assistida amb gossos), les bones pràctiques professionals i els sistemes de gestió de les entitats.

4. El Servei d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència

El Servei és responsable del control de la gestió de la valoració de la dependència a la ciutat, de l'atenció a la ciutadania i de l'elaboració de programes individuals d'atenció a les persones en residències de la xarxa pública de serveis socials, o a les persones assignades en els plans de suport del Consorci.

En l'àmbit de la dependència, el Consorci en fa un registre especialitzat i gestiona totes les sol·licituds registrades a la ciutat de Barcelona.

El nombre de primeres sol·licituds registrades durant l'any 2012 va ser de 11.693, seguint la tendència a la disminució que es va iniciar l'any 2009.

El Consorci, a través de la Taula d'Aprovació de Valoracions, coordina els quatre equips de valoració de què disposa la ciutat, que es reuneixen amb una periodicitat quinzenal.

El nombre de primeres valoracions realitzades durant l'any 2012 a la ciutat de Barcelona va ser de 16.171, gairebé un 38,30% més que de sol·licituds registrades, fruit dels esforços fets per reduir els terminis de llista d'espera.

Pel que fa a les revaloracions, és a dir, persones que per situacions generalment d'empitjorament sol·liciten una nova valoració del seu estat de dependència, durant l'any 2012 se n'han realitzat 9.248. Això estableix un total de 25.419 valoracions gestionades a través del Consorci.

Respecte als períodes de tramitació, s'han anat escurçant any rere any, passant dels cent cinquanta-set dies de 2010 als noranta-quatre dies de l'exercici 2012.

Taula 107. Temps de resolució d'expedients (en dies)

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Mitjana	106	94	-11,32
Moda	55	38	-30,91
Mediana	85	76	-10,59

160

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

El Consorci també coordina les treballadores socials de les residències de la Xarxa Pública de Serveis Socials en l'elaboració dels Plans Individuals d'Atenció (PIA). Els PIA impliquen un acord entre la persona amb dependència i/o els seus familiars i el treballador o la treballadora social en relació als serveis que rebrà la persona. Aquesta coordinació ha suposat l'any 2012 la supervisió, la validació i el tancament de 3.082 PIA de persones que viuen en residència.

La ciutat de Barcelona disposa d'un total de cent vuitanta-vuit residències per a gent gran que suposen un total de 10.083 places. El Consorci gestiona la llista d'espera d'accés a tot aquest conjunt de residències i resol les incidències que es puguin produir. D'altra banda, manté un contacte constant amb les residències i quinzenalment facilita les dades econòmiques de les persones ingressades perquè les treballadores socials puguin realitzar els acords PIA.

A més, s'han valorat i tramitat cent disset sol·licituds de valoració d'excepcionalitats d'accés a residència de gent gran de persones menors de 65 anys.

Finalment, l'any 2012 s'han atès 25.705 sol·licituds d'informació o gestió, de les quals 21.283 han estat presencials i 4.422 per via electrònica a través de correus electrònics.

5. El Servei d'Atenció a les Persones amb Drogodependències

La Comunitat Terapèutica de Can Puig és una institució terapèutica, educativa i socialitzadora que majoritàriament acull la continuació del procés iniciat a la Unitat d'Acollida de Can Puig. La intervenció que s'hi fa tendeix a promoure l'autogestió del grup i l'autonomia de l'individu.

Durant el curs 2012 el total de persones que han estat a la Comunitat Terapèutica és de noranta-tres. D'aquestes, seixanta-tres hi han entrat durant l'any i les trenta restants van iniciar el procés a la Comunitat Terapèutica el 2011. El total d'estades realitzades durant el 2012 ha estat de 10.501, amb una mitjana de 112,9 estades per persona (3,7 mesos).

REPTES DE FUTUR PER AL 2013

Els reptes principals per a l'any 2013 són:

- Impulsar la gestió eficient dels serveis complementaris dels centres. Afavorir la cooperació entre centres. Fomentar l'intercanvi de coneixement i experiències.
- Impulsar una nova estratègia de comunicació 2.0 que permeti informar i divulgar activitats i bones pràctiques.
- Avaluat l'execució del Pla Director de Serveis Socials Especialitzats i actualitzar el mapa de recursos de serveis socials de Barcelona. Afrontar un nou Pla Estratègic.
- Assumir nous centres i serveis d'atenció a les dones que han patit violència masclista.
- Implementar el nou servei jurídic d'atenció als menors estrangers tutelats.
- Assumir els traspassos previstos dels centres i serveis subvencionats d'atenció a les persones discapacitades i d'atenció a la infància i l'adolescència.

- Impulsar i coordinar la reflexió ètica, així com la creació dels comitès ètics als centres que depenen del Consorci.

- Promoure el debat sobre un possible model de ciutat pel que fa al treball del voluntariat en els centres d'infància i discapacitat a Barcelona.

- Repensar els serveis residencials, tant d'infància com de discapacitat, per donar la millor resposta a la complexitat que representa l'emergència de patologies i trastorns greus.

- Reforçar els circuits de coordinació i els espais de treball entre administracions i serveis.

Josep Pera Colomé

Gerent del Consorci de Serveis Socials de Barcelona

161

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Organismes
autònoms

Taula 108. Indicadors de producció dels serveis
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2012

	2011	2012	% d'increment
Serveis centrals			
Visites al web	18.076	18.125	0,27
Atenció a la infància i l'adolescència			
Menors atesos/es en centres residencials i centres d'acollida	1.169	1.198	2,48
Atenció a les dones i als seus fills i filles			
Persones ateses als Serveis d'Atenció a les Dones ¹	71	76	7,04
Atenció a les persones amb discapacitat			
Persones ateses en centres de dia i centres residencials	263	243	-7,60
Suport a l'autonomia personal i atenció a la dependència			
Persones ateses al Servei d'Informació	31.926	25.705	-19,49
Sol·licituds registrades d'atenció a la dependència	15.168	11.693	-22,91
Valoracions realitzades de reconeixement de dependència	17.415	16.171	-7,14
Plans Individuals d'Atenció realitzats pel Consorci	3.443	3.082	-10,49
Atenció a les persones drogodependents			
Persones ateses a la comunitat terapèutica	94	93	-1,06

1. Sense considerar els pisos gestionats per SICAR.

ANNEXOS

ANNEX 1. EQUIPAMENTS

ÀREA DE QUALITAT DE VIDA, IGUALTAT I ESPORTS

Seu de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports.
València, 344 i passeig de Sant Joan, 75

La seu de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports acull la Gerència de l'Àrea, a més de totes les direccions i els departaments que en formen part. A l'edifici també hi ha l'Institut de Persones amb Discapacitat i l'Institut Municipal de Serveis Socials.

DIRECCIÓ DE SERVEIS DE FAMÍLIA I SERVEIS SOCIALS

1. DEPARTAMENT DE FAMÍLIA I INFÀNCIA

1. EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) Central.
València, 344

La ciutat disposa de dotze Equips d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA), a més de l'equip central. Tots depenen funcionalment de l'Àrea, i alguns estan ubicats en equipaments o edificis que depenen dels districtes de la ciutat.

2. Espai Familiar i Centre Obert Sant Martí.
Huelva, 36

Els **Centres Oberts** són serveis d'atenció diürna, fora de l'horari escolar, que duen a terme una tasca preventiva i donen suport a l'infant perquè desenvolupi la seva personalitat, la seva socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i es compensin deficiències socioeducatives.

3. Espai Familiar i Centre Obert Les Corts – Sants.
Benavent, 20-22

L'Ajuntament presta els serveis mitjançant equipaments de titularitat municipal i amb convenis amb entitats del tercer sector.

4. Servei de Famílies Col·laboradores.
Mare de Déu de la Salut, 87

El Servei de Famílies Col·laboradores (SFC) és un servei que intervé per ajudar famílies que, de manera temporal, no poden atendre els seus infants i necessiten la col·laboració d'una altra família.

2. DEPARTAMENT DE GENT GRAN

Centres de Dia per a gent gran

1. Centre de Dia Casa Bloc.
Almirall Pròixida, 1 (38 places)

2. Centre de Dia Fort Pienc.
Sardenya, 139-147 (30 places)

Són equipaments per a l'acolliment diürn, adreçats a persones més grans de 65 anys, d'assistència a les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o a la seva supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.). La inscripció als centres públics es tramita als Centres de Serveis Socials mitjançant la sol·licitud única o la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

Habitatges amb serveis per a gent gran

1. Habitatges Santa Caterina.

Francesc Cambó, 16 (59 habitatges)

2. Habitatges amb servei Barceloneta.

Pinzón, 6-12 (81 habitatges)

3. Habitatges tutelats Marquès de Campo Sagrado.

Marquès de Campo Sagrado, 35 (38 habitatges)

4. Habitatges tutelats Bronze/Coure.

Coure, 8-10 (70 habitatges)

5. Habitatges tutelats Gran Via.

Gran Via de les Corts Catalanes, 120-126 (79 habitatges)

6. Habitatges tutelats Montnegre.

Entença, 275-289 (60 habitatges)

7. Habitatges amb serveis Marina.

Marina, 351 (65 habitatges)

8. Habitatges amb serveis Via Favència I.

Via Favència, 446-450 (34 habitatges)

9. Habitatges amb serveis Via Favència II.

Via Favència, 364 (75 habitatges)

10. Habitatges tutelats Urrútia.

Pg. d'Urrutia, 5-11 (50 habitatges)

11. Habitatges tutelats Joan Torras.

Fernando Pessoa, 2 (79 habitatges)

12. Habitatges tutelats Concili de Trento I.

Concili de Trento, 15 (39 habitatges)

13. Habitatges tutelats Concili de Trento II.

Concili de Trento, 29 (39 habitatges)

14. Habitatges amb serveis Camí Antic de València.

Camí Antic de València, 96-116 (81 habitatges)

15. Habitatges amb serveis Can Travi.

Can Travi, 30 (76 habitatges)

16. Habitatges amb serveis Reina Amàlia I.

Reina Amàlia, 33 (32 habitatges)

17. Habitatges amb serveis Reina Amàlia II.

Lleialtat, 7 (64 habitatges)

Són apartaments de protecció de caràcter dotacional i amb serveis, en règim de lloguer assequible, adreçats a persones de més de 60 anys autònomes, però amb alguna dependència en les activitats instrumentals (comprar, cuinar, netejar la casa, etc.) i en les activitats bàsiques de la vida diària (vestir-se, menjar, higiene personal, etc.).

Apartaments tutelats

1. Apartaments tutelats Josep Miracle.
Pl. Bonet i Muixí, 1 (32 apartaments)

2. Apartaments tutelats Pau Casals.
Juan Ramón Jiménez, 4-6, 1r
(39 apartaments)

Com els habitatges amb serveis, són equipaments destinats a persones més grans de 65 anys que tenen autonomia però que necessiten algun tipus de suport perquè puguin continuar fent vida independent.

Els apartaments tutelats depenen exclusivament de l'Àrea d'Acció Social, mentre que els habitatges amb serveis es gestionen conjuntament amb el Patronat de l'Habitatge.

Residències per a gent gran

1. Residència Francesc Layret.
i Gran Via de les Corts Catalanes, 477
(63 places)

2. Residència Parc del Guinardó.
Garriga i Roca, 62-64 (45 places)

3. Residència Josep Miracle.
Pl. Bonet i Muixí, 1 (50 places)

4. Residència Fort Pienc.
Sardenya, 139-147 (137 places)

Equipaments adreçats a acollir i atendre, de manera permanent o temporal, persones més grans de 65 anys que no poden fer les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o que necessiten una supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.) i no disposen del suport familiar o social per continuar vivint a casa seva. L'ingrés a les residències públiques es tramita als Centres de Serveis Socials mitjançant la sol·licitud única o bé per la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

3. DEPARTAMENT D'ATENCIÓ A PERSONES VULNERABLES

Serveis d'Inserció Social (SIS)

1. SIS. Serveis d'Inserció Social.
Pg. Pujades, 29

2. SASPI. Servei d'Atenció Social a Població Itinerant.
Pujades, 283

Serveis d'alimentació

1. Menjador Social Navas.
Av. Meridiana, 238-240 baixos

2. Menjador Social Paral·lel.
Av. Paral·lel, 97

La xarxa d'equipaments per a persones vulnerables té com a objectiu l'atenció integral i de qualitat a les persones sense sostre de la ciutat, per tal que el màxim de persones que viuen al carrer puguin dur a terme un procés d'inserció social que els permeti una millor qualitat de vida, i per també acompanyar aquestes persones en el seu procés de recuperació de la màxima autonomia personal.

La diversificació de centres respon a les característiques i necessitats d'aquest col·lectiu, amb diferents graus de desenvolupament i problemàtica social, i constitueixen una xarxa municipal que treballa juntament amb la d'equipaments d'entitats d'iniciativa social per tal d'enfortir la capacitat d'organització del conjunt de la ciutat.

3. Equipament Integral Horta.

Camí de l'Església, 3

4. Menjador Social Poble-sec.

Font Honrada, 8, 3r

5. Menjador Social Nou Barris.

Marie Curie, 20

6. Menjador Social Zona Franca.

Carrer 60 de la Zona Franca, 9

7. Menjador Social Meridiana.

Av. Meridiana, 197

8. Menjador Social La Terrasetta.

Fraternitat, 40

9. Menjador Social Cafè Just.

Sots-tinent Navarro, 18

10. Menjador Social FIAS.

Cecs de Sant Cugat, 1

11. Menjador Social Santa Lluïsa de Marillac.

Sant Carles, 33

12. Menjador Social Sant Rafael.

Pg. de la Vall d'Hebron, 107-117

13. Menjador Social Emaús.

Comte Borrell, 307

Centres de Dia

1. Centre de Dia Meridiana.

Av. Meridiana, 197, baixos

2. Centre de Dia Poble-sec.

Font Honrada, 8

3. Equipament Integral Zona Franca.

Carrer Número 60 de la Zona Franca, 9

4. Centre de Dia Nou Barris.

Marie Curie, 20

5. Centre de Dia Horta.

Camí de l'Església, 3

6. Centre de Dia Santa Lluïsa de Marillac.

Sant Carles, 33

Centres d'acolliment nocturn CPA

1. Centre de Primera Acollida CPA Nou Barris.

Marie Curie, 20

2. Centre de Primera Acollida Sarrià.

Císter, 20

3. Centre de Primera Acollida Zona Franca.

Carrer 60 de la Zona Franca, 9

Centres d'acolliment residencial d'inserció

1. Centre Integral Meridiana.

Av. Meridiana, 197

2. Equipament Integral Horta.

Camí de l'Església, 3

3. Centre Residencial Can Planes.

Selva del Camp, 1

4. Centre Residencial Sant Joan de Déu.

Creu dels Mulers, 21

5. Centre Residencial Llar Pere Barnés.

Puigxoriguer, 14-26

6. Centre de Convalescència Santa Lluïsa de Marillac.

Sant Carles, 33

Equipaments d'higiene i rober

1. Servei d'Higiene Meridiana.

Av. Meridiana, 197

2. Servei d'Higiene Horta.

Camí de l'Església, 3

3. Servei d'Higiene Poble-sec.

Font Honrada, 8

4. Servei d'Higiene Nou Barris.

Marie Curie, 20

Habitatges d'inclusió

Es disposa de:

- 193 places en 43 habitatges estables d'inclusió
- 120 places en hotels i pensions

4. DEPARTAMENT D'EMERGÈNCIES I URGÈNCIES SOCIALS

**Central d'Urgències i Emergències
Socials de Barcelona (CUESB).**
Comerç, 44-46

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'IMMIGRACIÓ I INTERCULTURALITAT

**1. Servei d'Atenció a Immigrants,
Estrangers i Refugiats (SAIER).**
Av. Paral·lel, 202

El SAIER és un servei municipal constituït fonamentalment per un conjunt de serveis específics en matèria d'estrangeria i asil que es duu a terme de manera coordinada amb diferents entitats.

**2. Servei d'Atenció a Immigrants,
Estrangers i Refugiats (SAIER).**
Font Honrada, 10

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'EQUITAT SOCIAL I SALUT

1. DIRECCIÓ DEL PROGRAMA DE DRETS CIVILS

Oficina per la No-Discriminació.
Ferran, 32

Servei per promoure els drets humans, garantir la igualtat entre tota la ciutadania i lluitar contra qualsevol forma de discriminació.

Oficina d'Afers Religiosos.
Gran Via de les Corts Catalanes, 958

Servei per garantir la llibertat de consciència i de religió. Treballa perquè totes les maneres de veure la vida, les religioses i les no religioses, siguin reconegudes i respectades.

2. DIRECCIÓ DEL PROGRAMA D'ADOLESCÈNCIA I JOVENTUT

**Centre d'Informació i Assessorament
per a Joves (CIAJ).**
Sant Oleguer, 6-8

El CIAJ és un servei municipal que, mitjançant atenció personalitzada i gratuïta, informa, orienta i assessora els i les joves de la ciutat de Barcelona en els àmbits d'interès juvenil. El CIAJ forma part de la xarxa de Punts d'Informació Juvenil (PIJ) de Barcelona. Actualment, aquesta xarxa disposa de deu equipaments distribuïts en gairebé tots els districtes de la ciutat. Tots aquests equipaments són de titularitat municipal, excepte el PIJ Calàbria, que depèn de la Generalitat de Catalunya.

Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ).
Agudells, 37-45

El CAAJ és un servei municipal que informa, orienta i assessora de manera personalitzada els i les joves sobre l'àmbit acadèmic.

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).
Gran de Gràcia, 190-192

El CRAJ és un servei municipal, cogestionat amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), que ofereix serveis i recursos per al coneixement i el desenvolupament del teixit associatiu juvenil de la ciutat.

Casa de Colònies Can Girona.
(Santa Maria de Martorelles)

3. DIRECCIÓ DEL PROGRAMA DE DONA

Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència (CMAU).

El CMAU és un servei residencial d'urgència per a dones que viuen violència masclista i per als seus fills i filles a càrrec, que disposa d'un equip multidisciplinari integrat per professionals de l'educació social, la psicologia i el treball familiar.

Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD).
Camèlies, 36-38

El CIRD és un servei que dona informació i orientació presencial i virtual a persones individuals, organitzacions, empreses i entitats en qüestions vinculades a gènere i igualtat.

Equip d'Atenció a la Dona (EAD).
Marie Curie, 16

L'EAD és un servei municipal ambulatori d'atenció específic per a les dones, i els seus fills i filles, que viuen violència masclista. Disposa d'un equip de diferents disciplines (treball social, educació social, psicologia i dret).

PIAD Ciutat Vella.
Nou de la Rambla, 45, 4a

Els Punts d'Informació a les Dones (PIAD) són serveis de proximitat que ofereixen informació, assessorament jurídic i psicològic i formació a totes les dones de la ciutat. Els PIAD ofereixen atenció de forma individual, grupal i comunitària.

PIAD Eixample.
Mallorca, 219, 3r

PIAD Sants-Montjuïc.
Carretera de Sants, 79-81

PIAD Les Corts.
Dolors Masferrer, 33-35

PIAD Sarrià – Sant Gervasi.
Brusi, 51-61

PIAD Gràcia.
Pl. de la Vila de Gràcia, 2

PIAD Horta-Guinardó.
Lepant, 385, 1r

PIAD Nou Barris.
Pl. Major de Nou Barris, 1

PIAD Sant Andreu.
Foradada, 36

PIAD Sant Martí.
Gran Via de les Corts Catalanes, 837

Servei d'Atenció a Homes per a la Promoció de Relacions no Violentes (SAH).
Àlava, 61, 1r

Servei d'Atenció a Nens i Nenes que han patit Violència Masclista (SAN).
Àvila, 113-115, 2n 2a

Servei d'Atenció Socioeducativa de l'Agència ABITS (SAS).

Aquest servei ofereix un espai d'informació, assessorament i tractament adreçat a homes que volen canviar el model de masculinitat, fent una anàlisi crítica dels comportaments i les actituds violentes.

El SAN ofereix assessorament i suport a les famílies que pateixen o han patit situacions de violència de gènere amb atenció tant als infants com a la mare o persona referent. Ofereix un espai d'intervenció psicològica i educativa per a les famílies que vulguin millorar les relacions entre mares i fills/es.

El SAS és un servei específic posat a disposició de les dones que exerceixen la prostitució, o són víctimes d'explotació sexual, especialment per a aquelles que negocien els serveis a la via pública. El servei és atès per educadores, una treballadora social, una psicòloga i agents de salut.

1. CENTRES DE SERVEIS SOCIALS

Ciutat Vella

1. **Barceloneta.** Balboa, 11
2. **Casc Antic.** Pl. de l'Acadèmia, 1
3. **Gòtic.** Correu Vell, 5
4. **Raval Nord.** Carme, 101, 2n
5. **Raval Sud.** Carme, 101, 1r

Eixample

6. **Dreta de l'Eixample.** Pl. Tetuan, 2
7. **Fort Pienc.** Antiga Carretera d'Horta, 1
8. **Nova Esquerra de l'Eixample.** Comte Borrell, 305
9. **Sagrada Família.** Mallorca, 425-433
10. **Sant Antoni.** Calàbria, 38
11. **Antiga Esquerra de l'Eixample.** Mallorca, 219, 2n

Sants-Montjuïc

12. **Poble-Sec.** Pl. del Sortidor, 12
13. **Cotxeres de Sants.** Carretera de Sants, 79-81
14. **Numància.** Numància, 7-13
15. **La Marina.** Foneria, 19

Les Corts

16. **Les Corts.** Can Bruixa, 7-11
17. **Maternitat – Sant Ramon.** Travessera de les Corts, 122

Sarrià – Sant Gervasi

18. **Sant Gervasi.** Arimon, 7
19. **Sarrià.** Salvador Mundi, 4 bis

Gràcia

20. **Coll-Vallcarca.** Aldea, 17
21. **La Vila de Gràcia.** Pl. de la Vila de Gràcia, 2
22. **Camp d'en Grassot – Gràcia Nova.** Plaça de la Vila de Gràcia, 6

Horta-Guinardó

23. **El Carmel.** Santuari, 27
24. **Guinardó.** Rda. Guinardó, 113-141
25. **Baix Guinardó – Can Baró.** Lepant, 387
26. **Horta.** Pl. de les Santes Creus, 8
27. **Vall d'Hebron – Teixonera.** Arenys, 75

Els serveis socials bàsics són el primer nivell del sistema públic de Serveis Socials. Atenen els ciutadans i les ciutadanes de forma personalitzada i ajuden a solucionar tota mena de necessitats, tant personals com familiars, i també les d'abast comunitari. S'organitzen territorialment i estan dotats d'equips multidisciplinaris orientats a l'atenció individual, familiar i col·lectiva. Els Centres de Serveis Socials (CSS) també treballen amb les entitats i associacions de la seva zona en projectes conjunts relacionats amb l'atenció social. D'aquesta manera contribueixen a prevenir el risc d'exclusió i enforteixen els llaços de cohesió social.

Per accedir a tots els serveis socials bàsics disponibles a la ciutat es pot visitar el CSS que correspongui, en funció del domicili de la persona usuària. Propperaent es crearan altres vies d'accés a l'atenció, a través de telefonia i Internet.

Els CSS disposen d'educadors/es, psicòlegs/òlogues, treballadors/es socials i personal administratiu. Entre les seves funcions, hi ha les següents:

- Fer l'acollida i primera atenció al ciutadà o ciutadana.
- Avaluar les situacions de necessitat.
- Oferir informació i assessorament en relació amb els drets i els recursos socials.
- Dissenyar Programes Individuals d'Atenció per a persones dependents.
- Prestar serveis d'ajuda a domicili, tele-assistència i suport.
- Prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.

Nou Barris

- 28. Ciutat Meridiana – Torre Baró – Vallbona.** Av. Rasos de Peguera, 25
- 29. Turó de la Peira – Can Peguera.** La Selva, 61
- 30. Porta – Vilapicina – Torre Llobeta.** La Selva, 57
- 31. Guineueta-Verdum-Prosperitat.** Enric Casanovas, 73-77
- 32. Roquetes – Trinitat Nova – Canyelles.** Vidal i Guasch, 76-78

Sant Andreu

- 33. Franja Besòs (Bon Pastor).** Estadella, 64
- 34. Garcilaso.** Garcilaso, 103, 4t
- 35. Sant Andreu.** Paixalet, s/n

Sant Martí

- 36. Besòs.** Rambla de Prim, 87-89, 2n
- 37. Clot – Camp de l'Arpa.** Corunya, 5-7
- 38. Poblenou.** Pallars, 277, 2n
- 39. Sant Martí – Verneda.** Selva de Mar, 215, 3r
- 40. El Parc – Vila Olímpica.** Buenaventura Muñoz, 21, 3r

- Promoure la inserció social, laboral i educativa de les persones usuàries.
- Gestionar prestacions d'urgència social i determinades prestacions econòmiques.
- Dissenyar i portar a terme projectes d'atenció col·lectiva.

2. SERVEIS DE MENJADORS D'ÀPATS EN COMPANYIA**Ciutat Vella**

- 1. CGG Comerç.** Rec, 25
- 2. CGG Pati Llimona.** Correu Vell, 5
- 3. CGG Terradelles.** Pl. Caramelles, 3, baixos
- 4. CGG Trueta.** Reina Amàlia, 31-33

Eixample

- 5. CGG Sagrada Família.** Mallorca, 425 433, 5è
- 6. CGG Fort Pienc.** Ribes, 14
- 7. CGG Esquerra de l'Eixample.** Rosselló, 78-80
- 8. CGG Sant Antoni.** Comte Borrell, 44-46

Sants-Montjuïc

- 9. CGG La Capa.** Alts Forns, 82-86
- 10. CGG Poble-sec (El Sortidor).** Pl. del Sortidor, 12, 1r
- 11. Residència Municipal Josep Miracle.** Pl. Bonet i Muixí, 1
- 12. Creu dels Molers.** Creu dels Molers, 21
- 13. Can Pedró.** Sant Crist, 13

El Servei d'Àpats en Companyia és un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de les persones gran en situació de fragilitat.

Destinat a persones majors de 65 anys que requereixen suport per a cobrir les necessitats d'una alimentació adequada dietèticament o nutricional, i d'un espai relacional acollidor facilitador de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat. Excepcionalment hi podran accedir persones de 60 a 64 anys amb discapacitat reconeguda de més del 33%, o en situació de risc i necessitat social diagnosticada pels professionals dels Equips d'Atenció Primària.

Aquests serveis estan adreçats a:

- Persones grans soles en risc d'aïllament social.

Les Corts

14. Residència Sanitas Les Corts.
Evaristo Arnús, 32

Sarrià – Sant Gervasi

15. CGG Can Castelló. Castelló, 1-7

Gràcia

16. Memory Col. Perill, 6
17. Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321
18. Centre Cívic El Coll. Aldea, 15

Horta-Guinardó

19. CGG Baix Guinardó. Marina, 380

Nou Barris

20. Apartaments tutelats Pau Casals.
Juan Ramón Jiménez, 4-6
21. CGG Turó de la Peira. Doctor Pi
i Molist, 39

Sant Andreu

22. CGG Navas. Capella, 10-12
23. CGG Mossèn Clapés. Gran de Sant
Andreu, 467

Sant Martí

24. CGG Joan Maragall. Bermejo, 1-5
25. CGG Taulat Can Saladrigas.
Llull, 214-216
26. CGG Joan Casanelles. Concili de
Trento, 35

– Persones grans que viuen en habitatges sense condicions per cuinar.

– Persones que tot i viure en habitatges en bones condicions requereixen un seguiment dels hàbits d'alimentació, relacionals, d'higiene o de salut, fora del seu domicili.

Amb l'objectiu de:

– Complementar els plans de treball encaminats a afavorir la recuperació i el manteniment de l'autonomia personal i social de la persona gran.

– Prevenir el risc d'aïllament de les persones grans en situació de fragilitat.

– Garantir les necessitats d'una alimentació adequada dietèticament o nutricional de la gent gran atesa.

173

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Annexos

INSTITUT DE PERSONES AMB DISCAPACITAT (IMD)

Llars amb suport per a persones amb discapacitat

Casa Bloc. Almirall Pròixida, 1-7
(2 llars)

Llars residències per a persones amb discapacitat

Valldaura. Pg. de Fabra i Puig, 443

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

1. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Ciutat Vella. Erasme Janer, 8

Són equipaments per a persones amb discapacitats intel·lectuals amb necessitat de suport intermitent, quan les circumstàncies personals, familiars i socials ho aconsellen.

Servei d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat de caràcter temporal o permanent que té una funció substitutòria de la llar.

Són serveis que tenen com a finalitat la prevenció, detecció, diagnòstic i tractament dels trastorns de desenvolupament de la petita infància (de 0 a 6 anys) en el procés de creixement i en situacions de risc social i/o biològic.

2. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Nou Barris. Luz Casanova, 11

Servei de Suport a la Integració Laboral (SIL)

Equip d'Assessorament Laboral (EAL).
València, 344

L'Equip d'Assessorament Laboral (EAL) té com a finalitat el foment i el suport a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, preferentment en el mercat ordinari de treball:

Ofereix:

- Valoració i orientació professionals.
- Foment i suport de l'activitat formativa (amb recursos propis –Aula Oberta de l'IMD– o aliens concertats).
- Borsa de treball i accés i suport als processos de contractació.
- Programes personalitzats de suport, seguiment i animació per a la formació i la contractació.
- Informació i assessorament legal i administratiu.

INSTITUT BARCELONA ESPORTS (IBE)

Seu de l'Institut Barcelona Esports.
Av. de l'Estadi, 40

Centres Esportius Municipals

Ciutat Vella

1. Centre Esportiu Municipal Raval Can Ricart. Sant Oleguer, 10
2. Centre Esportiu Municipal Marítim. Pg. Marítim, 33
3. Centre Esportiu Municipal Sant Sebastià. Pl. Mar, 1
4. Centre Esportiu Municipal Frontó Colom. La Rambla, 18
5. Centre Esportiu Municipal Parc de la Ciutadella. Pg. Circumval·lació, 1-3

Eixample

6. Centre Esportiu Piscina Sant Jordi – Escola Industrial. París, 114
7. Centre Esportiu Municipal Aiguajoc Borrell. Comte Borrell, 21-33
8. Centre Esportiu Municipal Estació del Nord. Nàpols, 42
9. Centre Esportiu Municipal Joan Miró. Diputació, 17-19
10. Centre Esportiu Municipal Sagrada Família. Cartagena, 231-239

Són els equipaments bàsics en la prestació dels serveis esportius municipals. Un Centre Esportiu Municipal (CEM) és un complex que facilita i fomenta la pràctica esportiva a tots els grups de població sobre la base de les seves necessitats i interessos, des d'activitats d'esport-salut, d'esport-recreació, d'esport-formació fins a les de competició i rendiment. La principal forma d'accés al servei és l'abonament individual, tot i que també acullen centres docents, clubs esportius, federacions, etc.

Per a aquesta finalitat, un CEM conté habitualment una piscina coberta, una sala de fitness (amb maquinària de musculació i cardiovascular), sales per a activitats dirigides (com aeròbic, ciclisme indoor, estiraments...), i també poden disposar d'altres serveis, com espais d'aigües o termals (amb sau-

Sants-Montjuïc

- 11. Centre Esportiu Municipal La Bordeta. Noguera Pallaresa, 34-42
- 12. Centre Esportiu Municipal Piscines Bernat Picornell – Montjuïc. Av. de l'Estadi, 30-40
- 13. Centre Esportiu Municipal l'Espanya Industrial. Muntades, 37
- 14. Camps Municipals de Tir Olímpic. Ctra. de Montjuïc, 29-31
- 15. Pistes Municipals de Tennis Montjuïc. Camí de la Foixarda, 2-4

Les Corts

- 16. Centre Esportiu Municipal Les Corts. Trav. de les Corts, 252-254

Sarrià – Sant Gervasi

- 17. Centre Esportiu Municipal Putxet. Marmellà, 23-27
- 18. Centre Esportiu Municipal Can Caralleu. Esports, 2-8

Gràcia

- 19. Centre Esportiu Municipal Can Toda. Ramiro de Maeztu, 25-27
- 20. Centre Esportiu Municipal Claror. Sardenya, 333
- 21. Centre Esportiu Municipal Perill. Perill, 16-22
- 22. Centre Esportiu Municipal Sardenya. Sardenya, 549-553

Horta-Guinardó

- 23. Centre Municipal de Tennis Vall d'Hebron. Pg. de la Vall d'Hebron, 178-196
- 24. Centre Esportiu Municipal Carmel. Pedrell, 192-202
- 25. Centre Esportiu Municipal Horta. Feliu i Codina, 27-29
- 26. Centre Esportiu Municipal Guinardó. Telègraf, 31-45
- 27. Centre Esportiu Municipal Mundet. Pg. de la Vall d'Hebron, 171
- 28. Centre Esportiu Municipal Olímpics Vall d'Hebron. Pg. de la Vall d'Hebron, 166-176

Nou Barris

- 29. Centre Esportiu Municipal Can Dragó. Rosselló i Pòrcel, 7-11

nes, banyeres d'hidromassatge...), solàriums, i fins i tot serveis de dietètica o de fisioteràpia.

Habitualment, aquests equipaments també tenen algun espai convencional per a la pràctica esportiva col·lectiva, com pavellons poliesportius, i en alguns casos fins i tot disposen de camps de futbol, pistes d'atletisme o altres espais esportius.

175

Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

Informe de gestió
2012

Annexos

- 30. Centre Esportiu Municipal Can Cuyàs.** Av. Rasos de Peguera, 242
- 31. Piscina Municipal Turó de la Peira.** Sant Iscle, 50-54
- 32. Centre Esportiu Municipal Artesania.** Artesania, 63
- 33. Centre Esportiu Municipal Cotxeres Borbó.** Ramón Albó, 41-57

Sant Andreu

- 34. Centre Esportiu Municipal Bon Pastor.** Costa Daurada, 12-16
- 35. Centre Esportiu Municipal Trinitat Vella.** Via Barcino, 84-86
- 36. Centre Esportiu Municipal Sant Andreu.** Santa Coloma, 25

Sant Martí

- 37. Centre Esportiu Municipal Bac de Roda.** Rambla Guipúscoa, 23-25
- 38. Centre Municipal de Vela.** Moll de Gregal, 1
- 39. Centre Esportiu Municipal Can Felipa.** Pallars, 277
- 40. Centre Esportiu Municipal la Verneda.** Binèfar, 10-14
- 41. Centre Esportiu Municipal Maresme.** Pallars, 484
- 42. Centre Esportiu Municipal Nova Icària.** Av. Icària, 167
- 43. Centre Esportiu Municipal Vintró – Joan Alentorn.** Consell de Cent, 625-629
- 44. Centre Esportiu Municipal Júpiter.** Agricultura, 232

Instal·lacions Esportives Singulares

- 1. Camp Municipal de Beisbol Carlos Pérez de Rozas.** Pierre de Coubertin, 9-11
- 2. Camp Municipal de Rugbi la Foixarda.** Camí de la Foixarda, 20-26
- 3. Complex Esportiu Municipal Pau Negre – Parc del Migdia.** Pg. Olímpic, 4-12
- 4. Escola Municipal d'Hípica la Foixarda.** Av. Montanyans, 1
- 5. Estadi Municipal d'Atletisme Joan Serrahima.** Camí del Polvorí, 5
- 6. Pistes Municipals d'Aeromodelisme Montjuïc.** Doctor Font i Quer, 1-5

Són instal·lacions esportives orientades a la pràctica d'una modalitat esportiva específica i especialitzada. Principalment estan orientades a la difusió, l'entrenament i la competició de clubs i federacions.

A Barcelona es pot practicar la majoria de les modalitats esportives existents, això és possible per la tasca que desenvolupen els clubs i les federacions esportives, però també ho és perquè la ciutat té un nombre significatiu d'instal·lacions esportives que principalment

- 7. Fossars Municipals de Tir amb Arc.**
Ctra. de Montjuïc, 62-68
- 8. Centre Municipal d'Escalada la Foixarda.** Camí de la Foixarda, 14-18
- 9. Centre Municipal d'Esgrima Reina Elisenda.** Duquessa d'Orleans, 29
- 10. Centre Municipal de Tennis Taula Reina Elisenda.** Duquessa d'Orleans, 29, interior
- 11. Velòdrom Municipal d'Horta.** Pg. de la Vall d'Hebron, 185-201
- 12. Complex Esportiu Municipal Mar Bella.** Av. Litoral, 86-96
- 13. Base Nàutica Municipal de la Mar Bella.** Pg. Marítim del Bogatell, 102

han estat construïdes per donar resposta a les necessitats específiques d'entrenament i/o competició d'algunes d'aquestes modalitats esportives.

ANNEX 2. DIRECTORI WEB

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

1 Qualitat de Vida, Igualtat i Esports www.bcn.cat/qualitatdevida

Direcció Executiva de Qualitat de Vida i Igualtat

Direcció de Serveis de Família i Serveis Socials

2 Serveis Socials www.bcn.cat/serveissocials
3 Gent Gran www.bcn.cat/gentgran
4 Targeta Rosa www.bcn.cat/targetarosa
5 Envel·liment Actiu www.bcn.cat/envel·limentactiu
6 Barcelona Ciutat Amiga de la Gent Gran www.bcnamigagentgran.es
7 Infància www.bcn.cat/infancia
8 Vacances www.bcn.cat/vacances
9 Xarxa d'Atenció a Persones Sense Sostre (XAPSS) www.catalegxapss.com

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat

10 Nova Ciutadania www.bcn.cat/novaciutadania
11 BCN Antirumors www.bcnantirumors.cat
12 Pla Intercultural www.bcn.cat/plainterculturalitat
13 Em Mou www.bcn.cat/emmou

Direcció de Serveis d'Equitat Social i Salut

14 Drets Civils www.bcn.cat/dretscivils
15 Consell LGTB www.bcn.cat/consellglhidt
16 Barcelona Contra el Racisme www.barcelonacontraelracisme.cat
17 Joventut www.bcn.cat/joventut
18 Pla Jove www.bcn.cat/nouplajove
19 Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ) www.bcn.es/ciaj www.ciajbcn.cat
20 Xarxa de Punts d'Informació Juvenil de Barcelona www.infojovebcn.cat
21 Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ) www.bcn.cat/craj www.crajbcn.cat
22 Informa't www.informat.cat
23 Visual Sound www.bcnvisualsound.org www.barcelonavisualsound.org
24 Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ) www.caaaj.cat
25 Mostra de Turisme www.mostraturisme.com
26 Dona www.bcn.cat/dona
27 Agenda de les Dones www.agendadonesbarcelona.org
28 Canviem-ho. Homes per l'Equitat de Gènere www.bcn.cat/canviem-ho
29 Sanitat www.bcn.cat/sanitat
30 Usos del Temps www.bcn.cat/usosdeltemps
31 Empreses NUST www.bcn.cat/empresesnust

Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació

32 Observatori Social Barcelona www.bcn.cat/observatoribcn
33 Participació Social www.participaciosocial.com
34 Consell de Benestar Social www.bcn.cat/consellbenestarsocial
35 Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva www.bcn.cat/barcelonainclusiva
36 Consell de la Gent Gran www.bcn.cat/consellgentgran

Organismes autònoms

37 Institut Municipal de Serveis Socials www.bcn.cat/serveissocials
38 Serveis Socials Bàsics www.bcn.cat/serveissocials
39 Dependència www.bcn.cat/serveissocials
40 Programa Targeta Solidària www.bcn.cat/serveissocials
41 Institut Municipal de Persones amb Discapacitat www.bcn.cat/imd
42 Barcelona Accessible www.bcn.cat/accessible
43 Esports www.bcn.cat/esports
44 Institut Barcelona Esports www.bcn.cat/institutbarcelonaesports
45 Agència de Salut Pública de Barcelona www.aspb.es
46 Consorci de Serveis Socials de Barcelona www.cssbcn.cat

BCN
Memòria 2012
Àrea de Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports

**bcn.cat/
serveissocials**
[facebook.com/Bcn.cat](https://www.facebook.com/Bcn.cat)
twitter.com/Barcelona_cat